GĂURILE NEGRE ȘI... MAȘINA TIMPULUI

Găurile negre

Există corpuri cerești a căror forță de gravitație este atît de puternică, încît literalmente nimic nu se mai poate desprinde de ele. Nici măcar lumina. Respectivul corp ceresc devine astfel invizibil, el se transformă într-o gaură neagră.

Ideea existenței unor astfel de corpuri, deși considerată în prezent ca cea mai dramatică predicție a Teoriei Relativității a lui Einstein, a fost „lansată" în urmă cu peste 200 de ani, printre alții de către John Mitchell și Laplace. Numărul celor care le studiază sau cel puțin se interesează de ele este enorm. Printre ei, fizicieni și matematicieni celebri, de talia unui Stephen Hawking (care predă și astăzi la celebra catedră a lui Newton de la Universitatea Cambridge) sau Roger Penrose, autori de romane sci-fi, cum ar fi Isaac Asimov, ca să nu mai vorbim de filme ca super-serialul Star Trek. Un alt foarte cunoscut om de știință, Paul Davies, profesor de fizică-matematică la Universitatea Adelaide din Australia, este și el fascinat de acest subiect. Numai că, în plus, el a ținut să releve, într-un articol publicat în revista spaniolă „Conocer", un aspect mai puțin cunoscut: legătura dintre găurile negre și... mașina timpului!

Călătoria în timp

Cîți oameni nu au visat să călătorească în timp! Trăind o viață întreagă cu „obsesia" unui timp care curge liniar și doar într-un singur sens, dinspre trecut spre viitor, cîți dintre noi nu și-au imaginat măcar o dată că ar putea „întoarce" timpul, ar putea să-i reîntîlnească pe cei dragi care nu mai sînt, ar putea să... nu mai facă greșelile pe care le-au făcut! Timpul însă „rezistă", deși lucrurile nu sînt chiar atît de simple cum par la prima vedere. De ce?

În primul rînd pentru că.. .nu toate ceasurile merg la fel.

Pentru cineva care se deplasează cu o viteză foarte mare, sau care se află într-un cîmp gravitațional foarte puternic, timpul trece mai încet. Dacă am porni, de exemplu, acum cu o viteză cam jumătate din viteza luminii spre o destinație aflată la vreo șase luni de zbor și am sta puțin acolo, cînd ne-am întoarce, am ajunge tocmai la timp pentru a sărbători... anul nou 2000 ! Cum se poate întîmpla un asemenea lucru? Tocmai pentru că, așa cum arată teoria lui Einstein, la viteze mari sau sub acțiunea unor forțe foarte intense, timpul se *dilată*. Simplă fantezie? În nici un caz! Asemenea lucruri se pot vedea chiar și pe Pămînt! Este drept, nu oriunde, ci, de exemplu, în marile acceleratoare de particule. Unde acestea, accelerate la viteze practic egale cu viteza luminii, deși în mod „normal" trăiesc doar cîteva miliardimi de secundă, pot ajunge în accelerator la o „viață" de 20 de ori mai lungă! Și aceasta doar făcîndu-le să se rotească de sute de ori prin accelerator. (De altfel, tehnici similare au ajuns să fie folosite în scopuri pur comerciale, de exemplu în detectarea defectelor în metale, folosind așa numita radiație sincrotronică și făcînd ca particule „sondă" să „trăiască" suficient de mult pentru a... avea timp să detecteze posibilele imperfecțiuni de structură).

Se poate deci călători în viitor! Făcînd un „tur" prin Cosmos cu viteze apropiate de viteza luminii sau „închizîndu-ne" într-un fel de „capsulă gravitațională a timpului" și făcînd astfel ca „secundele" noastre să fie „ore" pămîntene... Și totuși este încă vorba despre un...

...Bilet pentru o singură călătorie

De ce? Pentru că revenind la destinația de plecare nu vom mai găsi pe nimeni dintre cei pe care i-am lăsat. Nu trebuie să uităm că pentru ei timpul a continuat să curgă normal.

Vă mai aduceți aminte de superbul roman al lui Asimov, „Sfîrșitul eternității"? În care oamenii puteau oricînd „să dea o fugă" înainte sau înapoi în timp, revenind de fiecare dată în biroul lor, ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat? Se pare că mai avem încă de așteptat pînă cînd o idee într-adevăr practică să ne deschidă ultima barieră care mai rezistă în fața omului: timpul. Dar trecutul?

Aici lucrurile par să fie și mai complicate. Deoarece o „vizită" în trecut ar putea efectiv... schimba întreaga istorie - a Universului întreg sau cel puțin a individului care călătorește. Care pur și simplu se află în „pericolul" de a nu se mai naște în vremea lui! Ceea ce nu înseamnă că nu mai trebuie să căutăm în continuare o soluție pentru a merge...

...Înainte spre... trecut!

● Ne aflăm la 15 miliarde de ani după Big Bang ● Găurile negre - cele mai stranii corpuri cerești imaginate vreodată ● Cînd timpul nu curge la fel pentru toată lumea ● Turiști ...în timp ● Vom avea vreodată o mașină a timpului?

După părerea lui Paul Davies (și nu numai a lui), cel mai plauzibil „candidat" pentru asmenea călătorii, voite sau întîmplătoare, sînt găurile negre. De ce? Pentru că ele sînt caracterizate printr-o concentrare ENORMĂ de materie (practic de densitate infinită) în centrul lor, deschizînd adevărate *porți* spre universuri paralele sau, dacă se rămîne totuși în același univers, spre alte spațiu-timpuri decît cele ale călătorului. Că să nu mai vorbim că în cîmpuri gravitaționale de o asemenea intensitate se poate imagina la un moment dat o adevărată „îndoire" a timpului, scăpîndu-ne de inevitabilitatea liniarității acestuia, care îi impune o singură direcție și un singur sens în curgerea sa. Un timp înfășurîndu-se ca o buclă, întretăindu-se cu sine însuși - ce condiții ideale pentru a ne reîntîlni cu situații care au mai fost sau care vor fi și a ne mișca liber cu adevărat! Descoperind noi înșine „tehnica" de a folosi o gaură neagră drept mașină a timpului, sau, cum preconizează Paul Davies, descoperind cine știe unde altundeva în Univers asemenea mașini construite *înainte* de epoca noastră, ceea ce ne-ar permite să călătorim în vremea faraonilor, sau a bătăliei de la Rovine, sau să fim, chiar și pentru o clipă, contemporani cu marii artiști ai Renașterii. Din păcate însă, nici o asemenea „mașină" nu a fost descoperită pînă acum. Ne rămîne (încă) doar să visăm și să așteptăm, cum afirmă în cunoscutul cotidian spaniol ABC un alt om de știință, Yakir Aharonov, profesor de fizică la Universitatea din Tel Aviv și Membru al Academiei de Științe a Israelului, să „apară" o teorie care să demonstreze că, *măcar în principiu*, călătoria în timp nu este imposibilă...

* * *

Nu pare să existe la ora actuală nici o dovadă că vreun călător din viitor ne-a vizitat vreodată. Sau poate nu știm noi să o găsim. Sau poate nici nu am avea cum să o recunoaștem. Sau, poate, că și el, mesagerul mileniului trei, sau patru, sau cine știe al cîtelea, este sub controlul unor legi care nici măcar lui nu-i permit să-și dea seama că se află efectiv în trecutul lui și, printr-o greșeală, printr-o neatenție, să-și facă prezența cunoscută în vreun fel.

Cu cît înaintăm mai mult în cunoaștere, cu atît orizonturile necunoscutului se deschid mai larg în fața noastră. Nu doar fenomene pe care încă nu le cunoaștem așteaptă să fie descoperite, dar și legile care vor guverna o lume a viitorului. O lume de care uneori ne speriem, dar spre care se îndreaptă acum, așa cum au făcut-o dintotdeauna, cercetătorii - cei care în fața unei simple foi de hîrtie, a unui calculator sau a unei instalații experimentale pot de pe acum călători fără frontiere spre trecut și spre viitor. Adevărații purtători ai fascinației științei...

MIHAELA DOROBANȚU ❖

Ozonul ATACĂ pădurile!

Rolul ploilor acide în degradarea sănătății pădurilor a fost supraestimat. Un alt fenomen de poluare atmosferică neliniștește acum silvicultorii. Concentrațiile de ozon în toposferă cresc continuu și fizico-chimia atmosferei permite acestui gaz să se afle departe de locurile emisiunii de poluanți. Pădurile mediteraneene, datorită expunerii lor la soare, sînt în mod deosebit afectate.

În straturile inferioare ale atmosferei, sub efectul razelor solare și al căldurii, ozonul se formează pornind de la hidrocarburi și oxizi de azot din gazele de eșapament ale automobilelor. Proprietățile sale, puternic oxidante, fac din el unul dintre poluanții cei mai periculoși pentru vegetație. Acțiunea sa negativă asupra randamentului culturilor și asupra fiziologiei arborilor începe a fi bine demonstrată. În regiunile mediteraneene el a devenit poluantul atmosferic cel mai răspîndit, îndeosebi în jurul zonelor puternic urbanizate și industrializate.

Între anii 1980-90 s-au constatat fenomene de depreciere observate în Franța, Italia, Spania, Grecia, Israel. Acele speciilor de pin prezentau alterări, pete galbene care puteau antrena o cădere prematură a acelor unor arbori. Primele studii asupra acestor arbori bolnavi au arătat că în zona respectivă solurile prezentau carențe ale elementelor nutritive, - magneziu, sodiu, potasiu - și că aceste deficite se regăsesc la nivelul frunzelor. În timpul verii 1994 utilizarea unui bio-indicator vegetal, în particular sensibil la ozon, a indicat pentru prima dată că această regiune era confruntată cu o puternică prezență de ozon.

Îngălbenirea acelor ar fi declanșată și agravată de condițiile neprielnice de climă ale ultimilor ani (slabe ninsori hibernale, ninsori tîrzii în primăvară, călduri puternice și secete estivale) și prin cantitățile crescute de ozon din atmosferă în timpul verii.

Un program de cercetări relative la efectele ozonului asupra pinilor a fost propus la Comisia europeană.

ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

Societățile specializate în genetică efectuează numeroase experiențe pe vaci, porci, capre, cobai, iepuri sau oi modificate genetic, în scopul ameliorării randamentelor în creșcătoriile de animale domestice. Numai în Marea Britanie, spre exemplu, în 1996 au fost utilizate experimental peste 200000 de animale modificate genetic, de patru ori mai multe decît în 1990. Ele servesc drept modele experimentale pentru maladiile umane: prin manipulare genetică, sînt făcute sensibile la diferiți agenți patogeni, cum ar fi virusul HIV (care produce SIDA) sau virusul care provoacă poliomielita.

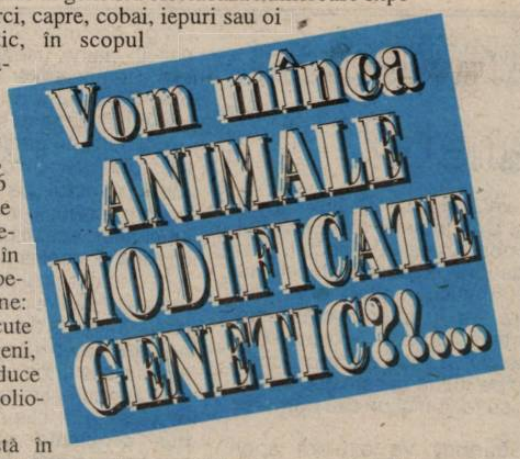

O altă pistă de acțiune constă în blocarea acțiunii antigenelor maimuțelor sau ale porcului, recunoscute și distruse de anticorpii umani, fapt care ar putea evita fenomenele de respingere în timpul grefelor de organe. În viitor, s-ar putea ca o inimă de porc să poată funcționa în organismul unui om! Circa 150 de proteine sînt în curs de elaborare în prezent, pe plan mondial, relevă „Science et Vie", la animalele transgenice. Trei proteine anticoagulante au fost deja prelevate din laptele de capră și de la un iepure modificat genetic. Ele se află în stadiul cercetărilor clinice în Statele Unite și Marea Britanie.

Numeroși cercetători din Europa, America de Nord, Australia, Japonia, Israel și Noua Zeelandă încearcă să amelioreze calitățile animalelor domestice. *În Australia, specialiștii au creat porci modificați genetic cu o productivitate superioară în creșcătorii. În Noua Zeelandă au fost create oi care produc cu 10 la sută mai multă lînă decît suratele lor normale, iar în Canada trei echipe de cercetători au creat somoni care cresc de 11 ori mai repede decît cei obișnuiți, ceea ce permite comercializarea lor cu șase luni mai devreme!* Totuși, modificările genetice, mai rapide decît cele obținute prin selecția clasică, au și unele consecințe nedorite. Astfel, supersomonii canadieni prezintă importante depuneri de grăsime și deformații la nivelul cartilagiilor, iar folosirea excesivă a hormonului de creștere la porcine antrenează o greutate insuficientă, un nivel scăzut al reproducerii și un puternic stres. Există și riscul răspîndirii unei gene ameliorate în natură, de o manieră necontrolată: în 1995, virusul hemoragic al iepurelui a fost răspîndit în aer, în Australia, de o muscă, și a omorît zeci de mii de iepuri... Ecologiștii scoțieni și norvegieni se tem de somonii pe care societățile piscicole vor să îi introducă în Europa. Precedente există: circa 700000 de somoni din creșcătorii au scăpat în mare din fermele acvatice din Norvegia în 1994. 34 la sută dintre somonii capturați în zonele de coastă norvegiene, în 1996, proveneau din creșcătorii. În plus, acești pești ameliorați genetic, care cresc rapid sau sînt rezistenți la unele maladii, sînt competitori redutabili pentru peștii obișnuiți în lupta pentru supraviețuire...

ȘERBAN FILIP ❖

Ce visează delfinii?

Cercetătorul rus Mel Muhametov a descoperit - studiind un delfin la acvariul din Eilat (Israel) - unele manifestări matinale ale acestor splendide mamifere marine, care trădează existența așa-numitului somn paradoxal. Această fază a somnului este caracterizată de o intensă activitate cerebrală, exprimată prin vise, și de o scădere a tonusului muscular. Înaintea acestei neașteptate observații a cercetătorului rus, se credea că mamiferele marine nu cunoșteau această fază a somnului. Așadar și delfinii visează! Ar mai rămîne de aflat doar... ce anume visează!

Energie din... „nimic" ?!

Nu, nu este vorba despre cine știe ce trăznaie de perpetuum mobile, cu toate că, la prima vedere, am fi tentați să credem una ca asta! În realitate, este vorba despre un fenomen cu mult mai enigmatic, a cărui stranietate întrece cu mult tot ce ne-am putea imagina. Ei bine, fenomenul de care vorbim poartă denumirea de „Efectul Casimir" și este socotit a fi în fruntea tuturor fenomenelor stranii de care se izbesc mai în fiecare clipă cercetătorii din domeniul fizicii cuantice. Acest efect se referă la existența unor particule virtuale în vid. În 1948, germanul Hendrik Casimir prevăzuse că, în anumite condiții, aceste particule virtuale pot deveni cît se poate de reale, cu alte cuvinte s-ar putea extrage energie din... vid! Acest fenomen - despre care nu existau decît dovezi indirecte - a fost recent observat de fizicianul american Steven Lamoreaux, de la Laboratorul Național din Los Alamos (New Mexico, SUA). El a plasat în vid două plăci metalice, paralele, la o distanță de 0,75 micrometri una de alta. La această depărtare, particulele virtuale reacționează cu plăcile, generînd o forță de atracție de ordinul unei... miliardimi de newton. Așa încît - cine știe?! - peste cîteva decenii, poate peste un veac-două vom dispune de centralele energetice amplasate în vid... Deh, poate că nu chiar noi, cei de azi, dar ce ne costă să sperăm?...

„HERMES" în drum spre Mercur!

NASA a analizat, recent, oportunitatea trimiterii unei sonde spre cea mai apropiată planetă a sistemului nostru solar. Denumită „Hermes" (numele grec al zeului roman Mercur), sonda va avea drept principală misiune cartografierea integrală a suprafeței planetei, brăzdată de cratere. Această importantă acțiune n-a fost îndeplinită decît pe jumătate de sonda „Mercury", care a survolat planeta în 1974. Lansarea lui „Hermes" ar putea avea loc în primii ani ai secolului viitor.

PRIN LABIRINTURILE MAGIEI

Cercetătorii magiei sînt de acord că ritualul magic a apărut încă în epoca glacială, deci cu multe mii de ani în urmă, la populaţiile primitive care îşi determinau evenimentele existenţei apelînd la forţe de dincolo de lumea văzută. Cît de straniu este, totuşi, să constaţi că o practică ezoterică, capitol esenţial în fenomenologia paranormală, durează de multe mii de ani, asemenea unei discipline indestructibile asupra căreia atît omul primitiv, cît şi omul zilelor noastre, se apleacă încrezător şi uneori chiar beneficiind de atestări indiscutabile.

Aşadar, putem privi magia fără prejudecăţi. Un experiment care a avut loc în Franţa cu cîţiva ani în urmă pare să se fi inspirat din practicile magice ale primitivilor. De pildă se confecţionează din ceară sau altă materie maleabilă chipul unei persoane desemnate în acest sens şi se intervine apoi asupra „obiectului" care reproduce aproximativ originalul viu. Intervenţia poate fi de... toate felurile: agresivă (magie neagră), blîndă (magie albă). Concluzia nu este prea agreabilă: magicianul a făcut dovada că poate astfel pricinui mult rău unor persoane desemnate pentru inducţie magică...

MAGIE ŞI SUPRAVIEŢUIRE

Putem considera că primele manifestări de magie „operaţională" au fost legate de dobîndirea hranei. Dar mai putem afirma că omul primitiv avea prin instinct intuiţia consonanţelor bioenergetice în lumea viului, chiar dacă acestei particularităţi el îi atribuia concursul unor forţe supranaturale. La triburile primitive puterile magice erau acţionate prin acumulare, prin coagularea forţei colective - o intuiţie telepatică extraordinară, care azi a devenit obiect de studiu pentru parapsihologi.

Pentru primitiv, de pildă, chipul desenat pe peretele peşterii, fie că era vorba de un cerb, de un urs sau un bizon, *era acelaşi lucru* cu animalul viu care urma să fie vînat. Asta deoarece ritualurile magice se efectuau pe „copia desenată a originalului", ci nu în adîncul pădurilor, unde trăiau animalele vii. Este greu, azi, să pătrundem în psihologia ocultă a omului primitiv, dar este mai uşor să spunem că ceea ce rezultă din experimentul francez actual se făcea de către omul primitiv lipsit de cunoştinţe despre fenomenele paranormale.

Orice vînătoare avea în prealabil prepararea magică. Era fixat animalul. Desenatorul îl proiecta cît mai corect cu putinţă pe planşa naturală a stîncii. Apoi forţa colectivă, rituală, începea să lucreze asupra imaginii. După încinerarea lucrării, tribul ieşea la vînătoare. De fiecare dată inducţia magică părea să fi influenţat vieţuitoarele care deveneau victime ale vînatului.

Interesant este să observăm azi că acele ritualuri magice nu erau pur şi simplu „superstiţii primitive", ci, cum am spus, intuiţii corecte privind comunicarea simpatică, bioenergetică şi telepatică, între vietăţile şi fiinţele vii. Un experiment american, din anii trecuţi, în care au fost folosiţi mai mulţi telepaţi, a condus la ameliorarea stării de agresivitate din localitatea respectivă: dintr-un procent de 60 la sută s-a ajuns la un procent de sub 20 la sută prin intervenţia energetică a telepaţilor asupra populaţiei localităţii respective.

În magia primitivă ritualurile erau mai complexe şi mai complicate, deoarece în afară de proiectarea chipului în desen, se foloseau şi dansurile magice, imitaţiile pantomimice. La primitivii australieni, de pildă, desenele erau făcute pe nisip întărit, în jurul figurilor avînd loc ritualurile magice...

PRACTICI LEGATE DE NAŞTERE, LA ROMÂNI

Numeroase credinţe atribuite folclorului ocult, la români, sînt de fapt practici care azi pot fi analizate prin cunoaşterea parapsihologică. Mai toate au în trecut, în mod inconştient, intuiţia telepatică a influenţării prin forţa gîndului - gîndul ca formă de energie de o mare eficienţă. Şi aici avem de-a face cu o magie albă, pozitivă, uneori de sorginte creştină. De pildă pînă la începutul acestui secol în unele zone din ţară pentru femeia gravidă, aflată aproape de naştere, se aşternea fîn pe pat, se punea o pernă iar gravida stătea acolo trei zile. Ritualul copia Naşterea Sfîntă, de la Betleheem. Gravida trebuia să repete mereu: „cred într-un Dumnezeu".

Dar şi rolul moaşei care veghea naşterea intra într-un spectru paranormal. Întîlnim aici un fapt mai puţin evidenţiat de cercetători: moaşa, anunţată din timp că trebuie să meargă la cutare femeie care urma să nască, avea obligaţia de a se concentra mental şi psihic asupra chipului femeii la care urma să ajungă. Acea concentrare, echivalentă cu o meditaţie de mare intensitate, prepara, se pare, consonanţele energetice între cele două femei. De aceea, odată ajunsă la casa gravidei, moaşa trebuia să spună repede, neslăbindu-şi concentrarea, de mai multe ori: „Cît de iute am ajuns la tine, la fel de iute să naşti copilul".

Toate aceste ritualuri numite magice nu sînt decît intuiţii ale necesităţii de a prepara psihic un eveniment, susţinîndu-l astfel prin forţele energetice ascunse. De la psihologia relaţiei unei moaşe, în trecut, cu femeia pe care urma să o asiste la naştere, la psihozele colective analizate ştiinţific de psihanalistul Jung, avem de-a face cu o ştiinţă pe cît de nouă azi, pe atît de veche în evoluţia oamenilor.

ION ŢUGUI ❖
(Va urma)

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

Dr. Lex, cel care a participat activ la demonstraţiile lui Zé Agrigó, a depus mărturie despre capacităţile acestuia, chiar dacă el contesta o serie de aspecte, în special medicamentele prescrise. Şi totuşi, Dr. Lex era un adept şi un practicant al spiritismului. Unii s-au îndoit de mărturia lui. Se simţea nevoia unui caz real, de vindecare completă prim metode exclusiv paranormale, sau aproape. Un caz în care să nu se poată vorbi de o vindecare îmtîmplătoare sau de un disgnostic iniţial greşit. Şi cazul a apărut.

Era cel al unei tinere de 28 de ani, internată în 1961 la Spitalul de Urgenţă din Sao Paulo cu ocluzie intestinală. La examinare s-au descoperit două tumori în colonul transversal, din care una îl bloca integral. La biopsie, cele două tumori s-au dovedit a fi maligne. Doi patologi au confirmat diagnosticul. Femeia mai avea de trăit cel mult două luni. Boala era incurabilă. S-a efectuat o colostomie. Dar metastazele erau peste tot (o tumoră avînd mărimea unui ou de găină).

Şase ani dăruiţi vieţii

Nici vorbă de vreo posibilitate de regresie spontană. Şi totuşi, soţul nu se resemnează. O transportă cu avionul (era mult prea slăbită - pierduse peste 30 de kilograme) la Congonhas, oraşul lui Arigó. Acesta o examinează aparent superficial şi îi indică doze foarte puternice de kanamicină, olobintin, neurorubin şi dexteoxină (cum am spus, neacceptate de Dr. Lex). Oricît ar părea de incredibil, starea sănătăţii pacientei a început să se amelioreze imediat.

După o săptămînă tînăra cîştigase în greutate zece kilograme. Cobora din pat şi se plimba prin cameră. După şase săptămîni depăşise 60 de kilograme - greutatea ei obişnuită.

Totul părea să meargă fără probleme. Era vindecată! Se întoarce totuşi pentru un control suplimentar. Arigó îi mai prescrie alte două seturi de medicamente, printre care Albamicina-GU, un antibiotic ce se prescrie în infecţii urinare. Mai revine încă o dată - Arigó o declară de data aceasta vindecată. Era luna august 1961. Trecuseră mai mult decît cele două luni cît îi fusese prezis să trăiască la Spitalul din Sao Paulo...

A murit în cele din urmă dar abia în ianuarie 1968. Cu puţin timp înainte s-a întors pentru o ultimă oară la Arigó. Acesta i-a prescris din nou alte medicamente - dar ele nu au mai avut efect.

Un alt medic dintre cei care s-au interesat şi au urmărit cariera, vindecările şi demonstraţiile lui Zé Arigó, Dr. Medeiros, declara - pe baza raportelor şi observaţiilor primite - că „puterea vindecătoare" a lui Arigó începuse să scadă.

Şi totuşi, adaugă tot el, acea femeie a trăit şase ani datorită lui Zé Arigó şi nimănui altcuiva. Fără tăgadă, au fost şase ani dăruiţi vieţii.

MIHAELA DOROBANŢU ❖

Rezervaţii pentru oameni pe alte planete?

Aşa cum ne asigură Dr. Curtney Brown, în martie 1994 a efectuat o „călătorie" prin tehnici de clarviziune, pe o planetă din constelaţia Pleiadelor. Îndrumătorul său căuta locul de baştină al uneia dintre civilizaţiile extraterestre, dar la începutul „explorării" nu i-a comunicat „mediului" obiectivul exact, ci doar nişte coordonate, astfel încît Courtney, deşi percepea diverse semnale, nu ştia de fapt unde se află.

Ca în toate escapadele sale, primele impresii sînt vagi. La început Brown raportează că percepe o lumină orbitoare, culorile alb, galben; simte de undeva o energie extraordinară, ceva fierbinte, gust de ars, miros de fum. Simte că este ceva important şi în acelaşi timp bizar, fără să înţeleagă de ce... Este îndrumat să treacă la fazele următoare ale tehnicii. Vede un orizont, ceva arde pe sol, ceva străluceşte pe cer. Apoi, urmînd în continuare instrucţiunile din „matrice", zăreşte două fiinţe: una pe pămînt, cealaltă (sau poate mai multe) într-un vehicul plutitor. Este orbit de lumina care vine de sus.

Pe sol e iarbă. Vede umblînd cîţiva oameni. Sînt oameni obişnuiţi, din rasa albă, îmbrăcaţi ca nişte americani în haine de lucru, de toate zilele. Par fermieri. Sînt agitaţi, speriaţi, unii plîng. Se pare că se tem de vehiculul şi de lumina de sus. Courtney îşi mută punctul de observaţie la obiectul aflat deasupra. E un alt obiect, nu cel strălucitor. Are formă de sferă, iar în interior sînt fiinţe foarte evoluate - extratereştri „cenuşii". Efectuează o activitate de rutină şi este clar că nu vor să facă nici un rău oamenilor.

Courtney va explora apoi spaţiul

Explorări în Cosmos extrasenzoriale

înconjurător. Sori şi planete vecine. Descoperă că sursa de lumină orbitoare era un „soare" local. De fapt a fost făcută locuibilă o planetă care se roteşte în jurul unui sistem stelar binar.

Conform instrucţiunilor din „matrice" se explorează scala timpului. Brown primeşte informaţii precum că pămîntenii au fost aduşi pe această planetă cu puţin înainte de anul 2000. Acum ei trăiesc aici, poate într-o localitate învecinată. Examinaţi mai de aproape, oamenii apar ca o familie americană tipică. Un individ cu barba lînoasă, nevasta lui blondă, copilul care plînge de frică. Sînt îmbrăcaţi în haine uşoare, multicolore. Temperatura este agreabilă. Bărbatul are un aer confuz, nu înţelege ce se petrece...

Oamenii nu percep prezenţa lui Courtney. Cînd însă el îşi mută punctul de observaţie asupra „cenuşiilor" din vehiculul plutitor, aceştia îl sesizează imediat. Îl copleşesc cu un torent de informaţii pe care el nu reuşeşte să-l cuprindă în întregime. Înţelege doar că oamenii pe care i-a văzut au fost aduşi aici de către „cenuşii" deoarece Pămîntul este ameninţat de o „catastrofă climatică" şi s-a pus problema supravieţuirii speciei umane în rezervaţii instalate pe o altă planetă. Vor fi aduşi aici foarte mulţi pămînteni, prin „răpiri" mai mult sau mai puţin discrete. Ei vor fi astfel salvaţi de cele ce urmează să se petreacă pe Terra. Vor fi aduse aici şi o serie de alte fiinţe, animale, plante, purtătoare ale patrimoniului genetic pămîntean. Oamenii care vor fi aduşi aici vor fi educaţi astfel să-şi dezvolte legături mai armonioase între făptura fizică şi sufletul nemuritor. În acelaşi scop, se vor efectua asupra oamenilor mutaţii genetice. Un alt obiectiv al acestor mutaţii este diminuarea tendinţelor distructive caracterizînd oamenii, în bună parte responsabile pentru schimbările catastrofale, ecologice şi climatice de pe Pămînt.

DAN D. FARCAŞ ❖
(Va urma)

FENOMENUL KESTRYL ANGELL

TELECOMANDA şi INEXPLICABILUL

Zilele de glorie a fenomenelor parapsihologice au revenit în forţă în ultimii ani - în marile democraţii occidentale şi nu numai - şi datorită unei mediatizări sistematice şi consistente. O statistică recentă din SUA dezvăluie că în treizeci şi patru de state funcţionează treizeci şi şapte de societăţi de televiziune prin cablu care oferă (în medie o oră) timp de antenă pentru talk show-uri cu magicieni şi vrăjitori. Sînt folosite, aproape în exclusivitate, minutele acordate prin legi federale pentru... „educaţia publică".

Fenomenul Kestryl Angell se produce din 1991 şi a cucerit publicul din Arlington, statul Virginia. Marţea la ora 21,00 vrăjitoarea apare într-un decor de tip Paradis Pierdut şi se întreţine cu telespectatorii şaizeci de minute... La BBC sînt reconstituite cazuri celebre de premoniţii confirmate, avînd drept protagonişti persoane anonime care au prezis anumite evenimente. În somn hipnotic sau în stare de veghe, oameni cu autentice posibilităţi parapsihologice evadează în viitor... Vindecători precum Kaşpirovki, care tratează prin telepatie mai mulţi pacienţi decît cuprind propriile lor statistici, au o audienţă comparabilă cu cea a meciurilor de baschet (NBA) sau fotbal.

Resuscitarea fenomenului ocult în diversele straturi ale societăţii se explică prin mediatizarea permisă de libertatea de expresie şi libertatea cuvîntului - amendamente obligatorii pentru constituţiile democratice. Vrăjitorii calificaţi (în Franţa se acordă brevete) sînt primii care profită de facilităţile oferite. În SUA, avînd în vedere că spaţiul de antenă oferit lor este plătit de guvern, emisiuni de tipul celei susţinute de Kestryl Angell costă numai 35-50 de dolari! Comentatorii fenomenului au ajuns la concluzia că democraţia susţine vrăjitoria. Există temerea că s-a înfiripat deja ceea ce am putea numi ocultocraţia. Dacă însăşi faimoasa emisiune de interviuri cu personalităţi a CNN-ului, „Larry King Live", a găzduit-o pe Kestryl Angell, atunci putem spune - mai în glumă, mai în serios - că vrăjitoarele din Salem au fost răzbunate (în acea localitate din statul Massachusetts, în 1692, a avut loc pogromul împotriva lor), iar „Discursul împotriva vrăjitorilor" al lui Cyrano de Bergerac (1652) e desuet.

PAUL IOAN ❖

RADIESTEZIA, vrăjitorie sau realitate? ②

În numărul trecut am vorbit despre unele cazuri concrete. Acum voi vorbi despre niște teste. Tot Arthur C. Clarke este cel care povestește despre testul pe care un prieten de-al lui, James Randi, l-a făcut în Australia. Aici, în 1980 s-au strîns mai mulți radiesteziști, Clayton din Illinois n-a fost prezent, cu convingerea că vor interpreta marșul triumfal din Aida. Mai ales că era în joc și o frumușică sumă de bani: 50000 dolari pentru cei care reușeau să găsească apa și metalele îngropate în zona de testare.

TESTUL LUI RANDI

Existau 10 la sută șanse de reușită chiar dacă numai norocul i-ar fi ajutat pe radiesteziști. „10 la sută?" s-au mirat ei. „Vom reuși în proporție de 80 la sută". Erau declarațiile de dinaintea startului. Mai întîi era testul metalelor. Bucăți de aur și de alamă au fost ascunse într-una din cele zece cutii de carton care au fost îngropate în diferite locuri din zona de concurs. Trebuia descoperită, cu ajutorul instrumentelor dorite, cutia care conținea metalele. Din 61 de încercări, doar 4 au indicat răspunsul corect. Apoi s-a dat drumul la apă; sub pămînt erau îngropate zece conducte, dar numai pe una avea să intre apa. Unsprezece radiesteziști au cercetat cîmpul. Din 50 de încercări, doar 11 au fost reușite. La sfîrșitul zilei s-au comunicat rezultatele: Pentru toate cele trei elemente, aur, alamă, apă, din totalul de 111 încercări, doar 15 au fost reușite, ceea ce înseamnă doar 12 la sută!, adică ceva mai mult peste 10 la sută, procentul pus fie și numai pe seama norocului.

Concluzia testului din Australia: *Radiestezia este practic INEXISTENTĂ, asta dacă eliminăm imaginația și iluzionările personale ale celor care o practică.*

Există însă și niște comentarii. Deși testul din Australia a fost bine organizat, spune Arthur C. Clark, testele pentru apă și metale sînt complet diferite. Rezultatele nu trebuiau amestecate. E clar, la testul cu metalele, radiesteziștii au fost complet neconvigători. Nimeni nu poate găsi aur cu vergeaua magică sau cu pendulul decît dacă e ajutat de noroc. Dar în testul cu apa, radiesteziștii au reușit un procent de 22 la sută. S-au descurcat destul de bine, nu chiar așa cum se lăudau înainte de începerea concursului, dar asta este altă problemă.

Cunosc un inginer, care se ocupă și de mecanică auto, care folosește ansa pentru a depista diverse uzuri ale mașinii. Am încercat și eu experiențe cu ansa de cupru, dar în mîna mea nu se mișcă niciodată, decît dacă o mișc eu intenționat. Părerea mea este că procentul de 22 la sută în cazul căutătorilor de apă nu este mare, dar demonstrează că radiestezia poate da rezultate, nu în mîna oricui, procentul de șarlatani este mult mai mare, asta e clar, ci doar în cazul acelora care au într-adevăr această putere stranie, rămășiță a unor vremuri străvechi, cînd omul avea mai multe puteri, pe care doar civilizația i le-a erodat.

CE ESTE RADIESTEZIA?

La Logan, în campusul Universității Utah, profesorul Duane Chadwick s-a simțit, cu mai mulți ani în urmă, privind la televizor știrile, atras de radiestezie. „Ce e chestia asta?", s-a întrebat el atunci. Cu cîteva zile în urmă doi adolescenți dispăruseră sub gheața lacului Snake și încercările de a-i găsi rămîneau fără succes. A venit un radiestezist și cu ajutorul unui pendul, în ceva mai puțin de o oră, a localizat prezența cadavrelor în apă, sub pojghița de gheață, după ce toți își pierduseră orice speranță. „M-am gîndit atunci că trebuie să existe o explicație științifică, fiindcă acolo nu era vorba despre radiesteziști care caută apă, acolo erau un cîmp de apă și două cadavre. Mi-am zis că poate lama de oțel a patinelor acelor nefericiți a modificat cîmpul magnetic în acel loc. Apa subterană provoacă modificări ale acestui cîmp și radiesteziștii le por detecta. Poate că așa se explică radiestezia. Corpul uman este bun conducător de electricitate. Modificîndu-se cîmpul magnetic, microvoltajul pătrunde în mușchii palmei, producînd o contractare a lor și astfel, inconștient, vergeaua se mișcă. Cam asta e". Aceste gînduri l-au condus pe prof. Chadwick la ideea unor experiențe pe care le-a și făcut, folosindu-și studenții. E iarnă. O alee de 20 de metri este acoperită cu un strat de zăpadă. Se fac măsurători ale cîmpului magnetic pe toată suprafața aleii. Apoi îngroapă în zăpadă un cîrlig de oțel care va produce o modificare a cîmpului magnetic existent. Problema este dacă radiesteziștii pot observa această modificare cu ajutorul vergelei sau a pendulului sau a ansei de cupru. Se înregistrează totul, se analizează rezultatele. 23 din 25 de persoane care au participat la test au reacționat pe o suprafață de un metru pătrat în jurul obiectului îngropat. „Statistic vorbind, cu aceste rezultate poți sparge banca din Monte Carlo", spune profesorul Chadwick.

ÎN LOC DE CONCLUZIE

Poate că radiesteziștii au zile bune și zile rele, zile cînd descoperă puțuri de petrol și zile cînd nu descoperă nici măcar cheile casei pierdute în nisip. Ca și în cazul pescarilor sau al împătimiților după jocurile de noroc, radiesteziștii au tendința să înece în uitare insuccesele, făcînd risipă de elocință, hiperbolizînd entuziast micile sau marile reușite, care nici măcar nu se compară cu cele ale căutătorilor de aur din Clondike, care scurmau pămîntul cu tîrnăcoapele și nu auziseră de vergeaua magică. Cu toate acestea, biologii știu că unele animale pot detecta apa subterană cu ajutorul simțurilor, ca să nu mai vorbim despre mirosul cîinilor sau despre orientarea porumbeilor, aceste două puteri clare pe care nimeni nu le poate explica. Poate că unii oameni au moștenit aceste calități de pe vremea cînd ele îi puteau salva de la moarte. Spune Arthur C. Clark: „Cît despre experimente, ca acela din Australia, poate că ar trebui repetate, pe scară mai mare. Așa am putea afla dacă radiestezia este vrăjitorie, impostură sau metodă științifică". Sau poate nu vom afla niciodată.

GEORGE CUȘNARENCU ❖

9 argumente din 99 PENTRU ENERGETICA NUCLEARĂ ROMÂNEASCĂ!

Din toamna anului trecut, România a intrat în clubul țărilor producătoare de energie nucleoelectrică. Grupul I al Centralei de la Cernavodă, trecut deja în regim de exploatare comercială, a făcut proba eficienței: proiectat să asigure 8 la sută din consumul energetic al țării, a reușit, în luna mai, un vîrf de 10,9 la sută. În acest timp, Grupul II, finalizat în proporție de 60 la sută, stă sub semnul întrebărilor chinuitoare privind sursele de finanțare. Motiv pentru care, la recentul „summit" al industriei nucleare din România, organizat la București, să se lanseze o listă de argumente pentru necesitatea finalizării, cu prioritate, a acestei investiții, cu perspectiva continuării, ulterioare, a lucrărilor la grupurile III, IV și V. Am ales, în limitele spațiului acestui colț de revistă, numai 9 argumente. Nouă, dintr-o listă de nouăzeci și nouă.

- Factura energetică a țării, care atîrnă greu în balanța economică a României, s-ar reduce prin scăderea corespunzătoare a importurilor de petrol și gaze naturale.
- Reducerea consumului de lignit, prin oprirea unor grupuri energetice neperformante, o unitate CANDU echivalînd cu un consum anual de 6,8 milioane tone de lignit.
- Reducerea poluării cu bioxid de carbon. O centrală pe cărbune de 700 MW, chiar dotată cu cele mai moderne tehnologii de filtrare, tot ar elibera, anual, peste 4,5 milioane tone de bioxid de carbon.
- Reducerea poluării cu bioxid de sulf (circa 375000 tone anual).
- Reducerea poluării cu oxizi de azot (circa 56000 tone anual).
- Reducerea emisiei de cenușă în atmosferă (circa 22000 tone anual) și de diverse metale grele otrăvitoare precum arsenicul, vanadiul, cadmiul și plumbul (circa 280 tone anual).
- Reducerea imobilizării unor terenuri agricole, prin reducerea depozitelor de cenușă și a ariei exploatărilor de cărbune inferior (lignit) la suprafață.
- Creșterea elasticității sistemului energetic național, prin încadrarea centralei nucleoelectrice la baza curbei de sarcină și prin acoperirea vîrfurilor de sarcină cu grupuri energetice eficiente.
- Creșterea posibilităților de oprire a centralei de la Kozlodui (Bulgaria), prin livrarea de energie electrică din Unitatea II, în cadrul unor acorduri internaționale cu Comunitatea Europeană.

MARIAN GRIGORE ❖

ESTUL la conducerea!...

iar

Asia se impune pe primul loc! Într-adevăr, aceasta este concluzia unui „mega-studiu" care a inclus peste o jumătate de milion de elevi din 45 de țări. Teste dintre cele mai sofisticate, sondaje de opinie, înregistrări video ale lecțiilor analizate de cei mai prestigioși specialiști în pedagogie - totul converge către aceeași concluzie: oricît de mari ar fi bugetele occidentale și condițiile oferite de țări super-civilizate, rezultatele cele mai bune aparțin țărilor Europei de Est și, mai ales, Asiei!

La un buget per elev de trei ori mai mic decît al Franței, Ungaria are rezultate de două ori mai bune. Între primii 10 la sută dintre elevii testați la toate științele în afară de matematică, Frața, Canada și Statele Unite împreună au tot atîția reprezentanți cît Singapore! Iar Singapore, de aproape două ori mai mulți decît Japonia sau Coreea de Sud. Acestea sînt rezultatele publicate în prestigioasa revistă americană „Science" și reluate de „La Recherche", aproape fără comentarii. Spuneam „aproape", pentru că se mai adaugă amănunt. La întrebarea „care este principalul obiectiv pedagogic urmărit", 71% din profesorii japonezi răspund „însușirea modului de raționament al matematicii și explorarea diferitelor soluții ale unei probleme specifice", pe cînd majoritatea absolută a profesorilor americani sau germani situează pe primul loc predarea unor automatisme și tehnici de rezolvare a problemelor. Să justifice oare acesta performanța de două ori mai bună a aceluiași grup - Singapore, Coreea de Sud și Japonia - față de grupul Franța, Canada, Germania, SUA și Anglia?...

Planeta se sufocă!

● 6 miliarde tone de carbon (sub formă de bioxid de carbon) sînt aruncate, anual, în atmosferă pe coșurile uzinelor și pe țevile de eșapament ale automobilelor ● În aceeași perioadă, oceanul planetar absoarbe circa 2,1 miliarde tone, iar vegetația terestră cam un miliard ● Soldul: un exces de 2,5-3 miliarde tone carbon se acumulează, anul, în atmosferă ● După unele estimări, efectul de seră, datorat creșterii concetrației de bioxid de carbon, va provoca în următoarele decenii o creștere cu 1,4º-2º Celsius a temperaturilor medii anuale ● O creștere suficientă pentru a provoca o reducere masivă a calotelor polare, avînd ca efect o creștere cu 10-15 m a nivelului oceanului planetar ● O creștere suficientă pentru ca orașe precum New York să dispară sub ape...

Plămîni artificiali pentru sănătatea Planetei

La începutul acestui deceniu, reuniunea la nivel înalt de la Rio de Janeiro marca luarea la cunoștință, la nivelul factorilor politici de decizie, a datelor reale ale problemei. Cîțiva ani mai tîrziu, mai precis luna trecută, în cadrul unei ședințe speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, s-a încercat să se treacă de la stadiul constatărilor la cel al măsurilor. Fără succes, întrucît SUA, statul cel mai industrializat și, în consecință, cel mai poluant, a refuzat să-și ia angajamente, în termeni concreți, privind reducerea propriilor emisii de bioxid de carbon. În același timp, tot SUA anunțau alocarea unui miliard de dolari în următorii ani, pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în vederea introducerii unor tehnologii performante, menite a reduce propriile lor emisii de bioxid de carbon. Paradox? Mai degrabă clarviziune, ținînd seama de explozia demografică din țările sărace, fenomen ce va mări, an de an, nevoile energetice ale acestora. Și, pe cale de consecință, poluarea.

Între timp, oamenii de știință caută și propun, în paralel, propriile lor soluții. Soluții care, în cele din urmă, se reduc la constatarea că, la urma urmelor, bioxidul de carbon nu este altceva decît un deșeu, urmînd a fi tratat ca atare: izolat, stocat și depozitat în siguranță și, în măsura existenței unor soluții economic acceptabile, reciclat.

Fără îndoială că cititorii noștri, obișnuiți cu tradiția revistei „Magazin" de a prezenta, mai cu seamă, latura spectaculoasă și fascinantă a progreselor științei, se vor fi așteptînd la prezentarea unor procedee revoluționare, de genul fuziunii la rece (care a alimentat, în urmă cu cîțiva ani, speranțele Omenirii de a găsi o alternativă cu adevărat ecologică și, în același timp, inepuizabilă, la resursele tradiționale de energie, pînă ce s-a demonstrat că toată tevatura se datora unor simple erori de măsurătoare). Prilej pentru a vă reaminti că soluțiile cele mai eficiente sînt, adesea, și cele mai simple, luînd arareori forme spectaculoase, nimic neputînd egala, în această privință, inepuizabila inventivitate a naturii. A naturii care, de miliarde de ani, a știut să rezolve problema excesului de bioxid de carbon din atmosferă, „inventînd" fotosinteza, fără de care oxigenul - gazul vieții - nici nu ar fi putut exista liber și, în consecință, nici protectoarea pătură de ozon care dă, și ea, atîtea bătăi de cap oamenilor de știință în lumea noastră asaltată din toate părțile de „cuceririle" geniului uman. Astfel încît, conform principiului „maximum de rezultat cu minimum de efort", cercetătorii s-au aplecat, în primul rînd, asupra unor soluții inspirate din natură. Soluții menite a ajuta natura să-și recapete cadența și echilibrul, puternic perturbate datorită activităților umane.

Dar asupra cîtorva dintre aceste soluții vom reveni în episodul următor.

MARIAN GRIGORE ❖

(Va urma)

Gastronomice

Pentru *BUDINCA DE CIREŞE*, pe care vă sugerăm să o pregătiţi în aceste zile, vă sînt necesare: 1 kg cireşe, bine coapte, 200 g zahăr, 150 g miez de pîine muiat în lapte, 5 ouă, coajă rasă de lămîie, 1/2 linguriţă scorţişoară măcinată, 1 lingură de pesmet.

După ce aţi spălat bine cireşele şi le-aţi scos sîmburii, le lăsaţi într-o farfurie, presărate cu 2 linguri de zahăr. Într-un castron se freacă gălbenuşurile cu restul de zahăr, cu coaja de lămîie şi cu scorţişoara. Se adaugă pîinea, bine scursă de lapte şi cireşele, fără zeamă. Cînd amestecul este bine omogenizat se încorporează albuşurile bătute spumă. Compoziţia se toarnă într-o formă bine unsă cu unt şi tapetată cu pesmet. Se coace la foc potrivit, timp de 30 minute. Se pudrează cu zahăr şi se serveşte caldă sau rece. Este la fel de bună.

Dosarele frumuseţii

SECRETELE unui gît frumos

Vara este aproape imposibil să vă ascundeţi gîtul, aşa că singura soluţie ar fi să-i acordaţi atenţia ce o merită.

Trebuie să dovedească o forţă aparte pentru „a suporta" cele cinci kilograme cît cîntăreşte capul şi pentru a rezista la mişcările la care este supus zilnic: torsiuni, tensiuni, frecări, etc. Şi totul se realizează doar cu ajutorul a trei muşchi care susţin capul drept. În condiţiile în care pielea gîtului este deosebit de fină, total lipsită de glande sebacee şi foarte săracă în fibre de elastină şi colagen. Chiar dacă se ofileşte mai încet decît obrazul, ea se deshidratează mai uşor şi îmbătrîneşte mai brutal. Se observă că gîtul îmbătrîneşte devenind mai puţin ferm, apoi se striază cu multe riduri orizontale ce alcătuiesc faimosul „colier al lui Venus". În plus, odată cu trecerea anilor, micro-circulaţia sanguină din această zonă îşi încetineşte viteza şi deci există tendinţa de a fi mai puţin irigată şi implicit hrănită. Se naşte, firesc, întrebarea ce trebuie făcut pentru a conserva un gît frumos? În primul rînd, fiind vorba de conservare, „acţiunea" ar trebui începută chiar de pe la 20 de ani, vîrstă la care e greu să te vezi altfel decît superbă. Acum trebuie să începeţi să acordaţi gîtului aceeaşi atenţie pe care o acordaţi obrazului. Pielea gîtului trebuie hidratată şi protejată. Dimineaţa şi seara aplicaţi crema obişnuită pe care o folosiţi pentru obraz. O dată pe săptămînă aplicaţi o mască exfoliantă, pentru a stimula reînnoirea celulară şi o mască hidratantă. Protejaţi-l de razele ultraviolete care îl pot agresa prematur. Nu vă expuneţi la soare fără o cremă de protecţie şi evitaţi să vă parfumaţi gîtul cînd mergeţi la plajă. Sub influenţa razelor solare, compuşii chimici ce au atins pielea pot genera pete pigmentare inestetice.

După 40 de ani îngrijirile se impun a fi mai atente. Veţi folosi serum capabil să tonifice musculatura şi, foarte frecvent, masajul. Emulsiile antirid, vitamina A şi un complex protector cu colagen pot fi miraculoase. Şi dacă vă machiaţi, atunci cînd aveţi curajul să arătaţi şi un decolteu fără reproş, „mîngîiaţi" cu un nor de pudră şi această zonă delicată.

Un caz

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc S.G., am 31 de ani şi sînt din Baia Mare. De 4-5 ani sufăr de hipotiroidism de tip central, guşă nodulară, spasmofilie. În tot acest interval de timp am urmat tratamentele medicamentoase indicate de medic, dar fără rezultatele scontate. Aşa se face că de cîteva luni m-am decis să încerc un tratament bioenergetic, telepatic. Am apelat astfel la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. Miraculos, după 5 şedinţe mă simţeam foarte bine iar nodulii au dispărut. Înainte mă sufocam, nu puteam dormi, mă durea inima, nu aveam încredere în mine, erăm fără putere. Este fantastic să te vindeci fără medicamente şi fără bisturiu. După ani mulţi de boală nu îţi vine să crezi că eşti cu adevărat sănătos datorită tratamentului bioenergetic, sau mai exact harului vindecător al doamnei Ciupea şi al fiicelor sale..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 29

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Programări la telefon: 6862046

● Valabil pînă la 31 august 1997 ●

Indiscreţii...

K.O. de... emoţie

Celebrul Muhammad Ali a fost făcut recent KO de... emoţie de fiica sa, Rasheeda în vîrstă de 26 de ani, actriţă, care s-a căsătorit. La fericitul eveniment cu luat parte peste 300 de invitaţi.

UN CUPLU MODEL

John Travolta şi Kelly Preston au fost declaraţi în Statele Unite „cuplul anului". În ciuda faptului că toată lumea se aştepta să iasă victorioşi Stallone şi Jennifer pentru căsătoria lor surpriză. Kelly l-a cucerit pe John în 1988, au fost doi ani prieteni, s-au căsătorit, apoi, cîteva luni mai tîrziu s-a născut fiul lor, Jett. Un traseu natural, firesc, fără obstacole, i-a adus în topul cuplurilor model pe primul loc.

Iubire tulburătoare

Celine, mica franţuzoaică a stîrnit în jurul său admiraţie şi interogaţii de genul: „un copil reprezintă o urgenţă pentru ea?". Protejată de zîmbetul lui George Clooney ce dezvăluia tuturor iubirea ce îi leagă, la premiera filmului „Batman", a Hoolywood lucrurile s-au lămurit. Nu, pentru ei un copil încă nu este o urgenţă. Acum pentru cei doi îndrăgostiţi lucrul cel mai important este vacanţa pe care o vor petrece pe coasta oceanului.

Vă interesează să primiţi GRATIS horoscopul personal? Daţi comandă la numerele afişate!

NOU!

HOROSCOP săptămânal realizat de Cristina Vanea

Formaţi acest număr urmat de cifrele din dreptul zodiei dvs.

De luni până vineri între 9,30-18,00 te aşteptăm SĂ SUNI la: (01) 891.29.57

(01) 891.21.+

GHICIT ÎN CĂRŢI ÎN DIRECT

Berbec 01 · Taur 02 · Gemeni 03 · Rac 04
Leu 05 · Fecioară 06 · Balanţă 07 · Scorpion 08
Săgetător 09 · Capricorn 10 · Vărsător 11 · Peşti 13

TAROT INDIAN (01) 891.21.20

Vrei să-ţi cunoşti soarta? SUNĂ ACUM!

Aveţi probleme în dragoste? Sunaţi la: (01) 891.21.60

V-aţi găsit partenerul ideal? (01) 891.21.30

Apelabile de la telefoanele conectate la centrale digitale. Tarif: 2950 lei/jumătate de minut. Primele 20 sec. netaxabile.

Iubirile verii

A

...pe cer, astrele îţi prezic pentru aceste luni torride pasiuni incendiare, legături imprevizibile. Să le urmărim.

● Despre femeile născute sub semnul zodiacal al *Gemenilor* se spune că sînt statornice în dragoste, chiar dacă uneori iau decizii imprevizibile. Cu capul în nori şi cu inima suferind din dragoste vă veţi petrece vara cu tot felul de „mizerii" sentimentale. Dar în fond, spun astrologii, veţi „culege" ceea ce „aţi semănat". Fără a fi absedată de amor, cu fiinţa iubită veţi fi mai mult calină, blîndă, jucăuşă, pentru că în primul rînd vă plac surprizele şi doriţi să fiţi imprevizibilă. Partenerul dv. va trebui să fie plin de imaginaţie şi rafinament. Detestaţi grosolănia. Optaţi pentru o fericire simplă, juvenilă, vă hrăniţi sufletul cu gesturi simple, dar semnificative, încît cunoscuţii se întreabă dacă într-adevăr sînteţi cu picioarele pe pămînt sau plutiţi în alte sfere. Despre femeile-Gemeni se spune că adoră duplicitatea, amorurile incerte. În această vară s-ar putea să vă îndrăgostiţi de un bărbat sensibil, atent, delicat, dar infidel, ceea ce nu vă place prea tare. Aveţi şansa să întîlniţi şi altul, o mică brută, teribil de posesiv, dar extrem de generos. Va cheltui atît de mult cu dv. încît la un moment dat vă veţi întreba unde veţi ajunge cu el. Este vorba despre un *Săgetător*, întreprinzător, sau un *Berbec*, puţin rustic, dar extrem de pasional.

Primul decan va fi stăpînit în cursul lunii iulie de numeroase elanuri pasionale, dar există perspectiva unor fricţiuni. În schimb, în luna august veţi cunoaşte multe iubiri. Dar Gemenii nu se află ei oare într-un perpetuu entuziasm sentimental?

● Femeia-*Rac* creionează în jurul său imaginea unei apariţii de vis, dintr-o altă lume. Vă place adesea să vă refugiaţi într-un trecut populat de himere. Hotărît lucru, trebuie să schimbaţi peisajul. Şi lucrul este atît de simplu: plimbaţi-vă, înotaţi, faceţi-vă siesta la umbra unui nuc bătrîn, bucuraţi-vă de vară. Şi totuşi, în această vară veţi fi mai timide ca de obicei, motiv pentru care astrologii vă sugerează să ieşiţi din propria cochilie. Restul va urma. Pentru că „tentaculele" dv. pot învălui cu iubire fiinţa seducătoare pe care abia aţi întîlnit-o. Luna august vă rezervă incontestabil surprize.

● Despre Femeia-*Leu* se spune că este imperativă, tiranică. Se cunoaşte forţa voastră, puterea de cucerire, dar nu-i nevoie să faceţi zilnic dovada acestor calităţi. Pentru iubirea fulgerătoare ce vă stăpîneşte, îndreptaţi-vă atenţia spre un semn de foc, un *Săgetător*, un *Berbec* sau tot un *Leu*. Vă aşteaptă o vară fierbinte. Chiar dacă aerul lunii august este încărcat cu electricitate, pe dv. vă aşteaptă un veritabil ciclon pasional. Vă puteţi lansa în amoruri răvăşitoare. Dar, atenţie la imprudenţe, pentru că inima voastră este fragilă.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

VARA ŞI SĂNĂTATEA

Publicul larg, şi pînă nu de mult chiar ştiinţele medicale, vedeau în influenţele negative exercitate de vară asupra sănătăţii doar acelea exercitate de caniculă, apoi pe acelea exercitate de radiaţiile solare în exces asupra pielii, ca şi asupra organismului în ansamblul său, influenţele negative exercitate de ţînţari, cum este situaţia cu meningo-encefalita, în această vară, ca şi cu multe asemenea influenţe.

De curînd, însă, ştiinţele medicale s-au convins că aceste influenţe mai ţin şi de o serie de bioritmuri. Astfel, nu mai există la ora actuală nici o îndoială că *evoluţia noastră în viaţă se efectuează în tic-tac-ul permanent al unor orologii, de mare precizie, al căror glas nu poate fi ignorat.* Mai mult decît atît, la ora actuală se ştie că fiecare fiinţă umană îşi are propria sa reactivitate în contextul acestor bioritmuri şi, implicit, în acela al bioritmului sezonier estival.

Dintre toate aceste influenţe, ne vom focaliza în continuare doar pe acelea exercitate de bioritmul estival asupra acestei seve cu totul deosebite, sevă cu care marele J.W. Goethe identifică în scrierea sa de căpătîi, Faust, sîngele.

În acest sens, este bine de ştiut că în cursul verii, şi în special în luna august, globulele albe ale sîngelui, cu rol atît de important în lupta împotriva infecţiilor, se află la un nivel minim din punct de vedere numeric, nivelul maxim din acest punct de vedere fiind atins în cursul iernii. Aceleaşi valori minime le înregistrează în cursul verii, şi în special în prima ei lună - iunie, un alt important constituent al sîngelui - hemoglobina -, valori care devin maxime la sfîrşitul iernii şi începutul primăverii.

Dacă globulele roşii nu par a fi influenţate de succesiunea anotimpurilor, aceste influenţe sînt cît se poate de pregnante în cazul trombocitelor - constituente sanguine cu rol capital în procesul coagulării sîngelui. Trombocitele îşi ating valorile maxime în lunile martie şi aprilie, şi pe cele minime în cursul lunii august, în care vom intra în curînd.

Protrombina, un alt constituent sanguin, cu rol de asemenea important în procesul coagulării, prezintă valori maxime la sfîşitul iernii şi începutul primăverii, şi minime la sfîrşitul verii şi începutul toamnei. Însuşi volumul total al sîngelui circulant este influenţat de bioritmurile sezoniere, în sensul că vara acest volum atinge un maximum, iar iarna un minimum. Un cercetător englez ne-a făcut de curînd demonstraţia că 60% din populaţia sănătoasă ţinînd de ariile climatice temperate prezintă valori minime în ceea ce priveşte viteza de sedimentare a sîngelui, vara, şi maxime, iarna. Or, vă puteţi imagina că *toate aceste modificări cantitative ale unor constituenţi sanguini, ca şi ale fiziologiei sanguine în ansamblul ei, nu pot rămîne fără răsunet asupra sănătăţii noastre, ştiut fiind că sîngele este în mod universal recunoscut ca fiind un vehicul al vieţii şi, implicit, al sănătăţii.*

ARCADIE PERCEK ❖

TALASOTERAPIA

Mările şi oceanele constituie o vastă farmacie, în laboratoarele căreia sînt fabricate fără întrerupere „medicamente" cu efecte terapeutice nebănuite şi încă necunoscute în totalitate. Medicamentul pe care mările şi oceanele îl pun la îndemîna omului în cantităţi inepuizabile este apa sărată - folosită în scopuri terapeutice (băi, duşuri, irigaţii vaginale, inhalaţii, gargară, comprese, sub formă de apă de băut etc.).

Tratamentul cu apă de mare - TALASOTERAPIA - se practică pe toate meridianele Terrei, bucurîndu-se de statutul unor metode ştiinţifice. „Medicamentul" apa de mare este o apă minerală clorurosodică, sulfatată, clorurată, magneziană etc., conţinînd: zinc, titan, cobalt, iod, magneziu, crom etc.

Băile terapeutice se fac atunci cînd temperatura apei la mare este de cel puţin +15°C, iar cea a aerului de minimum +20°C şi zilele însorite. Băile de mare trebuie precedate întotdeauna de băile de soare cu o durată de cel puţin 10 minute. În apă se intră progresiv, încet, niciodată brusc. Important este automasajul corpului cu apă de mare prin manevre energice, timp de 10-15 minute. Băile de mare călesc organismul, îmbunătăţesc circulaţia sîngelui, tonifică pielea şi muşchii etc.

Apa de mare poate fi folosită în orice anotimp, încălzită, sub formă de: băi, duşuri, irigaţii vaginale, inhalaţii etc., avînd numeroase efecte terapeutice: antialgice, antiinflamatorii, intensifică metabolismul glucidelor, proteinelor, lipidelor, calciului, fosforului etc. Apa de mare, recoltată cît mai departe de ţărm şi la circa 20 m adîncime, îndulcită cu puţin zahăr, este recomandată în: colite de fermentaţie, demineralizări, debilitate fizică, lipsa poftei de mîncare - cîte 1-2 linguri înainte de fiecare masă; are proprietăţi antibiotice, cicatrizante - gargară, spălarea gurii (gingivite, stomatite, pioree).

Deosebit de importante pentru sănătatea omului sînt şi algele marine, sarea de mare, nămolurile marine, radiaţiile ultraviolete-helioterapia, aerosolii marini, băile de nisip pe plajă.

D.R. ❖

În atenţia culegătorilor de PLANTE MEDICINALE (3)

- Uscarea florilor se face în poduri sau camere bine aerisite, întinse pe hîrtie albă în strat subţire. Unele flori, cum sînt cele de soc, se usucă în camere bine aerisite, întinse în straturi subţiri. Părţile aeriene sînt bine uscate atunci cînd îşi pierd elasticitatea.

- Uscarea fructelor şi seminţelor se face pe timp frumos şi călduros, în aer liber, întinse în straturi subţiri pe hîrtie curată şi se recomandă să fie, din cînd în cînd, întoarse.

- Uscarea scoarţelor de plante medicinale se face pe timp frumos, în aer liber şi se consideră uscate cînd se rup cu un zgomot sec.

- După uscare, plantele şi organele de plante trebuie păstrate în pungi duble de hîrtie, pergaminată, în cutii de lemn sau de carton, saci de pînză; se etichetează fiecare ambalaj şi se depozitează în încăperi curate, uscate şi la adăpost de alte mirosuri.

- Ambalarea părţilor ierboase se va face pe timp noros sau dimineaţa pentru a se evita sfărîmarea lor.

- Durata de păstrare a plantelor medicinale este de 1 - 3 ani.

DUMITRU RĂDUCANU ❖

Plante medicinale oferite de păduri

Nr. crt	Denumirea plantei	Părţile ce se recoltează	Perioada de recoltare
1.	Brusture (Arctium lappa)	rădăcina	martie-aprilie septembrie-octombrie
2.	Leurdă (Allium ussinum)	planta fără rădăcină	aprilie-iunie
3.	Păducel (Crataegus oxyacanta)	florile	aprilie-mai
4.	Ciubotica cucului (Primula officinalis)	florile	aprilie-mai
5.	Mierea ursului	frunzele	aprilie-septembrie
6.	Mesteacăn (Betula alba)	frunzele	mai-iunie
7.	Frasin (Fraxinus excelsior)	frunzele	mai-iunie
8.	Muşeţel (Matricaria chamomilla)	florile	mai-iunie
9.	Sulfină (Melilotus officinalis)	florile	mai-iunie
10.	Salcîm (Robinia pseudocacia)	florile	mai-iunie
11.	Soc (Sambucus nigra)	inflorescenţă	mai-iunie
12.	Fragi (Fragaria vesca)	frunzele	mai-iunie
13.	Urzică (Urtica dioica)	frunzele	mai-iunie
14.	Păpădia (Taraxacum officinale)	rădăcinile şi frunzele	mai-octombrie
15.	Sunătoare (Hypericum perforatum)	frunzele	iunie-iulie
16.	Coada şoricelului (Achillea melifolium)	flori şi frunze	iunie-august
17.	Turiţa mare (Agimonia eupatoria)	planta (fără rădăcină)	iunie-august
18.	Nalba mare (Althea)	florile	iunie-august
19.	Sovîrf (Origanum vulgare)	planta întreagă	iunie-iulie
20.	Coada calului	tulpinile	iunie-septembrie
21.	Hamei (Humulus lupulus)	florile	iunie-august
22.	Tei (Tilia grandifolia)	florile	iunie
23.	Lumînărică (Verbascum phlumoides)	florile	iunie-septembrie
24.	Cimbrişor (Thymus serpyllium)	planta cu flori	iunie-septembrie
25.	Măceş (Rosa canina)	fructele coapte	septembrie-octombire
26.	Boz (Sambucus ebulus)	fructele coapte	septembrie-octombrie
27.	Odolean (Valeriana officinalis)	rădăcini-rizomi	septembrie-octombrie
28.	Muşchiul de stejar (Evernia prunastus)	muşchiul întreg	tot anul
29.	Ienupăr sau Enibahar (Juniperus communis)	fructele	octombrie-ianuarie
30.	Vîscul (Viscum album)	frunzele	decembrie-ianuarie

Fumatul întîrzie vindecarea fracturilor

Pericolul major pe care îl reprezintă fumatul pentru om este un lucru bine stabilit astăzi (şi recunoscut chiar şi de majoritatea fumătorilor!). Iată însă că pe lîngă bolile de inimă şi plămîni, un nou domeniu al sănătăţii noastre se dovedeşte extrem de vulnerabil: fumatul afectează regenerarea oaselor după fracturi!

Bioxidul de carbon şi nicotina sînt principalii factori care încetinesc refacerea osului fracturat (în cazul unei fracturi de tibie procesul de regenerare a osului a fost întîrziat cu o lună la un fumător, faţă de un nefumător). Nicotina duce la reducerea fluxului sanguin, iar bioxidul de carbon reduce cantitatea de oxigen primită de organism.

Un argument în plus pentru a renunţa total, sau măcar a reduce fumatul nostru cel de toate zilele...

Alergie la... silicon!

Implanturile mamare pe bază de gel siliconic pot duce la complicaţii locale majore. Preocupaţi de acest fapt, cercetătorii americani au elaborat un test pentru detectarea anticorpilor antipolimeri.

Rezultatele s-au dovedit remarcabile, înregistrîndu-se teste pozitive la 68% din femeile purtătoare de implant şi care reclamaseră reacţii majore şi la 44% din femeile fără simptome atît de importante. Drept comparaţie, pe grupul martor, de femei „normale", nu s-au înregistrat decît sub 20% teste pozitive.

Pas cu pas spre sănătate!

Cîte motive - reale sau imaginate - nu invocăm pentru a face economie la... mersul pe jos! Şi totuşi, am putea spune că fiecare pas în minus pe care îl facem oveşte în special în performanţele sistemului nostru imunitar.

Studii ale specialiştilor americani au putut dovedi că frecvenţa diferitelor boli la 12 femei care mergeau pe jos în jur de 45 de minute pe zi, a fost mult mai mică decît la femeile sedentare. Mersul pe jos duce la creşterea nivelului de celule T (limfocitele asasine, cărora le revine sarcina de a elimina virusii şi bacteriile) şi al celui al imunoglobinelor.

Risc redus al îmbolnăvirii de maladia Alzheimer

Femeile la menopauză care fac un tratament cu estrogeni au mai puţine şanse decît celelalte de a se îmbolnăvi de maladia Alzheimer, confirmă un studiu apărut la 18 iunie în revista americană „Neurology". Conform studiului, realizat pe 472 de cazuri, numai 9 din 34 de bolnave de Alzheimer urmaseră un tratament hormonal substitutiv pe baza de estrogeni. „Am descoperit că femeile care au făcut tratamentul hormonal prezintă cu 54% mai puţine riscuri de a dezvolta maladia Alzheimer decît celelalte", a declarat dr. Claudia Kawas de la universitatea John Hopkins din Baltimore, Maryland, autoarea principală a studiului. Conform acestuia, estrogenii ar avea mai ales efectul de a stimula creşterea celulelor nervoase şi de a neutraliza antioxidanţii care pot provoca deteriorări ale cromozomilor. Boala Alzheimer afectează aproape 5 milioane de persoane în S.U.A., adică circa 10% dintre persoanele în vîrstă de peste 65 de ani, şi ar putea afecta, conform estimărilor, de 3 ori mai multe pînă în anul 2020. (ARPRESS)

REMIEMBER

Collins a plasat pe orbită un... aparat foto!

În timpul efectuării misiunii GEMINI-10, astronautul Collins a întreprins, cu succes mai multe activităţi extravehiculare, printre care fotografierea vehiculelor spaţiale implicate în acest complex zbor cosmic, detaşarea unei plăcuţe expuse meteoriţilor etc.

După ultimele trezeci de minute ale acestei activităţi, la reintrarea în cabină, probabil obosit şi totuşi fericit de încheierea „cu bine" a misiunilor EVA (Extra Vehicular Activity), Collins a scăpat din mîna înmănuşată a scafandrului său cosmic, chiar... aparatul de fotografiat, plin cu nepreţuitele filme făcute chiar de el!

Convinşi astfel că deja au... poluat spaţiul periterestru cu acel minunat fotoaparat Hasselblatt, astronauţii au deschis hubloul cabinei şi au... aruncat în cosmos chiar cordonul ombilical de care s-a folosit Collins, devenit inutil la încheierea misiunii!

Amerizarea cabinei, magistral scoasă de pe orbită de Young, a avut loc în Oceanul Atlantic, la 350 km Sud de insulele Bermude, dar la numai 7 km de port-elicopterul GUADALCANAL...

Indiscutabil, comandorul inginer John Young, pilot al marinei militare, care a participat la programele GEMINI, APOLLO şi SPACE SHUTTLE, a fost unul din cei mai experimentaţi astronauţi de care a dispus NASA.

Selecţionat în septembrie 1962 în cel de al doilea grup de astronauţi americani, Young a zburat în cosmos de... şase ori: Gemini-3 (martie 1965), Gemini-10 (iulie 1966), Apollo-10 (martie 1969), apollo-16 (aprilie 1972), Columbia (aprilie 1981 - primul zbor) şi din nou Columbia - Spacelab (noiembrie 1983; în aceste zboruri de patru ori a fost comandant de misiune. De asemenea, tot de patru ori a fost membru al unor echipaje de rezervă.

Datorită acestei ample activităţi în spaţiu, vom reveni cu amănunte asupra pregătirii şi realizărilor spaţiale ale astronautului John W. Young; menţionăm doar caracterizarea făcută de soţia sa, Barbara: preferă confortul de acasă unui camping, a răspuns de calculatoarele de pe Apollo pentru studiul cărora lăsa totul, dar nu este deloc... practic!

Pentru actualul colonel în rezervă Michael COLLINS, fost pilot militar şi astronaut al NASA, acest zbor a însemnat şi „botezul cosmosului"; el fusese doar membru al echipajului de rezervă pentru misiunea GEMINI-7.

La data zborului, Collins, fost pilot de performanţă al AFB Edwards şi licenţiat în ştiinţe al Academiei militare West Point, era căsătorit cu Patricia, care îi dăruise trei copii: Kathleen, Ann şi Michael.

Collins este un om modest, adoră natura; îi plac poezia, literatura, iar „duminica ideală - mărturiseşte el - este aceea în care pot merge să pescuiesc!".

Despre zborul GEMINI-10, el a relatat: „...A trebuit să întrerup prima ieşire în vid datorită evaporării defectuoase a unei substanţe chimice filtrante în cască (dioxid de litiu, n.a.)... În timpul celei de a doua ieşiri am devenit primul om care a pierdut în cosmos un aparat de fotografiat, din păcate avînd imagini impresionante..."

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU ❖
(Va urma)

Astronautul John YOUNG (cu haină albă) avînd la dreapta pe Crippen şi Baudry, iar la stînga, pe Jean-Loup Chrétien (La Le Bourget, 1981).

SERRA PELADA: minerii invizibili ai adîncurilor...

● La sute de metri adîncime există viaţă! ● Îngrămădite în interstiţiile rocilor, microorganismele sînt pretutindeni prezente. ● În atelierele magice din străfundul pămîntului ele produc aur, aramă sau fier. ● Unii geologi au emis ipoteza că aceste microorganisme au avut - şi au - un rol uriaş în formarea şi modelarea continuă a scoarţei terestre...

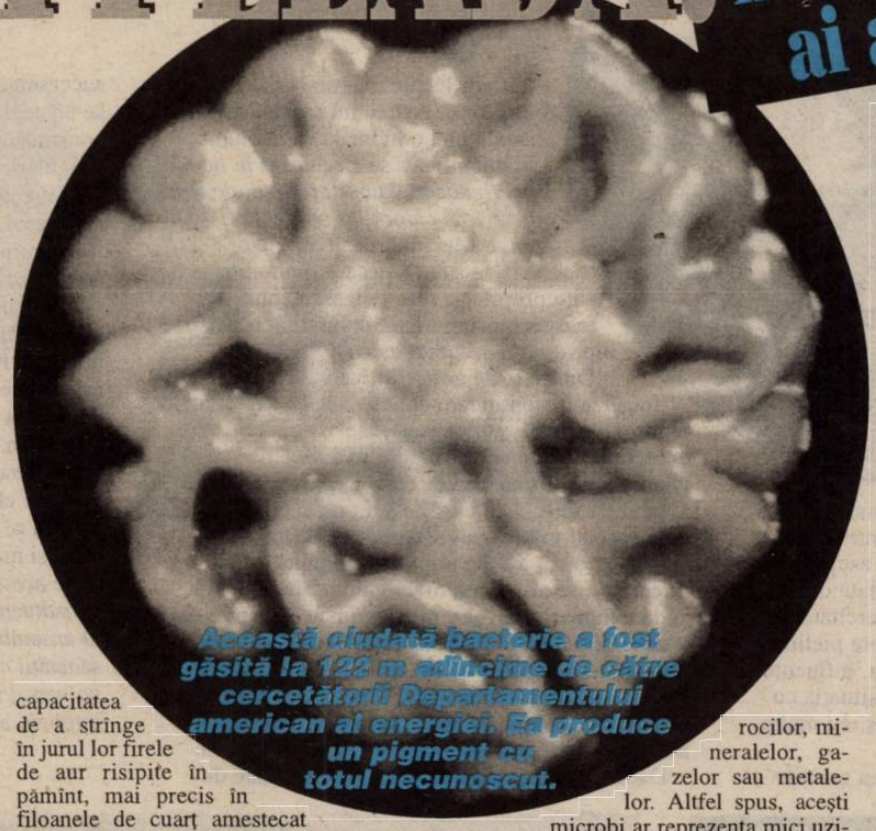

Această ciudată bacterie a fost găsită la 122 m adîncime de către cercetătorii Departamentului american al energiei. Ea produce un pigment cu totul necunoscut.

În adîncul unui imens crater din Serra Pelada, mii de oameni se zbat în fiecare clipă pentru a smulge pămîntului cîteva fire de aur. În această pustietate a pădurii braziliene, jungla nu mai e decît o amintire. Pămîntul e brăzdat, străvit în picioare ca şi cum o armată de furnici uriaşe ar fi trecut pe aici. În mai bine de 10 ani, căutătorii de aur au extras aproximativ 100 tone de metal preţios. Oamenii de ştiinţă nu s-au lăsat însă impresionaţi de acest cîştig. Cercetînd mina de aur ei au observat existenţa unei cantităţi neobişnuite de bacterii la o adîncime de cîteva sute de metri şi au ajuns la concluzia că acestea au jucat un rol important în concentraţia de aur a filonului. În opinia lui William Fyfe, geochimist la Universitatea din Ontario, filonul de aur pur şi simplu n-ar exista fără intervenţia microorganismelor de-a lungul a cîtorva milioane de ani. Bacteriile din Serra Pelada au, într-adevăr, capacitatea de a strînge în jurul lor firele de aur risipite în pămînt, mai precis în filoanele de cuarţ amestecat cu minerale pe bază de sulf, cum ar fi pirita, de pildă. Bacteriile s-au infiltrat în straturile de adîncime prin scurgerile apei de ploaie, au distrus mineralele din preajma aurului şi l-au concentrat în mici filoane. Aceşti „alchimişti" subpămînteni nu sînt decît o parte din materia vie a scoarţei terestre de adîncime. O mare diversitate de microorganisme joacă un rol important în formarea şi repartiţia rocilor, mineralelor, gazelor sau metalelor. Altfel spus, aceşti microbi ar reprezenta mici uzine capabile să modeleze scoarţa terestră în cursul epocilor geologice. O ipoteză îndrăzneaţă care răstoarnă teoriile fizico-chimice existente. Care e însă originea acestor microorganisme? Cum pot ele să supravieţuiască în străfundul pămîntului, îngrămădite în roci? Nimeni nu poate răspunde într-o manieră globală la această întrebare. Dar studii efectuate pe „instantanee" de viaţă în roci au permis geomicrobiologilor să-şi formuleze opiniile. Pătrunzînd în sol de-a lungul milioanelor de ani, bacteriile de suprafaţă au purtat cu ele o mică „trusă de supravieţuire" constînd în apă şi hrană pe bază de compuşi organici şi oxid de sulf, de fier sau magneziu. În straturile de profunzime, datorită temperaturilor ridicate şi a durităţii scoarţei, condiţiile de viaţă sînt de-a dreptul inexistente. Şi totuşi bacteriile au reuşit să se adapteze şi să supravieţuiască. Cercetările în jurul acestui fenomen au fost abordate şi de o echipă de specialişti condusă de profesorul James Frredrickson, de la Laboratoarele Pacific Northwest din Washington, care a studiat viaţa bacteriilor în medii mai puţin „ospitaliere" decît rocile sedimentare şi anume în mediul pietrelor arse, numite şi eruptive. Aceste roci se formează din magmă şi compun cea mai mare parte din scoaţa terestră. Bacteriile subterane devin dintr-o dată o provocare „agresivă" pe care geomicrobiologii sînt tentaţi să o accepte. Lumea pe care au început s-o scruteze ar putea să le deschidă o nouă perspectivă asupra originii vieţii subpămîntene şi asupra transformărilor suferite de scoarţa terestră în cursul epocilor geologice. Dar dincolo de aceste probleme fundamentale, bacteriile interesează deopotrivă şi pe industriaşi. Ei îşi imaginează deja „uzine bacteriene" capabile să producă metale preţioase. Un lucru este însă sigur: microbii subterani constituie cea mai fascinantă descoperire a biologiei în ultimii ani!...

DORIN MĂRAN ❖

CURIOZITĂŢI din lumea animalelor

PISICILE **trăiesc, de obicei, mai mult decît ciinii, şi anume: femelele între 15 şi 17 ani, iar motanii între 13 şi 15 ani. Există însă cel puţin trei pisici care au depăşit vîrsta de 30 de ani. Este vorba de trei pisici din Devon, Marea Britanie. „Puss" a atins 36 de ani (în 1939), „Ma", care a murit la 34 de ani (în 1957) şi siameza „Sukoo", care s-a stins din viaţă la 32 de ani (în 1990). Spre deosebire de feline, caninele ce depăşesc 20 de ani sînt rare. Specialiştii au consemnat - deşi statisticile sînt imperfecte - doar cazul ciobănescului australian „Bluey", care a trăit 29 de ani şi 5 luni (mort în 1939).**

Între cea mai mică şi cea mai mare *PASĂRE* este o diferenţă de talie de aproximativ 2,7 metri! Struţul care trăieşte în Munţii Atlas din Senegal, în Nigeria şi Sudan poate atinge o înălţime de 2,74 metri şi o greutate de 156 kilograme. Acestei gigantice păsări, aducînd aminte de uriaşii vremurilor dinainte de Potop, i se „opune" gingaşa pasăre colibri-albină. Doar femela poate măsura 60 de milimetri şi poate cîntări 1,6 grame. Interesant este faptul că acest colibri-albină este mai uşor decît un fluture, şi anume molia masivă a lemnului ciinesc. Ea cîntăreşte la maturitate aproximativ 2,4 grame.

BROAŞTELE TESTOASE **(masculii) pot fi puse să alerge la capacitatea lor maximă cînd au drept momeală o femelă, contrazicînd paradoxul (aporia) lui Zenon din Elea, cînd s-au întrecut cu Ahile. La un astfel de test, un mascul a „fugit" după o domnişoară cu viteza de 450 de metri/oră, iar altul cu 34 de ani (în primul caz urmărirea s-a făcut în pantă, pe distanţa de... 5,48 metri, iar în al doilea pe teren drept, pe un traseu care a măsurat doar 4,57 metri.**

Grupaj realizat de
PAUL IOAN ❖

J.F.K. un erou mutilat (5)

Kennedy promite să întărească arsenalul armamentului nuclear şi trece la acţiuni energice, onorîndu-şi promisiunile în 1962, cînd superioritatea strategică asupra Uniunii Sovietice este incontestabilă: trei sute de rachete contra a o sută, o mie şase sute bombardiere cu rază lungă de acţiune contra a trei sute sovietice. În aprilie 1962 SUA deţineau şapte sute cincizeci ICBM-uri, (rachete balistice intercontinentale) şi o sută nouăzeci şi două Polaris, proiectile mare-sol cu rază medie de acţiune. În această cursă a înarmării apar şi patruzeci şi unu de submarine atomice cu şaisprezece proiectile fiecare şi un total de şase sute cincizeci Polaris şi o mie două sute Minutemen (rachete intercontinentale sau ICBM) la care trebuie adăugate bombardierele, dintre care 40% sînt în stare permanentă de alertă, cu un arsenal de două mii două sute de bombe de o megatonă fiecare. În fine, efectivul de combatanţi în forţele convenţionale se ridică la cifra de cinci sute de mii. Această fantastică mobilizare armată costă, dar SUA dispun încă de mijloace financiare pentru a fabrica tunuri şi pîine. Kennedy merge mai departe. Lansează formidabilul program Apollo care va permite americanilor în iulie 1969 să facă primii paşi pe Lună..

LOVITURI RATATE

Al doilea eşec politic e legat de numele lui Fidel Castro. În momentul în care J.F.K. şi-a preluat prerogativele, SUA întrerupeau relaţiile diplomatice cu regimul Castro şi CIA pregătea o operaţiune militară în care erau implicaţi contrarevoluţionari cubanezi, pentru a-l răsturna pe Castro. Kennedy le dă undă verde. Operaţiunea debarcării în Golful Porcilor începe rău şi se termină şi mai rău, dar preşedintele îşi asumă întreaga responsabilitate. El nu renunţă însă la lupta împotriva duşmanului comunist, susţinînd campanii împotriva sa, comploturi, iniţiative contrarevoluţionare în insulă, continuînd în acelaşi timp eforturile pentru consolidarea unităţii Americii Latine împotriva subversiunii comuniste. Eforturile sînt însă inutile. O luminiţă se iveşte totuşi la orizont. Criza rachetelor din octombrie 1962 îi determină pe sovietici să-şi anunţe retragerea din Cuba a rampelor de lansare, a rachetelor şi a bombardierelor. Această promisiune nu-l entuziasmează pe Kennedy, care renunţă totuşi în cele din urmă să-l vîneze pe Castro. Ar fi fost, probabil, la un pas de a declanşa un război nuclear şi de a produce o catastrofă planetară. Însă rămîne sub semnul întrebării dacă SUA au epuizat toate posibilităţile de a negocia înainte de a lansa un ultimatum Uniunii Sovietice. Kennedy a avut abilitatea de a duce o politică la limita extremelor, ceea ce a făcut din el un erou al lumii libere dar care l-ar fi putut transforma într-un gropar al umanităţii.

Treizeci de ani mai tîrziu s-a pus întrebarea dacă într-adevăr Cuba ameninţa interesele SUA. Oricare ar fi fost adevărul, criza politică demonstra faptul că America a încetat să mai fie atotputernică chiar şi pe propriul ei continent. Şi, în sfîrşit, cel de-al treilea eşec: Vietnamul. Pentru Kennedy expansionismul Chinei Populare, un sindrom al comunismului internaţional, ar fi fost un semn al fatalităţii. Dacă Vietnamul de Sud ar cădea în mîinile comuniştilor, celelalte ţări asiatice ar fi avut aceeaşi soartă. Cel puţin aceasta era *„teoria dominoului"* pe care Eisenhower şi alţii au expus-o în anii 50. Aşadar, lui Kennedy nu-i mai rămîne decît un singur lucru de făcut: să-şi întărească forţele. El adaugă la cei 685 de consilieri militari, efectiv înregistrat în ianuarie 1961, încă 100 şi întăreşte forţele speciale cu 400 de cadre. Un efectiv de 8000 soldaţi cu sprijin logistic, helicoptere şi bombardiere B26 este trimis în Vietnamul de Sud. Kennedy îşi declină însă intenţia de a salva cu orice preţ regimul lui Ngo Dinh Diem. SUA îşi manifestă încrederea în regimul de la Saigon pentru a putea juca un rol activ în politica Vietnamului de Sud. La 1 noiembrie 1963, Diem este asasinat de către militari sud-vietnamezi. Americanii nu intervin. În octombrie însă, 17732 soldaţi sînt prezenţi pe acest cîmp de luptă. În doi ani şi jumătate, 120 de soldaţi americani sînt ucişi. Kennedy a declanşat maşina de război... În septembrie el îşi formulează tranşant punctul de vedere în faţa presei: „Nu sînt de acord cu cei care vor să ne retragem. Ar fi o imensă greşeală". Preşedintele le vorbeşte în continuare gazetarilor despre războiul din Indochina pe care îl compară cu cel de-al doilea război mondial, despre erorile britanicilor şi francezilor la München, pe care SUA nu le vor repeta. În acest timp, Kennedy se confruntă şi cu importante probleme interne...

DORIN MĂRAN ❖
(Va urma)

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Ne interesează părerea dumneavoastră!

DA! Ne interesează, din simplul motiv că nici o publicaţie de pe Pămînt, oricum s-ar numi, oricare i-ar fi profilul şi periodicitatea, *nu poate exista* în lipsa unui dialog permanent cu cititorii săi! Atîta vreme cît respectul reciproc pe care ni-l datorăm unii altora este mereu confirmat şi întărit de semnăturile Dvs. din scrisori, precum şi de semnăturile noastre, ale redactorilor, din paginile revistei, avem şansa deosebită de a realiza *împreună*, cititori şi redactori, o revistă cît mai apropiată de sufletul nostru, al fiecăruia dintre noi! Iată de ce considerăm că *alcătuim împreună, Dumneavoastră şi redacţia, o echipă formidabilă!* Acesta e şi motivul pentru care am hotărît ca, pentru orice problemă, idee sau propunere care se referă la bunul mers al revistei, răspunsul să fie oferit în această rubrică de către cei care sînt în măsură să angajeze *răspunderea* revistei „Magazin" faţă de Dumneavoastră! În aceeaşi ordine de idei, nici nu ştiţi cîtă satisfacţie ne încearcă atunci cînd, din scrisorile Dvs, aflăm că revista este pe drumul cel bun, că intenţiile noastre - chiar şi, sau mai ales, acelea care încă sînt în stadiul de proiect - coincid cu dorinţele exprimate de Dvs! Drept pentru care vă mulţumim! Şi Dvs, doamnă *Dorina-Lucia Kiss Maxim* din Stei (Bihor), şi vă asigurăm că vom ţine seama de dorinţa Dvs, însă poate nu la pagina respectivă, ci, eventual, la „Femina club" sau la „Medicina la zi". Şi Dvs, „misteriosule" *Sile!* Cît despre propunerea Dvs, stimate *„cititor fidel"*, şi noi am dori „altă hîrtie şi fotografii color" - fără îndoială că o meritaţi! - însă... parşivenia preţurilor de cost funcţionează ca o ghilotină, retezîndu-ne bunele intenţii. Aşa încît, *deocamdată*, toate acestea rămîn un vis frumos... eventual color! Dorim să rămînem pentru toţi cititorii acea *revistă de familie* pe care au îndrăgit-o, inclusiv în privinţa unui preţ de vînzare *accesibil!* Dacă veţi urmări în continuare revista, veţi observa, stimate domnule *Vasile David* din Bucureşti şi stimată doamnă *Nadina Panaite* din Adjud, că propunerile despre care ne-aţi scris îşi vor afla locul în paginile revistei! Cît despre scrisoarea Dvs, stimate domnule *Paul Robu* din Iaşi, nu vă dezminţiţi nici de astă dată - ceea ce e foarte bine! Dar nu împărtăşim întru totul opiniile exprimate. Nu de alta, dar sînt destui filologi în redacţie, care au studiat gramatica istorică a limbilor romanice! În plus, nu credem că folosirea unei limbi de circulaţie - oricare ar fi aceasta! - este o lucrare... „diavolească"! În rest - aveţi perfectă dreptate! Greşelile de tipar uneori ne mănîncă sufletul...

MONSTRUL DIN LOCH NESS - o epopee fără sfîrşit?

Fiecare ţară cu specificul ei! Dacă Franţa se distinge prin brînzeturi şi vinuri, Scoţia deţine întîietatea la capitolul whisky şi legende fabuloase, între care poate cea cu o atracţie cu totul ieşită din comun o prezintă MONSTRUL DIN LOCH NESS sau pe scurt NESSIE.

ÎNCEPUTUL UNEI LEGENDE

Povestea (afacerea?) cu monstrul din Loch Ness izbucneşte pur şi simplu la 2 mai 1933 prin apariţia în „Inverness Courier" a unui articol al lui Alex Campbell, pe atunci corespondent al ziarului „Fort Augustus". Acesta reia relatarea Dnei şi Dlui John Mackay. Circulînd pe un nou drum de acces spre Loch Ness, respectivul cuplu a fost frapat de zgomote puternice venind dinspre suprafaţa apei. Si nu mică le-a fost surpriza cînd, pentru un singur moment, în faţa ochilor le-a apărut o uriaşă cocoaşă amintind de corpul unei balene. În baza acestei mărturii, Alex Campbell face o descriere rămasă clasică a monstrului: un gît lung de aproximativ 1,80 m, un cap mic, semănînd cu unul de şarpe, şi un corp, cu cocoaşă, lung de 9 m.

Diferitele rapoarte care au urmat articolului lui Campbell au pătruns şi în presa engleză care s-a angajat să tranşeze afacerea. Monstrul marin îşi face adepţi în rîndul unui grup de curioşi. Numărul observaţiilor creşte. Legenda lui Nessie începuse...

Totuşi, nu lipsesc detractorii. Se vorbeşte despre fraudă, se denunţă invenţiile jurnaliştilor mai puţin riguroşi, scoţienii sînt acuzaţi de a fi inventat toată povestea pentru a-i atrage pe turişti, se vorbeşte despre halucinaţii, trunchiuri de arbori, mine plutitoare şi chiar despre... abuz de whisky ...

DOVEZI?

● Între lunile *mai* şi *octombrie 1933* se adună vreo 20 de observaţii. Descrierea monstrului devine din ce în ce mai precisă. Printre mărturii se numără cea a familiei Spicer care la 22 iulie, către ora 16.00 observă, la o distanţă de 200 m, un animal cu gît lung, alergînd cu o mare viteză pentru a se refugia în apă. Un ciclist, în trecere, atestă prezenţa unei urme puternice „ca şi cum un compresor ar fi trecut pe acolo"... ● La *13 noiembrie 1933* se înregistrează apoteoza: Hugh Gray, un salariat al British Aluminium Company din Foyers îl fotografiază pentru prima dată pe Nessie de pe malul stîng al Loch Ness. Fotografia nu este foarte clară şi nu arată decît o siluetă mare, cenuşie şi sinuoasă, deplasîndu-se pe suprafaţa lacului. Specialiştii certifică absenţa vreunui trucaj, iar Gray face depoziţii sub jurămînt asupra fotografiei sale ● La *5 ianuarie 1934*, Arthur Grant, sosit cu motocicleta pe malul de nord al Loch, observă la 1.00, noaptea, o siluetă sumbră care traversează brusc. Pentru a-l evita, el sare din motocicletă şi plonjează în gol în spatele animalului. Forma monstrului se completează: pe lîngă gîtul lung, doi ochi mari, ovali şi o coadă de cel puţin 2 m cu un corp rotunjit de vreo 6 m lungime. In calitate de student la medicină, el emite o ipoteză insolită: un hibrid provenit din încrucişarea unui plesiosaur (reptilă marină fosilă) cu o focă! ● La *1 aprilie (!) 1934* îşi face apariţia fotografia cea mai cunoscută a lui Nessie. Ea aparţine unui chirurg din Londra, Robert Kenneth Wilson care fotografiază monstrul pe jumătate scufundat şi înconjurat de cercuri concentrice pe suprafaţa apei. În 1972, prin expertiza clişeului pe calculator, se descoperă un fel de „mustaţă" plasată pe maxilarul inferior al vietăţii, ceea ce ar confirma că era vorba de un animal. ● La *22 septembrie 1936*, Malcom Irvine, de data aceasta un cineast profesionist, va proiecta un film similar, dar avînd ca subiect un monstru cu cel puţin 10 metri mai mare! Acest moment marchează prezenţa celui mai mediatizat „monstru internaţional". După aceasta însă, pentru un timp, se aşterne liniştea, pînă cînd ...

MIHAELA DOROBANŢU ❖

(Va urma)

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

„Ce bune sînt căpşunile bunicii!"

TOMA GHEORGHE, Timişoara

Răspundem cititorilor

Cititoarea noastră Vasilica Barbu, din Iaşi, ne roagă să-i oferim cîteva informaţii despre termite. Îi îndeplinim cu plăcere dorinţa!

RAZBOI împotriva termitelor...

De un şir de ani în oraşele franceze proliferează... termitele. Ocolind zidurile clădirilor, unele specii se reped asupra arborilor, distrug aliniamentele, macină lemnul. Aceste atacuri sînt deosebit de periculoase pentru că numai miezul lemnului este distrus. O creangă se poate rupe brusc sau o grindă se poate prăbuşi fără veste, cauzînd chiar accidente.

Iată de ce deputaţii şi senatorii francezi, toate forţele politice, au făcut eforturi pentru elaborarea unui proiect de lege pentru lupta împotriva acestor ravagii, deci pentru crearea unei noi arme, care a fost deja testată cu succes. Este vorba de fapt despre un inhibator de creştere care ucide termitele în momentele „năpîrlirii" lor.

Metodele clasice de luptă antitermite stabileau bariere chimice în jurul zonelor care se cereau protejate. Acestea se realizau prin injecţii în pămînt sau în ziduri. În acelaşi timp, produsele respective sînt deosebit de periculoase pentru om şi animale, avînd influenţe nefaste asupra coloanei vertebrale. Substanţele respective izolează şi amorţesc termitele fără a le omorî, tratamentul trebuind deci repetat.

Societatea Dow Elanco, ajutată de echipa condusă de Jean-Luc-Clement, de la CNRS a pus la punct un produs constituit din praf de celuloză, aliment preferat de termite, şi un insecticid puternic: hexaflumoron care influenţează dezvoltarea insectelor. Acesta este de fapt un regulator de creştere care blochează activitatea unei enzime indispensabile în sinteza chitinei, principalul compus al carapacelor insectelor.

Celuloza atrage termitele muncitoare, care o consumă împreună cu insecticidul. Aceste muncitoare hrănesc alţi membri ai coloniei, cum ar fi soldaţii care păzesc termiteriul. De asemenea ele fac schimb de hrană între ele acţiunea difuzînd hexaflumoronul în întreg muşuroiul şi intoxicînd chiar furnicile cu care nu s-a intrat în contact direct.

Insecticidul nu acţionează pe loc. El se acumulează în corpul termitelor. Timp de trei săptămîni ele „năpîrlesc" asemenea larvelor, pierzîndu-şi vechea carapace. Devenind, datorită ingerării insecticidelor, incapabile să-şi formeze o nouă carapace, ele mor. Încetul cu încetul, termitele muncitoare mor şi nu mai are cine hrăni colonia.

Această metodă de luptă este foarte eficace şi nu are consecinţe nefaste asupra omului şi a mediului înconjurător.

IRINA STOICA ❖

Scrisori primite

DUMITRU ŞELARU, Craiova: Informaţia furnizată de dv. este corectă. Într-adevăr, hormonul de creştere numit generic GH şi factorii care stimulează secreţia lui au fost studiaţi de ingineria genetică şi, din 1988, este produs prin sinteză. Interesîndu-ne la rîndul nostru despre efectele secundare, vă putem preciza următoarele: riscurile de contaminare cu substanţe nedorite au scăzut considerabil, comparativ cu hormonul natural, extras din creierul uman. În unele ţări din Europa occidentală există probleme legate de infectarea acestuia din urmă cu „prionul - bovin", cel care a generat boala „vacilor nebune". Pe cale de biosinteză, acest pericol nu există.

ION RĂDULESCU, Vaslui: Propunerea dv. - înfiinţarea unei federaţii a jocului de table! - este interesantă şi chiar reconfortantă, pentru pasionaţi. Dar vă sugerăm să vă adresaţi personal forurilor competente, întrucît numai aşa vă cresc şansele de a deveni preşedintele noii federaţii, conform dorinţei dv. Comunicaţi-ne şi nouă rezultatul tentativei dv!

MARIA DUMBRĂVEANU, Bucureşti: Publicarea listei rezolvitorilor careurilor şi integramelor nu este posibilă, din lipsă de spaţiu. Ne bucură interesul dv. pentru aceste sporturi ale culturii generale.

NICU SOCACIU, Satu Mare: Interpretarea viselor cu ajutorul dicţionarelor de profil conţine o mare doză de subiectivism şi hazard. Respectivele informaţii (deslu-şiri) se bazează pe o anume tradiţie a metodei antice numită oniromancie (de la Oniros, zeul grec al somnului cu vise). Cu ajutorul psihanalizei, Freud şi marii săi discipoli, Jung şi Adler, se înlătură o bună parte din subiectivitatea interpretării şi creşte considerabil nuanţa ştiinţifică a studiului viselor. Pe de altă parte, vă putem informa că actualmente specialiştii francezi (de la INSERM, Lyon) lucrează la un sofisticat dispozitiv numit neurobiocaptator pe bază de fibre optice. Prin intermediul acestuia, lasere specializate identifică moleculele eliberate de anumite zone ale creierului în timpul somnului. Coroborînd semnalele biochimice cerebrale cu scenariul pe care-l poate povesti persoana analizată, se pot stabili legături directe între anumiţi compuşi şi elementele onirice. În acest mod, subiectivismul şi hazardul interpretării sînt eliminate aproape complet. Aparatul este acum în faza de cercetare.

PAUL IOAN ❖

CAZURI şi... NECAZURI

- Stimată Dnă. Dr. Daniela Popescu, prima întrebare este adresată de M. (17 ani) din Hunedoara, care doreşte un răspuns pentru o problemă „care o frămîntă". Totodată, cititoarea noastră se declară „mulţumită de revista MAGAZIN (în particular de această rubrică!)", care se adresează tuturor categoriilor de cititori. „Apreciez interesul de care daţi dovadă, avînd grijă de sănătatea oamenilor şi răspunzînd cu amabilitate la întrebările lor."

- Dragă M., îţi mulţumesc pentru aprecieri, şi pentru a răspunde la problema ta, în caz că te-ai îngrăşat cu medicamentul de care vorbeşti, întreabă-ţi medicul dacă nu este potrivit să-ţi prescrie alt contraceptiv (cu un progestativ denumit - desogestrel) care are o cantitate mult mai mică de hormoni şi care acţionează prin progestogenul său foarte selectiv, lăsînd liberă o proteină denumită SHBG (sexual hormone binding globuline). Această proteină rămasă liberă în sînge leagă testosteronul liber (fracţia T+) din sîngele femeii (testosteronul este responsabil de efectele nedorite de care vorbeşti - pilo-zitate exagerată în locurile nedorite şi acnee).

De asemenea, ai posibilitatea să-ţi reglezi ciclul menstrual, cu o doză mult mai mică de hormoni, după cum spuneam.

Întreabă-ţi medicul despre Marvelon. În plus, acest contraceptiv nu îngraşă.

- V.I. din Cluj şi Petre din Bucureşti doresc să ştie dacă masturbarea influenţează direct potenţa şi fertilitatea.

- Scrisoarea ta V. m-a pus puţin pe gînduri. Aş vrea să te linişteşti şi să încerci să judeci „la rece" această istorie cu masturbarea. Dar, înainte de toate, te rog să nu te mai învinovăţeşti atît de mult. Este normal ceea ce se întîmplă cu tine. Se spune că orice bărbat are o perioadă în care se masturbează - dacă asta te poate linişti - şi mai ales în adolescenţă. Nu pot spune că acest lucru are un efect negativ direct asupra sănătăţii, ci mai mult asupra părerii tale despre tine. La întrebarea dacă poţi deveni impotent din această cauză, răspunsul este nu. Dar, cu condiţia să scapi de sentimentul de vinovăţie care te domină şi care poate avea repercusiuni într-adevăr negative asupra performanţelor tale sexuale. Şi acum ce este impotenţa şi ce este sterilitatea. Un cuplu fertil normal în jurul vîrstei de 25-30 de ani, cu activitate sexuală, are o şansă din patru de a concepe în fiecare lună. Aceasta înseamnă că aproape nouă din zece cupluri care încearcă să aibă un copil reuşesc din primul an. Există însă un cuplu din zece care nu reuşeşte să aibă copii - denumit cuplu infertil. Estimările arată că aproape o treime din toate sterilităţile sînt din cauză masculină.

- Mulţumim Dnei Doctor pentru răspunsurile oferite cititorilor noştri. Aşteptăm şi alte scrisori adresate acestei rubrici.

MIHAELA DOROBANŢU ❖

Printr-o tehnologie inventată abia în secolul XIX... imaginea negativă a giulgiului de la Torino revelează, peste milenii, chipul fotografiat al lui Iisus.

Legendele fără moarte ale umanităţii

GIULGIUL DIN TORINO, UN FALS ?

Originea acestui giulgiu misterios a aprins în ultimele decenii imaginaţia multora. Unii dintre ei, cercetători. Ian Wilson, care studiază imaginea giulgiului, nu-l priveşte ca pe o relicvă, ci doar ca pe o foarte interesantă fotografie. De fapt, tocmai această imagine, mediatizată intens, este şi cea care a stîrnit diverşilor cercetători un deosebit interes ştiinţific pentru giulgiu. O bună bucată de timp toată lumea era de acord că giulgiul este autentic, era vorba, fără îndoială, de pînza cu care a fost acoperit Isus atunci cînd a fost dat jos de pe Cruce.

Privim bucata de pînză şi ni se spune că este cea care l-a acoperit pe Isus după ce a fost coborît de pe Cruce. Sîngele de pe faţă, rănile au fost provocate de coroana de spini, de la încheieturile mîinilor şi picioarelor, acolo unde cuiele au fost înfipte în carne, de pe corpul chinuit al Mîntuitorului, lovit cu sălbăticie de soldaţi, totul s-a imprimat pe acest giulgiu. Aşa spune legenda. Dar aşa este şi în realitate?

GIULGIUL ESTE UN FALS!

Entuziasmul acesta - provocat în mare măsură şi de emoţia răscolitoare a faptului că fiecare dintre ce-i care-l studiau avea sentimentul că se află în faţa unei dovezi palpabile provenind de acum 2000 de ani, o emoţie similară cu cea pe care oricine o are atunci cînd atinge un obiect milenar - a primit un duş rece în momentul în care cineva a avut ideea de a supune giulgiul la testul datării cu carbon. E interesant de spus că cercetarea ştiinţifică a autenticităţii giulgiului din Torino a fost sponsorizată chiar de Vatican, în anul 1988. Conform datării cu carbon, cercetătorii au destrămat misterul: ***giulgiul lui Christos este un FALS***. Cît despre motivele acestui fals, ei bine, ele mergeau de la cele personale, cineva a vrut să facă vîlvă în jurul unui subiect biblic, aşa cum s-a întîmplat şi în cazul escrocheriei de la Piltdown (vezi „Magazin" nr.24), pînă la cele ale feţelor bisericeşti care, printr-o manipulare subtilă a credincioşilor, voiau să demonstreze existenţa indubitabilă a Mîntuitorului într-un moment în care cineva mai credea că el nu există decît într-un frumos roman, numit Biblie. Rezultatul datării cu carbon a înfierbîntat şi mai mult imaginaţia cercetătorilor, împărţindu-i, mai mult ca niciodată, în două tabere. Un artist extrem de talentat, au conchis unii dintre cercetători, a realizat această lucrare, într-o perioadă de timp cuprinsă între 1290 şi 1360. Asta spunea datarea cu carbon. La aflarea acestei ştiri, o mulţime de grupări religioase au protestat furibund, cerînd cercetătorilor să nege această afirmaţie infamă. N-au renunţat. Mai mult, au continuat să aducă noi dovezi în sprijinul teoriei care demasca falsul. Din fericire, ei n-au fost arşi pe rug. Există oameni care mai cred încă şi astăzi că Pămîntul este ca o farfurie plată. Nici o persoană raţională nu-i ia în serios. Profesorul Hall este convins că mulţi dintre cei care mai cred în existenţa unui Pămînt de forma unei farfurii, cred şi în existenţa giulgiului lui Christos, că această bucată de pînză a stat pe chipul Mîntuitorului acum 2000 de ani. Un alt cercetător, Edward Tite, cel care a condus echipa care a datat giulgiul, este convins că datele obţinute prin evaluarea cu carbon sînt absolut corecte. Trebuie amintit că în ultimele decenii metoda datării cu carbon radioactiv a obiectelor descoperite de arheologi sau de alţi cercetători, obiecte provenite din diverse epoci ale civilizaţiei umane, este încă una dintre cele mai eficiente metode. „Sînt cît se poate de convins că giulgiul datează din Evul Mediu", spune profesorul Tite. „Este important ca oamenii să accepte acest lucru, cel puţin ca un punct de pornire, şi să încerce să descopere, mai curînd, cum a fost realizata această lucrare, decît să atace rezultatele datării cu carbon".

ESTE FALSUL OPERA UNUI PICTOR MEDIEVAL?

Asta nu-i împiedică pe foarte mulţi oameni să-şi dea cu părerea, comentariile lor subiective încercînd să dărîme eşafodajul de date oneste. Pînă la un punct, se poate accepta şi asta. Falsul este opera unui pictor medieval? Iată părerea unui pictor contemporan, Isabel Piczec: „nici un pictor medieval nu pictează o imagine fără contururi. Or, Giulgiul din Torino nu are contururi. Aceasta este prima fisură a teoriei care ne spune că giulgiul este fals". Dar asta nu e totul. Profesorul James Cameron, unul dintre patologiştii britanici de frunte, vine cu o ipoteză şi mai îndrăzneaţă. Analizînd pretinsele urme de sînge de pe giulgiu, el ajunge la ideea că Isus se mişca atunci cînd i s-a pus pînză peste corp, era încă în viaţă. Petele nu sînt, aşadar, decît detaliile groaznice ale unei morţi oribile. Ar fi putut un falsificator medieval să cunoască aceste detalii? Cu siguranţă nu pe acestea, e de părere James Cameron. Sînt cunoscute modalităţile de a-l reprezenta pe Isus în pictura şi în sculptura Evului Mediu, crucificat, cu palmele şi picioarele ţintuite cu piroane, dar acestea n-au nici o legătură cu imaginea de pe giulgiu. Doar recent cercetătorii au aflat detalii suplimentare ale crucificării după modelul roman. Cuiul nu era bătut în palme, pentru că astfel n-ar fi putut susţine greutatea corpului celui crucificat. În realitate, operaţiunea, după părerea cercetătorilor, se desfăşura aşa: Cuiul era bătut în încheietura mîinii, iar o urmare imediată a acestei acţiuni era distrugerea nervului median. Acest lucru produce îndoirea degetului mare şi este exact ceea ce se vede pe giulgiu. De fapt, giulgiul din Torino introduce un nou mod de a gîndi pe marginea acestei evidenţe, o gîndire spaţială pe care un artist medieval nu o avea. Deci, întrebarea care se poate pune în acest moment este: Cine a făcut această imagine? Şi un lucru la fel de important: cînd?

Traducere şi prezentare de
GEORGE CUŞNARENCU ❖
(Va urma)

Recurs la memoria scrisă

O ENIGMĂ ETIMOLOGICĂ:

Limba modernă tinde să particularizeze şi să folosească mai rar cuvinte a căror origine sau chiar simplă rezonanţă indică cert o veche folosinţă sau al căror semantism conduce către situaţii, obiceiuri sau obiecte din istoria îndepărtată. Româna urbană foloseşte, de exemplu, cu o frecvenţă mai mare adjectivul substantivizat *sărac* în locul cuvîntului *sărman,* deşi acesta din urmă sugerează un univers al semnificaţiilor mult mai amplu. Ciudat este că etimologia oficială acordată vocabulei *sărman* este bulgărescul *siromah,* forma românească provenind din regionalismele *siriman* sau *sirman* (DEX). Întrebarea firească este de ce a apelat limba română la un cuvînt bulgăresc atunci cînd avea la dispoziţie latina veche creştină? Dacă acceptăm că limba română s-a compus în contextul creştinării şi că formele esenţiale ale construcţiei au aparţinut fondului latinei populare, atunci împrumutul se dovedeşte inutil şi bizar. La Roma, în primele decenii după Christos, creştinii erau numiţi *sarmentitii* sau *sarmentarii,* indicînd în mod voit o categorie de oameni: evrei extrem de săraci, desprinşi din credinţa iudaică prin cultul lor aparte. *Sarmentit* însemna sărac şi lovit de soartă în acelaşi timp, practicant al unui cult al numeroaselor renunţări. Etimologia din latinescul *sarmentum* - care însemna ramură, mlădiţă - acoperă sugestiv semnificaţia acelei detaşări a credincioşilor în „secta" creştină, aşa cum o vedeau locuitorii Romei în 64 d.Ch. Termenul s-a imprimat şi mai puternic, desemnînd inclusiv valoarea sa de adjectiv - în sensul de oameni supuşi caznelor, martiriului - după arderea ca torţe vii *(tunica molesta)* a creştinilor în urma incendierii Oraşului Etern sub Nero (Martial, Juvenal). Rămîne aşadar o enigmă de ce se acceptă că vocabula *sărman* a ajuns în limba română dintr-un cuvînt bulgăresc, într-un loc unde cuvintele esenţiale ale creştinismului provin din latină.

ALEX MIHAI STOENESCU ❖

Demonul călătoriei

TANA TORAJA SUB PRIVIREA IMPASIBILĂ A STRĂBUNILOR...

Incursiunea în „Ţara oamenilor de la munte" din sudul insulei Sulawesi (Indonezia) *(tana* = ţară, *tori aja* = oameni de la munte, în dialectul Bugis) a fost o cursă contra cronometru, sub o ploaie deasă de impresii, care mai de care mai răvăşitoare, generînd gînduri şi sentimente greu de uitat. Ele zăbovesc în memoria mea într-un spaţiu privilegiat. Multe dintre cele vreo 50 de ore, în cursul cărora nu prea am cunoscut odihna, le pot reconstitui minut cu minut... Mă întreb dacă, scriind despre călătoria în Tana Toraja, pentru mine unul din momentele de vîrf, pe plan spiritual, ale expediţiei, nu încerc cumva, în primul rînd pentru bucuria mea, să retrăiesc acele clipe, la un alt nivel de înţelegere, înlesnit de selectarea şi sedimentarea în timp a emoţiilor şi impresiilor şi, desigur, de acumularea masivă de informaţii. Acestea sînt cu atît mai necesare în cazul unei lumi ca cea din Tana Toraja, absolut fascinantă, dar atît de complexă, încît mă îndoiesc că un european ar putea să-i cunoască toate tainele, mobilurile în virtutea cărora acţionează oamenii, semnificaţia adîncă a ritualurilor, reverberaţia simbolurilor.

Tana Toraja este un tărîm al contrastelor şi contrariilor în care tradiţia strămoşilor este legea supremă, un univers bipolar, populat de forţe opuse, în care spiritele bune şi cele duşmănoase guvernează viaţa oamenilor. În care moartea ar putea să pară o obsesie, dar ea este privită ca un prag către lumea de dincolo, cea a zeilor şi a spiritelor. Dar acest prag nu poate fi trecut de către sufletul celui decedat decît dacă rudele sale împlinesc cu stricteţe complicatele şi costisitoarele ritualuri strămoşeşti. Din acest moment am pătruns deci într-o lume aparte în care oamenii socotesc că nimic nu este mai important decît sufletul şi această noţiune capătă aici un sens încărcat de un dramatism ce nu mai este întîlnit nicăieri în altă parte. Poate aşa se explică şi aspectul atît de spectaculos al unei religii a cărei grijă esenţială este salvarea acestui suflet şi înlesnirea ajungerii lui în lumea de dincolo, lumea în care sălăşluiesc zeii şi spiritele strămoşilor.

După concepţia Toraja, omul are două suflete, *dewata,* sufletul divin care la moarte ne părăseşte şi urcă la zeul suprem, *Puang Matua,* intrînd în serviciul său şi fiind apoi însărcinat să vegheze la respectarea canoanelor religiei tradiţionale, acea „cale a strămoşilor" cunoscută sub numele de *aluk to dolo.*

Bombo este sufletul rătăcitor al mortului, latura terestră şi umană. El se scindează în două, unul rămînînd în mormînt cu defunctul şi altul care zăboveşte în preajma familiei acestuia.

Pentru a putea să ajungă în *Puya,* regatul morţilor, unde va continua să existe, trebuie să învingă o sumedenie de piedici şi acest lucru nu devine posibil decît cu sprijinul rudelor apropiate care îndeplinesc cu rigoare o întreagă suită de rituri, grupate în mai multe etape.

Remarc pe dreapta drumului spaţiul unei *rante,* presărat cu menhire de mari dimensiuni. Pe acest loc sacru, unde se desfăşoară ceremoniile funerare, acum un grup de tineri joacă volei.

Pentru a ajunge la stînca funerară cotim la dreapta, pe lîngă un mic magazin. O placă, plasată la marginea drumului, aminteşte că întreţinerea mormintelor se face cu sprijin canadian. Străbatem o alee, transformată într-un fel de tunel vegetal, şi deodată ne trezim în faţa peretelui de calcar găurit de zeci de *liang*-uri, cavourile săpate în piatră şi astupate cu uşi pătrate din lemn, unele simple, alte cîteva pictate. Ca la orice întîlnire îndelung aşteptată, emoţia este copleşitoare. Din lojele lor dreptunghiulare, manechinele-efigie, reprezentări ale celor decedaţi, realizate din lemnul arborelui de pîine şi îmbrăcate în pînzeturi, ne privesc cu indiferenţă. Ochii lor mari, cu pupilă întunecată, privesc mai degrabă peste noi, aflaţi acum la picioarele stîncii, către valea din care se înalţă lent fumurile căminelor în jurul cărora trebăluiesc urmaşii supuşilor de altădată, fiindcă stînca de la Suaya este de fapt necropola regilor din Sangallo, localitate aflată la vreo 10 km mai spre est...

ALEXANDRU MARINESCU ❖

Istorii neelucidate

UN ŢAR ÎŞI REGIZEAZĂ PROPRIA MOARTE ?!

Tot în luna martie, ca şi Cezar, ţarul Pavel I este ucis cu cruzime. Fiul său, ţareviciul Alexandru îşi dăduse acordul doar pentru exilarea părintelui şi preluarea tronului. Însă ofiţerii Curţii Imperiale nu s-au ţinut de cuvînt. Era anul 1801. Fiul, o fire moderată şi profund credincioasă, e convins că e vinovat de patricid. E din ce în ce mai trist şi mai absent din viaţa publică. Sub influenţa unor misterioase personaje venite din Occident (vizionara franceză Bergasse etc.), renunţă la ortodoxie şi devine protestant... Şi vine anul de glorie 1812, cînd alungă trupele invadatoare ale lui Napoleon...

Totuşi, amintirea morţii bestiale a tatălui îl doboară. În 1825 se retrage singur la castelul Taganrog (litoralul Mării Azov). Cei apropiaţi îi anunţă decesul. Cauza? Paludismul (malaria). Un cadavru aproape descompus este arătat mulţimii, conform obiceiului. Dar semnele de întrebare abundă. Trupul neînsufleţit are urme ale unor boli pe care ţarul nu le-a avut! Medicii personali au lipsit de la autopsie! Faţa nu poate fi recunoscută! După patruzeci de ani, strănepotul său, Alexandru al III-lea, găseşte mormîntul gol!

Cazul ţarului Alexandru I este unic în istoria suveranilor europeni. Participînd la complotul împotriva tatălui său, impopularul Pavel I, el poate fi comparat doar cu Brutus Marcus Iunius, care a dat lovitura de moarte tatălui său adoptiv, Cezar. Dar, pe cînd Brutus s-a sinucis ulterior, Alexandru I, copleşit de remuşcări, a preferat să abdice într-un mod misterios: şi-a înscenat moartea, apoi s-a călugărit într-un anonimat total, sub numele de Feodor Kuzmici.

Unsprezece ani mai tîrziu, în 1836, un vagabond de şaizeci de ani este exilat în Siberia. Pretindea că-l cheamă Feodor Kuzmici, că a fost în pelerinaj în Ţara Sfîntă. Lucrează la Kranocensk ca muncitor necalificat, trăieşte ca un sihastru. Îi uimeşte pe cei din jur cu purtările lui stilate, vorbeşte mai multe limbi străine, ştie la perfecţie istoria Rusiei... I se spune „starеţul"... Acest Kuzmici este vizitat în secret de persoane de la Curtea Imperială, un soldat supravieţuitor din luptele cu Napoleon îl recunoaşte, dar „starеţul" neagă orice legătură cu Alexandru I şi moare într-un anonimat total.

Cîtă diferenţă faţă de necunoscutul care, cu două secole mai înainte, pretindea că este Dimitri, urmaşul legal al lui Ivan cel Groaznic! Adevăratul Dimitri fusese ucis de Boris Gudunov în 1591. Pe Alexandru I l-a îndepărtat de la tron o nimicitoare criză de conştiinţă. Iată de ce este un caz unic al istoriei capetelor încoronate...

PAUL IOAN ❖

Triumful adevărului

FIICA ÎŞI DENUNŢĂ MAMA...

Timp de aproape douăzeci şi cinci de ani, americanca Margarita Booth a trăit un coşmar, pe fondul unei dileme extrem de dureroase: să divulge autorităţilor oribila faptă a mamei sale, sau să îngroape în tăcere cele petrecute în copilărie?

Pe cînd avea zece ani, Margarita a fost martora unui act de o cruzime greu de înţeles. Mama ei, enervată la culme de faptul că Anna Marie, fiica mai mică, a murdărit un covor şi propriile haine - eveniment banal la vîrsta de trei ani -, a bătut-o cumplit şi a închis-o în baie, izolînd-o pentru aproape douăzeci şi patru de ore. Margarita auzea plînsul disperat al surorii, dar îi era teamă s-o ajute în vreun fel. A doua zi, micuţa Anna Marie a fost găsită moartă, într-o baltă de sînge, în cada băii... Crima s-a petrecut în 1970.

După douăzeci şi cinci de ani, criminala mamă - Anita Vega, care are acum cincizeci şi patru de ani - a fost citată în instanţă, pe baza mărturiei Margaritei. Cercetările au confirmat declaraţiile ei şi ucigaşa a fost condamnată la zece ani privare de libertate pentru omor din imprudenţă, aşteptînd rezultatul apelului. Întrebată de ce tocmai acum s-a decis să vorbească, Margarita a spus că se temea de furiile mamei în copilărie, apoi a încercat să uite totul, ştiind că Anna Marie nu mai poate fi ajutată. Dar remuşcarea, obsesia că ascunde un tragic adevăr au determinat-o să-şi acuze, în cele din urmă, propria mamă. Aceasta a recunoscut faptele şi

n-a făcut nici un reproş fiicei sale mai mari. (în fotografie, Margarita Booth cu un desen al surorii mai mici, Anna Marie)

40 de ani închisoare...

...Preţul unei cozi de şobolan!

Un medic din statul New Jersey a păţit o mulţime de necazuri în relaţiile sale cu alimentaţia publică. Fie că i s-a întîmplat să bea coca cola dintr-o cutie murdară cu cine ştie ce, fie că a mîncat ceva indigest, ba, o dată chiar a găsit printre cartofii prăjiţi ce i-au fost oferiţi la un restaurant „McDonald's", un fragment din... coada unui şobolan. După asemenea incidente au urmat, firește, reclamaţii, ameninţări cu tribunalul şi pretenţii la despăgubiri, pe care de obicei reprezentanţii respectivelor companii le plăteau, pentru a se mușamaliza cazurile. Astfel, pentru coca cola, el a primit 4600 de dolari. Dar, cum se spune, pofta vine mîncînd. Pentru coada de şobolan de la „McDonald's" medicul a cerut 5 milioane... S-a constatat însă că onorabilul medic avea obiceiul să strecoare el însuşi în alimente respectivele „ingrediente". Acum el este judecat pentru calomnie şi şantaj, fiind în situaţia ca numai pentru coada amintită mai sus să fie condamnat la 40 de ani închisoare şi o amendă astronomică!

C-aşa-i obiceiul la ei!...

„PROMOTION" ÎN PIELEA... GOALĂ

Cu cîtva timp în urmă, pe micul ecran al unui post de televiziune francez apărea, de două ori pe săptămînă, o femeie tînără, de o frumuseţe fascinantă, pentru a lăuda produsele firmei „Obao". Pînă aici nimic deosebit; doar două lucruri ies din comun. Superba femeie apărea aproape goală, iar telespectatorii au aflat că este Sonia, soţia cunoscutului jucător de tenis Mats Wilander. Nu trebuie însă uitat că tenismenul este suedez şi că, departe de a fi gelos, el îşi încuraja soţia (fostă top model). Mai trebuie ştiut şi faptul că în ţările nordice nuditatea, mai ales dacă cel ce o expune are un trup frumos, nu este „un păcat"!...

Cînd cîinii îi îmblînzesc pe oameni...

Izolarea, însingurarea oamenilor în marile metropole, mai ales a tinerilor, este un fenomen la ordinea zilei. Iată însă că un studiu recent al Universităţii din Bonn oferă o soluţie oarecum neaşteptată! Concluziile specialiştilor indică fără urmă de îndoială că tinerii care au cîini, pe care îi îngrijesc şi îi plimbă, nu doar că sînt mai sociali, dar sînt mult mai puţin expuşi pericolului drogurilor, alcoolului şi criminalităţii. De asemenea, prietenii patrupezi duc la scăderea sensibilă a ratei sinuciderilor la tineret.

Ce mod mai firesc şi mai elegant ne-am putea imagina de a întoarce prietenia pe care, de-a lungul timpului, omul i-a arătat-o cîinelui!

Filateliști de nevoie

PIERZI TIMPUL ...CÎŞTIGI BANI!

Suedezii au fost foarte supăraţi cînd au constatat că reorganizarea şi modernizarea serviciului poştal suedez, anunţate în urmă cu 5 ani, au constat de fapt din reducerea drastică a reţelei de secţii poştale. Invocîndu-se motive de „economie", în ţară au fost închise cca 600 de oficii poştale, dintre care 123 în capitală. La cele 1800 oficii poştale rămase, cetăţenii aşteaptă acum plictisiţi la cozi, neobişnuite pentru ei, ca să expedieze o scrisoare sau un mandat.

Căutînd să compenseze timpul astfel pierdut şi să redea poştei suedeze reputaţia cam şifonată, direcţia poştei a introdus o serie de măsuri pentru îmbunătăţirea servirii populaţiei. Acum, fiecare persoană care aşteaptă 10 minute la coadă primeşte gratuit un timbru de 5 coroane - costul unei scrisori loco - şi în plus, cîte un timbru pentru fiecare 5 minute aşteptate peste timpul prevăzut mai sus.

După gratii, pe viaţă

SOŢIA, ACUZATĂ DE CRIMĂ!

O cetăţeană americană de 48 de ani îşi va petrece întreg restul vieţii la închisoare... Juraţii au recunoscut că Rita Gluzman este vinovată de uciderea în circumstanţe deosebit de grave a soţului ei, iar judecătorul a dat citire sentinţei. După cum informează ziarul rus „Novoie russkoie slovo", care apare în S.U.A., ultimul cuvînt al d-nei Gluzman la proces a fost foarte scurt: „Eu n-am făcut aşa ceva. Voi mai putea oare să rostesc aceste cuvinte, ca să mă audă toată lumea? Eu n-am făcut aşa ceva".

Rita Gluzman devenise cunoscută opiniei publice americane prin lupta pe care o dusese pentru obţinerea imigrării soţului ei, Iakov Gluzman, microbiolog, eminent absolvent al universităţii „Lomonosov" din Moscova. El se ocupa cu unele cercetări secrete, motiv pentru care nu i se permitea să emigreze. Rita Gluzman, care plecase înaintea soţului peste graniţă, a sîcîit mereu opinia publică, adresînd sute de scrisori unor senatori şi chiar preşedinţilor. Eforturile ei au fost răsplătite cînd Iakov Gluzman a sosit în S.U.A., devenind unul din cercetătorii şi profesorii de marcă în domeniul tumorilor maligne. Soţii trăiau în condiţii deosebit de îndestulătoare, într-o casă luxoasă dintr-un cartier select, însă aceste schimbări n-au avut o influenţă deosebită asupra lui Iakov Gluzman. După cum spuneau prieteni, el rămăsese acelaşi: total lipsit de simţ practic, gălăgios, de o francheţe specific studenţească.

Dar nu acelaşi lucru s-a întîmplat cu soţia lui, care şi-a însuşit foarte rapid apucăturile „lumii bune": automobile scumpe, maseuri la domiciliu, mobilier de comandă.

Pînă în prezent nu s-a stabilit cît de chinuitoare a fost moartea savantului. Fusese doborît cu un topor, după care Vladimir Zelenin, un văr al Ritei Gluzman, a tăiat cadavrul în bucăţi mici, pe care a încercat să le disperseze prin diverse coşuri de gunoi de pe străzi.

V. Zelenin, încă neadaptat la condiţiile de viaţă americane, fără să cunoască engleza şi fără perspective de viitor, sosise de puţină vreme de la Alma-Ata, iar necunoaşterea obiceiurilor americane i-a fost fatală. În S.U.A., pentru colectarea gunoaielor se percep taxe destul de mari, iar poliţiştii îi vînează în mod special pe şmecherii care încearcă să se debaraseze de resturile menajere, aruncîndu-le prin coşurile de pe străzi.

Zelenin a fost prins tocmai în această situaţie. Sentinţa în cazul lui, considerat a fi fost şi el vinovat de asasinat, va fi pronunţată în cursul lunii iulie.

Verdictul de condamnare a Ritei Gluzman exclude posibilitatea eliberării înainte de termen, aşa încît, după toate probabilităţile, ea îşi va sfîrşi zilele în închisoarea Danbery, statul Conecticut.

Nu numai cîinii sperie hoţii!

MOTANUL TEDDY CEL VITEAZ!

Oricît l-ar fi iubit pe motanul Teddy, şi oricît ar fi fost de mîndră de el, Wiltrud Grün (37 de ani) nu s-a gîndit niciodată că acesta ar fi putut ajunge pe prima pagină a ziarelor! Şi totuşi aşa s-a întîmplat.

Cu ochii strălucind în întuneric şi renunţînd pentru un timp la torsul din liniştea căminului, Teddy tocmai pornise într-una din rapidele sale incursiuni nocturne prin curţile vecinilor, cînd a „observat" cîţiva hoţi care tocmai se pregăteau să dea o spargere la bruţăria stăpînei sale. Renunţînd la plimbare, Teddy s-a sprijinit bine pe cele patru labe şi a început să miaune cu atîta putere, încît unul din vecini, care nu adormise încă, a ieşit la geam. Aprinzîndu-şi lanterna pentru a vedea ce se întîmplă, el a „prins" în lumina ei pe hoţi. Speriaţi şi de lumină şi, mai ales, de mieunatul insistent al lui Teddy, hoţii au fugit...

Devenit astfel eroul zilei, motanul s-a întors liniştit acasă unde a primit drept răsplată un cîrnăcior vienez - delicatesa preferată!

Selecţie de GEORGE CUŞNARENCU

1794 **SFÎRŞEŞTE REGIMUL TERORII. Conspiraţia din 9 Thermidor (27 iulie) îl răstoarnă de la putere pe temutul Robespiere. El, împreună cu alţi companioni, sînt arestaţi pe nepusă masă, revoluţionarii ducîndu-i direct la ghilotină, unde Robespiere şi 18 dintre camarazii lui îşi pierd, pe rînd, capul. Succesorii tiranului vor să facă din Franţa o „republică a virtuţii", dar, sub presiunea opiniei publice, ei renunţă la regimul de teroare. De unde se vede că nici prea multă virtute nu e bună.**

1794 **TESTE PE MARE. O corabie aparţinînd flotei britanice pleacă într-o călătorie pentru a testa teoria lui James Lind, care tocmai murise în vîrstă de 78 de ani, conform căreia lămîile previn îmbolnăvirea de scorbut. Plecînd spre Madras cu magaziile pline cu lămîi, echipajul corabiei va ajunge sănătos la destinaţie, fără ca vreun marinar să se încetinească. Consumul de lămîi a ţinut boala departe.**

S-A ÎNTÎMPLAT ÎN... IULIE

doar anii diferă...

1923 **INFLAŢIE ÎN GERMANIA. Dacă la începutul lunii, dolarul american se vindea în Germania cu 160000 de mărci, căderea monedei germane nu a dat semne că urma să se încetinească. Dimpotrivă, la sfîrşitul lunii, dolarul american se vindea cu un milion de mărci! Şi căderea avea să se accentueze în lunile care vor veni. Pe lîngă asta, inflaţia noastră, acum, e floare la ureche.**

1992 **OLIMPIADA DE LA BARCELONA. Pe 25 iulie, la Barcelona, Spania, sînt declarate deschise Jocurile celei de a XXV-a Olimpiade de vară. Cel mai fantastic eveniment sportiv, cu această ocazie, a fost prezenţa „Dream Team"-ului american de baschet în care au evoluat, pentru prima oară la o Olimpiadă, jucătorii profesionişti din NBA, cei mai puternici baschetbalişti din lume.**

ANTHONY QUINN

„Vreau să devin un Picasso al cinematografiei”

Socotim că nu mai este nevoie să-l prezentăm pe acest ultim Quinn al Hollywood-ului. Numele lui apare la loc de cinste pe genericul a peste 300 de filme, a fost de șase ori nominalizat pentru Oscar, a obținut de două ori marele trofeu, iar cariera sa artistică străbate șase decenii. Vitalitatea inepuizabilă, amestecul de duritate și tandrețe, credința necondiționată în frumusețea vieții care trebuie trăită din plin, cu pasiune și uneori cu exaltare, au răzbătut spre spectator cu fiecare rol interpretat de... nemuritorul Zorba.

Viața lui personală a fost la fel de tumultoasă, un fel de flacără fără sfîrșit, menită să anime, rînd pe rînd, iubiri pasionante. Anthony Quinn a fost mereu... însurat, dar acest lucru se pare că nu l-a împiedicat să facă loc în viața lui și altor femei, printre care s-au numărat: Ingrid Bergman,

Mae West, Rita Hayworth, Maureen O'Hara, Irene Papas, Dominique Sanda etc. etc. Iubirile lui trecătoare nu au rămas fără urmări. După cum mărturisește el acum, la cei peste 80 de ani ai săi, are 13 fii „oficiali” și mulți alții „neoficiali”.

La vîrsta cînd cei mai mulți bărbați încep să-și pregătească statutul de bunici, Anthony Quinn se despărțea de soția lui de-o viață pentru a se căsători cu Kathy Benvin (34 de ani), fosta lui secretară, care i-a dăruit doi copii: Antonia și Bryan.

Și totuși, nimeni nu e nemuritor, pînă și structura granitică a aparent inepuizabilului Anthony Quinn cedează la eroziunea timpului. O dovedesc mărturisirile acestuia, făcute recent revistei italiene „Oggi”. Quinn recunoaște că a avut două soții și a „devorat” mii de femei. Ultimii doi copii, care i-ar putea fi strănepoți, l-au constrîns la adînci reflecții și, în final, se pare că a ajuns la o criză spirituală: „Umbra morții m-a făcut să mă atașez mai mult de religie. A avea cît mai mulți copii a fost visul vieții mele. Am recunoscut „oficial” 13 dintre copiii mei și pe aceștia nu i-am uitat niciodată. Restul a fost un adevărat haos: o cursă lungă, dominată de povești de dragoste pasionale, de gelozii, căsătorii, divorțuri sau despărțiri...”

Referindu-se la actuala lui soție, Anthony Quinn mărturisește că încearcă alături de ea un sentiment deosebit: „Ea și cu cei doi copii ai noștri mă vor purta în secolul următor; am „la activ” patru by-pass-uri și medicul curant îmi recomandă mereu calmante, deși eu îi spun că nu există un elixir mai bun decît viața normală în familia mea de acum. Este adevărat că sînt bătrîn, dar sînt încă optimist și visul meu este să mă retrag într-o casă din Spoletto unde să-mi petrec bătrînețea, deși am entuziasmul și forța unui tînăr de 20 de ani. Urmez exemplul lui Picasso care, la vîrsta de 90 de ani, era în mare iubire cu Jaqueline. Din acest punct de vedere, vreau să devin un Picasso al cinematografiei. Eu cred că pentru a ajunge la o vîrstă cît mai înaintată este necesar să încerci să uiți toate necazurile, să mănînci bine și să practici diferite sporturi”.

GH. RUSSU ❖

TVR

LUNI, 28 iulie

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **19.55** Doar o vorbă „săț-i” mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție” **22.00** În fața dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Revistă de istorie **0.30** Atletism **0.40** Fantastic Star TVR Club.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convietuiri **14.30** Serial: „Un bunic fericit” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **20.00** Teatru TV: „O noapte furtunoasă” de I.L. Caragiale **22.30** Ultimul tren **23.30** Autograf pentru prezent **24.00** TVM * Mesager.

MARȚI, 29 iulie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **14.55** Bursa invențiilor (r) **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **17.35** Medicina pentru toți **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Casanova” (Italia, ultima parte) **22.30** Remember: Duke Ellington **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Universul cunoașterii **0.30** Planeta cinema (r).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenție” **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Serial (r): „Frumoasa și bestia” **13.20** Biserica satului (r) **13.30** Convietuiri **14.30** Serial: „Un bunic fericit” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Opțiuni **20.00** Film: „Maigret și bătrîna doamnă” **21.45** Documentar **22.00** Mozaic sportiv **23.30** Arhive românești **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 30 iulie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Sensul tranziției (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.05** Desene animate **16.00** Pro patria **17.00** Fotbal: Dinamo București - R.K. Reykjavik **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **20.30** Fotbal: Ț.S.K.A. Sofia - Steaua București **22.15** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopții.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Savannah” **10.00** Medicina pentru toți (r) **10.30** Serial de călătorii (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** În căutarea trecutului **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Un bunic fericit” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Orizont cultural **20.00** Film (r): „Lovitură directă” **21.30** Documentar **22.00** Mozaic sportiv **22.30** Credo **24.00** TVM * Mesager **0.30** Antologia pianului.

DAVID CHARVET
„Baywatch”
TVR 1, luni, ora 21⁰⁰

JOI, 31 iulie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Ce-i de făcut? (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **15.45** Lege și fărădelege **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn” **22.00** Memorialul durerii **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Detectivul din Los Angeles” **10.45** Ferestre spre lume **11.00** Serial documentar (r) **11.30** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Capitale culturale europene **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Un bunic fericit” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Ceaiul de la ora 5 - invitată Daniela Gyórfy **19.00** Orizont cultural **20.00** Cinematograful de artă: „Apicultorul” (Franța, 1987). Cu: Marcello Mastroianni **22.00** Mozaic sportiv **23.30** Media-club **24.00** TVM * Mesager **0.30** Pagini muzicale de mare populaitate.

VINERI, 1 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Media-club (r) **12.35** Din viața rromilor **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Invidie ucigașă” (SUA, 1994). Cu: Torri Spelling **23.05** Melodii la malul mării **23.50** Rendez-vous la Majestic (III) **0.50** Cinematograful de noapte: „La limită” (SUA, 1996).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn” **10.00** Universul cunoașterii (r) **10.40** Serial (r): „Micul Yeti” **11.35** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Un bunic fericit” **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Școala vedetelor în turneu la Cluj-Napoca **21.00** Robingo 2 **22.30** Nocturna sportivă.

SÎMBĂTĂ, 2 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la... Timișoara și de la București! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Serial: „Cartea cu povești” **11.00** Film: „Un șef pe cinste” (Franța, 1964). Cu: Louis de Funès **12.30** Serial: „Mork și Mindy” **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **14.45** Turnul Babel... la Sibiu **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke” **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Serial: „Hollyoaks” **18.30** Desene animate **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Savannah” **22.00** Duelul vedetelor **23.15** Serial: „Perla coroanei” **0.10** Serial: „Detectivul din Los Angeles” **1.05** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului” **9.00** Pas cu pas **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Timișoara **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului” **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.10** Bursa invențiilor **16.05** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri și necazuri în dragoste **19.45** Atletism **20.20** Film: „Joc fără sfîrșit” (Italia, 1990) **23.45** Documentar **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 3 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi” **9.35** Desene animate **10.00** Ala-bala, portocala! **11.00** Viața satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha!” **13.00** Serial de călătorii **14.15** Atlas **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9” **18.00** 7 zile în România **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Domnișoara O” (Franța, 1994) **23.05** Camel Planet Olimp **0.10** Gala circului englez.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului” **9.30** Ferestre deschise **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iași **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului” **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.10** Bursa invențiilor **15.30** Desene animate **16.05** Film serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziției **20.00** Videotonomatul de seară **21.00** Repriza a treia **23.00** Serial: „Frumoasa și bestia” **24.00** TVM * Mesager **0.30** Muzică și film: Sara Montiel.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial” **13.00** Procesul etapei (r) **14.30** Lumea filmului (r) **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Forța dragostei” **17.30** Serial: „Zona Crepusculară” **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! - concurs de cultură generală **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Taurul furios” (SUA, 1980). Cu: Robert De Niro **22.25** Serial: „Familia Bundy” **22.55** Serial: „Viața ca în filme” **23.25** Știrile Pro TV **23.50** Serial: „La limita imposibilului” **0.35** Generația PRO **0.50** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Mather of cunning”.

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County” **13.00** Profesiunea mea - cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Forța dragostei” **17.30** Serial: „Arca lui Noe” (primul ep.) **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Chicago Hope” **21.00** Serial: „Secrete de familie” **22.00** Serial: „Familia Bundy” **22.30** Serial: „Viața ca-n filme” **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Generația PRO.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Accapulco Heat” (r) **13.00** Am întîlnit și români fericiți (r) **14.00** Generația PRO **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Forța dragostei” **17.30** Serial: „Război în viitor” **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Suspiciunea” (I) (SUA, 1992) **22.00** Serial: „Familia Bundy” **22.30** Serial: „Viața ca-n filme” **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Generația PRO **0.30** Sport la minut **0.45** Film erotic: „Carnaval în Rio”.

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Forța dragostei” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Beverly Hills” (r) **13.00** Față-n față cu Ilie Șerbănescu (r) **14.00** Sport extrem **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Forța dragostei” (ultimul ep.) **17.30** Serial: „Hercule” **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Melrose Place” **21.00** Serial: „Doctor în Alaska” **22.00** Serial: „Familia Bundy” **22.30** Serial: „Viața ca-n filme” **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Generația PRO **0.45** Film erotic: „Affair”.

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Apocalipsul” **13.00** Divertis show (r) **14.00** Generația PRO **14.30** Desene animate **15.00** Fotbal DN **16.45** Serial: „Șoapte de iubire” (ep.1) **17.30** Serial: „Xena, prințesa războinică” **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Dosarele X” **21.00** Film: „Crimele nopții” (SUA, 1995) **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Serial: „Zona crepusculară” **0.45** Generația PRO **1.00** Film: „Jane Eyre” (SUA, 1944). Cu: Elizabeth Taylor.

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Flipper” **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper” **10.00** Film: „Jane Eire” (r) **13.00** Film: „Domnița șoim” (SUA, 1985). Cu: Michelle Pfeiffer **15.15** Serial: „Walker, polițist texan” **16.00** Fotbal DN **17.50** Motociclism - Marele Premiu al Germaniei **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluț” **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Fort Apache, Bronx”. Cu: Paul New-

RECUNOŞTINŢĂ, fără limite în timp!...

În 1961, Horst Fascher, impresar german, a dat o puternică mînă de ajutor formaţiei Beatles, aflată la primii paşi de activitate artistică, oferind membrilor acesteia un prim contract deosebit de important pentru evoluţia lor în afara graniţelor Angliei. După mai bine de 30 de ani, Paul McCartney a avut prilejul să-şi manifeste recunoştinţa faţă de Fascher printr-un gest de mare generozitate. Fostul component al formaţiei Beatles i-a oferit lui Horst suma de patru milioane de dolari, bani necesari pentru operaţia pe cord a fiicei acestuia, Marie Shopie, afectată de o malformaţie cardiacă. Fascher este în prezent proprietarul unui foarte cunoscut local din Hamburg: „Star Club". El a mărturisit cotidianului „Bild Zeitung" că fără sprijinul lui Paul McCartney nu ar fi putut rezolva, din punct de vedere material, această dificilă intervenţie chirurgicală. Doar generozitatea şi recunoştinţa „băiatului teribil" al anilor '60 a făcut posibilă salvarea vieţii fiicei lui...

CHER nu se dezminte...

Desigur, o veţi recunoaşte pe Cher în aceste două fotografii. Pentru a întări ideea că este o extravagantă, Cher şi-a permis un tatuaj pe o zonă a corpului de obicei nu prea expusă vederii, nu însă şi în cazul ei. Potrivit mărturisirilor ei, imaginile reprezintă doi bărbaţi, singurii pe care cîntăreaţa i-ar fi iubit cu adevărat. Dar să nu vă grăbiţi şi să anticipaţi, gîndindu-vă că ar fi vorba de Rob Camiletti sau altul dintre bărbaţii care au trecut prin viaţa ei. Figurile „afişate" fac trimitere la doi celebri creatori de... desene animate, cei ce au dat viaţă personajelor Beavis şi Butthead, care, deşi controversate, sînt foarte populare în Statele Unite. Cher a declarat că s-a decis să le acorde această atenţie în speranţa că-i va convinge cîndva să realizeze un video-clip pentru ea. În ciuda încercării sale neobişnuite, cei doi bărbaţi s-au arătat indiferenţi faţă de propunerea divei. Pentru a se răzbuna, Cher le-a întors... spatele şi, lăsîndu-se fotografiată, şi-a expus din nou rotunjimile, de data aceasta „împodobite" cu imaginea celor doi bărbaţi, căzuţi brusc în dizgraţie. (G.R.)

viaţa în serial

JOE LANDO

(Sully din „Dr. Quinn") este un actor care îşi datorează în mare parte succesul fizicului său. Nu-i de mirare că „talentul" lui este apreciat în special de... femei, după cum arată sondajele în rîndul spectatorilor. Pletele coborînd spre umeri în şuviţe rebele, alura virilă şi sălbatică, refuzul de a intra în tipare nepotrivite lui au cucerit pînă şi inima cumpătatei Dr. Quinn (în serial, desigur). Se pare însă că Joe Lando nu are prea mare grijă să-şi păstreze „neciobită" frumuseţea fizică pe care şi-o pune permanent în pericol, fiind un mare iubitor al riscului. Cînd e vorba de filmarea unor scene periculoase, nu concepe să fie înlocuit de cascadori, aşa că nu-i de mirare că a înregistrat o... cascadă de fracturi: de cinci ori şi-a sfărîmat nasul, şi-a rupt de cîteva ori una sau mai multe coaste, ambele mîini, clavicula şi maxilarul. Este pacientul cel mai fidel al spitalelor de urgenţă.

VICENTE TEPEDINO,

ca şi *Octavio* din *„Iluzii"*, rol pe care îl interpretează, a fost mult timp nefericit. Este un bărbat frumos, este admirat ca actor, dar nu a întîlnit femeia potrivită pentru el şi nici rolul care să-l mulţumească pe deplin din punct de vedere profesional. Cu o statură atletică, păr şaten şi ochi verzi, atrage uşor atenţia femeilor din jurul său, mai

ales că este necăsătorit. Aventurile se succed, aşa-zisele poveşti de iubire încep şi se sfîrşesc cu minimum de investiţie sentimentală. Vicente speră totuşi, caută, încearcă. Mult timp a abordat mina omului nemulţumit, supărat pe propria lui viaţă. Dar se spune că de curînd figura lui a devenit mai radioasă. Să fie doar o impresie a celor ce-l cunosc sau să fi intervenit ceva interesant în viaţa lui?

Ca actor, a avut o evoluţie lentă, dar pînă la urmă nu lipsită de succes. În prezent, este printre cei mai bine cotaţi actori din Venezuela. Rolul din „Iluzii" poate fi o dovadă. El n-a fost mulţumit. Şi-a dorit un alt rol principal, într-o altă telenovelă. I s-a oferit să joace în „Señora Isabel", serial care probabil va ajunge şi pe micile noastre ecrane. Pînă atunci îi dorim să devină cu adevărat un om fericit. *(A.P.)*

MICHELLE PFEIFFER
PRO TV, sîmbătă, ora 13⁰⁰

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Fiica oceanului" 9.00 Super Abracadabra 10.30 Film: „Reuniune de familie" (SUA, 1981). Cu: Bette Davis 12.15 Generaţia PRO 12.30 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.00 Serial: „News Radio" 13.30 Serial: „Bandit" (ep.1) 14.20 Generaţia PRO 15.00 Lumea filmului 15.45 Gillette - lumea sportului 16.00 Rugby - Turneul celor 3 Naţiuni: Australia - Noua Zeelandă 17.25 Generaţia PRO 17.30 Serial: „Terra 2" (ultimul ep.) 18.30 Serial: „Beverly Hills" 19.30 Ştirile Pro TV 20.00 Film: „Cabinierul" (US, 1983) 22.10 Generaţia PRO 22.40 Serial: „Fotomodele" 23.30 Ştirile Pro TV 23.50 Procesul etapei.

LUNI 6.30 Teledimineaţa 9.00 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) 9.50 Serial: „Viaţa în trei" 10.25 Printre rînduri (r) 11.15 „Oameri perfecţi" (r) 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.05 „În jurul lumii" (muzical, SUA, 1943) 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Între prieteni 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 Serial: „Omul cu o mie de feţe" 22.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 23.00 Ştirile nopţii 23.10 „Confidenţe unui necunoscut" (dramă, Franţa, 1994) 1.00 Serial: „Kassandra".

MARŢI 6.30 Teledimineaţa 9.00 Între prieteni (r) 9.50 Serial: „Viaţa în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 Serial: „Omul cu o mie de feţe" (r) 12.10 Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) 12.35 Medalion 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Viaţă dublă" 16.10 Serial: „Madison" 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Dosarele Antenei 1 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 Serial: „Nash Bridges" 22.30 Serial: „Sparks" 23.10 „Creatorul" (comedie romantică, 1985). Cu: Peter O'Toole 1.10 Serial: „Kassandra".

MIERCURI 6.30 Teledimineaţa 9.00 Dosarele Antenei 1 (r) 9.50 Serial: „Viaţa în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 Serial: „Nash Bridges" (r) 12.10 Serial: „Sparks" (r) 12.35 Medalion 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Viaţă dublă" 16.10 Serial: „Madison" 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Totul despre Guvern 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 „Magistratul" (partea a II-a) Cu: Franco Nero 23.25 „Sabia magică" (acţiune, SUA, 1988) 1.15 Serial: „Kassandra".

JOI 6.30 Teledimineaţa 9.00 Totul despre Guvern (r) 9.50 Serial: „Viaţa în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 „Magistratul" (r) 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Căpitanul James Cook" 16.10 Serial: „Madison" 16.50 Serial: „Iluzii" 17.40 Invitaţi la Antena 1 18.20 Desene animate 18.45 Telerebus 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 „Trecut ucigaş (thriller, SUA, 1990). Cu: Christopher Plummer 23.10 „Un vampir adolescent" (horror, SUA, 1987) 1.00 Serial: „Kassandra".

VINERI 6.30 Teledimineaţa 9.00 Invitaţi la Antena 1 (r) 9.50 Serial: „Viaţa în trei" 10.30 Serial: „Iluzii" (r) 11.20 „Trecut ucigaş" (r) 13.10 Serial: „Model Academy" 13.35 Desene animate 14.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 15.10 Serial: „Căpitanul James Cook" 16.10 Serial: „Club Hawaii" 16.50 Serial: „Dragă profesore" 18.15 Telerebus 18.55 Beavis şi Butthead 19.30 Serial: „Alondra" 20.30 Observator 21.15 Din lumea afacerilor 21.30 „S-a întors prietenul meu" (comedie, SUA, 1989) 23.20 „Veghea" (horror, SUA) 1.20 Serial: „Private Dancer".

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri 7.10 „Alondra" (r) 8.00 Teledimineaţa 10.00 Desene animate 10.25 „Răţoiul Huey" 10.50 Serial: „Aventurile păsării spaţiale" 11.15 „Dragă profesore" (r) 13.00 Documentar: „Viaţă sălbatică" 13.30 Cinema, Cinema, Cinema 14.20 Serial: „Poliţişti în misiune" 15.35 Lumea în care trăim 16.00 Poveştile prietenilor mei 16.30 Serial: „Club Hawaii" 17.10 Serial: „Misiune la Chicago" 18.00 Serial: „Spitalul Universitar" 18.55 Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" 19.30 Serial: „Sirenele" 20.30 Observator 21.00 „Pasăre de pradă" (thriller, SUA, 1995). Cu: Richard Chamberlain 22.50 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 23.20 Hollywood Top Ten 0.45 Serial: „Aphrodisia".

DUMINICĂ 7.00 Ştiri 7.10 „Misiune la Chicago" (r) 8.00 Poveştile prietenilor mei (r) 8.30 „Nici o clipă de plictiseală" (r) 9.00 Desene animate 9.30 „Răţoiul Huey" 10.00 Serial: „Animal Show" 10.30 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" 11.00 Flori din grădina cîntecului românesc 11.30 Controverse istorice 12.00 Spirit şi credinţă 12.30 Vedeta în papuci 13.05 Caleidoscop 14.25 O femeie - un bărbat şi jumătate 14.50 Serial: „Poliţia spaţială" 15.35 Hollywood Top Ten (r) 16.50 Serial: „Club Hawaii" 17.15 Serial: „Alertă pe plajă" 18.00 Printre rînduri 18.55 Serial: „Muppets Show" 19.30 Serial: „Sandra, prinţesa rebelă" 20.30 Observator 21.00 „Englezoaica" (dramă, Anglia, 1990) 22.40 Ştiri sportive 23.00 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 23.25 „Miss America" (dramă, SUA, 1989).

TELE 1 abc

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viaţă" 17.40 Serial: „Flash" 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Primul pas 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Secţia de poliţie" 22.35 Foc încrucişat 23.30 Cutia muzicală 0.10 Serial: „Dinastia".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Starsky şi Hutch" 14.00 Serial: „Dragă John" (r) 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viaţă" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake şi Grăsanul" 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Renegatul" 22.25 În numele dumneavoastră 0.25 Tonomatul personal.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viaţă" 17.35 Documentar: „Expediţia Diatom" 18.05 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Linia întîi 20.00 Serial: „Falcon Crest" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „MacGyver" 22.25 Reporter TELE7 23.30 Prin gaura cheii.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Starsky şi Hutch" 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viaţă" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake şi Grăsanul" 20.00 Serial: „Falcon Crest" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Kung Fu" 22.30 Film: „Marea nelinişte".

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Kitt" 15.40 Serial: „Cele două Diane" 16.35 Top Ten Viva TELE7 18.15 Poliţia în acţiune 19.00 Lumea vedetelor 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Idila de vacanţă" - SUA, 1968 23.15 Tentaţii 23.55 Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ 8.00 Ştiri 9.15 Desene animate 9.40 Serial: „Femeia Fantastică" 12.45 Documentar: „Un mare arhitect al veacului: Bruno Taut" 13.15 Serial: „Croazieră de Lux" 14.20 Drumuri printre amintiri 15.00 Serial: „Dragă John" 15.30 Magazinul femeilor 16.20 Cinema '97 17.00 As Show 18.00 Serial: „Prinţul din Bel Air" 18.35 Cocktail 19.05 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Escadrila «Mosquito»" - SUA, 1969 23.10 Rendez-vous la TELE 7 0.05 Serial: „Playboy".

GREGORY PECK
Amerom, sîmbătă, ora 20⁰⁰

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 8.25 Desene animate 8.50 „Yabba Dabba Doo" 12.50 Documentar: „Incursiune în istoria romanului de dragoste" 13.15 Serial: „Croazieră de Lux" 14.20 Necenzurat 15.00 Se întîmplă numai duminica 18.00 Serial: „Lucy Show" 19.05 Serial: „Aventurierii" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Clientul" 22.35 Serial: „Murphy Brown" 23.05 Gala TELE7.

LUNI 6.30 Ştiri 7.00 Exerciţii cu Martha 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Misterele tranziţiei (r) 16.00 Film - Închis în tăcere (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Natura lucrurilor 19.00 Ştiri 19.15 Documentar 20.00 Astrologia pe înţelesul tuturor 21.00 Iubitori de animale 21.30 Working woman 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet.

MARŢI 6.30 Ştiri 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 10.00 Documentar (r) 11.00 Natura lucrurilor (r) 16.00 Iubitori de animale (r) 16.30 Working woman (r) 17.00 Natura lucrurilor 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Ritmo latino 19.00 Ştiri 19.15 Documentar 20.00 Film acţiune - Un nou drum - SUA. Cu: Kim Basinger 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Ştiri.

MIERCURI 6.30 Ştiri 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Ritmo latino (r) 16.00 Film - Un nou drum (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Magazin turistic 19.00 Ştiri 19.15 Documentar 20.00 Film - Poliţista model - SUA 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Ştiri.

JOI 6.30 Ştiri 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Magazin turistic (r) 16.00 Film - Poliţista model (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Travel, Travel 19.00 Ştiri 20.00 Film - Nu copilul meu - SUA. Cu: George Segal 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Ştiri.

VINERI 6.30 Ştiri 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Documentar (r) 11.00 Misterele tranziţiei (r) 16.00 Film - Nu copilul meu (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Misterele tranziţiei 19.00 Ştiri 19.15 Documentar 20.00 Film - Calea cea grea - SUA 22.00 Starea de veghe 23.00 Magazin turistic 23.30 Ştiri.

SÎMBĂTĂ 8.00 Exerciţii cu Martha 8.30 Ştiri 9.00 Desene animate 10.00 Enciclopedie pentru copii 11.00 Film - Calea cea grea (r) 16.00 Cinemateca 19.00 Ştiri 19.15 Documentar Worldnet 20.00 Film - Stacojiu şi negru - SUA (Prima parte). Cu: Gregory Peck, Cristopher Plummer 22.00 Întîlniri muzicale 22.30 Country profiles 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Ştiri.

DUMINICĂ 8.00 Exerciţii cu Martha 8.30 Ştiri 9.00 Desene animate 11.00 Film - Stacojiu şi negru (r) 16.00 Cinemateca 18.00 Travel, Travel 18.30 Introspecţii în cultura italiană 19.00 Ştiri 19.15 Hello Star! 20.00 Film - Stacojiu şi negru - SUA (ultima parte) 22.00 Ritmo latino 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 28.07 - 3.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Mare animație în sufletul dv. în această săptămînă. Sînteți dornic să întreprindeți cît mai multe, aveți inițiativă și, sub influența benefică a lui Saturn și a Soarelui, se pare că aveți mari șanse de succes. Pe de altă parte, luni sau marți primiți bani - o sumă destul de consistentă -, iar spre finele intervalului o veste excelentă din același domeniu.

TAUR (21.04 - 21.05): Aveți tendința de a amesteca dragostea cu afacerile, lucru extrem de dăunător din toate punctele de vedere. Generozitatea inimii dv. ar trebui, totuși, controlată, capcana care vă pîndește acum este foarte perfidă. Mare prudență! Atenție și la relațiile cu un Berbec sau Balanță din cercul profesional!

GEMENI (22.05 - 21.06): Echilibrul căminului vă preocupă acum cel mai mult, căci în pragul vacanței (sau la întoarcerea din vacanță) sînteți iritabili și apăsați de povara cheltuielilor neprevăzute. Într-adevăr, curba financiară prezintă un declin periculos, de luni pînă spre finele săptămînii. Din fericire, această situație se va îmbunătăți considerabil în intervalul următor.

RAC (22.06 - 22.07): Se vor lămuri cîteva incertitudini care vă „macină" de cîtva timp, mai ales în privința sinceității partenerului de viață. Alura oscilantă a curbei afectiv-emoționale mă face să cred că problemele sînt cît se poate de delicate, dar nu insurmontabile. În ceea ce privește aspectul financiar, nu se profilează nimic spectaculos, dar nici vreo dezamăgire sau „jenă".

LEU (23.07 - 22.08): Se înfiripă o afacere sau aveți un succes profesional - iată care ar fi semnalul astrelor. Curba psihicului și cea socio-profesională au cîte un maximum spre mijlocul perioadei, astfel încît vor fi puse la încercare dinamismul și abilitatea dv., dar și curajul de a începe ceva nou. Sînt convins că veți avea discernămîntul necesar pentru a deosebi o cacealma de o problemă cu reale perspective. Curba financiară staționează la un nivel mediu, satisfăcător.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Luciditatea și ambiția vă fac să reușiți, în sfîrșit, într-o direcție pe care o defrișați cam demult. Chiar dacă satisfacțiile nu mai sînt acum la fel de mari, nu uitați că... „mai bine mai tîrziu decît niciodată". Pe de altă parte, despre „foșnitori" numai vești bune. Joi sau vineri primiți bani. Din păcate, în weekend sînt posibile trecătoare disensiuni în cuplu.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Sensibilitatea dv. va fi rănită - poate marți sau miercuri - de un gest sau un cuvînt nelalocul lui din partea cuiva foarte apropiat. Surpriza neplăcută vă va afecta întreaga săptămînă și probabil că randamentul intelectual va diminua. Pentru cei aflați în vacanță, amărăciunea se va consuma mult mai repede. Pe de altă parte, curba financiară este în ascensiune pînă joi, apoi scade brusc.

SCORPION (23.10 - 21.11): Marte și Neptun, spiritul practic și respectiv visătorul cu ochii deschiși, vă vor descreți fruntea cu influența lor benefică. O realizare remarcabilă - profesională sau în afaceri - vă va răsplăti eforturile, în a doua jumătate a intervalului. La rîndul ei, curba financiară are un maximum marți sau miercuri, ceea ce înseamnă că veți parcurge o săptămînă din cele mai fructuoase ale anului.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Faima dv. de seducător (seducătoare) va fi asupru șifonată dacă în acest interval vă veți aventura pe tărîmul idilelor de vacanță. Curba afectiv-emoțională oscilează periculos și cred că o prudență minimă se impune, pentru a evita deziluziile. Miercuri sau joi primiți bani, iar la finele săptămînii vă veți întîlni cu o persoană interesată de afaceri cu dv. Nu pierdeți ocazia!

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Nu încape nici un dubiu: detașarea de realitate este acum imperativă, nu vă mai pasă de nimic, în afară de peticul dv. de cer și de serenitatea lui. Nici o planetă nu vă strică această armonie interioară, iar curbele astrale stau cuminți pe un palier mediu, fără nici o zvîcnire. Abia spre finele săptămînii primiți o veste favorabilă despre bani.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Două vești bune și una mai puțin bună vor asezona această perioadă agitată. Domeniul socio-profesional și cel financiar trec prin încercări grele - dovadă fiind sinuozitățile curbelor respective. Încrîncenarea din sufletul dv. va determina apariția unor disensiuni aprinse și interminabile, în care țineți neapărat să aveți cîștig de cauză. Veți reuși doar parțial.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Nimic nou pe frontul profesional, iar despre bani vorbim, poate, săptămîna viitoare. Dar în această conjunctură searbădă, zona afectiv-sentimentală este foarte activă. Mai ales pentru cei născuți în ultimul decan, meteahna de a vă juca cu propriile trăiri sufletești este acum mai vie decît oricînd. Atenție la riscul de a pierde din vedere interesele imediate și presante!

mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

ASTROLOG (continuare) - Deși Italia este considerată - de către istoricii științei oculte - patria astrologiei și a astrologilor raționaliști (adică acei pasionați savanți care încercau să pună de acord astronomia cu hazardul prezicerilor), cel mai înverșunat opozant a fost un italian, Pico de la Mirandola (1463-1494) și cel mai impunător astrolog a fost un francez, Nostradamus. De la Mirandola, geniu al Renașterii (student la drept, la Universitatea Bologna, la 14 ani) a scris nu mai puțin de 12 tomuri împotriva astrologilor și „artei" lor divinatorii, sub titlul global de *„Polemici"*. Într-un anume fel, el a anticipat atacurile virulente ale lui Voltaire, care spune că astrologii „infectează" spiritul...

Controversatul savant Michel de Nostredame (latinizat Nostradamus) a fost naturalist, medic, fizician, filosof, astronom. El s-a dedicat prezicerilor în primul rînd pentru că încă din copilărie a avut mai multe clarviziuni și, treptat, omul de știință a conștientizat că poate vedea în viitor - cu sau fără ajutorul astrelor. A scris predicții în versuri și proză, dovedindu-se și un talentat scriitor. Grupurile de cîte o sută de catrene (centurii) le-a adunat în *„Prophéties"*, iar cele în proză au alcătuit 12 cărți. Protejat de Carol al IX-lea și dușmănit de cler, care-l considera adorator al magiei, Nostradamus a „văzut" viitorul istoric al multor țări europene pînă-n anul... 3797! Atunci ar urma să se producă sfîrșitul lumii. Și, ca o încercare de a cîștiga credibilitate, marele astrolog francez și-a prezis propriul sfîrșit. A murit la 2 iulie 1566 (născut la 14.12.1503), exact așa cum scrisese în calendarul personal, cu aproape un an înainte. Opera lui suscită și astăzi un suspect de mare interes, întrucît mulți susțin că agitata istorie a acestui secol se regăsește în profețiile lui.

PAUL IOAN ❖

Verificați-vă cunoștințele

1) Care este cea mai mare insulă fluvială din lume?
2) Cine a stabilit izotermele în climatologie?
3) Cine a inventat microscopul?
4) Cine erau Moirele în motologia greacă?
5) Care a fost primul trubadur provensal?
6) În ce constelație se află Marele Nor al lui Magellan?
7) Ce este smirna?
8) Cine a fost arhitectul catedralei St. Paul din Londra?
9) Ce este un kankles?
10) Care sînt cei mai înverșunați dușmani ai crocodililor?

IRINA STOICA ❖

Ghid practic pentru o călătorie fără probleme

Călătorului îi stă bine cu drumul (prealabil) la... medic

Vara e în toiul ei. Vacanța (elevilor) de asemenea. Plin sezon al concediilor și al călătoriilor. În țară și, paradoxal sau nu, mai ales peste hotare. Economia (internațională) de piață își spune, și aici, cuvîntul, facilitînd alegerea între un sejur pe litoral sau la Poiana Brașov și un altul în Grecia, în Turcia sau, de ce nu, în Thailanda sau China. Vorba aia: „Unde-a mers mia, merge și suta". De mărci sau dolari...

Vom începe, deci, în acest colț de pagină estival, cu sfaturile pentru cei ce au ales pentru concediu o călătorie peste hotare. O prioritate dictată nu (Doamne ferește!) de respectul special pe care l-am avea pentru „oamenii cu bani", ci, mai ales, de timpul, mai lung, necesar pregătirilor.

Pentru ei, timpul nu mai are răbdare.

Așadar, mai întîi, „lasciate ogni speranza..." de concediu peste mări și țări cei care sînteți suferinzi de boli cronice, aflate sau nu în fază acută. Între acestea:

● *Boli de inimă:* infarct (chiar vechi), hipertensiune arterială, tulburări ale ritmului cardiac.

● *Boli ale aparatului digestiv:* ulcer gastric sau duodenal în faza acută, hepatită acută sau cronică, ciroză hepatică, calculi biliari, boli care produc diaree cu sau fără sînge, grețuri, vărsături.

● *Boli ale aparatului urinar:* cistită, pielonefrită, calculi urinari neeliminați.

● *Boli endocrine:* diabetul zaharat decompensat, boli ale tiroidei, hipofizei ș.a.

● *Boli pulmonare:* tuberculoză, astm, bronșită acută, pneumotorax.

● *Boli nervoase și mintale:* nevroze, epilepsie, persoane alcoolice sau dependente de droguri.

● *Boli de piele:* eczemă, psoriazis, tuberculoză (se pot agrava în țările calde), plăgi infectate.

● *Boli contagioase:* este oprită plecarea din țară a persoanelor bolnave sau suspecte de boli contagioase, acute sau cronice, pînă la vindecarea completă sau trecerea termenului prevăzut pentru perioada de incubație.

● Alte *boli:* tuberculoza la orice organ, glaucomul, anemia.

● *Femeile gravide* în ultimele trei luni.

O dată trecut hopul „eliminatoriilor", declarați fiind „sănătoși", mai rămîn de trecut alte cîtvea etape de ordin medical. Unele, obligatorii prin legi interne și (sau) internaționale, cum ar fi cele privind veccinările. (În acest domeniu, singur sfatul medicului Dvs. de familie nu este suficient, fiind obligatorie o informare prealabilă la Consulatul țării de destinație, unele vaccinări obligatorii avînd un caracter permanent, iar altele doar conjuctural, legat de existența unor focare epidemice sezoniere ori episodice). Rămîne, de asemenea, să vă tratați afecțiunile stomatologice (durerile de dinți vă pot strica un întreg concediu, iar costul eventualelor tratamente de urgență poate fi de-a dreptul usturător!), bătăturile și eventualele răni la picioare etc., și, nu în ultimul rînd, să aveți grupa sanguină înscrisă în pașaport.

Cu acestea, vă urăm „Drum bun!".

MARIAN GRIGORE ❖
(Va urma)

Cărți primite la redacția revistei „Magazin"

„Ajută-ți destinul ● Cum să-ți stabilești Horoscopul ● Cum să acționezi asupra viitorului tău!

Cartea celui mai mare astrolog al acestui secol, francezul Atman, a apărut la Editura „Roza Vînturilor", în sfîrșit, într-o ediție completă! Volumul reprezintă un gest de responsabilitate și autenticitate atestate, știut fiind că marele astrolog francez a devenit, prin știința sa, un locatar credibil al tuturor celor interesați de relația zodiei lor cu viața, cu existența. O maximă precizie, o expunere sintetică, fără nici o fisură de interpretare.

Mai puțin cunoscut în România (numele său a apărut pe prima ediție, în 1991, ediție incompletă). Atman este sfetnicul sigur, zodiacal, al oamenilor de pe toate meridianele, citat în enciclopedii dedicate domeniului, folosit în ritm cotidian de numeroase publicații, respectat pentru rigoare și exactitate. Astrogramele autorului se cuvin a fi luate în seamă în întregul lor, fie că este vorba de temperamente, caractere, șanse sau nesanse, alternanțe psihosomatice sau predispoziții induse astral în corpul fizic.

În actuala ediție sînt inserate consonanțele energetice ale pietrelor și cristalelor cu cele 12 zodii. Autorul recomandă pentru acestea tipul de talisman adecvat fiecărei zodii. Carte de referință în astrologie, „Ajută-ți destinul..." aduce reale foloase tuturor celor ce nu cunosc indiferența față de propriul lor proiect astral...

ION ȚUGUI ❖

SPORT

● *Pentru prima dată* în istoria fotbalului german, echipele din prima divizie vor alinia în sezonul următor mai mulți jucători străini decît germani! Numărul total al străinilor din Bundesliga va fi de 135, față de 114, cîți au fost la începutul sezonului precedent. În multe cazuri, opțiunea pentru fotbaliștii străini se datorează prețului mai scăzut al acestora. În Bundesliga sînt reprezentate 37 de naționalități, pe primul loc aflîndu-se croații cu 14 jucători, urmați de olandezi cu 10, polonezi cu 9, austrieci cu 8 și cehi cu 7 jucători. ● *Tînărul pugilist englez* Spencer Oliver (22 de ani) și-a păstrat titlul de campion european la categoria super-cocoș, învingîndu-l la puncte, în 12 reprize, pe francezul Serge Pollblan, într-o gală de box disputată recent la Londra. În aceeași gală, croatul Zeliko Mavrovic și-a apărat titlul european la categoria grea, întrecîndu-l prin KO tehnic, în repriza a cincea, pe ungurul Lajos Eros. ● *În cadrul reuniunii atletice internaționale* care a avut loc recent la Stuttgart (Germania), în mai multe probe au fost stabilite cele mai bune performanțe ale sezonului: cubaneza Ana Fidelia Quirot a cîștigat proba de 800 metri cu timpul de 1'55"78, americanul Allen Johnson s-a impus la 110 metri garduri cu timpul de 12"97, iar sprintenul Ato Boldon din Trinidad s-a impus la 200 metri cu timpul de 19"77. ● *Italianca Fabiana Luperini* a cîștigat pentru a treia oară consecutiv Turul ciclist feminin al Italiei, fiind urmată în clasamentul final de canadianca Linda Jackson și de compatrioata sa Edita Puckskaite. Luperini, cotată înaintea începerii cursei drept marea favorită a acesteia, a afișat o netă superioritate pe tot parcursul întrecerii. Ea va încerca să obțină în acest an și cea de-a treia victorie consecutivă în Turul Franței, în acest caz urmînd să devină prima ciclistă din istorie care realizează dubla Turul Italiei - Turul Franței de trei ori consecutiv. ● *Phil Jackson,* unul dintre cei mai galonați antrenori din NBA, care a obținut mari performanțe cu Chicago Bulls (echipă care a cîștigat al doilea titlu consecutiv în acest an și al cincilea din ultimii șapte ani), a declarat că nu dorește să-și mai prelungească contractul pe încă un an, așa cum i se propusese, deși urma să primească 4,3 milioane dolari! Pretențiile sale se ridică la șase milioane dolari pentru un sezon! În cazul în care Phil Jackson ar fi acceptat, el ar fi devenit oricum cel mai bine plătit antrenor din NBA... ● *David Moorcroft,* fost recordman mondial la 5000 metri, a fost numit director executiv al Federației Britanice de Atletism. El îi succede lui Peter Radford, demisionat în aprilie, care în trei ani de activitate a pierdut numeroase contracte de sponsorizare pentru atletismul insular.

ȘERBAN FILIP ❖

ȘAH

MAT ÎN 3 MUTĂRI
(Galițki - 1894)

1. Ce1 (zugzwang)
1... Rg1 [1... e4
2. Tg2 Re1 3. Tg1X]
2. Cf3 Rh1 (2... Rf1
3. Tf2X) 3. Th2 mat.

Gh. POPESCU ❖

CINEGETICA (La vînătoare)

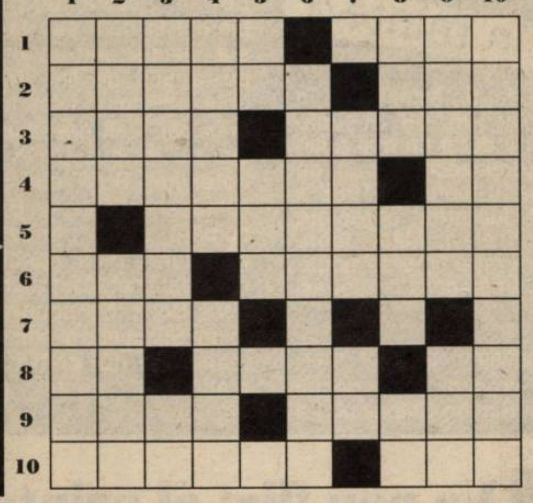

ORIZONTAL: 1) Merge pe urmele vînatului - ...vînători în echipă. 2) Hăitaşi de vînătoare - Podiş în Sahara. 3) Vînat de baltă - A scoate pui vii. 4) Tras la armă cu grijă - Ţap la proţap! 5) Încurcătură prin hăţişurile pădurii... 6) ...dus întors! - Un accident deosebit. 7) Pictor român (1881-1958), autorul tabloului la titlul „Natură statică cu iepure". 8) Personalitatea unui vînător - Cîine pentru vînat periculos - Trăgător de vîrf. 9) Pericol la vînătoare de mistreţi - Obiectivul de bază al vînătorului. 10) Animale aduse în bătaia puştii - Tras în piept.

VERTICAL: 1) Prinsă de vînători întotdeauna. 2) Slăbiciunea vînătorului - Alungarea păsărilor răpitoare. 3) Pocnituri de paradă - Secure! 4) Lac în Rusia cu vînat specific - Ceartă. 5) Ochit la picioare! - Răţoi! 6) Arme pregătite pentru vînat. 7) Reper în tren - Marş... în forţă. 8) Împuşcat în pădure - Chibiţi! - Vînate! 9) Nopţile amintirilor - Căţel mic! 10)...cîine dresat pentru vînat mic.

DICŢIONAR: AIR.

IULIAN IONESCU ❖
Constanţa

Soluţia careului „ÎN MIEZUL VERII"

Orizontal: COSBUC - EST - OTELARI - OI - L - CA - USCAT - AC - GAZ - ARA - CARAGIALE - LA - A - UI - V - ADUS - ALTOI - TU - FETE - LP - ARSITE - BAI - CANICULARE

UMOR

Am auzit că tu, acasă, îţi petreci timpul jucînd poker cu soţia. E adevărat?

- Sigur! A fost o idee strălucită. Luna trecută mi-am recuperat în felul acesta o treime din salariu!

Într-un compartiment de tren intră un vînător care îşi aşază pe genunchi puşca, avînd ţeava îndreptată către vecinul său.

- Aveţi grijă să nu se descarce, spune acesta.

- Nu-i nimic! O pot încărca din nou!

Cum vă explicaţi că bărbaţii de 30 de ani arată mult mai tineri decît femeile de aceeaşi vîrstă?

- Forte simplu! Fiindcă femeile de 30 de ani sînt mai mari cu cel puţin 10...

De ce spargeţi iar asfaltul?

- Maistrul nostru şi-a uitat aici ceasul!

Doctore, se confesează o pacientă psihiatrului, călcam nişte prosoape, cînd a sunat telefonul. Atunci, fără să-mi dau seama, în locul receptorului, am dus la ureche fierul încins şi m-am ars!

- Asta la o ureche! Dar la cealaltă?

- Ah! Cealaltă!?! Ei bine, nu era normal să sun la salvare?

Doi prieteni se întîlnesc într-un bar şi după cîteva păhărele, unul spune:

- Eu, drept să-ţi spun, în clipa asta văd dublu.

- Şi eu! răspunde prietenul său. - E-n regulă! Dacă sîntem patru, hai să facem un bridge!...

PAR (anormale) de ToPAN

Tăticule, am auzit că există păsări care trăiesc mai mult de 100 de ani!

- Sigur, păsările împăiate!

Mozaic

◆ *Odinioară, miresele din ţara noastră cînd mergeau la cununie îşi puneau în „papuci" atîtea fire de mac, cîţi copii doreau să aibă.*

◆ *Matematicianul şi inventatorul englez Charles Barbage (1792-1871), profesor la Universitatea Cambridge, constructorul oftalmoscopului şi vitezometrului, a creat de asemenea şi o maşină de calcul, pe principii reluate în a doua jumătate a secolului nostru în realizarea calculatoarelor electronice.*

◆ *Marile lacuri din nord-estul Americii de Nord constituie cel mai întins sistem lacustru cu apă dulce (247420 kmp) şi cel mai mare sistem de navigaţie continentală. Marile lacuri, de origine tectono-erozivă şi modelate de glaciaţiunea cuaternară sînt: Lacul Superior (cel mai întins lac de apă dulce de pe glob - 82362 kmp), Michigan, Huron, Erie şi Ontario. Cele cinci lacuri comunică între ele printr-un sistem de drenaj, care prin intermediul fluviului Sfîntul Laurenţiu este legat cu Oceanul Atlantic.*

◆ *Printre contribuţiile în optică, mecanică şi astronomie ale lui Christian Huygens (1629-1725), fizician, matematician şi astronom olandez se numără: construcţia primului ceas cu pendul (1675), descoperirea satelitului Titan al lui Saturn (1655), a rotaţiei planetei Marte şi a nebuloasei din constelaţia Orion.*

Rubrică de IRINA STOICA ❖

Butade şi paradoxuri...

OSCAR WILDE

Aş face orice să mai fiu odată tînăr; în afară de a mă scula dimineaţa şi de a fi folositor societăţii.

O cravată bine înnodată este primul pas serios în viaţă.

Un bărbat care e în stare să domine un dineu la Londra e în stare să domine lumea întreagă.

A te afla în înalta societate e o teribilă plictiseală dar a nu te afla în înalta societate e pur şi simplu o tragedie.

Dacă ţii să afli ce vrea cu adevărat să spună o femeie, priveşte-o, n-o asculta.

Femeile repezintă triumful materiei asupra spiritului aşa cum bărbaţii reprezintă triumful spiritului asupra moralei.

Bărbaţii se căsătoresc pentru că sînt obosiţi, femeile pentru că sînt curioase şi, pînă la urmă, şi unii şi alţii sfîrşesc prin a fi dezamăgiţi.

TEST PSI

EŞTI UN TIP COMUNICATIV?

Comunicativitatea este o predispoziţie interioară care îţi permite să transmiţi într-un mod clar şi direct sentimentele, opţiunile şi dorinţele, ceea ce gîndim şi decidem să facem. Persoana comunicativă este capabilă să spună „nu" acelor acţiuni pe care nu poate sau nu vrea să le întreprindă, fără teama că devine „impopular" din această pricină. Toţi, potenţial, sîntem comunicativi. Dar, în realitate, fiecare exprimăm această potenţialitate în mod diferit. Testul te ajută să înţelegi în ce măsură.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Te încumeţi să ai o conversaţie cu o persoană pe care n-o cunoşti? 1 2 3 4 5

2) Într-un magazin, vînzătorul nu te bagă în seamă. Protestezi vehement? 1 2 3 4 5

3) La serviciu, nu eşti de acord cu ceea ce spun colegii sau superiorii. În faţa lor susţii în acelaşi fel ideile tale? 1 2 3 4 5

4) Accepţi criticile altora pentru că sînt constructive? 1 2 3 4 5

5) Despre tine oamenii spun că eşti o persoană sinceră şi liberă de condiţionări? 1 2 3 4 5

6) Partenerul tău îţi cere o părere despre ce face. Îi comunici inclusiv părerea ta negativă? 1 2 3 4 5

7) Un prieten îţi dă un telefon la o oră nepotrivită. Îi spui că te-a deranjat? 1 2 3 4 5

8) Ştii să faci elogii şi complimente cu aceeaşi spontaneitate cu care exprimi critici? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Teama că alţii te judecă te condiţionează într-atît încît ai tendinţa de a da mereu înapoi şi a te închide în tine. Ai nevoie să-ţi dezvolţi comunicativitatea „atrofiată".**

De la 19 la 31 puncte: **Ceea ce simţi şi arăţi altora, ceea ce exprimi faţă de alţii este sub o rezervă permanentă, ca şi cum n-ai vrea să-ţi strici imaginea de „persoană corectă". Reuşeşti, uneori, să fii şi spontan.**

De la 32 la 40 puncte: **Eşti comunicativ şi „autentic" cu tine şi cu alţii. Deţii controlul asupra vieţii tale şi ştii ce vrei. Atenţie, totuşi: să nu devii atotputernic şi agresiv.**

TESTE ...Şi dedesubt?

Ce examinează cu surprindere personajul nostru? Puteţi da un răspuns spiritual şi apoi să-l comparaţi cu soluţia propusă de noi în numărul viitor.

(Răspunsul în numărul viitor)

Numere curioase

Utilizînd cifrele 1, 2, 3 şi 4 în ordine crescîndă şi înserînd între ele semne ale unor operaţii aritmetice (+ - x :) şi paranteze, este posibil să obţineţi în diferite modalităţi rezultate diverse după exemplul următor: 1 + 23 - 4 = 20

Ştiţi cum trebuie procedat în acelaşi fel pentru a obţine următoarele rezultate finale: 21, 22, 23, 24?

(Răspunsul în numărul viitor)

Soluţia testului din numărul trecut: **În 60 de secunde**

24 de puncte negre, 26 de cercuri şi 26 pătrate.

„VAL"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

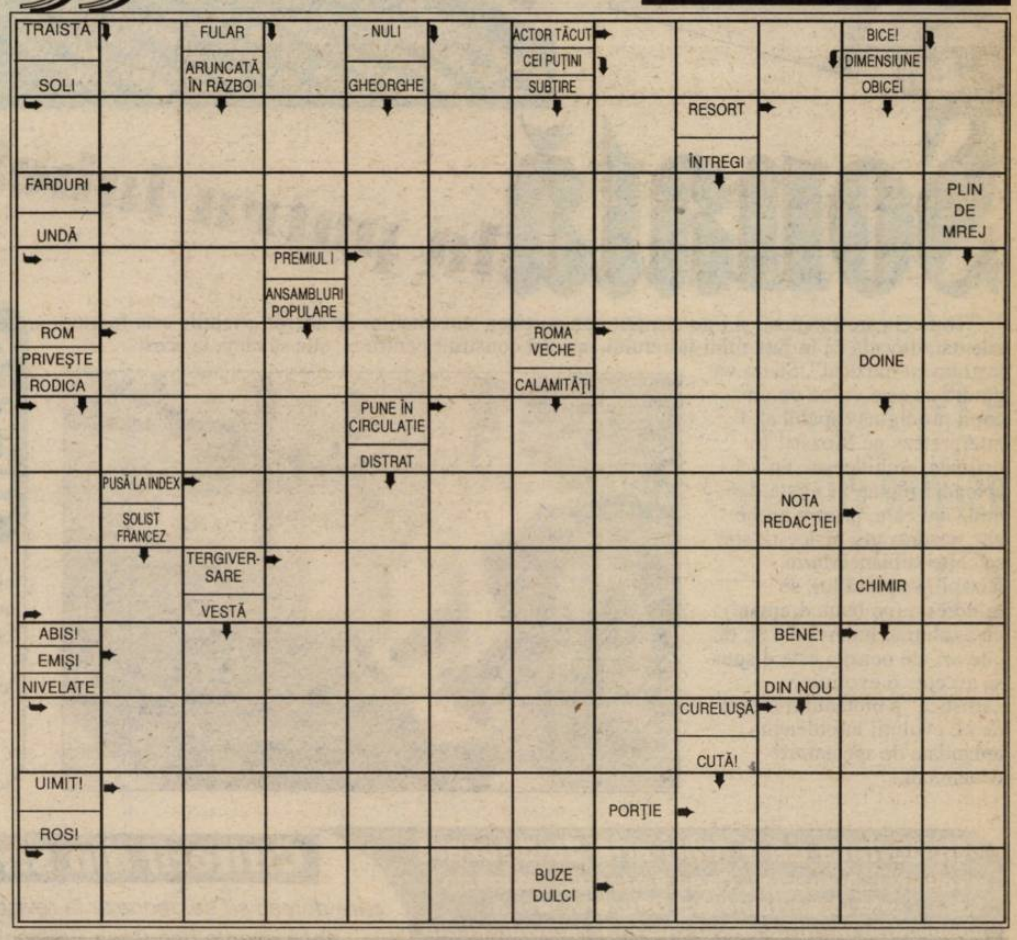

Dezlegarea integramei „TURE"

P - N - I - I - I - P - DETERMINANTI - REVANSE - SUC - SFORI - TCM - RU - ERE - URA - TIR - ACIDITATE - SI - TENTAT - NIT - II - IA - ILUZII - BUCLA - ENG - B - TIC - IUBITORI - LATARET - NAS - MIZA - ERETICI

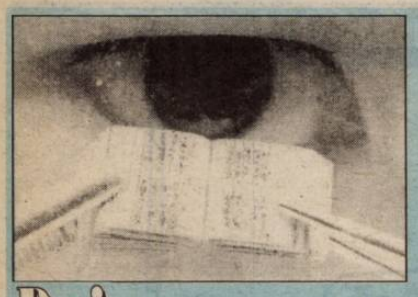

Doi ani pentru a „scrie" o carte!

Cei ce doresc să examineze şi să citească textul unei cărţi de poezie (dar să cunoască limba chineză!), este necesar să se înarmeze cu un microscop şi pensete speciale. Este vorba de un volum miniatural cuprinzînd 30 de poezii compuse în perioada dinastiei *Tang*, avînd 65 de pagini, fiecare măsurînd 0,9 centimetri lungime şi 0,8 lăţime. Volumul reprezintă o adevărată operă de artă în domeniul miniatural şi a fost expus nu de mult la Taipe, capitala insulei Taivan. Pentru realizarea volumului, autorul, Chen Fun-Sien, (35 ani) a muncit peste doi ani!

Cu ajutorul Soarelui

Berna, capitala Elveţiei posedă cea mai mică cremalieră din Europa. Pe lîngă acest original record se adaugă şi un altul: această cremalieră este acţionată cu ajutorul energiei solare. Fotografia de mai jos prezintă două cabine de acest fel cu pasageri în timp ce se apropie de punctul de încrucişare. Autorităţile sînt mîndre de faptul că au reuşit ca energia solară să fie utilizată cu succes şi va fi, în perspectivă, folosită la iluminarea străzilor şi la semafoare.

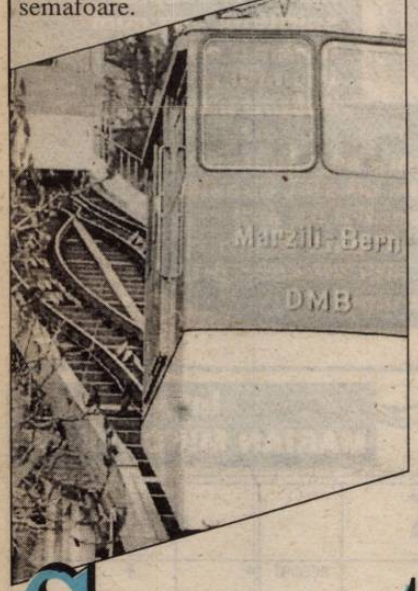

Broşă vîndută cu 43.000$...

O broşă care ar fi fost oferită de Napoleon Bonaparte domnişoarei George, o cunoscută actriţă franţuzoaică a vremii, a fost vîndută, la 19 iunie, cu 25300 de lire sterline (43000$), într-o licitaţie a casei Sotheby's, la Londra. Broşa, ornată cu diamante, smaralde şi rubine, reprezentînd cinci săgeţi într-o tolbă, a fost cumpărată de şeicul Ahmed H. Fitaihi. Vîrfurile săgeţilor cu „ampenaj" de diamant sînt un granat, două smaralde, un opal şi un rubin, iar aceste pietre formează litera „G". Subjugat de actriţa în vîrstă de 16 ani, Napoleon a invitat-o la Saint Cloud, reziденţa sa preferată, unde a şi început legătura lor, care a durat doi ani. (ARPRESS)

În numărul viitor

- Vom călători vreodată spre stele?
- Senzaţională descoperire la Hamburg: O nouă particulă rupe tiparele Modelului Standard
- Anatomia violenţei
- Femina club
- Cura marină
- Terapie naturală: Castravetele, proprietăţi alimentare şi cosmetice
- KEK, un ochi deschis spre cer
- Răspundem cititorilor

Sonată la patru labe!

Toţi cei care-l cunosc şi i-au urmărit comportarea sînt unanim de acord: „Achille este foarte talentat, dovadă că în faţa mini-tasterului, special construit pentru el, ştie să cînte la acest instrument muzical". Să nu vă gîndiţi că este vorba de un copil prodigios capabil să-l interpreteze pe Mozart! În realitate, Achille este un splendid motan în vîrstă de nouă ani care, printre multe alte năzdrăvănii pisiceşti, ştie să cînte la pian! Mario Rizzoli, stăpînul lui, se mîndreşte (pe bună dreptate) cu evoluţiile lui Achille şi, de cîte ori are ocazia, este dispus să accepte o evoluţie „artistică" a motanului dresat de el, evoluţii întotdeauna aplaudate de spectatorii ocazionali...

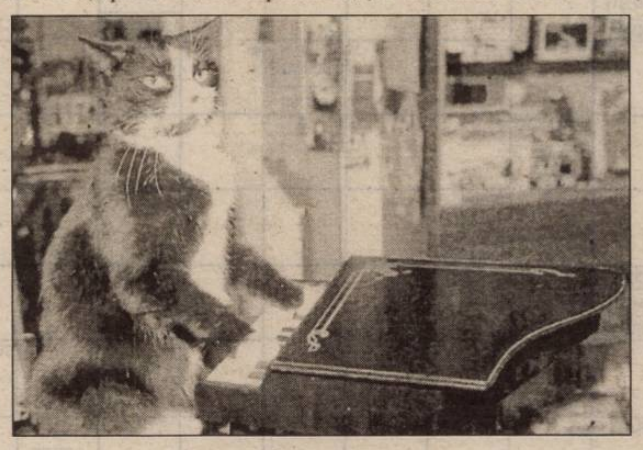

Ce le trece unora prin minte?!

◆ Dedal a supravieţuit zborului său mitologic, dar fiul său, Icar, a fost prima victimă a înălţimilor. Cei ce urmează sînt urmaşii lui Dedal, şi anume: Harry Froboess, care a avut îndrăzneala să sară dintr-un zeppelin, aflat la 110 metri, în lacul Vondensee, din Elveţia; Kitty O'Neill a preferat un elicopter, din care s-a aruncat pe cînd se afla la numai 55 de metri, aterizînd pe o pernă de aer; cascadorul Dan Koko s-a urcat pe acoperişul unui cazino din Las Vegas (100 metri altitudine) şi a sărit în piscină - îmbrăcat într-un sac cu aer. Fizicienii au calculat că în momentul impactului, ultimul zburător avea o viteză de 140 kilometri/oră, cam cît are mingea servită de Martina Hingis.

◆ Supărat pe elevii săi, profesorul elveţian Thomas Litz le-a dat un extemporal în anul şcolar 1967-68. Şi supărarea lui a durat nu mai puţin de 21 (douăzeci şi unu) de ani. Abia în februarie 1988 a returnat lucrarea corectată unuia din elevi, Mark Johnson, care între timp se angajase ca profesor la... aceeaşi scoală.

◆ Ascetismul primilor martiri creştini, în special cazul lui Simion Stîlpnicul, l-a inspirat pe englezul Pat Bowen. Acesta, fără să fi pierdut la cărţi sau la ruletă, s-a instalat într-un butoi de peste 600 de litri (triplu cît unul obişnuit), fixat în vîrful unui par înalt de şase metri. Dar nu în „pustiu", ci în faţa hotelului „Bull" din Ludlow (Shropshire), Anglia. Bowen a cuibărit acolo patruzeci de zile, dar n-a fost canonizat şi nici beatificat. A intrat în Guinness Book. Se spune că Simion Stîlpnicul a stat pe coloana sa de piatră (pe o platformă) peste patru decenii.

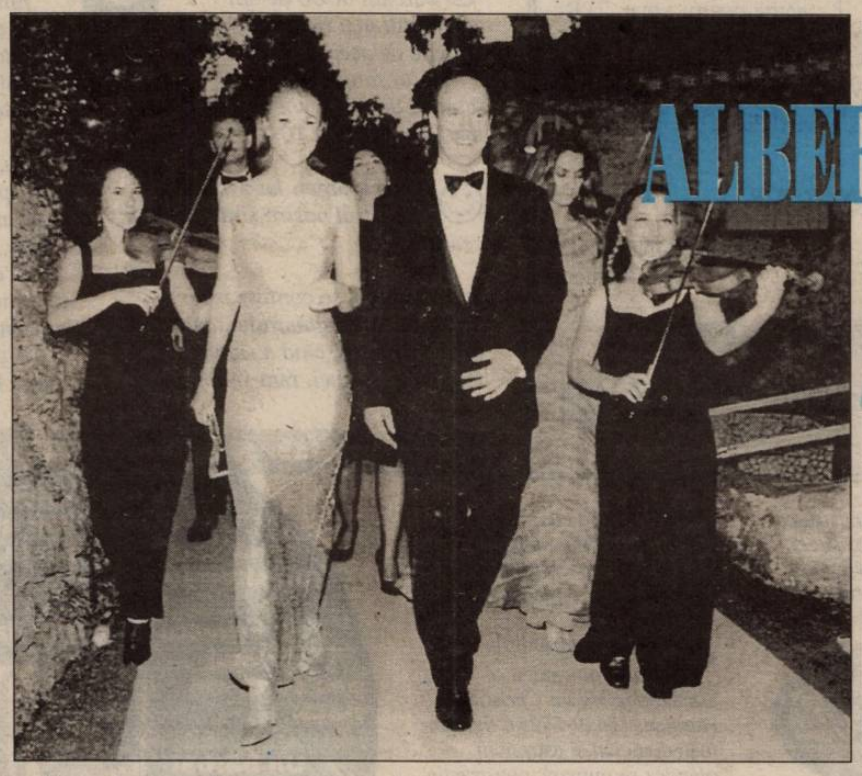

Un nou flirt al prinţului ALBERT de MONACO?...

În localitatea Mougins din Franţa a avut loc un spectacol de binefacere dedicat luptei împotriva SIDA. În absenţa lui Liz Taylor, aflată în convalescenţă după recenta operaţie pe creier, rolul de „naşă" a spectacolului desfăşurat la restaurantul „Moulin" a revenit lui Demi Moore alături de Hugo Grant şi de logodnica acestuia, Liz Harley, lîngă care s-au mai aflat Laureen Bacall, Sean Penn, Robin Williams şi Vanessa Redgrave. Printre oaspeţii de onoare s-a aflat şi cuplul alcătuit din prinţul de Monaco (39 de ani) şi Angie Everhart (26 ani), o cunoscută actriţă şi top model (a fost logodnica lui Sylvester Stallone). Angie, în prezent, traversează un veritabil „deşert" în relaţiile cu soţul ei, Ashley Hamilton. În plus, un amănunt, nu lipsit de importanţă: prinţul Albert manifestă constant o deosebită pasiune pentru top modele!...

O maimuţă scafandru!

Simpatica maimuţă din imagine are 4 ani. Dar şi o inteligenţă şi un curaj cu totul remarcabile! Pe numele său Momoko, maimuţica e, la ora actuală, o vedetă în Ţara Soarelui Răsare. Stăpînul ei, Katsumi Nakajima, este un pasionat al sporturilor acvatice şi într-o zi, neavînd cu cine s-o lase acasă pe Momoko, a luat-o cu el pe plajă. Şi în timp ce el efectua, cu planşa de surf, acrobaţii spectaculoase, pe mal maimuţa a început să se agite zgomotos. Speriat, japonezul a crezut că favorita sa a păţit ceva şi s-a grăbit s-o ajute. Atît i-a trebuit năstrusnicei! Cît ai clipi, a sărit pe planşa de surf şi a început să bată apa cu labele. Nakajima n-a mai stat pe gînduri şi a luat-o la bord. Rezultatul? În cîteva săptămîni, Momoko se descurca de minune la capitolul surf şi deja se arăta interesată de ski nautic, un alt hobby al stăpînului ei. Dar încununarea talentelor de sportivă a venit în clipa cînd Nakajima s-a gîndit să-i adapteze un costum de scafandru tip Neopren-Outfit. Iar de atunci îi este foarte greu s-o mai scoată din apă. În piscina casei sau chiar în mare (cum puteţi vedea şi în imagine), Momoko pare că se află în elementul ei!

METEO

la sfîrşit de săptămînă

INSTABILITATE CRESCUTĂ

VINERI vremea va fi în general frumoasă, iar cerul variabil. Doar în sudul şi sud-vestul ţării înnorările se vor accentua şi vor cădea averse însoţite de descărcări electrice, îndeosebi în partea a doua a zilei. Temperatura va avea valori cuprinse între 10º şi 18ºC dimineaţa, iar la amiază între 22º şi 32ºC.

SÎMBĂTĂ instabilitatea atmosferică se va manifesta cu precădere în regiunile sudice, estice şi centrale precum şi la munte. Temporar va ploua, iar vîntul va avea intensificări de scurtă durată. Dimineaţa va fi destul de caldă, dar în cursul zilei este de aşteptat o scădere a temperaturii.

DUMINICĂ rămîn condiţii de instabilitate ce vor determina ploi locale. Maximele termice pot ajunge la valori cuprinse între 17º şi 27ºC.

LIANA CAZACIOC ❖
Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie

Cea mai mică broscuţă din lume...

...A fost descoperită, recent, în pădurea tropicală cubaneză, unde trăiesc multe alte specii miniaturale ! Ea măsoară mai puţin de un centimetru şi, după cum puteţi vedea în fotografie, poate sta cît se poate de confortabil pe o monedă obişnuită. Biologii care au studiat-o, au constatat că ea depune un singur ou, dar nu în apă, din care va ieşi nu un mormoloc, aşa cum ar fi fost de aşteptat, ci o broscuţă gata formată!

În dorinţa de a mări aria de difuzare a revistei „Magazin", Casa Editorială „Magazin" S.R.L., prin Departamentul Difuzare, invită societăţile de difuzare şi difuzorii individuali din întreaga ţară, care nu au intrat în relaţii contractuale cu societatea noastră, să ne contacteze! Zilnic, între orele 10-14, telefon 2228336 sau direct, la sediul societăţii! Comisioane deosebit de avantajoase!

Cititorii din străinătate care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 325 • ANUL XL • 31 IULIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 31 (2075)

magazin

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 409 ANI

adică pe 31 iulie 1588, flota britanică se angajează în luptă cu celebra flotă spaniolă denumită „invincibila armada". 132 de vase spaniole conduse de „amiralul oceanului", nobilul Alonso Perez de Guzman, 38 de ani, contra flotilei regale britanice compusă din doar 34 de nave aflate sub conducerea înaltului amiral Lord William Howard. Luptele aveau să se sfîrşească pe 8 august o dată cu victoria britanicilor.

Senzaţională descoperire la Hamburg

O NOUĂ PARTICULĂ RUPE TIPARELE MODELULUI STANDARD

pag.3

Vom ajunge vreodată la STELE?

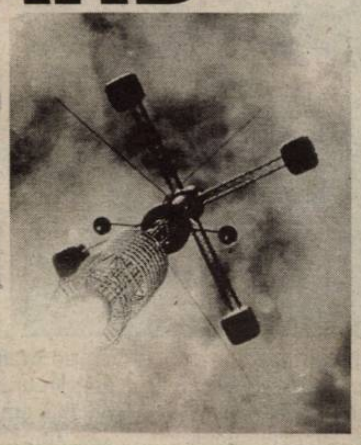

pag. 6

DOSARELE FRUMUSEŢII

MĂŞTILE DE SEZON

Incursiune în paranormal

pag. 4

- De la magie la filosofie
- EXTRATEREŞTRII ŞI RELIGIA
- Îmblînzirea spiritelor

SFINXUL VA FI RESTAURAT ÎN ÎNTREGIME

Lucrările de restaurare a Sfinxului de la Guizeh, Egipt, se vor încheia oficial în luna decembrie a acestui an, după 7 ani de lucrări, aflăm dintr-o ştire ARPRESS. Ultimele lucrări de restaurare se fac în prezent asupra părţii din spate a statuii. Secretarul general al Consiliului Superior al Antichităţilor Egiptene, Ali Hassan, a declarat la începutul acestui an că „în cîteva luni, Sfinxul va ieşi din lucrările intensive de restaurare, care s-au desfăşurat pe parcursul a 6 ani de muncă migăloasă şi care îl vor aduce într-o stare mai bună." Restaurările au remediat surpăturile de la umeri, de la picioarele din faţă şi de la nasul statuii, care reprezintă un leu cu cap de faraon şi au fost făcute folosindu-se ultimele descoperiri ştiinţifice în materie, pentru a se asigura o conservare durabilă. Experţii au mai avut de refăcut pieptul şi gîtul Sfinxului, care măsoară în înălţime 72 de metri şi în lăţime 12 metri. Creat în timpul celei de a IV-a dinastii (2600-2500 î.Ch.), Sfinxul avea la origine coafura faraonilor, cu un barbişon, avînd reprezentat un şarpe cobra pe frunte, care la egipteni erau simbolurile puterii virile a zeilor şi a descendentului lor direct, faraonul. Două legende explică dispariţia de-a lungul timpului a acestor atribute, şarpele cobra şi barbişonul. Conform primei legende, Napoleon Bonaparte ar fi ordonat armatei sale, în timpul expediţiei franceze în Egipt (1798-1801) să bombardeze statuia în care vedea o sfidare la adresa puterii sale. Bombardamentul ce a urmat nu a distrus totuşi decît o parte a nasului şi barbişonul Sfinxului. Înfrîngerile suferite mai tîrziu de Napoleon sînt urmarea blestemului Sfinxului, mai spune prima legendă. După o altă legendă, un musulman al epocii fatimide (969-1071), văzînd în Sfinx simbolul unui cult „păgîn", denunţat de islamism, a decis să-l distrugă. El a escaladat statuia, dar n-a putut să distrugă cu securea decît o parte a nasului şi o altă porţiune a barbişonului. În secolul al XIX-lea, amatorii europeni de antichităţi au furat ultimul „smoc" din barbişonul Sfinxului, căzut în nisip, bucata ajungînd în cele din urmă la British Museum din Londra.

Cît despre felul în care Sfinxul şi-a pierdut faţa în ultimul secol, vă oferim amănunte în pagina 16.

Starea de veghe

Anatomia violenţei

▲ Semne de întrebare pe INTERNET

Medicina la zi

CURA MARINĂ

Glob

KECK, un ochi deschis spre cer

Întîmplări adevărate

Omul care a învins moartea de 8 ori!

Programele TVR PRO TV ANTENA 1 TELE 7 abc AMEROM

bibliioteca judeţeana MUREŞ TIRGU-MUREŞ

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
Fugees		c/o Sony Music, Stephanstrasse 15, 60313 Frankfurt, Germany
Fun Factory		19243 Wittenburg, Postlagernd, Germany
Gabriel	Peter	c/o The Box 35, Beth Avon, BA1 1YJ, UK
Galliano		c/o Worecklef Ltd, 132 Liverpool Road, London N1 1LA, UK
Garfunkel	Art	Pruemburgstr 21, 66571 Eppelborn, Germany
Genesis		c/o Virgin, Herzogstrasse 64, 8000 München 40, Germany
Genesis		Helmut Jansich, Postfach 261, 36002 Fulda, Germany

TOLBA cu scrisori

Valentin Posea - Giurgiu: într-o lume a banului, este normal ca ceea ce numim „comercial" să primeze! În legătură cu al doilea aspect atins de tine în scrisoare, ce să-ţi spun, de zeci de ani se tot afirmă că muzica se află în impas şi tot de zeci de ani ea (muzica) nu încetează să demonstreze contrariul!!!

Crina Badea, str. Porumbului nr.27, Cartier 1 Mai, Craiova, 1100, Dolj, doreşte să fondeze un Fan Club *Gary Barlow* şi aşteaptă scrisorile celor interesaţi să i se alăture. Are 16 ani şi garantează răspuns tuturor! Nu o lăsaţi să aştepte...

George Firea - Ploieşti: plicul a sosit, dar careurile trimise nu corespund exigenţelor noastre... Şi încă ceva, am mai spus-o, rebusurile nu se plătesc şi nu s-au plătit vreodată în revista Magazin, „politica" redacţiei fiind aceea de a populariza colaboratorii săi din toată ţara...

Daniel C - Drăgăneşti/Olt: informaţii despre *PSB* şi *Backstreet Boys* au tot apărut în *Music Box;* 2) o fotografie cu *BB?* S-a făcut! 3) Mi-ai cerut numele cîtorva publicaţii muzicale, iată-le: *New Musical Express, Billboard, Q, Kerrang!, Bravo, Musikmarkt, Popcorn, Melody Maker, Vox.* Bani să ai, procurarea lor nu este o problemă... 4) sînt şi eu de părerea ta, concursurile ar trebui să fie mai dese dar subsemnatul nu poate impune asta (ca simplu colaborator al revistei) şi nici nu poate fi acuzat, cum au făcut-o cîţiva corespondenţi, că ar întîrzia, într-un fel sau altul, recompensarea cîştigurilor! Trebuie să ştiţi că „defecţiunea" după ultimul concurs se datorează exclusiv unor probleme organizatorice! 5) Un supliment muzical este de dorit dar nu şi fezabil în momentul actual; 6) Propunerile pentru noile rubrici din revista noastră le puteţi trimite direct redactorului şef. OK?

DISCURI pentru eternitate

A Man And A Half - WILSON PICKETT

O colecţie din două CD-uri care conţin 44 de melodii ale celebrului muzician de culoare. Melodiile retrasează drumul parcurs de *Pickett* de la gospel la soul, marcat de compoziţii ca *„I Found A Love", „Let Me Be Your Boy", „If You Need Me", „It's Too Late", „Come Home Baby", „Everybody Needs Somebody To Love", „In The Midnight Hour"* sau de reluări ale unor mari şlagăre ca *„Hey Jude"*, varianta lui *Pickett* fiind considerată una dintre cele mai bune...

DE TOATE, PENTRU TOŢI

◆ Fani *Oasis,* pregătiţi-vă! Pe 26 august apare noul album al favoriţilor voştri, intitulat *„Be Here Now"!* Primul extras pe single este *„D'you Mean Know What I Mean"*... deja Number One!

◆ V-am rămas dator cu un răspuns la o mai veche întrebare: *Lauryn,* solista grupului *Fugees,* va deveni mamă luna viitoare! Fac acum această precizare deoarece nişte „experţi" de la noi s-au repezit, nu pentru prima dată, să anunţe că evenimentul deja s-a produs... Tot din tabăra celor de la *Fugees* am mai aflat că *Lauryn* (foto) va edita în toamnă un prim album solo în timp ce colegul său (şi tatăl viitorului ei copil) *Wyclef* o va devansa în august cînd va lansa albumul solo *„Carnival"* al cărui prim extras pe single a apărut acum 10 zile - *„Staying Alive"* (o variantă hip-hop a celebrului hit semnat *Bee Gees).* Tot pentru toamnă *Fugees* au planuri mari: vor apărea în noua versiune a filmului *„The Harder They Come"*, în original apărînd *Jimmy Cliff...*

◆ Următorul single semnat *Spice Girls* va apărea în septembrie şi va precede, atenţie, noul lor album programat pentru luna noiembrie! După un debut fără precedent în show-biz, fetele va trebui să dea acum „examenul de maturitate"!

◆ Noul album al lui *Marky Mark* a fost lucrat împreună cu *Tony Cottura,* fost la *Fun Factory.* Cel mai recent single al fratelui lui *Donnie Wahlberg* este *„Feel The Vibe"* (destul de slăbuţ dacă-l raportăm la excelenta colaborare pe care a avut-o *Marky Mark,* nu cu mult timp în urmă, cu *Prince Ital Joe* (vă mai amintiţi albumul *„Life In The Street"?).* Din octombrie *Marky Mark* va fi văzut în USA în *„The Traveller"*, peliculă ce va ajunge în Europa la începutul anului viitor...

◆ Încă o restanţă pentru metalişti: casa *Roadrunner* a editat cel de-al cincilea album semnat *Obituary!* Titlul acestuia? *„Back From The Dead"*, primul extras pe single este *„By The Light"*...

Top Estival

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy
2. Give A Little Love - Real McCoy
3. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
4. Lonely - Nana
5. I Want You - Savage Garden
6. Ti Amo - Gina G
7. Sense Of Time - Pandora
8. You'll Never Know - Solid Base
9. Ring Ding Dong - T Project
10. Round & Round - The Boyz

PROPUNERI: Take A Look - Real McCoy, Caleidoscop - Jam & Spoon

Albumul Săptămînii

Secrets - TONI BRAXTON

Trecînd în revistă discurile prezentate în acest an în pagina noastră muzicală mi-am dat seama că am trecut pe lîngă „Secretele" lui *Toni Braxton,* unul dintre cele mai bune albume ale ultimelor 7-8 luni! Cum niciodată nu este prea tîrziu pentru a drege busuiocul, m-am hotărît să vă dezvălui şi vouă, dacă între timp nu le-aţi descoperit singuri, „secretele" celei numite *„The Diva Of Soul Music".* Ei bine, CD-ul are 12 melodii, toate slow-uri (şi ce slow-uri!!!...), care mai de care mai tare, începînd cu primele două extrase pe single - *„Un - Break My Heart"* şi *„I Don't Want To"* şi continuînd pe aceeaşi linie excelentă de soul cu *„You're Makin'Me High", „Come On Over Here", Without You", „Talking In His Sleep", „There's No Me My Heart", „Find A Man", „Let It Flow", „Why Sould I Care", „I Love Me Some Him"* şi încheind, apoteotic, cu *„In The Late Of The Night".* Un adevărat „tratat" de dragoste prin corespondenţă scris de Toni cu o impresionantă echipă de valoare din show-biz-ul nord-american: *Tony Rich, Babyface Diane Warren, Jonathan Buck* şi *R.Kelly. „Secrets",* un album care este deja considerat, pe drept, unul de *„Greatest Hits",* un album care îi consolidează interpretei poziţia de lider incontestabil al categoriei soul! Nu pot încheia fără a da o consultaţie gratuită de engleză unor persoane absolut paralele cu muzica dar şi cu limba lui *Shakespeare* care au tradus (e un fel de-a spune) titlul hitului *„Un - Break My Heart"* prin „Inimă nerănită"(?!), cînd mult mai aproape şi mai corectă era adaptarea „Pune-mi inima la loc (Repară ce-ai stricat...)"!...

COLOR ME BADD

Cvartet nord-american de hip-hop fondat în 1991 de *Bryan Abrams* (16.11.1969, vocal), *Mark Calderon* (27.9.1970, vocal), *Sam Waters* (23.7.1970, vocal) şi *Kevin Thomas* (17.6.1969, vocal). Cei patru aveau deja vechi state în meserie, fiind foşti colegi de şcoală în Oklahoma City în anii '80, cîntînd împreună în trupa *Acapella.* Din şcoală au trecut cu muzica lor în stradă şi prin micile cluburi, ajungînd în 1989-1990 să cînte în deschiderea concertelor unor nume mari din show-bizul american, ca *Huey Lewis* sau *Robert Bell* (fostul *Kool & Gang).* Ies definitiv din anonimat cu *„I Wanna sex you Up"*, primul extras pe single de pe albumul lor de debut *„CMB"* (prezentat şi în pagina noastră muzicală...), melodia respectivă fiind inclusă şi în coloana sonoră a filmului *„New Jack City"*, care a avut un excelent box-office! De pe primul lor CD au mai fost extrase două melodii pe single, după care trupa lua o lungă pauză, timp în care membrii săi s-au ocupat mai mult de partea nevăzută a lucrurilor (manageriat pentru alţii...)!!! Anul trecut *Color Me Badd* a revenit în topuri dar nu a mai reuşit să se ridice la înălţimea ştachetei pusă în urmă cu cîţiva ani! Oricum, tipii rămîn cu satisfacţia că *„I Wanna Sex You Up"* rămîne, împreună cu *„You Can Leave Your Hat On"*, preferata majorităţii cluburilor de striptease...

POP-ROCK, de la A la Z

JESSI COLTER

Solistă americană născută pe 25.5.1947, numele ei real fiind *Miriam Johnson.* Şi-a început cariera muzicală în zorii anilor '60, în 1962 căsătorindu-se cu celebrul chitarist al acelor vremuri *Duane Eddy.* Vor fi împreună pînă în 1968, în timpul mariajului lor ea scriind cîntece pentru mai multe staruri de country sau pop americane, printre acestea fiind şi *Dottie West, Don Gibson* şi *Nancy Sinatra.* În octombrie 1969 începea o nouă aventură, muzicală şi particulară, alături de solistul de country & western *Waylon Jennings,* primul lor album de country fiind bine primit de critică... *Jessi Colter* a avut un singur succes - *„I'm Not Lisa"* (locul 4 în SUA în aprilie 1975) şi un album mai acătării - *„Diamond In The Rough".* Face parte din categoria solistelor din „linia a doua" care, fără a străluci, au menţinut treaz interesul publicului...

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU ❖

Calendar

1.08 - 7.08

1 - Robert Krieger (1946, The Doors), Flea (1962, Red Hot Chili Peppers), Joe Elliott (1959, Def Leppard), Joe Lynn Turner (1954); 2 - John Stanle (1969, Helmet), Zelma Davis (1970, ex - C&C Music Factory); 3 - James Hetfield (1963, Metallica), Tony Bennett (1926); 4 - Max Cavalero (1969, ex-Sepultura), Klaus Schulze (1947); 5 - Jimi Kennedy (1956, Tyketto); 6 - Vinnie Vincent (1957); 7 - Michael Weikath (1962, Helloween), Jacquie O'Sullivan (1960, Bananarama), Ian Dench (1967, EMF), Bruce Dickinson (1958 Andy Fraser (1952).

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Dumitru Filip, Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: DUMITRU FILIP
Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Senzațională descoperire la Hamburg

O nouă particulă rupe tiparele Modelului Standard

● Teza quarcilor indivizibili, puternic zdruncinată! ● Obținerea unei particule necunoscute „sparge" teoriile actuale ● Dacă experimentul se confirmă, vom putea înțelege mai bine originea Universului.

Transpunînd în limbajul nostru comun, al nespecialiștilor, ceea ce se întîmplă în marile acceleratoare de particule este o ciocnire a particulelor subatomice (protoni, neutroni, electroni) în scopul studierii comportamentului acestora. Accelerate la viteze uriașe, în sensuri opuse (în incinte circulare), aceste „firimituri" ale materiei provoacă degajarea unor energii colosale, o dată cu „spargerea" lor în alte componente de bază. Ceea ce se întîmplă în inelele de coliziune poate confirma sau nu teoriile fizicii particulelor adunate sub cupola a ceea ce savanții numesc Modelul Standard - adică acela care prin sofisticatele lui teorii, multe în faza de ipoteză, pune *acum* de acord tot ce s-a descoperit în ultimele decenii. Este vorba de structura intimă a materiei, de componentele ce alcătuiesc atomul.

La acceleratorul HERA al laboratoarelor din Hamburg (Germania), mai multe experimente recente au rupt tiparele Modelului Standard. Provocînd o ultraviolentă ciocnire între electroni (sau pozitroni, adică electroni cu sarcină pozitivă, sau antielectroni) și protoni, nu s-a obținut ceea ce s-a așteptat. Surpriza a fost uriașă: în mod normal electronul „sparge" protonul (alcătuit din trei subparticule numite quarci) și degajă o energie în limite prestabilite teoretic. Dar în noile condiții experimentale, electronul n-a mai penetrat protonul, ci a fost practic respins, iar energia rezultată a fost de șapte ori mai mare decît în mod firesc, antecalculat. S-a produs o „rebeliune" a acestor componente ale materiei, comportarea lor neconvențională (confirmată prin repetarea experiențelor) a dat serios de gîndit savanților. Părerea lor cvasiunanimă se îndreaptă către o unică și plauzibilă idee: o nouă particulă, neidentificată încă (descoperirea este foarte recentă) a rezultat din respectiva coliziune. Aceasta poate explica multe pete albe ale Teoriei Marii Unificări (care presupune că cele patru forțe de manifestare a materiei Universului sînt patru variante ale unei forțe unice, care a stat la baza formării Universului).

Acum sînt cunoscute 12 particule „elementare" (indivizibile) ale materiei: 6 grele (numite quark) și 6 ușoare (leptoni). Electronul este un lepton. Acestora li se adaugă, corespunzător, 12 antiparticule, care au sarcină electrică opusă.

Porțiune a acceleratorului de particule HERA: inelul de circulație a particulelor, care are o circumferință de 6,3 km.

Teza care susține că protonii sînt alcătuiți din quarci iar aceștia sînt indivizibili (particule elementare) este zdruncinată! Este un mare pas înainte spre înțelegerea Marii Explozii Inițiale (Big Bang), care a declanșat nașterea Universului - idee susținută și de celebrul Isaac Asimov.

Forțe Fundamentale (cele care se doresc a fi explicate ca un tot unitar prin Teoria Marii Unificări (care are *acum* două variante). Aceste forțe sînt: gravitația, forța electromagnetică (care leagă electronii în atomi și atomii în molecule), forța nucleară tare (care leagă quarcii în protoni și neutroni, și pe aceștia în nucleu) și forța nucleară slabă (se manifestă în radioactivitate).

Abstracte și inteligibile doar de către inițiați, aceste fenomene sînt totuși menite să încerce să explice - în ultimă instanță - materia și, de ce nu, originea vieții în Univers. Ne este greu să ne imaginăm că însăși gravitația se manifestă prin particule (gravitonii) încă nedescoperite, sau că fotonii au „greutate". Dar ezoterica lume a fizicii particulelor a mai rupt o barieră bănuită a fi inexpugnabilă pînă nu demult.

Cu cît acceleratoarele sînt mai puternice, cu atît șansele de a descoperi particule noi cresc. Cele mai mari sînt LEP (Geneva), TEVATRON (Chicago) și HERA (Hamburg).

Importanța descoperirii noii și enigmaticei particule poate fi la fel de importantă ca și demitizarea vitezei lumii, care nu este infinită, cum credea Newton, ci strict limitată. Cît de revoluționar a fost experimentul din acceleratorul HERA vom ști la finele anului, după ce va fi repetat de suficiente ori, pentru a înlătura dubiile.

PAUL IOAN ❖

Mozaic tectonic

Istoria tectonică a mărilor care scaldă vestul Antarcticii e cea mai puțin cunoscută din cuprinsul planetei noastre. Îngropate sub gheață, regiunile cele mai

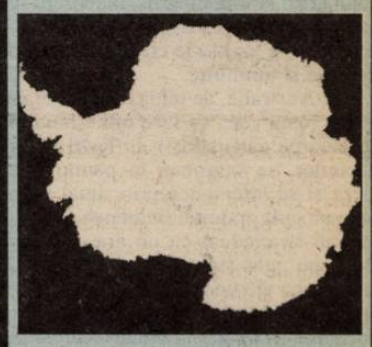

interesante sînt greu accesibile investigațiilor, exceptînd cele obținute cu ajutorul sateliților care pot înregistra variațiile gravității. Analizînd datele obținute de satelitul ERS-1, doi cercetători de origine engleză și americană au reperat urmele vechilor falii, putînd astfel să reconstituie mișcările plăcilor tectonice ce compun continentul alb. După aprecierile lor, Antarctica a fost constituită din cel puțin două plăci tectonice diferite în urmă cu... 61 milioane de ani, cînd Noua Zeelandă era legată de partea de vest a Antarcticii. În prezent acest continent se comportă ca și cum s-ar afla pe o singură placă tectonică rigidă, deși sub el se află un mozaic de microplăci.

Vom ajunge vreodată la stele?...

Terra - Proxima Centauri, în mai puțin de zece ani!

Pentru această fantastică aventură care, deocamdată, pare desprinsă dintr-o poveste SF, ar trebui ca reactoarele navetei - capabile să furnizeze o accelerație de 1,7 ori mai puternică decît atracția gravitațională a Pămîntului - să funcționeze neîntrerupt, în regim maxim, timp de peste două luni. Dar aceasta ar însemna consumul unei cantități de carburant a cărei simplă greutate ar strivi pur și simplu naveta de rampa poligonului de lansare, pe care niciodată nu ar putea-o părăsi!... Și nu am luat în considerare problemele ridicate de fiabilitatea echipamentelor actuale (să ne reamintim de tragedia navetei „Challenger", din 1986...) și nici faptul că, pentru a atinge Proxima Centauri în mai puțin de zece ani, naveta ar trebui propulsată cu o viteză medie apropiată de 150000 km/s, adică jumătate din viteza luminii. Or, o simplă mențiune: la aceste viteze intră în acțiune legile relativiste ale lui Einstein, potrivit cărora cu cît crește viteza, în raport, desigur, cu lumina, crește corespunzător și masa. Cu alte cuvinte, dacă vom călători cu o navă cosmică a cărei viteză reprezintă trei sferturi din viteza luminii, întreaga masă a navei, inclusiv echipajul, va spori cu 50 la sută... Și deci va fi nevoie de și mai multă energie!... Ca fapt divers, să reținem că *propulsarea celei mai mici nave interstelare cu echipaj uman pînă la o viteză egală cu jumătate din viteza luminii ar impune utilizarea unei puteri egale cu cea produsă timp de mulți ani de toate centralele electrice terestre aflate în funcțiune!* Dar să presupunem că ne vom mulțumi cu o viteză de doar 3000 km/s și vom fi atît de cutezători încît să ne aventurăm într-o călătorie spre steaua Rigel (540 ani-lumină depărtare de Terra). Ei bine, vom avea prilejul să o cercetăm îndeaproape abia după 54000 de ani terești! Nu cred să existe prea mulți amatori fie să hiberneze pînă la destinație, fie să-și condamne zecile de generații de urmași să-și trăiască viața claustrați într-o oricît de uriașă navă interstelară... Perspectivă, să recunoaștem, deloc încurajatoare pentru cei ce se visează păsind pe solul unor planete aflate sub lumina altor sori...

Este, cred, limpede că ne aflăm într-o... „fundătură" deopotrivă științifică și tehnologică. Cu actualele mijloace de explorare a spațiului cosmic, bazate pe principiile de propulsie cunoscute și utilizate în prezent, nu putem aspira să depășim orbita planetelor aflate în proximitatea Terrei. Din această pricină, atenția oamenilor de știință s-a îndreptat spre reacția de fisiune a nucleului greu de uraniu 235, reacție care degajă o cantitate de energie de 30000 de ori mai mare decît cea produsă de reacția chimică dintre oxigen și hidrogen folosită azi în propulsia spațială. Din nefericire, calculele au arătat că, la temperaturile necesare propulsiei unei nave dotate cu un astfel de motor atomic, reactorul s-ar topi ca un fulg de nea pe o plită încinsă! Nu stăm prea bine nici cu mult rîvnita reacție de fuziune controlată, cu toate că o astfel de reacție în care patru atomi de hidrogen, fuzionînd într-un atom de heliu, degajă o cantitate de energie de 200000 de ori mai mare decît cea furnizată de reacția oxigen-hidrogen.

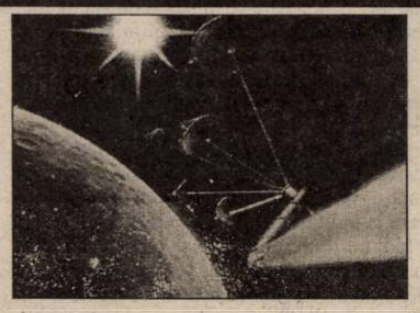

Antimateria - de 1000 de ori mai puternică decît reacțiile nucleare...

Chiar dacă, în teorie, știm cum am putea produce o astfel de reacție, practica tehnică și tehnologică se încăpățînează să producă insomnie, de cîteva decenii, oamenilor de știință. Altfel zis, pînă în prezent, cu toate eforturile comunității științifice mondiale, s-a reușit ca, *pentru numai două secunde,* să fie controlată o astfel de reacție produsă într-una din celebrele instalații de cercetare de tip „Tokamak". Or, pentru un zbor interstelar este nevoie de un motor care să funcționeze... mult mai multă vreme!

Ei bine, în aceste condiții nu tocmai fericite, în disperare de cauză, savanții au scotocit prin „tolba cu idei" și au scos la iveală un proiect care, dacă se va îndeplini vreodată, cît va exista omenirea, înseamnă că vom avea un noroc... imposibil de calculat în termeni probabilistici. Pe scurt, este vorba despre utilizarea *antimateriei* drept combustibil. Prin coliziunea materie-antimaterie, întreaga masă s-ar transforma în energie, reacția eliberînd de 30 de milioane de ori mai multă energie decît cea dintre oxigen-hidrogen și de 100 la 1000 de ori mai multă decît fisiunea sau fuziunea. Cu alte cuvinte, un reactor cu antimaterie ar putea accelera o masă de o tonă pînă la o zecime din viteza luminii (adică 29979,2 km/s) folosind numai 9 (nouă) kg de carburant! Să recunoaștem că ideea este demnă de pana unui Asimov sau Arthur Clark!

Atîta doar că intervin două „mărunte" impedimente: presupunînd că vom reuși vreodată să rezolvăm problemele stocării antimateriei produse, precum și ale procurării sumelor astronomice necesare construirii uzinelor de antimaterie, va trebui să fim mai mult decît optimiști să credem că *ritmul de producere a antimateriei va izbuti să ajungă la o milionime de gram pe an, adică am avea nevoie de circa nouă miliarde de ani pentru a obține cele 9 kg de carburant!!* Cu un miliard de miliarde de antiprotoni am putea obține un gram... În prezent, ar fi nevoie de 15 acceleratoare de particule de genul aceluia de la *„Fermilab"* (SUA), socotit a fi cel mai puternic din lume, care să funcționeze simultan timp de un an pentru a furniza cantitatea de antimaterie necesară reacției de anihilare care să producă atîta energie cît este necesară funcționării unui... bec electric de 100 W timp de o oră! Greu de știut *acum* ce gînduri îi vor anima pe cei ce vor păzi *atunci* depozitul care va adăposti 9 kg de carburant... dacă va mai exista specia umană și dacă însuși Pămîntul va mai exista! Al doilea impediment este legat de faptul că reacția de anihilare materie-antimaterie produce uriașe cantități de radiații gamma, cele mai energetice - deci cele mai „fierbinți". Nimeni nu are nici cea mai mică idee din ce materiale ar trebui realizate efuzoarele unei astfel de astronave, întrucît absolut toate materialele cunoscute, chiar și aliajele care pot fi imaginate azi - și chiar și mîine - nu ar putea rezista nici măcar o secundă la giganticul bombardament al radiațiilor gamma și s-ar topi fulgerător... evaporîndu-se!

ADRIAN HOAJĂ ❖

(Va urma)

Creierul - punct culminant al evoluției?

Să fie oare creierul omului punctul culminant al evoluției?

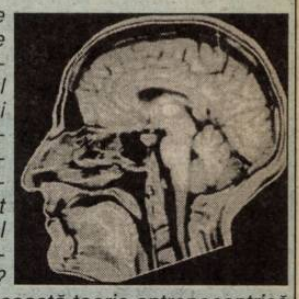

Această teorie antropocentrică cunoaște în ultima vreme o largă răspîndire în comunitatea științifică internațională. Peter Cochrane și colegii săi de la secția „Aplicații avansate și tehnologii" din cadrul BT Laboratoriess din Ipswich (Massachusetts, Statele Unite), afirmă că encefalul mamiferelor nu poate depăși stadiul celui mai evoluat mamifer (omul), fără a-și pune propria eficacitate în pericol. Ei susțin următoarele: creierul omului conține circa 10^{11} neuroni interconectați prin 10^{14} sinapse. Dacă volumul creierului ar crește (pentru a „face loc" unor noi neuroni), influxul nervos ar avea de parcurs distanțe mai mari. Ar trebui atunci ca axonul (corpul neuronilor) să devină mai mare pentru a putea vehicula mai rapid semnalele. În acest caz, însă, nu ar mai fi loc pentru noi neuroni. În concluzie, susțin cercetătorii americani, creierul ar fi mai mare, dar capacitatea sa ar rămîne neschimbată...

Antropologii și biologii apreciază că această teză este prea simplistă, nefiind de acord cu aprecierea creierului drept un sistem omogen. Creierul este constituit din zone specializate. Sporirea dimensiunilor unei zone nu implică neapărat apariția unor noi neuroni. În plus, ameliorarea capacităților creierului ar putea fi obținută prin evoluția structurii sale, fără modificarea volumului acestuia.

DE LA MAGIE LA FILOSOFIE!

O MAGIE ECOLOGICĂ

Nu ştim dacă a numi *instinct* grija omului primitiv faţă de sănătatea plantelor este cuvîntul cel mai potrivit. Dar existau ritualuri care aveau în vedere tocmai acest fapt - apărarea plantelor utile de dăunători şi intemperii. Îndeosebi plantele pe care tribul le folosea şi avea obligaţia sacră (cum spunem noi azi) să le creeze condiţii prielnice de gestaţie şi înmulţire.

În Australia, de pildă, ritualul era mai întîi simulat (cam ceea ce face omul modern prin procesarea pe calculator!). În locul bulbilor sau rădăcinilor, se îngropau în pămînt pietre anume alese şi se intervenea prin ritual asupra lor. Era oare un cult gratuit descîntarea pietrelor? Azi am înclina să credem că nu era chiar gratuit, cînd ştim, pe cale ştiinţifică, despre particularităţile energetice ale unor pietre sau, altfel spus, despre energia caracteristică fiecărei pietre, energie cu consonanţe testate în chiar încărcarea energetică a fiinţei umane.

Presupunem aşadar că „intuiţia" magică energiza puternic locul din sol unde urma să fie introdus bulbul sau rădăcina. Interesant este să acceptăm şi ideea că însuşi gîndul, ca formă de energie, se revărsa în chip ritual asupra solului, şi astfel avem ecuaţia unui adevărat laborator pe care ezităm să-l mai numim *primitiv*. Dacă intuiţia pur şi simplu nu ne satisface ca idee ecologică în ritualul magic de ocrotire şi perpetuare a plantelor, sîntem nevoiţi să tragem concluzia că aşa numitul om primitiv avea cunoştinţe foarte precise despre energiile nevăzute care concură la echilibrul şi viabilitatea multor forme de viaţă.

De altfel, noţiunea de „om primitiv" se va modifica în viitor, pe măsură ce cunoaşterea ştiinţifică va dovedi că bagajul de cunoştinţe şi formele de convieţuire cu natura nu erau deloc primitive. Întrebarea este cum au putut apărea, cu patru/cinci mii de ani în urmă, acei învăţaţi neegalaţi nici azi, dacă i-am considera contemporani cu triburile primitive şi descendenţi ei înşişi din... primitivi? Cum a fost cu putinţă ca un Hermes Trismegistus să descindă dintr-o lume primitivă şi în acelaşi timp să cunoască trecutul, prezentul şi viitorul omenirii pe un timp aproape ilimitat?

Fără a reabilita sau vesteji magia, putem aborda un alt punct de vedere despre această practică spirituală căreia îi găsim rădăcinile în paleolitic şi, probabil, mult mai în urmă pe scara evoluţiei omeneşti. Fiind vorba despre un fenomen răspîndit pe absolut toate meridianele globului, nestins nici azi, cînd ştiinţa ne oferă în ritm cotidian miracole, magia ne pune la dispoziţie o fenomenologie vastă, ce poate fi studiată ca oricare domeniu spiritual; dar mai ales, magia este prima manifestare a vocaţiei filosofice a omului.

MAGIA ŞI FORŢELE NATURII

Înainte de apariţia religiilor, mai exact, în cazul creştinătăţii, înainte de revelaţiile divine care vestesc creaţia şi pe Creator, observăm că relaţia omului cu natura înainte de a fi una practică, terestră, necesară, este mai întîi spirituală. Acest fapt trebuie subliniat cu prioritate, deoarece el este dovada că omul a fost creat ca fiinţă spirituală dependentă de o structură fiziologică materială.

O preocupare crucială a omului străvechi este aceea de a crea un regim de consonanţă şi de armonie între el şi marile forţe ale naturii sau cele cereşti. Distingem două destinaţii în acest sens: Soarele şi apa. Pentru ambele „elemente fundamentale" omul străvechi avea o întreagă literatură magică, pe care o punea în funcţiune printr-o maximă concentrare mentală. Ca şi cum ar fi cunoscut forţa gîndului şi a mesajului, el activa magia cu adrese precise convins că energiile emise prin gînd ating forţele astrale sau telurice „programîndu-le" să acţioneze în favoarea vieţii.

Manopera magică folosită în cazul Soarelui, o constituiau spre exemplu rugurile aprinse la solstiţiul de iarnă. Era în acest ritual o comunicare subtilă de tipul „lumină către lumină", poate că un limbaj al focului către foc - ambele fiind forme de energie, una colosală, cealaltă la îndemîna omului, simbolică. De aici se va naşte acea filosofie a focului care, mult mai tîrziu, în gîndirea filosofică arabă, va conduce la descoperirea adevărului că orice creaţie este simbolizată prin foc, altfel spus, prin *jertfa care naşte!*

Ceremonialurile dedicate Soarelui şi apei erau de o splendoare de neimaginat azi. Indienii *navajo* stăteau noaptea lîngă rugul uriaş arzînd în vîlvătăi şi „transmiţînd" forţelor cereşti mesajele lor. Participanţii la ritualul magic apăreau vopsiţi complet în alb, simbol al puritătii, convinşi că astfel mesajele lor le poartă în zenit şi imaculatea. Dansul în jurul focului, al siluetelor complet albe dădeau scenei o măreţie diafană şi pură. Mişcarea propriu-zisă, coregrafia magiei imitau mişcarea Soarelui de la răsărit la apus, frecvenţa imperturbabilă a acestei mişcări. Întrebarea este cum putea avea omul primitiv cunoştinţe despre o stea care se mişcă şi nu stă pe loc, precum se credea cu mii de ani mai tîrziu?

Ceremonialul închinat Soarelui se încheia cu imitarea fenomenului cosmic de către membrii tribului. Un grup de oameni se identifica, bine luminat, cu Soarele însuşi: acest grup „răsărea", parcurgea „bolta cerească", umplînd scena de invocaţii. În acest ritual un loc de frunte îl deţineau, cum spuneam la început, plantele şi arborii. Se oficia de fapt un principiu cosmic - simbioza dintre cauză şi efect; sănătatea şi dărnicia astrului zilei erau conjugate cu apa şi procesele naturale care fac viaţa plantelor şi arborilor integrată armonic în viaţa oamenilor.

ION ŢUGUI ❖

EXTRATERESTRII şi religia

Iniţial Courtney Brown şi îndrumătorul său şi-au propus drept obiectiv să folosească tehnicile de clarviziune pentru explorarea, în şedinţe succesive, a unor manifestări ale civilizaţiilor extratereste. Problema relaţiilor domeniului cu religia părea atunci fără legătură cu obiectivul principal şi, oarecum, tabu. Totuşi, treptat elementele descoperite i-au obligat să-şi pună, tot mai des, întrebări privind finalitatea ultimă a unor fenomene şi stări de lucruri descoperite, după care invariabil apăreau întrebări care intrau în sfera religiei. Atunci au decis să vadă în ce măsură tehnicile pe care le posedau puteau răspunde la aceşte întrebări.

Explorări în Cosmos extrasenzoriale

Într-una din şedinţe, în care era dirijat „în orb" de îndrumătorul său (care ştia ţinta, fără s-o comunice însă explicit mediului), Brown se vede pe o planetă locuită. În timp ce se concentra, conform instrucţiunilor, asupra sferei conceptului dublu de „ghidare-ajutorare", aude dintr-o dată un glas care-i cere să transmită oamenilor să-şi reducă cerinţele la minimul necesar unei supravieţuiri demne. Apoi, că soluţiile nu se găsesc nicidecum în tehnologii...

Îşi dă seama peste cîteva clipe că informaţiile provin de la o fiinţă spirituală translucidă, avînd o pelerină pe umeri şi părul ca o coroană luminoasă. Courtney are brusc certitudinea că se află faţă în faţă cu Isus Hristos. Făptura îl copleşeşte cu o imensă dragoste. Îi spune în continuare că supravieţuirea omenirii nu poate fi rezolvată prin mijloace fizice. Oamenii trebuie să se elibereze din capcana materialistă în care au intrat. Brown, surescitat, nu mai poate continua explorarea. El va reveni totuşi să-l caute pe Isus cu o altă ocazie. De data aceasta are sentimentul că venirea sa este aşteptată. Află că există un *Plan* în care scrie că omenirea, atunci cînd va fi suficient de evoluată, va putea intra în contact cu civilizaţiile „prevăzute în acest plan". Căile sînt multiple, iar oamenii îşi vor putea utiliza din plin liberul arbitru. Ţelul ultim al vieţii în Univers este evoluţia. Alţi membri ai „Federaţiei" fiind mai avansaţi, văd mai bine acest ţel decît pămîntenii. Totuşi nimeni nu poate evolua dacă nu-i ajută pe cei rămaşi în urmă. Oamenii vor trebui, la rîndul lor să manifeste mai multă simpatie faţă de fraţii lor cosmici. Chiar ar trebui acceptate proiectele genetice şi cele legate de răpiri, efectuate de „cenuşii", care sînt şi ei parte a planului sacru.

Courtney Brown ne asigură că, pe lîngă Isus, s-a mai întîlnit şi cu alţi întemeietori de mişcări spirituale, precum Buddha sau yoghinul Dev Guru. Află, între altele că deocamdată tehnicile de clarviziune constituie *singura cale* de a intra în legătură în mod activ cu civilizaţiile extraterestre. Omenirea ar trebui să-şi pregătească în acest sens *ambasadori* la Federaţia Galactică, ambasadori care să fie antrenaţi intensiv prin tehnici specifice.

Află şi faptul că au existat în trecut lupte între reprezentanţii unor civilizaţii, ca şi lupte în care Lucifer şi Satana erau opuşi forţelor binelui. În aceste lupte a fost angrenată la un moment dat şi omenirea, care a fost astfel abătută de pe drumul său plănuit.

Înconjuraţi de aceste rezultate, experimentatorii aleg drept ţintă pe însuşi Dumnezeu Creatorul. Rezultatul nu este însă întîlnirea cu o persoană, ci doar cu o multitudine de „proiecţii": lumină, măreţie, secene biblice, imagini de extratereştri din diverse timpuri şi un torent de iubire, o iubire fără margini. Înţeleg că esenţa dumnezeirii este *iubirea,* dar o iubire fără sentimentalisme. Dumnezeu experimentează realitatea prin intermediul fiinţelor din lumea fizică. Prin aceste fiinţe El vrea să se dezvolte în continuare, umplînd cu ipostazele sale, tot mai pure, Universul. Brown mai primeşte îndemnul să scrie despre toate acestea.

DAN D. FARCAŞ ❖
(Va urma)

Psihochirurgia PRO şi CONTRA

Femeia care a supravieţuit şase ani, deşi i se dăduseră doar două luni, nu poate fi totuşi considerată un caz efectiv de vindecare - chiar şi temporară - prin psihochirurgie, pentru că Arigó nu a efectuat, de fapt, nici o intervenţie asupra sa. Mai mult, acest caz a scos în evidenţă faptul că puterile psihochirurgilor, deşi incontestabile, erau limitate...

Sînt însă cîteva comentarii interesante ce ne parvin de la Dr. Medeiros, cel care a urmărit îndeaproape cazul femeii cu cancer de colon.

Primul se referă la violenţa aproape de neînţeles a intervenţiilor chirurgicale ale lui Arigó. În cazul operaţiilor pe ochi, Dr. Medeiros spune că nu-şi poate explica cum de reuşea Arigó să nu taie pur şi simplu muşchii, atît de brutal şi de rapid mînuia cuţitul; oricine altcineva l-ar fi rănit pe pacient grav, dar sub banalul cuţit de bucătărie al lui Arigó nimeni nu părea să simtă nimic şi nu rămînea nici o urmă. Şi încă ceva: există categoric o legătură între psihicul bolnavilor, medicamentele administrate şi intervenţiile chirurgicale.

După 1961, anul vindecării femeii despre care am relatat, Dr. Medeiros a prezentat cazul la

A face aproape imposibilul

televiziune. Cum era de aşteptat, a fost imediat bombardat de solicitări pentru reţete magice care să-i vindece pe suferinzi. În fond, dacă metodele paranormale salvează o viaţă, de ce nu ar fi salvat şi altele?

Dr. Medeiros nu are încotro. Le dă reţetele lui Arigó, se declară obligat să o facă, din motive umanitare. Are totuşi grijă să le spună că nu se poate considera responsabil pentru rezultate.

Au fost peste cincizeci de solicitări cu rezultate foarte interesante: cazuri în care nu s-a înregistrat nici o îmbunătăţire, altele în care pacienţii au supravieţuit cam şase luni, dar au fost trei situaţii cu pacienţi care au trăit încă patru ani - după care Dr. Medeiros a pierdut legătura cu ei!

Şi mai interesant încă, toate aceste trei cazuri erau femei - toate extrem de spiritualizate, extrem de încrezătoare în tratament. „Fără credinţă nu ajungi nicăieri", spune Medeiros, şi astfel apare o nouă întrebare. Pot oare toate bolile să fie vindecate prin credinţa pacientului? Sînt efectiv necesare psihooperaţiile vizibile? De altfel, acelaşi doctor menţionează cazul unei femei cu o tumoră de stomac iradiată cu raze X, care s-a vindecat după o simplă vizită la Arigó, chiar dacă acesta nu a intervenit propriu-zis ci i-a spus doar să plece că se va vindeca. Şi a adăugat fraza misterioasă: „Voi avea grijă să fii înconjurată". Să fi înţeles prin aceasta protejată?

S-ar putea oare ca sugestia să facă totul? Să avem în noi, „ceva" de care să nu ştim? „Ceva" care există în alte fiinţe?

Cîinele unui brazilian, povesteşte tot Dr. Medeiros, a fost muşcat în pădure de un jararaca, un şarpe a cărui muşcătură omoară un om în 15 minute. Cîinele era singur. După patru zile a revenit din pădure. Fără nici o urmă a oribilei muşcături. Fericit, gudurîndu-se şi cu o expresie care părea să-i spună stăpînului: „Vezi, noi cîinii ştim cîteva lucruri despre vindecare pe care voi oamenii încă nu le ştiţi"...

MIHAELA DOROBANŢU ❖

ÎMBLÎNZIREA SPIRITELOR

Spiritismul, impostură şi adevăr

Dogmele spiritismului susţin că spiritele, forţele necunoscute ale lumii de dincolo, pot fi domesticite, manipulate, sau mai pe şleau spus: pot fi puse la treabă. Unul din paradoxurile secolului XIX a fost că această manifestare a ocultismului a triumfat simultan cu marile descoperiri ştiinţifice şi uriaşele invenţii tehnice care au revoluţionat civilizaţia umană, eliberînd-o din tentaculele evului mediu.

Spiritismul a cuprins Europa şi America, devenind un fel de religie care-şi poate demonstra canoanele şi şedinţele cu mese care se ridică şi se rotesc, cu ciocănituri în pereţi şi deplasări de obiecte - toate aceste fenomene fiind puse pe seama forţelor invocate de medium. Explozia acestui gen de ocultism a fost atît de puternică şi de persuasivă, încît oamenii de ştiinţă au fost treziţi din indiferenţă şi puşi să verifice, cu mijloace din ce în ce mai abile, autenticitatea spiritismului.

Johann Georg Schöpfer este unul din semnificativele exemple ale îmbinării inteligenţei cu impostura. Acest medium german, patron de cafenea la finele secolului XVIII, obişnuia să-şi adune clienţii într-o încăpere specială, dotată cu o masă rotundă pe care punea un taler cu o

substanţă bizară. În beznă totală, el invoca un anume spirit... iar acesta, docil, se arăta sub forma unui abur care lua forma aproximativă a unui corp omenesc. O voce cavernoasă întreba: „Cine-mi tulbură mormîntul?" Urma o parodie de dialog, în care solicitările clienţilor erau „satisfăcute" cu răspunsuri în doi peri, ambigue, irelevante. Dar se numea că au comunicat cu o forţă invizibilă, cu un spirit vasal lui Schöpfer.

Bufoneria a ieşit în cele din urmă la iveală. Mediumul era un bun chimist şi un excelent psiholog. Dispozitivele ascunse sub masă s-au defectat la un moment dat, „pacienţii" spiritului au plecat dezamăgiţi şi au povestit tărăşenia. Prestigiul invocatorului de forţe oculte a scăzut, toţi banii investiţi de bogaţii creduli au fost retraşi (era şi om de afaceri prolific), a fost arătat cu degetul, umilit.

Dar am fi nedrepţi dacă n-am recunoaşte că acest exemplu nu poate fi generalizat în mod categoric. Avalanşa de impostori a sufocat pe autenticii oameni cu puteri extrasenzoriale. În serialul de faţă ne propunem să dezvăluim cazuri reale şi fenomene trucate, mediumuri celebre care s-au supus testelor ştiinţifice. Unul din acestea a fost italianca Eusapia Palladino (1854-1918), care s-a supus la 470 de experienţe, în anul 1908, în faţa unei comisii alcătuite din membrii faimoasei Societăţi pentru Cercetări Psihice din Londra. Despre rezultatele testelor, în numărul viitor.

PAUL IOAN ❖

ANATOMIA VIOLENȚEI

Violența! Un fenomen ce frămîntă dintotdeauna omenirea. De ce sînt unii dintre semenii noștri agresivi? De ce istoria e presărată cu evenimente sîngeroase? De ce una sau mai multe personalități malefice sînt capabile să antreneze în campaniile lor belicoase mii, sute de mii, milioane de oameni pașnici care nu doresc să ucidă? Este violența un act de demență, de impulsivitate necontrolată, un act de bravură, de justiție? De vendetă? Care sînt resorturile interioare ale impulsivității? Ce-i sperie mai mult pe criminali, recluziunea pe viață sau pedeapsa cu moartea? Să urmărim acest complex proces al patologiei agresivității și să încercăm să răspundem la cîteva din aceste nedumeriri...

Actele de violență fizică sînt de două ori mai numeroase decît acum 20 de ani. Violența preocupă politicienii, oamenii de știință, sociologii și psihologii. Tentația de a stabili legăturile de cauzalitate între genetică și comportamentele agresive nu datează de azi. În urmă cu mai bine de o sută de ani medicul italian Cesare Lombroso era convins că indivizii dotați cu o frunte joasă, cu o bărbie ascuțită și cu brațe lungi sînt criminali înnăscuți. Apariția geneticii moleculare avansează teoria dublului sau triplului cromozom Y, ca factor predispozant al instinctelor agresive. Genetica merge însă mai departe, permițînd accesul spre genomul uman. Tentațiile științifice conservatoare sînt astfel spulberate. În urma unor bioinvestigații efectuate pe maimuțe s-a stabilit faptul că serotonina, un neuromediator implicat în emotivitate și asociat comportamentelor agresive, creditează responsabilități similare și în cazul indivizilor care au comis crime fără premeditare. Alți cercetători au ajuns la concluzia că indivizii care resimt cu greutate senzația de frică sau de anxietate sînt mai predispuși decît semenii lor normali la comportamente agresive. Aceste persoane au o biologie particulară, cu un ritm cardiac și o presiune arterială sub nivelul obișnuit. Adevărul e că sub diferitele sale fațete, comportamentele agresive nu corespund acelorași mecanisme cerebrale, avînd motivații diferențiate în funcție de situațiile conflictuale. Pentru a avea o reprezentare clară a implicațiilor și consecințelor cerebrale ale conduitelor agresive, vă invit să încercăm în numerele următoare ale revistei să inventariem și că clarificăm aceste situații.

DORIN MĂRAN ❖

Obiectiv: MILENIUL TREI

Semne de întrebare pe... INTERNET!

Schimbările aduse în viața noastră de acest sfîrșit de veac și de mileniu nu puteau fi prevăzute acum cîțiva zeci de ani. Unele sînt bune, altele mai puțin. În orice caz, ele ridică probleme pe care va trebui să le rezolvăm pînă cînd omenirea va păși în mileniul trei. Una dintre ele este INTERNET-ul. Unde, așa cum vom vedea, lucrurile nu sînt atît de simple pe cît ar putea să pară...

INTERNET, rețeaua rețelelor, a ajuns în prezent la aproape 80 de milioane de utilizatori și găzduiește un volum enorm de informații care circulă liber pe autostrăzi informaționale, prefigurînd o lume în care noțiunea de frontiere începe să-și piardă sensul. Și totuși...

Un raport (al 17-lea), publicat recent în Franța de către Comisia națională de informatică și libertăți (CNIL) atrage atenția asupra unei serii de probleme, unele foarte serioase, ridicate de funcționarea INTERNET-ului. Această comisie, unul din principalele „motoare" ale GERI - Grupul european de studiu al rețelelor internaționale, identifică absența confidențialității operațiilor, dificultatea încadrării juridice a situațiilor de încălcare a drepturilor de autor, posibilitatea copierii pe propiul calculator personal a datelor care circulă pe rețea etc. CNIL consideră astfel drept „naivă" prezentarea INTERNET-ului ca o imensă bibliotecă, accesibilă unui „navigator" pe un canal client-server și manipulînd o informație „pasivă, transparentă și controlată de utilizator". Nu este vorba de a se opune INTERNET-ului, dar, după cum se subliniază și într-o știre recentă a France Presse, CNIL militează pentru o cît mai bună informare asupra riscurilor, a unei securități a schimburilor precum și o aprofundare mai serioasă a întregii probleme. Și, pentru că își propune un demers pragmatic, CNIL oferă și cîteva exemple.

Cel mai serios dintre ele se referă la ceea ce am putea numi „urme informatice" generate de rețeaua INTERNET. Conform studiului și concluziilor CNIL, se poate proceda destul de simplu la identificarea oricărui utilizator care accesează INTERNET-ul, folosind inclusiv sistemul de informații geografice și diferitele servicii puse la dispoziție de acesta.

Iar aceste „urme informaționale" pot apoi fi folosite pentru stabilirea profilului persoanelor, un fel de „portrete robot" ale utilizatorilor, permițînd astfel dezvoltarea unor sisteme de urmărire individuală, ajungîndu-se în final nici mai mult, nici mai puțin decît la edificarea unei „societăți de supraveghere".

Problema drepturilor pe INTERNET, încadrarea juridică a sistemului și încă alte aspecte au fost sesizate și puse în discuție încă de mai multă vreme. Raportul comisiei franceze pentru informatică și libertăți nu face decît să atragă o dată în plus atenția asupra acestei probleme care își așteaptă clarificarea juridică înainte de a păși în mileniul trei! *(M.D.)*

Planeta se sufocă!

Plămîni artificiali pentru sănătatea Planetei II

„Planeta Albastră" între trecutul îndepărtat și viitor

O adevărată provocare pentru oamenii de știință care, drept urmare, sînt în măsură deja să ofere un prim set de soluții, inspirate din trecutul cel mai îndepărtat al planetei, pe vremea cînd era încă fierbinte și înconjurată de o atmosferă în care bioxidul de carbon reprezenta o componentă majoră. Un trecut care a evoluat spre stadiul actual de Planetă Albastră, grație fotosintezei, singurul „procedeu" economic din punct de vedere energetic, apt a permite fixarea carbonului și eliberarea oxigenului. Procedeu fără de care evoluția în continuare a vieții ar fi fost improbabilă sau, oricum, imposibilă în formele pe care i le cunoaștem astăzi pe Pămînt.

Veți spune, probabil, că nici ideea și nici soluțiile nu sînt noi. Și ați avea dreptate. Noutatea constă însă în modul de abordare a problemei, în directă legătură cu marii emitenți de bioxid de carbon - termocentralele bazate pe arderea combustibililor fosili și, mai ales, automobilele, devenite un vis realizabil pentru sute de milioane de oameni.

O agricultură pentru automobilele noastre?!?...

Pentru acestea din urmă, pentru automobile, biocombustibilii - sau „combustibilii verzi", cum sînt denumiți atît din cauza originii lor vegetale, dar și datorită conotațiilor ecologice ale termenului - au devenit deja o realitate. În SUA, spre exemplu, în cadrul programului *„Clear Air Act"*, sau în Canada, care are, de asemenea, un *„Plan Verde"*. Ori în Franța, unde, conform estimărilor Ministerului Mediului, biocombustibilii vor reprezenta 15 milioane tone echivalent petrol, în următorii 30 de ani.

Sigur, și asemenea combustibili vegetali (derivați din ulei de rapiță, de exemplu, în cazul combustibililor de tip greu, pentru motoare Diesel, sau din zaharurile transformate, prin fermentație, în alcool, în cazul actualelor motoare cu benzină) emit, prin ardere, bioxid de carbon. Avantajul lor constă însă în faptul că eliberează exact cantitatea de echivalent carbon pe care au acumulat-o într-un ciclu de vegetație, absorbind-o din atmosferă, grație fotosintezei.

S-ar realiza, astfel, un echilibru aproape perfect (pierderile fiind inevitabile, dar avantajoase în acest caz, ele producîndu-se pe seama carbonului vegetal netransformat integral în combustibil) între poluare și depoluare. Rămîne, însă, o soluție parțială, seama ținînd de imensele suprafețe de teren ce ar fi sustrase circuitului producției de hrană, chiar dacă, deocamdată, ar fi avantajoasă în cazul țărilor bogate, puternic dezvoltate, excedate de producțiile lor agricole ce nu-și găsesc piețe de desfacere în condiții profitabile. Cît despre țările sărace, ele n-au suficienți bani nici pentru hrană, darmite pentru automobile... Pentru acestea, soluția preconizată de oamenii de știință apare cel puțin cinică.

Una dintre problemele încă insolubile ale științei o constituie apariția vieții pe Pămînt. Atît de insolubilă, încît cîștigă teren teoria originii extraterestre a vieții. Ceea ce nu face altceva decît să arunce pisica în grădina vecinilor noștri cosmici, fără a da, în fond, nici un răspuns. În schimb, știința oferă suficiente date pentru diverse scenarii apte a răspunde întrebării „cum va dispărea viața pe Pămînt". Iar poluarea, cu al său corolar efectul de seră și gaura de ozon este la baza unuia dintre cele mai credibile dintre ele. Bineînțeles,* dacă...

Pădurea - eternul(?) plămîn al planetei

Tot fotosinteza stă la baza „reciclării" bioxidului de carbon și în cazul combustibililor fosili, care vor continua încă destulă vreme să constituie „grosul" combustibililor arși în centralele termice, dar și într-o bună parte din motoarele automobilelor. Într-una dintre variante, pădurea - dar o pădure plantată ad-hoc și dimensionată riguros în funcție de capacitatea termocentralei a cărei emisie poluantă de bioxid de carbon urmează să o recicleze - ar urma să joace rolul de „plămîn purificator". Dar asupra soluțiilor ce decurg din această idee, ca și asupra altor soluții, mai puțin convenționale, dar nu mai puțin „naturale", propuse de oamenii de știință în vederea limitării poluării datorate activităților umane, ne vom apleca în episodul următor al miniserialului nostru. Un miniserial menit a prezenta dimensiunile unei probleme care, deși ignorată de cea mai mare parte dintre noi, poate determina, decisiv, însuși viitorul omenirii.

MARIAN GRIGORE ❖

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

În așteptarea zilelor toride

ALEXANDRU DAN, București

Sînt norii una dintre cauzele „efectului de seră"?

Norii pot avea un impact mult mai mare asupra încălzirii accentuate a atmosferei terestre - fenomen cunoscut sub numele de „efect de seră" - susține săptămînalul american „Science". Aceasta este concluzia la care s-a ajuns în urma unui studiu întreprins asupra încălzirii globale a Pămîntului. David R. Easterling, unul dintre autorii măsurătorilor, a observat că în emisfera sudică, care este în general noroasă, valoarea medie a temperaturilor ridicate a crescut simțitor în ultimii ani, influențată mult mai mult de prezența norilor decît de efectele poluării create de urbanizare. Pe de altă parte, a observat cercetătorul american, există o tendință spre creșterea înnorării, lucru care n-a putut fi încă explicat, fiind necesare încă unele măsurători. Studiul a arătat că media de temperatură din zonele rurale ale emisferei sudice este sensibil egală cu cea din zonele puternic urbanizate, ceea ce indică faptul că nu există numai influența urbanizării în cazul producerii efectului de seră. Totodată, temperatura de la sol a scăzut în medie cu 0,5 grade Celsius, în secolul 20, datorită industrializării și defrișării pădurilor. „Factorii care produc această hiper-încălzire sînt combinați: există unii naturali, anumite fluctuații aclimatice și unii artificiali, cum ar fi industrializarea globală. Prezența accentuată a norilor acționează pe timpul nopții ca un izolator care nu lasă căldura acumulată în timpul zilei să se disipe, ceea ce are ca efect imediat următor creșterea temperaturii nocturne. Echipa de cercetători a măsurat mediile de temperatură pe parcursul unei luni de zile, monitorizînd 5400 de stațiuni meteorologice, care acopereau 54% din suprafața Terrei. Cele mai mari creșteri de temperatură au fost semnalate în emisfera sudică, care este mult mai puțin industrializată decît cea nordică. temperaturile înregistrate la 4100 de stațiuni meteo din zonele rurale erau puțin diferite față de cele înregistrate la toate cele 5400 de stații." *(ARPRESS)*

Gastronomice de sezon

Dacă v-aţi propus să întîrziaţi o oră şi jumătate sau chiar două în bucătărie, vă sugerăm preparate, uşor de realizat, de sezon şi foarte gustoase.

● Pentru **vinete la cuptor** sînt necesare: 3 vinete, 3 roşii mari, 150 ml ulei, 3-5 căţei de usturoi, sare, verdeaţă tocată. Vinetele se taie felii, se sărează, se lasă 1/2 de oră să se scurgă. Se aşează într-o cratiţă straturi de vinete, felii de roşii, usturoi pisat, verdeaţă tocată, din nou vinete şi se termină cu un strat de roşii. Se stropesc cu ulei şi se lasă la cuptor timp de 20 de minute. Se servesc reci.

● Dacă din curiozitate, sau poate pentru că obişnuiţi să savuraţi preparatele bucătăriei franţuzeşti, doriţi să gustaţi **vinete franţuzeşti,** nimic mai simplu. Tăiaţi două vinete mari, felii şi lăsaţi-le cu sare timp de 30 de minute. Apoi se scurg şi se fierb înăbuşit în ulei, timp de 10 minute. Se adaugă 1 pahar de smîntînă amestecată cu 1 linguriţă de făină şi verdeaţă tocată. Se mai lasă să dea două-trei clocote. Se servesc reci, dar şi calde.

● Dacă vă plac aceste legume cu gust rafinat, vă sugerăm o reţetă de **bame greceşti**. Sînt necesare: 1 kg bame, tinere, proaspete, 3 cepe, 500 g roşii, 1 ceaşcă de oţet, 1 linguriţă de făină, 1 linguriţă de zahăr, 3 linguri ulei, sare. Se aleg bame tinere, neofilite, se taie codiţele. Se opăresc cu oţet îndoit cu apă şi se lasă în vasul respectiv timp de 15 minute. Se taie ceapa mărunt, se rumeneşte uşor în ulei, se pesară făina, se pune o ceşcuţă de apă, se adaugă roşiile, zahăr, sare şi bamele. Se fierb la foc mic.

● **Puiul** vă sugerăm să-l preparaţi cu ciuperci. Sînt necesare: un pui, 500 g ciuperci, 2 cepe, 1 linguriţă de făină, 3-4 linguri de ulei, sare.

Se rumenesc bucăţile de pui într-o cratiţă cu ulei, apoi se scot pe o farfurie. În acelaşi ulei se înăbuşă ciupercile spălate, tăiate felii subţiri şi ceapa tăiată fin. Se adaugă făina şi din timp în timp, cîte puţină apă. În acest vas se lasă să fiarbă cîteva minute ciupercile. Se aşează puiul deasupra, se sărează, se acoperă şi se dă la cuptor pentru 20 de minute, cît scade sosul. Se serveşte rece.

Dosarele frumuseţii

MĂŞTILE... de sezon

Fructele şi unele legume reprezintă măşti excelente, capabile să redea sau să menţină frumuseţea şi prospeţimea tenului dv. Astfel, măştile de fructe, ce pot fi aplicate pe orice fel de ten sînt recomandate pentru menţinerea aciditătii epidermei. Fructele proaspete se strivesc şi se aplică pe obraz, pentru 20-30 minute. Apoi se spală obrazul cu apă minerală sau cu ceai de muşeţel.

Un ten obosit se va tonifia cu o mască formată dintr-un cartof fiert amestecat cu o lingură de lapte fierbinte şi un gălbenuş crud. Masca se aplică pe obraz timp de 20 de minute.

O mască hrănitoare pentru un ten normal poate fi formată din o lingură de brînză de vaci, o linguriţă de miere şi drojdie de bere (de mărimea unei nuci). Se amestecă totul şi apoi se aplică pe obraz timp de 20 de minute.

Pentru un ten deshidratat şi tern o mască de morcovi este excelentă. Se rade fin un morcov mic, apoi se amestecă cu o lingură de ulei de măsline (sau de porumb), un gălbenuş şi o linguriţă de lămîie. Masca astfel pregătită se aplică pe obraz timp de 20 de minute, apoi se spală faţa cu ceai de nalbă sau de muşeţel.

Puteţi să vă bucuraţi de aspectul catifelat ce îl va căpăta obrazul dv. dacă îi aplicaţi o mască din piure de mere. Două mere mici se rad şi apoi se fierb împreună cu o ceşcuţă de lapte, timp de 10 minute. După ce s-a răcit, se adaugă o lingură de ulei de măsline. Se aplică pe obraz timp de 20 de minute.

Un caz pe care l-am tratat

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Fetiţa mea, C.M.D., în vîrstă de 14 ani, avea probleme de creştere. Timp de mai multe luni de zile am aşteptat efectul tratamentului recomandat de medicii cărora ne-am adresat. Din păcate înălţimea fetiţei nu s-a modificat deloc. Descurajată de acest insucces am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională, despre care ştiam că împreună cu fiicele sale Mariana şi Ana Ciupea, prin harul cu care sînt înzestrate obţin vindecări miraculoase. Şi într-adevăr, după doar şase şedinţe de bioenergie făcute telepatic de doamna Ana Ciupea fetiţa a crescut cu 2,5 cm. Sînt deosebit de încrezătoare în efectul benefic al bioenergiei."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 30

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 august 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

Indiscreţii

● Înaintea cursei

Imaginea ar putea fi confundată cu una de vacanţă. Dar nu este aşa. Celebrul tenor Pavarotti, alături de logodnica sa, Nicoletta, mîngîie cu încîntare un pur-sînge. De fapt, Pavarotti era preocupat de organizarea unei curse hipice ce îi poartă numele. De mai mulţi ani acest concurs se impune drept unul dintre evenimentele sezonului. Şi cum în Italia, ca şi în Franţa, totul trebuie să se sfîrşească cu... cîntec, Luciano Pavarotti a susţinut un concert, chiar dacă favoriţii săi din cursa hipică au pierdut...

● Frumos ca un Zeu grec...

Există bărbaţi pe care căsătoria sau o eventuală paternitate îi împinge spre abandonarea bunelor obiceiuri ce îi menţineau într-o condiţie fizică deosebită. Nu este însă cazul lui John Kennedy, proaspătul căsătorit ce nu a renunţat la bunele sale obiceiuri. Foarte atent la muşchii săi... vivanţi şi la sex-appeal-ul... nemodificat de statutul de bărbat căsătorit. La rîndul ei, încrezătoare în calităţile sale, Carolyn, soţia sa, nu are nevoie să-şi supravegheze cu gelozie frumosul... „Zeu" grec.

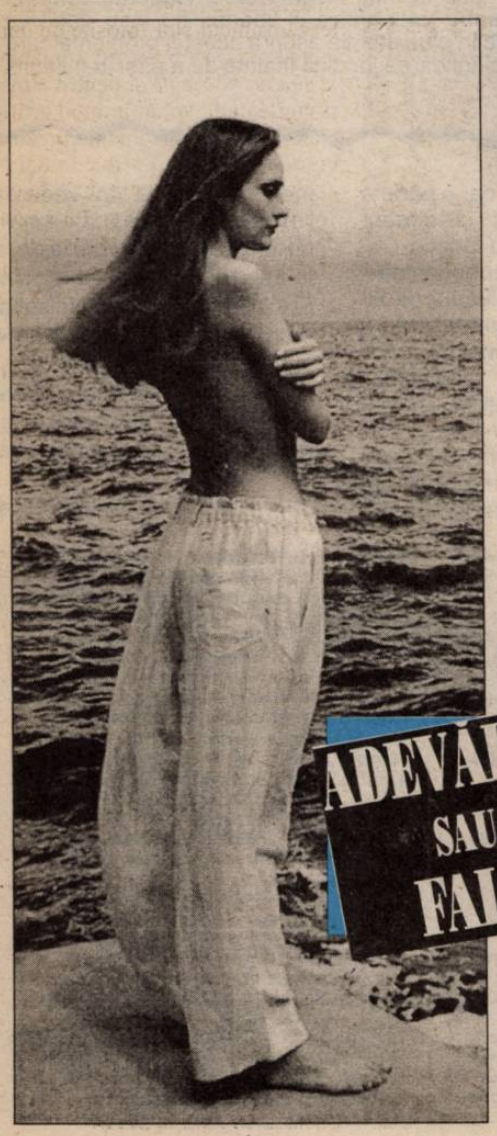

ADEVĂRAT SAU FALS

■ Este adevărat că atunci cînd stăm întinse pe prosop nocivitatea razelor solare este mai mare decît atunci cînd ne plimbăm pe plajă sau cînd înotăm în mare?

Fals! La un timp egal de expunere, riscul este acelaşi. Surprinzător, potrivit unui foarte recent sondaj pe această temă efectuat în Franţa, 45% dintre francezi susţin această idee eronată.

■ Razele ultraviolete traversează epiderma?

Da, ele merg... departe, atingînd stratul dermic. La trecerea lor, ultravioletele pot perturba metabolismul celular. Dacă expunerea la soare este prelungită poate fi atins ADN-ul. Rezultatul? Codul genetic ar putea fi modificat, celulele „rele" riscînd să se dezvolte şi, chiar, să provoace, în timp, peste mai mulţi ani, un cancer cutanat. Acesta este scenariul cel mai alarmant posibil. Dar, dacă nu respectaţi regulile simple de protecţie a pielii, vă puteţi alege „doar" cu o îmbătrînire prematură.

■ Este adevărat că şi sub umbrelă avem nevoie de cremă protectoare?

Da, pentru că pielea este expusă unei radiaţii solare indirecte. Nisipul restituie 17% din ultraviolete, iar apa măriii 10%. Infraroşiile, care pot declanşa un şoc de căldură sînt peste tot la fel de active. Concluzia? Umbrela nu exclude folosirea unei creme de protecţie.

Iubirile verii

◆ Astrologii spun despre Femeia-Fecioară că ar fi o „frumoasă adormită", o mare sentimentală pe care ideea de sex o agasează, chiar o înfurie. Cînd însă, brusc îşi schimbă toanele, la fel de brusc devine cea mai incendiară iubită. În această vară încercaţi să ieşiţi din sfera rigidă a regulilor pe care vi le impuneţi. Într-adevăr pe linie profesională aveţi satisfacţii generate de succesele deosebite gîndite şi obţinute, dar inima, nestimulată de vreo vibraţie sentimentală pare... un pietroi. De ce să vă apăraţi la nesfîrşit de iubire? Se ştie că sînteţi foarte exigentă cu dv. dar astrologii vă sugerează să vă lansaţi în amor. Este un moment prielnic! Vă jucaţi toate atuu-rile şi puteţi cîştiga. Mai mult, astrele vă sînt favorabile, dar trebuie să forţaţi puţin destinul. Domnul din zodia Gemenilor ce vă tulbură mintea este dagajat, dezinvolt, dar nu foarte punctual. Preferaţi Săgetătorul. El ştie să aleagă restaurantul cel mai potrivit şi poate să vă ofere zile de neuitat. Trăiţi iubirile fugitive ce vă sînt rezervate. Aveţi şarm (şi încă ce şarm!), vă veţi „ambala" pe neaşteptate, dar numai Fecioarele din primul decan vor cunoaşte o schimbare sentimentală în această vară.

◆ Dintre Femeile-Balanţă, cele din primul decan vor fi marile cîştigătoare. Celelalte vor simţi gustul călătoriilor estivale. În plus la final se vor simţi cu cel puţin zece ani mai tinere. S-ar părea că în această vară vă veţi lăsa purtate în zone miraculoase de creaturi masculine pline de forţă, dar şi foarte sensibile. Un Taur poate fi mai puţin prozaic, dar cu succes. Sau poate un Berbec, „animal" impulsiv de obicei, dar care în această vară va face pentru dv. numai concesii... Vara dv. se caracterizează prin energie nebună, efervescenţă amoroasă şi pasiuni în cascadă. Veţi trăi din plin.

CURA MARINĂ

Cum de multă vreme s-a observat faptul că marea exercită efecte dintre cele mai binefăcătoare şi mai complexe atît asupra oamenilor sănătoşi, cît şi asupra acelora suferinzi de anume boli, medicina modernă preluînd aceste observaţii şi punîndu-le sub focul concentric al cercetării ştiinţifice, a ajuns la concluzia că efectele menţionate se datorează unor factori naturali ţinînd în general de climatul specific al acestor meleaguri şi în particular de complexele virtuţi sanogenetice ce revin plajei şi mării.

Dacă ar fi să trecem în revistă, pe scurt, factorii ce revin curei marine, va trebui să recunoaştem că aceştia sînt numeroşi. Din acest punct de vedere va trebui să avem în primul rînd în vedere efectele excitante ale climatului maritim în general *(climatoterapia)*. În al doilea rînd, va trebui să avem în vedere efectele complexe exercitate asupra organismului de către Soare, graţie radiaţiilor sale luminoase, ultraviolete şi infraroşii *(helioterapia)*.

În al treilea rînd, va trebui să avem în vedere efectele benefice complexe de ordin mecanic, termic şi biologic, exercitate de însăşi apa mării

La întrebarea, pe care şi-a pus-o sieşi - „Ce este marea?" - un celebru naturalist francez din secolul al XVIII-lea, şi anume Georges Louis Buffon, a dat, după concentrarea de rigoare, următorul răspuns: „Ce altceva decît o putere vie, imensă, care îmbrăţişează totul, care însufleţeşte totul"? Implicit şi sănătatea - adaugă medicina

(Talasoterapia). În afară însă de aceşti trei principali factori terapeutici, tot de cura marină mai ţin: inspirarea unui aer de o deosebită puritate, dens în aerosoli *(aeroterapia)*, apoi *kinetoterapia*, adică terapia pe calea mişcării, pe care prin definiţie o practicăm la mare prin înot, alergări şi frecvente plimbări pe care le facem pe faleză; apoi pe calea diverselor sporturi (cu mingea, schi nautic, surfing etc, etc.).

Tot de cura marină mai ţin însă şi practicarea băilor de nisip *(psamoterapia)*, ca şi beneficierea de extraordinarele efecte terapeutice ale nămolurilor tămăduitoare *(fangoterapia)*, proprii acelorași meleaguri, fără a mai vorbi de numeroasele practici fiziobalneoterapeutice, rezervate în special acelora care efectuează cura marină pentru anumite boli, cu indicaţie medicală. În articolul viitor, ne rezervăm a discuta despre *psihoterapia marină, pe cît de necunoscută, pe atît de importantă* amatorilor de cură marină.

Oricît de greu ne-ar fi sub raport financiar, *nu ne vom putea sustrage totuşi teribilei atracţii a acestui imens magnet albastru*, a acestei imense ferestre orientată spre Soare Răsare din casa noastră. Viaţa a apărut, după cum ştim, cel puţin în formele ei primare, în mediul marin, mediu care reprezintă o uriaşă matrice originară, Celebrul explorator şi om de ştiinţă Jacques-Yves Cousteau, plecat recent dintre noi, împinge lucrurile şi mai departe, susţinînd că, *în esenţă, noi oamenii sîntem apă de mare organizată*. Aşadar, omul, ca formă superioară a vieţii,

provine incontestabil din mare, iar faptul că în numeroasele sale activităţi reactive - şi acestea deosebit de necesare - el revine periodic la acest imens sîn al Naturii, la această matrice originară, este cît se poate de elocvent şi de normal.

ARCADIE PERCEK ❖

Terapie naturală

CASTRAVEŢELE

Proprietăţi alimentare şi cosmetice

Banalul castravete - de multe ori neglijat - posedă: vitaminele A, B şi C, săruri (calciu, fier, fosfor, sodiu şi potasiu), precum şi apă în cantităţi mai mari (circa 95%).

Proprietăţi şi indicaţii: răcoritor - în stările subfebrile: depurativ - în gută; diuretic - dizolvă acidul uric şi uraţii; - în afecţiuni renale, calculoză renală; uşor hipnotic; fiert - în iritaţiile intestinale şi colici abdominale; este recomandabil temperamentelor bilioase (colerici); bolnavilor de colibacilloză.

- Sucul de castravete: 200 g, morcov 200 g, ridiche neagră 200 g, miere 10 g - este considerat cel mai puternic dizolvant al calculilor urinari; se recomandă în cure de 21 de zile, cîte 500 ml zilnic, cu regim de cruţare metabolică (regim naturist standard, fără proteine animale).
- În stare crudă, este indigest pentru unele persoane.
- Loţiuni pentru tenul cu pielea grasă (cu apa de fierbere nesărată).
- Pe riduri se aplică rondele de castravete proaspăt.
- Loţiune rezultată din macerarea rondelelor de castravete şi amestec cu lapte crud - în tratarea pistruilor; în amestec cu alte produse este folosit pentru îngrijirea feţei, de către doamne şi domnişoare. *(D.R.)*

Dicţionarul sănătăţii

GASTRITA

Se caracterizează prin inflamaţia mucoasei stomacului, cu evoluţie acută sau cronică. Cauze: excese alimentare sau de alcool, alimente iritante şi fierturi, înghiţirea unor substanţe toxice (sodă caustică etc); se întîlneşte şi în cursul unor boli infecţioase; cei ce mănîncă repede şi la ore neregulate. În asemenea situaţii bolnavul are senzaţia de vomă, rîgîieli neplăcute, căldură şi transpiraţii, dureri de cap. Durerile de stomac au aspect de colică şi pot fi însoţite de vărsături, după care durerile se calmează.

Terapia naturală recomandă: **tinctură medicinală obţinută din flori de muşeţel; se administrează intern, cîte 10 picături de 3-4 ori pe zi; tinctură medicinală din mentă, care se administrează intern, cîte 15 picături, de 3 ori pe zi, sau infuzie din 5 g de frunze la o cană de apă (1-2 căni pe zi); tinctură medicinală obţinută din rădăcini de angelică, bine mărunţite. Se administrează intern: cîte 10 picături de 4-6 ori pe zi; infuzie cu 3 linguri de şovîrv din părţile aeriene la o cană de apă; se administrează intern: 3-4 linguri cu 30 minute înaintea meselor principale; ceai gastric nr.1 şi 2. Se recomandă consumarea de legume: cartof, lăptucă, mărar, morcov, varză; produse apiterapice: Polenapin-tablete. Consumarea de fructe: mere şi gutui. Se interzic următoarele alimente: carne grasă, vînat, ceapă, castraveţi, ţelină, rîntaşuri. Un efect deosebit au apele clorosodice de Slănic Moldova; apele alcaline sulfurate de Căciulata (administrate cu o oră înaintea meselor, de preferat calde).** ***(D.R.)***

În plin sezon al călătoriilor, stimaţi conducători auto

ATENŢIE

Numeroase studii de specialitate întreprinse de Organizaţia Mondială a Sănătăţii, demonstrează că starea de sănătate a celor care urcă la volan, reprezintă factorul cel mai important în ceea ce priveşte evitarea accidentelor rutiere. Neglijarea acestui factor poate conduce la producerea unor accidente mai mult sau mai puţin grave.

Omul de la volan este, ca oricare altul, supus îmbolnăvirilor - de multe ori pe neaşteptate - şi prea puţini apelează de la început la medic pentru consult, stabilirea cauzelor şi a tratamentului corespunzător. Unii şoferi se consideră „mai altfel" decît ceilalţi şi nu acordă atenţia cuvenită tratamentului stabilit de medic; nu respectă dozele, perioada de administrare, odihna corespunzătoare şi mai ales efectele ce pot apărea pe timpul călătoriei, ca urmare a administrării „pilulelor" în mod necorespunzător, şi în numeroase cazuri le mai adaugă şi cîte „una mică" (deci alcool - absolut contraindicat). Iată cîteva exemple:

● *Analgezicele* (aspirina, piramidonul, antinevralgicele etc.), deşi nu produc un pericol imediat pentru cel ce conduce maşina, totuşi, trebuie avute în vedere: o durere insuportabilă de dinţi, de exemplu, calmată cu ajutorul analgezicelor, poate să reapară brusc după încetarea efectului medicamentului şi să determine conducătorul auto, aflat în plină viteză, să comită o mişcare greşită. Unele analgezice fiind asociate cu hipnotice sau sedative (cum ar fi antimigrinul) conţin, pe lîngă piramidon, şi somniferul veronal, producînd şi o stare de linişte însoţită de scăderea acuităţii vizuale şi a reflexelor.

● *Sedativele şi somniferele* acţionează asupra sistemului nervos, chiar dacă sînt luate ocazional. Sub influenţa lor, scade foarte mult promptitudinea reflexelor şoferului, aceste medicamente fiind *mai periculoase chiar decît alcoolul*, deoarece au o acţiune mai îndelungată. Astfel, o pastilă de Clordelazin, chiar dacă este luată dimineaţa, poate avea efecte de toropire şi după 10 ore, cu consecinţe negative asupra atenţiei, puterii de concentrare etc.

● Medicamentele care stimulează psihicul sînt folosite de unii conducători auto pentru a înlătura *starea de oboseală* şi pentru a mări vigilenţa la volan în mod artificial. Aceste medicamente prezintă un *dublu pericol:* produc iniţial o excitaţie mentală, care duce la o conduită periculoasă la volan, după care - cînd încetează efectul - vine *adormirea bruscă a şoferului la volan*, fără alte semne preventive! şi ca urmare... producerea de accidente, pierderi de vieţi omeneşti, pagube materiale etc.

Atenţie, deci, stimaţi conducători auto, profesionişti sau amatori!

DUMITRU RĂDUCANU ❖

La ce oră sîntem mai inteligenţi?

Poate că mulţi dintre noi am observat şi din păcate nu cu satisfacţie, că există uneori momente în care creierul are momente de „relache" inexplicabile. Unii au dat vina pe stres, alţii pe vreun lapsus fortuit; iată însă că recent, un grup de savanţi francezi a realizat un sondaj ale cărui rezultate relevă faptul că creierul uman cunoaşte variaţii în activitatea sa.

Echipa franceză, condusă de profesorul François Testu, a efectuat interesantul experiment pe un lot de 18 studenţi, de trei ori pe săptămînă şi de patru ori pe zi, respectiv la orele 8.30, 11.30, 13.30 şi 17.30. Subiecţii au fost supuşi unor teste intelectuale de trei tipuri şi s-a calculat apoi timpul total necesar răspunsurilor ce constau în apăsarea unui buton, albastru pentru „Da" şi roşu pentru „Nu".

Rezultatele statistice au arătat că există o creştere a performanţelor intelectuale dimineaţa, o curbă descendentă la amiază, urmată de o creştere sensibilă către seară. Cauzele acestor variaţii fac acum obiectul unor noi serii de cercetări pentru oamenii de ştiinţă francezi, care speră să găsească mecanismul acestei „căderi psihice de după-amiază" şi să încerce un remediu pe măsură.

KECK un ochi deschis către cer

● Keck bate toate recordurile în materie de observatoare ● De patru ori mai puternic decît predecesorul său de la Mount Palomar ● Costul: peste 150 milioane dolari ● Amplasare: vulcanul Mauna Kea, 4200 m altitudine ● Soluţie ingenioasă în construcţia oglinzii de 10 m ● Sistem computerizat de control ● Promisiuni deosebite în studiul expansiunii Universului.

Hawai, vulcanul Mauna Kea, altitudine de 4200 metri. Aceasta este „adresa" observatorului astronomic cu cel mai mare telescop din lume: Keck, numit astfel pentru că fondurile necesare construcţiei sale (peste 150 de milioane de dolari) au fost asigurate de Fundaţia Keck, cea care admnistrează averea multimilionarului american cu acelaşi nume.

Pînă la apariţia sa, timp de peste patru decenii recordul a fost deţinut de telescopul observatorului de la Mount Palomar. Keck nu doar că este de patru ori mai puternic, dar construcţia sa este de o concepţie cu totul nouă, putînd, în final, să pătrundă mai departe decît oricare altul în profunzimile cosmosului. Ideea a aparţinut unui tînăr fizician de la Laboratorul Lawrence Berkley din California, Jerry Nelson.

Cum să construieşti o oglindă mai mare decît cea a telescopului de la Mount Palomar, evitînd uriaşele probleme legate de şlefuirea oglinzii? Soluţia: să se construiască o oglindă din... 36 de mici oglinzi, fiecare de 182 cm lungime, astfel încît să se ajungă în final la o suprafaţă omogenă, cu un focar unic. Rezultatul? Un telescop cu o oglindă de 10 m, de două ori mai mare decît a „concurentului" său (care, printre altele, cîntărea nu mai puţin de 20 de tone!).

Şi totuşi, problema nu era însă pe de-a-ntregul rezolvată: mai era nevoie de un sistem computerizat de control, corectînd, la nevoie, erorile de poziţionare. Sistemul a fost conceput, printre alţii, de José Maria Fuertes, profesor de automatică la Politehnica din Barcelona; el a utilizat 168 de senzori, pentru fiecare îmbinare a segmentelor componente. Pe de altă parte, 108 centre de comandă controlează mişcările pe cele trei dimensiuni.

Un mecanism extrem de complicat, care pune în mişcare toate segmentele, pînă cînd ele ajung să compună o oglindă perfect parabolică. Erorile de poziţie sînt mai mici de 40 de nanometri, adică de 40 de miliardimi de metru! Semnalele senzorilor sînt colectate în calculatorul central, care le compară cu poziţiile de referinţă ale modelului şi „dictează" eventualele corecturi.

Şi nici măcar aici nu se opresc lucrurile, deoarece oglinda principală trebuie „dublată" de una secundară, care primeşte imaginea captată de prima şi o concentrează într-un punct în care să devină accesibilă senzonului.

În fine, ultimul pas: pentru încă vreo 30 de milioane de dolari, în telescop se instalează unul din cele mai perfecţionate spectrografe, proiectat de astronomul Steven Vogt şi destinat măsurării lungimilor de undă emise sau absorbite de corpurile studiate cu ajutorul telescopului. Spectrograful este un instrument de bază, atît în astronomie şi astrofizică, cît şi în fizică. Cel instalat în interiorul lui Keck permite însă cele mai precise determinări realizate pînă acum şi observarea celor mai îndepărtate obiecte de pe cer. Dacă mai adăugăm la aceasta şi cele două sisteme de detecţie în infraroşu, avem în faţa noastră cel mai promiţător instrument de studiere a expansiunii universului pe care omul l-a realizat pînă în prezent. Alături de „fratele său geamăn", Keck II, aflat la numai 200 de metri de el, pe culmile vulcanului Mauna Kea, doi ochi stau larg deschişi, încercînd să vadă cît mai departe în spaţiu. Şi în timp!

MIHAELA DOROBANŢU ❖

Aparat Foto Automat si 100 Filme Color GRATUIT!

Valoarea filmelor color este de peste două milioane de lei şi n-o să plătiţi nici un leu

Reţeaua noastră de laboratoare specializate la developarea profesională a fotografiilor color a decis, pentru o perioadă limitată, să ofere exclusiv cititorilor fideli ai revistei „Magazin" celebrul nostru aparat automat Skina la preţul promoţional de numai 297.700 lei şi în plus cadoul de 100 filme color garantate, absolut GRATUIT!

FACEŢI POZE "PROFESIONALE"!

- **Blitz încorporat automat**
- **Constructie compactă**
- **6 sec. încărcare rapidă a blitzului**
- **Expunere 1/125 (bun ptr. subiecte în mişcare)**
- **Contor automat de expuneri**
- **Comutator combinat cu apărător obiectiv**
- **2 baterii 1.5 V tip AA alcaline incluse.**

De ce vă facem această ofertă excepţională?

Pentru că vrem să vă stimulăm să deveniţi un client permanent de-al nostru. Să profitaţi şi dumneavoastră de calitatea superioară a laboratoarelor noastre de developare. Asemenea lucrări profesionale se întîlnesc foarte rar la laboratoarele din ţara noastră şi chiar şi în străinătate. Sîntem convinşi că o să rămîneţi foarte mulţumiţi, la fel ca şi toţi clienţii noştri. Viteza şi calitatea pe care numai noi putem să vi le oferim la developare, sperăm să vă transforme într-un client de-al nostru fidel. Aşa că vă dăm 100 de filme color noi, absolut gratuit, timp în care faceţi poze şi ni le aduceţi la developat. Bineînţeles nu aveţi nici un fel de obligaţie sau restricţie de timp să faceţi pozele la o dată anume. Scopul nostru este o colaborare de lungă durată, în care o să profitaţi de serviciile noastre rapide şi profesionale la preţuri mici de tot pe care n-o să le găsiţi nicăieri.

Dacă doriţi, acceptăm să ne trimiteţi filmele prin poştă şi să vi le trimitem înapoi developate.

CADOU GRATUIT 100 FILME

Dacă ne comandaţi aparatul foto special, acelaşi pe care-l folosim şi noi, aveţi dreptul să primiţi absolut gratuit 100 filme color de 36 poziţii. Toate filmele sînt de calitate superioară şi sînt identice cu cele pe care le folosesc profesioniştii noştri pentru lucrările profesionale. Aşa o să profitaţi de un total de 3.600 de poze color superioare plătind între timp numai costul developării. Numai filmele, pe care dumneavoastră le primiţi gratuit costă peste 2.000.000 lei. Această ofertă este valabilă numai pentru cititorii revistei Magazin. Comenzile se trimit prin poştă imediat după primirea comenzii.

Comandaţi la telefon: 066-161.879, de luni pînă vineri între orele 9.00-16.00.

Notă: Această ofertă promoţională este valabilă numai pentru comenzile pe care o să le primim prin poştă pînă la: 14 august 1997

Decupaţi acest talon avantajos şi expediaţi-l chiar acum către:

FOTOLAB
Str. Kossuth L. Nr. 9.
Departamentul Laboratoare Revo,
4200 Gheorghieni, Jud. Harghita C.P. 40,

DA! Vreau să primesc aparatul exceptional de fotografiat al dumneavoastră şi 100 filme de 36 poziţii color GRATUIT. Înţeleg că nu am nici un fel de obligaţie să fac pozele într-un interval anume de timp. O să plătesc la poştă când o să primesc coletul meu numai 297.700 lei (şi cheltuielile de ambalare si expediţie minime)

Trimiteţi-mi urgent către:

Numele:_____
Adresa:_____
Localitatea:_____
Judetul:_____
Cod poştal:_____
Data naşterii:_____
Telefon:_____

MA 31.07.97

REMEMBER GEMINI-11: un record de altitudine!

La 12 septembrie 1966 - cu aproximativ 371 de luni în urmă - de la Cape Canaveral (Florida) a fost lansată de o rachetă TITAN-II, nava spaţială americană GEMINI-11, şi plasată pe o orbită circumterestră joasă (160/270 km).

Echipajul era format din astronauţii Charles „Pete" Conrad jr. (n.2 iunie 1930, Philadelphia - Pensylvania), selecţionat de NASA în cel de al doilea grup (septembrie 1962) şi Richard F. Gordon (n.5 octombrie 1929, Seattle - Washington), selecţionat de NASA în octombrie 1963 (grupul al treilea).

India şi Ceylon fotografiat de echipajul GEMINI-11

Cu circa o oră şi jumătate înainte de lansare, echipajul a asistat la startul unei rachete ATLAS-AGENA destinată să plaseze pe o orbită relativ circulară şi joasă (cca 300 km), ultimul său etaj reactiv, adică racheta AGENA.

Trebuie să menţionăm că vehiculul rachetă AGENA-D posedă un motor rachetă avînd o forţă de tracţiune de 7260 daN şi dispune de aproape două tone de propergol lichid (aicd azotic + hidrazină asimetrică).

Încă în timpul parcurgerii primei orbite, folosind doar informaţiile radiolocatorului propriu şi date de la computerul de bord, „Pete" Conrad şi-a adus nava spaţială la numai cîţiva metri de ţinta - AGENA, faţă de depărtarea iniţială dintre cele două vehicule cosmice, care era de cca 300 km...

Echipa de control de la Houston a felicitat echipajul GEMINI-11 pentru interceptarea ţintei şi cuplajul cu aceasta (AGENA) după mai puţin de o oră şi jumătate de la start!

Pentru verificarea şi validarea metodologiei tehnice, echipajul a repetat de trei ori manevrele de cuplare/decuplare cu ţinta AGENA.

În timpul primei sale ieşiri extravehiculare, astronautul Gordon a efectuat mai multe activităţi, inclusiv fixarea unor camere de luat vederi pe ambele aparate cosmice.

Dificultăţile cu care s-a confruntat - deşi a fost dotat cu cordon ombilical de cca 10 m şi pistol cu jet de azot pentru deplasări - l-au extenuat pe Gordon, ceea ce a redus la numai 3/4 ore durata ieşirii faţă de două ore cît era în program...

În cea de a doua zi de zbor, echipajul a verificat orientarea ansamblului spaţial format din GEMINI-11 şi racheta AGENA, şi a pornit motorul acesteia din urmă pentru 25 de secunde; ca urmare, viteza ansamblului a crescut de la 7,8 km/s la peste 8 km/s, iar apogeul noii orbite a ajuns la... 1370 km!

În acest fel, echipajul navei cosmice GEMINI-11 a evoluat la o altitudine care a reprezentat un record de înălţime de zbor pentru acea vreme, care avea să dureze pînă în decembrie 1968.

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU ❖

(Va urma)

MONSTRUL din Loch Ness - o epopee fără sfîrşit?

II

NESSIE REVINE!

● *14 iulie 1951:* Un alt observator, pe numele său Lachlam Stuart, fotografiază trei cocoaşe pe suprafaţa lui Loch. Considerată autentică, această fotografie este difuzată de BBC la 26 iulie în cadrul unei emisiuni consacrate acestui mister acvatic ● *23 aprilie 1960 :* apare o piesă de bază la dosar: Tim Dinsdale, inginer în aeronautică, fotografiază o siluetă roşiatică traversînd lacul. Chiar dacă experţii care au analizat documentul nu au depistat nici un trucaj, de teama de a nu deveni ridicoli, oamenii de ştiinţă au ezitat să facă vîlvă. Aceasta nu l-a împiedicat însă pe Dinsdale să-şi continue observaţiile, ascuns într-o barcă ingenios camuflată. Să spunem că şi-a consacrat viaţa acestui ţel? În orice caz, el va revedea monstrul de mai multe ori înainte de a muri. Iar difuzarea filmului său la BBC va avea drept consecinţă înfiinţarea Biroului de investigaţii ale fenomenului Loch Ness, cu scopul de a centraliza informaţiile şi de a coordona cercetările ● *octombrie 1962:* o operaţie de iluminare nocturnă a lacului va permite observarea unei vietăţi în deplasare ● *1967:* graţie achiziţionării unui material performant, monstrul poate fi din nou filmat ● *1969:* un minisubmarin, Viperfish, este lansat pentru a cerceta apele tulburi ale lacului. Disfuncţiile aparatului vor frîna însă rapid cercetările. Din lipsă de fonduri, asociaţia îşi va înceta activitatea în 1972, convinsă însă că a lăsat în urmă numeroase dovezi incontestabile.

Iată o întrebare insolită, dar totuşi legitimă. Argumentele sînt convingătoare:

● Operaţiunile de cercetare ale ultimilor 30 de ani sunt încununate în final de o scanare cu ajutorul unui sonar. Încă din 1960, diferite investigaţii se vor mîndri cu rezultate surprinzătoare. O eco-sondă reperează o serie de mişcări subacvatice, în marea lor majoritate sub forma a trei mase importante. Dar, ● observaţia cea mai interesantă aparţine *Dr. Robert H. Rines.* Folosind un material sofisticat, el va fotografia diferite mase cenuşii pe fundul lacului. Cea mai surprinzătoare datează din 1975 şi prezintă o formă caracteristică de animal: un corp impozant, un gît lung, terminat cu un cap mic şi o pereche de înotătoare. Rezultatele îl determină să revină după patru ani, cu doi delfini dresaţi, echipaţi cu camere video. Din nefericire, moartea misterioasă a unuia din delfini va frîna continuarea operaţiunilor. Şi totuşi în ● *octombrie 1987:* are loc o nouă tentativă: operaţiunea „Deepscan". Foarte costisitoare şi, de asemenea, fără rezultate definitive, ea pune în mişcare o flotilă de 23 de nave, dotate cu camere video şi sonare amplasate de-a lungul lacului, timp de 10 zile. Rezultatul observaţiilor: apariţia unei noi siluete în mişcare! ● *1992:* O altă operaţiune similară - proiectul Urquhart. În acest an, la data de 28 iulie, se poate stabili un contact absolut insolit: deplasarea unei mase mult mai importante şi mai puternice decît pînă atunci. Urmează interpretarea rezultatelor şi ...un alt proiect, de data aceasta în... ● *1995:* Doar că, celor nerăbdători, li se prezintă o ultimă ipoteză: Nessie nu ar fi decît un... uriaş sturion! Poate o şansă pentru economia Scoţiei de a se alege cu ceva caviar... ● *1996:* O nouă ştiinţă se impune: criptozoologia. Ocupîndu-se de animale „legendare", dar şi de animale efectiv necunoscute, a căror descoperire este aşteptată, va reuşi ea oare să lămurească misterul lui Nessie?

● ● ● ● ●

O ŞTIINŢĂ A FENOMENULUI LOCH NESS?

BUN VENIT LA INVERNESS!

Loch Ness este cel mai mare lac al Insulelor Britanice. Cu o lungime de 38 km, dar foarte îngust (numai 2400 m), el străbate oblic Munţii Scoţiei, făcînd parte din *Glen Mor* - Valea cea Mare, care uneşte Atlanticul cu Marea Nordului. Loch Ness se leagă astfel la sud, la Fort Augustus, cu Loch Lochy, prin Canalul Caledonian, iar la nord, prin rîul Ness, cu Marea Nordului. Ness se varsă în această mare la Inverness, capitala regiunii Highlands, unde Shakespeare a plasat castelul lui Macbeth. Între Fort Augustus şi Inverness s-au înregistrat cele mai numeroase apariţii ale lui Nessie...

NESSIE - UN MONSTRU ANCESTRAL

Prima aluzie la existenţa unui animal ciudat în apele lacului Loch Ness datează încă din anul 565 d. Christos, cînd călugărul irlandez Sf. Columba vede cum un monstru acvatic ucide cu sălbăticie un localnic. Între această dată şi sec. 19, existenţa monstrului este semnalată de vreo zece ori. Revenirea în forţă a observaţiilor are loc în 1862; apoi el va reapare în 1871, 1878, 1879 şi 1889, cînd Alexander McDonald afirmă că a văzut în mai multe rînduri un animal de şapte metri lungime, semănînd vag cu o „salamandră uriaşă". Alte observaţii mai detaliate datează din 1903 şi 1933.

TEORIA PINULUI!

Dacă pentru unii neofiţi Nessie este un monstru acvatic, dintr-o specie necunoscută, măsurînd peste opt metri, alţii, mai raţionali, vorbesc despre o iluzie optică, iar pentru alţii Nessie este pur şi simplu o manifestare ...vegetală. Aşa s-a născut ipoteza „trunchiului de pin", aparţinînd inginerului electronist Robert P. Craig, care afirmă că atunci cînd acest conifer cade în lac, el pluteşte pe apă pînă ajunge la fund. Apoi, sub efectul formării unei răşini care protejează suprafaţa trunchiului de lichidul secretat de interior, se generează un gaz care umple numeroasele pungi de aer din trunchi. În acest fel, trunchiul va pluti pe apele lacului şi, mai mult, va înainta, ca o torpilă, pînă cînd pungile de răşină şi gaz explodează, provocînd o tulburare caracteristică apelor, care ar reprezenta de fapt... apariţia monstrului.

ŞARPE DE MARE SAU... ELEFANT?!

Bineînţeles că nici amatorii de farse nu puteau să lipsească! Într-o dimineaţă de decembrie a anului 1933, nişte urme uriaşe „decorau" malurile lacului Loch Ness. M.A.Wetterhall, un vînător specializat în vînatul mare şi membru al Societăţii Regale de Geografie şi Zoologie, face o anchetă pentru „Daily Mail" şi ajunge la concluzia că este vorba despre „un animal uriaş, cu labe cu patru degete, de aproape 20 cm lăţime, suplu, cu o lungime de şase-şapte metri. Urmele arată clar amprenta ghearelor şi pasul legănat". O anchetă mai amănunţită avea să dezvăluie însă inedita farsă: un mucalit făcuse urmele folosind o labă de ...hipopotam! Ca să nu mai vorbim de cum trebuie să fi privit localnicii cadavrul unui elefant de mare „depus" cu o altă ocazie pe aceleaşi maluri, de alţi glumeţi, angajaţi ai unei grădini zoologice...

MIHAELA DOROBANŢU ❖

Răspundem cititorilor

Cititorul nostru Sorin Vasilescu din Iaşi vrea să afle cîteva amănunte din istoria descoperirii telefonului.

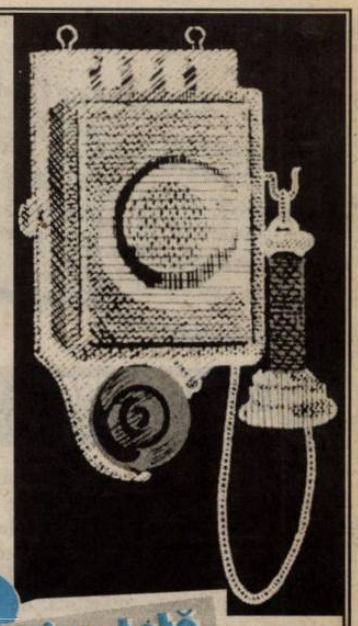

TELEFONUL o invenţie disputată

Revendicată de numeroase ţări, invenţia telefonului a suscitat numeroase discuţii şi a pus o multitudine se semne de întrebare. Se ştie că cea mai veche variantă de telefon aparţine germanului Filip Reiss (1834-1874). La 26 octombrie 1861 el comunică unui cerc restrîns de specialişti, adunaţi în sala de conferinţe a Societăţii de Fizică din Frankfurt pe Main, invenţia telefonului. Fără succes însă.

Aparatul era construit ca o ureche omenească avînd înăuntru un timpan, un ciocan şi o nicovală. De fapt prin urechea mecanică a lui Reiss, nu se putea auzi, ea servind numai la captarea undelor sonore şi transformarea acestora în unde electrice cu ajutorul unui dispozitiv pus în legătură cu un curent electric. Ea corespunde microfonului la care vorbim cu telefonul de astăzi.

Johann Reiss rezolvă şi problema receptorului dar glasul omului era amestecat la început cu o serie de zgomote de fond şi invenţia sa continua să rămînă obiectul bătăii de joc a celor din jur. Cu toate că timp de 13 ani lucrează la perfecţionarea telefonului, cu toate adresele trimise oamenilor de ştiinţă şi societăţilor ştiinţifice ale vremii, inventatorul continuă să nu fie luat în seamă şi moare în 1874 cu amărăciunea în suflet, invenţia sa fiind recunoscută după 14 ani.

Între timp, „telefonul" devine preocuparea majoră a lui Graham Bell care se interesa de toate experienţele în legătură cu auzul şi, deci, funcţionarea urechii.

Născut la Edinburg, Alexander Graham Bell se stabileşte cu familia în Statele Unite. Senzibilizat de mic la problemele surdităţii, mama sa fiind mută şi tatăl său profesor la o şcoală de surdo-muţi, tînărul urmă la catedra tatălui său. Se pare că Bell a descoperit telefonul întîmplător, datorită unei greşeli a asistentului său, Watson. De fapt, în momentul respectiv, se lucra la îmbunătăţirea telegrafului, cînd un contact greşit al unui şurub strîns prea tare îl făcu pe Bell să audă totul din celălalt capăt. Străduindu-se să îmbunătăţească invenţia lui Reiss, invenţie care nu fusese brevetată, Bell făcu toate calculele şi la 6 martie 1876 depuse brevetul.

Se pare, de asemenea, că între timp Bell îşi trimisese invenţia la Oxford, printr-un tînăr telegrafist, John Brown. Acesta însă fusese asasinat într-o cameră de hotel după ce i se smulseseră planurile aparatului. Aflarea tragicei veşti îl făcu pe Bell să depună imediat cererea de brevetare la Biroul de brevete din New York. Două ore mai tîrziu Elisha Gray depuse şi el o cerere asemănătoare pentru aceeaşi invenţie.

Judecătorii dădură cîştig de cauză lui Graham Bell. Telefonul se născuse şi la 12 noiembrie 1877 Bell se întoarce în Germania, cucerind cu invenţia sa întreaga lume!

IRINA STOICA ❖

Scrisori primite

Valeria Pascu, Botoşani: Termenul de monarhie provine de la cuvintele greceşti *monos* = singur, şi *arkhein* = a comanda. În consecinţă, monarhia înseamnă, aparent, a conduce de unul singur. *Aparent* pentru că trebuie făcută o precizare - *monarhia absolută* este acea organizare statală în care suveranul (monarhul) nu răspunde în faţa nimănui. Acesteia i se opune *monarhia constituţională*, în care monarhul are drepturile limitate de constituţie, apărată de un guvern. România a fost monarhie constituţională ereditară între 10 mai 1881 şi 30 decembrie 1947. Aveţi dreptate, Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord este o monarhie constituţională ereditară, pentru că succesiunea la tron se face pe bază de descendenţi şi nu urmare a deciziei unui consiliu de coroană.

Rusu Valeriu, Focşani: A fi vegetarian înseamnă, de obicei, a mînca cu preponderenţă produse vegetale. Vegetarianul absolut consumă în exclusivitate legume, de preferinţă crude. E adevărat, un vechi dicton spune că produsele din carne nu trebuie să lipsească (în franţuzeşte, *viande* = carne vine de la lat. *vivenda* = ceea ce nu trebuie să lipsească). Vegetarienii mai puţin intransigenţi cu ei înşişi consumă carne albă, adică de viţel, păsăre, iepure, peşte. Într-o clasificare metaforică mai există carne roşie (de vacă, oaie etc.) şi carne neagră (de vînat). De notat că vegetarienii ocolesc untdelemnul.

Ion Velcescu, Bucureşti: Cuvîntul *monitor* provine de la lat. *monitus*, adică avertizat. În practica ecclesiastică, o monitorizare înseamnă o scrisoare de avertisment a unui prelat-judecător către o persoană care poate da lămuriri în legătură cu un fapt anume. În navigaţie, monitor este cuirasatul de tonaj mediu care păzeşte coastele unei ţări. Pe de altă parte, publicaţia care publică legile adoptate în Parlamentul României şi promulgate de preşedinte se numeşte (semnificativ) „Monitorul Oficial" şi are adresa: Palatul Parlamentului, strada Izvor nr. 2-4, sector 5, Bucureşti, cod 76500 (este de fapt adresa Regiei Autonome „Monitorul Oficial").

Dan Cîrciumescu, Iaşi: Microb este denumirea generală pentru fiinţele vii unicelulare, care trăiesc în sol, în corpul vieţuitoarelor, în aer, în apă. Dintre microbi (de la *mikros* = mic şi *bios* = viaţă) fac parte bacteriile, virusurile, bacilii. Microbii patogeni sînt cei ce provoacă anumite boli (de la *pathos* = suferinţă şi *gennan* = a determina). Microbii saprogeni (de la *sapros* = putred) participă la procesele de descompunere din metabolismul animalelor şi plantelor.

PAUL IOAN ❖

Orice dramă poate fi depăşită!

- Stimată Doamnă Mariana Covaciu, Mariana din Bucureşti se află într-o situaţie critică şi apelează la revista noastră - printre altele pentru că nu-şi poate permite accesul la un cabinet particular de psihologie şi se teme de consecinţele prezenţei pe o fişă de policlinică. Ca şi alţii, în actuala societate românească, ea se confruntă cu două perspective dramatice: şomajul şi divorţul, a doua decurgînd din prima. Este într-o situaţie depresivă pronunţată, ar vrea să ia medicamente şi nu ştie care, se teme de o repetare a unei tentative de sinucidere. Dar, mai presus de toate, are doi copii mici şi nu vrea ca ei să o vadă plîngînd...

- Stimată Doamnă Mariana, situaţia Dv, este desigur delicată în momentul de faţă. Nu aş putea să vă recomand un medicament care să vă liniştească în acest context, pentru că nu sînt medic. Vă pot spune însă că nu cred să existe un medicament miraculos, nici în sensul eficienţei, nici al certitudinii că nu aţi deveni dependentă de el. Sigur că atunci cînd intervin două necazuri mari este greu să le depăşeşti, fiecare din ele accentuîndu-l pe celălalt. La 37 de ani însă, îmi este greu să cred că nu v-aţi putea reorienta profesional. Mulţi oameni au făcut-o chiar la vîrste mai înaintate şi chiar din proprie iniţiativă. Cred că *aceasta* este prima problemă pe care ar trebui să încercaţi să o rezolvaţi.

Faptul că aveţi nişte părinţi care vă pot ajuta, oricît de puţin, constituie un punct de sprijin. Important este să fiţi Dv. mai convinsă de posibilităţile Dv. şi să credeţi în tentativa de minimalizare a lor, indiferent din ce direcţie vine. Cauza de fond a depresiei prin care treceţi o constituie sentimentul de nesiguranţă pe care îl aveţi şi teama de o eventuală recădere. V-aş recomanda nici să nu vă mai gîndiţi la suferinţa Dv. din trecut! Şi să fiţi puţin mai practică în prezent! Nimic nu se rezolvă imediat. Oriunde veţi încerca să vă angajaţi veţi face o impresie mult mai bună şi veţi avea mult succes dacă vă veţi prezenta cu un tonus psihic bun. În general şi mai ales la ora actuală, tonusul psihic constituie o garanţie pentru cei ce v-ar putea angaja. Nu vă recomand să priviţi necazurile printr-o comparaţie permanentă cu cele ale altora. Nu este rău însă ca, din cînd în cînd, să vă întoarceţi faţa şi spre ceea ce v-ar putea aduce bucurie, de exemplu faptul că aveţi doi copii şi că sînt sănătoşi.

Mai mult decît medicamentele, dorinţa Dv. şi voinţa de a reuşi vă vor ajuta, iar copiii, în mod sigur, pot constitui un sprijin afectiv incontestabil. Deoarece sînt convinsă că îi iubiţi mult, încercaţi să acţionaţi cu mai multă încredere în persoana Dv.

Cu cît vă veţi preţui mai mult pe Dumneavoastră înşivă, cu atît mai mult vă veţi bucura şi de preţuirea celor din jur, indiferent care vor fi aceia.

- Mulţumim Dnei psiholog pentru răspunsuri. Aşteptăm scrisori din partea cititorilor.

MIHAELA DOROBANŢU ❖

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

În anul 1037, pînza presupusă a fi giulgiu de înmormîntare a lui Isus a ajuns la Lirey, Franţa, şi în posesia lui Geoffrey de Charny. Dar era vorba despre un fals?

Legendele fără moarte ale umanităţii

GIULGIUL DIN TORINO, UN FALS? 2

O TĂCERE DE 1300 DE ANI

Unii cercetători se încăpăţînează să creadă că giulgiul este vechi de două milenii, făcînd o asemănare între desenul de pe pînză şi primele portrete ale lui Isus, pictate de artişti în secolul al VI-lea. Or, dacă pînza este autentică, de ce au trebuit să treacă 1300 de ani, timp în care nimeni n-a vorbit despre giulgiul lui Christos? Şi totuşi există vagi indicii care ne duc înapoi în istorie. Şi înapoi înseamnă în oraşul Ierusalim. În mod firesc, apostolii sînt cei care ar fi dorit să păstreze ceva care era atît de strîns legat de persoana lui Isus. Ar fi putut ei sustrage giulgiul? Legea iudaică decreta că orice lucru care a intrat în contact cu un cadavru este pîngărit. Dar probabil că apostolii au călcat legea de dragul Învăţătorului şi au ascuns giulgiul. Cercetătorii au descoperit o icoană, păstrată cu veneraţie de preoţii italieni. Lucrare bizantină în argint, ea prezintă prima istorie originală a pînzei sfinte. Icoana ni-l înfăţişează pe regele Abgar din Edessa aflat pe patul de suferinţă. Se pare că el auzise de Isus, deoarece se spune că şi-ar fi trimis solii după un remediu, la Ierusalim. Aceştia s-au întors cu o pînză care l-a vindecat în mod miraculos pe rege. Cercetătorul Ian Wilson crede că aceasta este pînza despre care vorbea toată creştinătatea, giulgiul de înmormîntare a lui Isus, şi că apostolii l-au trimis din Israel, pentru mai mare siguranţă, regelui prieten din Edessa, Abgar.

MANDYLIONUL A FOST FURAT DIN CONSTANTINOPOL

Timp de mai bine de 500 de ani, pînza a stat ascunsă în oraşul numit astăzi Urfa. Ian Wilson este convins că în această pictură bizantină timpurie, care reprezintă evenimentul, deşi în mod ciudat numai figura lui Isus este arătată, se află răspunsul la întrebarea: de ce nu se face nici o menţiune a giulgiului în primele 13 secole de după moartea lui Isus? Iată cum ar suna acest răspuns în viziunea cercetătorului. În greaca veche, mandylion se spunea *tetradiplon*, care înseamna „împăturit în patru". Cînd giulgiul se împătureşte în patru, ceea ce rămîne deasupra este figura fără corp. A fost giulgiul împăturit astfel pentru a nu părea pînza de înmormîntare? Pentru creştinătatea estică *mandylion* însemna relicva sfîntă, giulgiul lui Christos. În anul 1000, Madylionul a ajuns la Constantinopol, inima imperiului creştin de est. Aici el era arătat populaţiei numai în momentele de restrişte, în ideea că, astfel, toţi erau protejaţi de divinitate. Dar în 1203 urgia s-a abătut, Constantinopolul n-a mai putut fi apărat de nimeni şi de nimic, o mare armată cruciată (expediţii militare creştine între secolele al XI-lea şi al XIV-lea, menite să recapete pămînturile sfinte căzute sub stăpînirea turcilor) a intrat în oraş, prădîndu-l şi măcelărind populaţia,

cu o cruzime fără seamăn şi într-o proporţie fără precedent. În timp ce toate aceste grozăvii se produceau în oraş, Mandylionul a dispărut fără urmă. L-a furat vreun preot localnic? Sau poate unul dintre cruciaţi şi l-a însuşit, ducîndu-l în mod clandestin în ţara lui de origine, Franţa?

GIULGIUL ŞI ORDINUL TEMPLIERILOR

Răspunsul s-ar putea găsi în rîndul celor mai temuţi şi puternici dintre cruciaţi, Cavalerii templieri. Acest ordin, extraordinar de bogat, înfiinţat în 1118 de doi cavaleri, era menit să-i apere pe pelerinii care călătoreau spre Pămîntul Sfînt. Ordinul s-a învăluit în mister, trezind invidia regilor şi papilor. Pe vremea aceea se zvonea că membrii acestui ordin al Cavalerilor templieri venerau un idol ciudat, în capelele lor rotunde era pictat un bărbat, o figură misterioasă. Pentru că avea nevoie de banii lor, în 1307, Filip al IV-lea, regele Franţei i-a acuzat de erezie, i-a arestat şi i-a zvîrlit în închisori, i-a torturat pentru a le smulge mărturisirile şi le-a confiscat averile. Cînd Marele Maestru al Templierilor, Jacques de Molay, împreună cu alţi comandanţi printre care Jeoffry de Charnay, şi-au retras mărturisirile date sub ameninţare, pledînd pentru nevinovăţia lor şi a Ordinului, Filip al IV-lea i-a ars pe toţi pe rug, în Paris, pe 18 martie 1314. Figura misterioasă pe care o venerau Templierii nu era alta decît imaginea lui Isus copiată după Mandylion. O generaţie mai tîrziu, după execuţarea templierilor, giulgiul apărea în Lirey, localitatea franceză pe care o aminteam mai sus, în posesia unui cavaler Geoffrey de Charny. Sare imediat în ochi asemănarea celor două nume de cavaleri, şi deşi nimic nu-i sigur, ea şi-ar putea avea explicaţia într-o legătură de familie. Dar de un lucru putem fi siguri: Geoffrey de Charny nu era doar un obscur cavaler dintr-o modestă localitate franceză. El se bucura de o onorabilitate deosebită, de vreme ce este menţionat ca autor al „Regulilor cavalereşti ale Franţei" şi este consemnat că a murit în bătălie, purtînd stindardul ţării sale. Putea el fi un om capabil de fraudă şi fals? Putea el anunţa un fals fără valoare ca fiind giulgiul de înmormîntare al lui Isus? O întrebare însă rămîne: Ceea ce a adus de Charny de la Constantinopol este într-adevăr Mandylionul, giulgiul? Şi dacă răspunsul este afirmativ, cum se explică rezultatele datării cu carbon radioactiv?

Unii critici ai rezultatelor ştiinţifice apreciază că giulgiul a fost afectat de factori exteriori pe care testele nu le-au luat în consideraţie. Cei care au participat la cercetările din 1988 îşi susţin teoriile, datarea a fost corectă. Însă, cercetătorul rus Dimitri Kuzeţov nu împărtăşeşte entuziasmul echipei occidentale. El crede că testele cu carbon nu sînt întotdeauna sigure, mai ales în situaţii cînd materialul cercetat este expus focului. La foc pînza s-a îmbogăţit nu numai cu carbon, ci şi cu carbon radioactiv sau cu izotopul carbonului 13. „Acest fapt are o influenţă esenţială asupra oricăror calcule de datare bazate pe teste cu carbon 14 şi carbon 13", declară Kuzeţov. De aceea, în privinţa giulgiului din Torino nu se pot da răspunsuri uşoare.

Este figura aceasta imprimată pe pînză chiar Isus din Nazareth, sînt acestea buzele celui care a rostit „Doamne, doamne, de ce m-ai părăsit?"? Este aceasta figura Judecătorului din Ziua de Apoi? Pentru unii răspunsul este clar, mai ales că în Evanghelia lui Ioan se vorbeşte despre „fîşii de pînză de in" şi nu despre o pînză de patru metri lungime şi doi metri lăţime. Dar pentru alţii, totul rămîne un mister.

Traducere şi prezentare de
GEORGE CUŞNARENCU ❖

VALEA SFÎNTĂ A INDIENILOR

Senora Vitoria, mamă a doi copii, înaltă şi bine clădită, are cam patruzeci de ani. Este proprietara unei agenţii aflate într-o încăpere minusculă, în care singurul funcţionar, senora Vitoria, ne vinde bilete pentru singurul microbuz al agenţiei. În ziua următoare, doi chilieni, doi americani, două fete din Peru şi cu mine şi, avînd la volan pe singurul şofer al agenţiei, senora Vitoria, pornim spre Pisaq. Depresiunea numită Valea Sfîntă a lui Incă începe imediat după Cuzco, o gaură imensă, un hău groaznic ce se căsca în stînga noastră. Ne-a apucat pe toţi răul de înălţime şi ameţeala. Am coborît pe serpentine spre fundul văii, am ajuns la Pisaq. Tîrgul se întinde de la baza muntelui, vreo cîteva sute de metri în sus, în mijloc o biserică, o piaţă care strînge, o dată pe săptămînă, toţi locuitorii văii. În piaţă se vînd împletituri de lînă, animale, alimente, între care nu lipseşte *rocoto* (ardeiul iute), *chicha* (băutura tradiţională din porumb), obiecte din piatră şi aramă pentru turişti. Negustorii vin de la zeci de kilometri, au portul tipic al indianului de pe înălţimi şi nu vorbesc decît *quecha*, vechea limbă a incaşilor. La vremea prînzului, după ciudata slujbă la biserică, pornim spre Ollantaytambo. De fortăreaţa asta este legată o poveste de dragoste incaşă: generalul Ollantay şi prinţesa Cusi Coylor (Steaua Bucuriei, în quecha) sînt printre puţinele personaje omeneşti din legendele Anzilor. Dar bastioanele şi zidurile n-au fost ridicate în amintirea celor doi eroi de legendă, ci din raţiuni mult mai practice: relieful abrupt făcea ca fortăreaţa construită pe povîrnişul muntelui, deasupra Văii Sfinte, să fie aproape inexpugnabilă. Deocamdată nimeni, niciodată, nu cred să poată explica cum blocuri uriaşe de piatră din peretele fortăreţei au făcut, prin aer, un salt de cîteva sute de metri, deasupra unui hău, pentru a se aşeza apoi, cuminţi, în zidul mastodont. Cetatea nu s-a dovedit, însă, inexpugnabilă, acest bastion a căzut şi el în mîinile europenilor. Iar ultimii Inca, rămaşi conducători au ales calea selvei. Iar selva i-a ascuns multă vreme într-un oraş misterios numit Vilcabamba la Vieja, oraş pe care conchistadorii lui Pizzaro nu i-au descoperit niciodată şi numai secolul al XX-lea a dezvăluit adevărul: undeva, pe culmi, incaşii s-au mai ascuns cîteva secole într-o cetate care poartă astăzi numele de Machu Pichu.

(În numărul viitor: Machu Pichu, un oraş adormit pe creasta muntelui!)

ALEXANDRU MIRONOV ❖

Istorii neelucidate la curţile regale

UN REGE PENTRU CINCI ZILE ŞI BLESTEMUL TEMPLIERILOR

În acele vremuri (sîntem în anul 1316), veneraţia francezilor pentru regi depăşea orice limite. Dar aşa se explică de ce doica pruncului Ioan I l-a înlocuit pe autenticul suveran cu *propriul său fiu*, de vîrstă foarte apropiată. Marie de Carsi o suspecta pe contesa d'Artois că vrea să-l aducă pe tron pe fiul său vitreg, Filip de Poitiers. Practic, a fost un sacrificiu suprem, căci bănuiala doicii s-a confirmat. Am putea vorbi chiar de un fel de fanatism proregal. Marie de Carsi a făcut un gest de o „noblete criminală", fără să-şi anunţe soţul. Abia treizeci de ani mai tîrziu ea va mărturisi adevărul... Dar era prea tîrziu. Copilul devenit bărbat află că de fapt este regele legitim al Franţei. Cu sprijinul interesat politic al unor nobili italieni, el încearcă un fel de minirevoluţie cu o armată improvizată, dar regele titular, Ioan II cel Bun, stopează sîngeros tentativa... Nimeni nu putea crede că un capeţian (Ioan I, rege postum) se va înţelege cu un Valois (Ioan II). Dihoniile regale s-au rezolvat doar pe calea armelor.

Istoricii francezi nu ştiu nici acum dacă pruncul ucis a fost sau nu fiul lui Ludovic X Încăpăţînatul. Dar ceea ce s-a întîmplat cu Franţa acelor vremuri confirmă uluitor *marele blestem* adresat de maestrul suprem al Ordinului Templierilor, Jacques de Molay, înainte de a fi ars pe rug. Urgia cuvintelor lui pornea împotriva înalţilor demnitari ai Curţii regale, a urmaşilor lor şi a papei Clement V, care abolise ordinul Templierilor pentru a face pe plac lui Filip cel Frumos. Miraculos sau nu, acest papă moare în suferinţă la numai 42 de zile după marele blestem (făcut la 18 martie 1314), consilierul regelui este otrăvit puţin după aceea, Filip cel Frumos e ucis la o partidă de vînătoare, Ludovic X îşi ucide prima soţie, fiul lui (Ioan rege postum) este ucis sau substituit, Carol IV nu lasă urmaşi, şi, în sfîrşit, izbucneşte Războiul de O Sută de Ani, care a devastat Franţa sub atacurile englezilor, ea pierzînd o pătrime din teritoriu prin umilitorul tratat de la Brétgny (1360)...

A „funcţionat" oare blestemul templierului? Tot fabuloasa istorie a Franţei răspunde, pe acelaşi palier al miracolelor: Ioana d'Arc a distrus blestemul, atitudinea ei a revigorat spiritul patriotic. Dar după o sută de ani şi după ruşinoasa pruncucidere a lui Ioan-rege postum sau rege substituit...

PAUL IOAN ❖

Un război al computerelor nu ar fi mai puţin groaznic decît unul chimic

CYBER TERORIŞTII AMENINŢĂ CU AL TREILEA RĂZBOI MONDIAL?

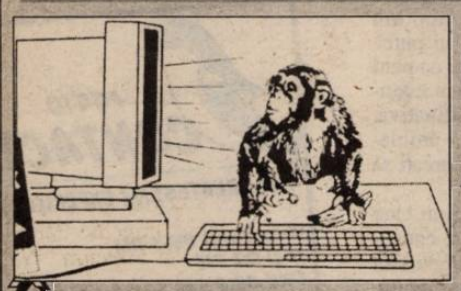

Într-un articol din ziarul londonez „Daily Mail" este citat John Deutch, fostul director al C.I.A., care avertiza că în următorii cîţiva ani n-ar fi exclus ca S.U.A. să se confrunte cu infractori foarte periculoşi în sistemele computerizate de importanţă vitală, în care se pot infiltra teroriştii străini. Un război al computerelor, după opinia sa, nu va fi mai puţin groaznic decît unul chimic, biologic sau nuclear, iar S.U.A. şi Anglia sînt deosebit de vulnerabile, întrucît în ele sînt concentrate cele mai sofisticate sisteme computerizate. „Daţi-mi zece hackeri (expresie de jargon pentru infractorii capabili să pătrundă în sisteme computerizate pentru a le decodifica - n.red.) şi într-o lună şi jumătate am să îngenunchez S.U.A. şi Anglia", spunea cu convingere un înalt personaj din F.B.I. Ce-i drept, în prezent s-a demonstrat că cele mai conspirativizate parole, în cele mai complexe sisteme computerizate pot fi dezlegate. „Rand Corporation", companie americană, a întreprins o variantă „de instrucţie" avînd ca temă pătrunderea unor ciberterorişti în sistemele computerizate de importanţă vitală ale S.U.A. Rezultatele sînt înspăimîntătoare. Potrivit acestei variante „de instrucţie", California a fost lipsită de energie electrică; a fost nimicită o gigantică rafinărie de petrol; a fost destabilizată bursa newyorkeză de fonduri; au început ciocniri de trenuri în împrejurimile Washingtonului; a fost introdus un virus distrugător în sistemul computerelor de la Pentagon. Toate aceste catastrofe le-ar putea „opera" hackerii de azi, după cum afirmă specialiştii.

LAURENŢIU CHECICHEŞ ❖

■ Japonez cu nume original

„DIAVOL" VA FI NUMELE TĂU!

O adevărată premieră juridică a avut loc cu nu foarte mult timp în urmă în Japonia. După un proces care a durat cîteva luni, cetățeanul M. Ishibashi a cîștigat un proces prin care admnistrația orașului a fost obligată să nu se mai opună la numele pe care dorea să i-l dea fiului său: Akumachan. N-ar fi ceva foarte deosebit - nici chiar durata neobișnuită a unui astfel de proces - și nici nu s-ar fi vorbit despre toate acestea, numai că numele respectiv înseamnă în japoneză nici mai mult, nici mai puțin decît „diavolul".

Serviciile de stare civilă japoneze fuseseră de părere că un asemenea nume ar fi prejudiciat grav copilul, dar în final au fost nevoite să se supună deciziei tribunalului.

Motivul tatălui: să dea fiului său un nume „original, impresionant și de neuitat". Ceea ce cu siguranță i-a reușit, deși nu știm cît de mult va aprecia această originalitate copilașul care încă nu realizează ce nume poartă...

■ Cînd norocul se ține scai...

OMUL CARE A ÎNVINS MOARTEA DE OPT ORI!

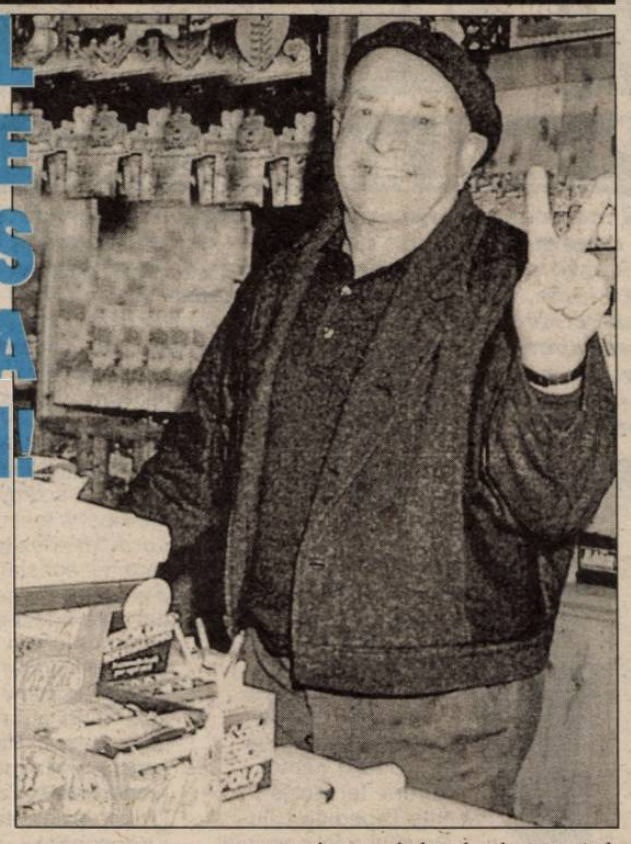

Omul care, de opt ori, a învins moartea este un simpatic italian din Santa Croce sull'Amo (Pisa), Mario Mannari. Oricînd este dispus să povestească, așa cum a făcut-o recent unui reporter al revistei „Stop", toate cele opt împrejurări în care a reușit să scape cu viață.

Prima dintre ele s-a petrecut la vîrsta de 18 ani, cînd era voluntar în aviație. Într-o bună zi, a cerut unui instructor permisiunea să-l acompanieze într-un zbor de rutină. Accidentul s-a produs în momentul decolării, cînd un motor s-a blocat, avionul nu a putut lua înălțime și s-a izbit foarte puternic de un gard. În urma șocului, o aripă a fost complet sfărîmată dar din fericire nu s-a declanșat un incendiu și amîndoi s-au ales doar cu răni ușoare. A doua oară, nefericita întîmplare s-a datorat tot unui accident aviatic. Avionul în care se afla alături de pilot, a decolat în bune condițiuni, însă, brusc, datorită unui gol de aer, a căzut și s-a sfărîmat fără să explodeze. A treia oară cînd s-a întîlnit cu moartea s-a petrecut în timp ce repara un motor de avion. Un scurt-circuit a declanșat un incendiu și flăcările l-au învăluit și pe el. Și de data aceasta norocul i-a surîs: colegii lui de muncă, dînd dovadă de prezență de spirit, i-au sărit în ajutor reușind să stingă flăcările. A fost internat cu arsuri, în spital, unde a rămas timp de două luni.

Apoi au mai urmat alte întîmplări nefericite. Transferat la Perugia, pe unul dintre aeroporturi, el avea (printre altele), și sarcina de a uda, cu ajutorul unei cisterne, zonele de verdeață. Efectuînd o manevră greșită, el a lovit unul dintre stîlpii de iluminare. În cădere, firele electrice au căzut pe cisternă provocînd un scurt-circuit care i-a provocat leziuni serioase. În timpul războiului, Mannari a văzut moartea cu ochii de trei ori. Prima oară, la Grosetto, a scăpat cu viață după o luptă în care mitralierele dușmane au secerat complet pe cei din jurul său. Apoi, la Catania, a ieșit teafăr în urma unui groaznic bombardament cînd s-a ascuns sub un vagon de cale ferată.

A urmat o altă miraculoasă întîmplare. Arestat, el a fost condamnat la moarte împreună cu alți soldați acuzați de acțiuni de partizani. Cînd a fost pus la zid în fața plutonului de execuție german, a simțit că-i vine să leșine. A căzut cu o infimă fracțiune de secundă înainte de comanda „foc".

A opta oară - și ultima - s-a petrecut la Castelfranco în timp ce se afla la volanul unui camion. Unul dintre cauciucuri a explodat, ceea ce a dus la răsturnarea mașinii. Mannari s-a ales cu o fractură de picior. Acum, ajuns la 73 de ani, speră să nu mai aibă întîmplări asemănătoare...

În California, numele delincvenților sexuali - trecute pe CD-Rom

Locuitorii orașului San Jose, din California, vor putea de acum înainte să cunoască numele concitadinilor care au comis delicte de natură sexuală. Comisariatele de poliție din California au permis accesul doritorilor la cazierele judiciare a 64000 de delincvenți sexuali, pentru a putea afla din timp dacă nu cumva unul dintre aceștia locuiește în același cartier. Informațiile, stocate pe CD-ROM, PC, cuprind numele, condamnarea, natura delictului, codul poștal și, în unele cazuri, chiar fotografia delincventului. Aceste liste nu dezvăluie însă adresa precisă a criminalilor, însă în unele cazuri poliția poate oferi informații complementare, mai ales cînd e vorba de cartierul în care cel vizat locuiește, a declarat Rob Stutzman, purtător de cuvînt al responsabilului juridic, procurorul general al statului California, Dan Lungren. Astfel, cei care vor să afle mai multe date despre un vecin dubios n-au decît să tasteze numele acestuia pe un computer și să verifice dacă numele îi este sau nu trecut pe listă. Evidența electronică a violatorilor a fost făcută publică în urma afacerii Magan Kanka, stupefiantul caz al unei fetițe de 7 ani violată și ucisă în New Jersey, de un individ care mai fusese condamnat pentru două delicte sexuale și care tocmai se mutase în cartierul în care locuia fetița. Părinții lui Megan și numeroase asociații au dus o luptă lungă pentru a obliga guvernul american să autorizeze accesul publicului la registrele poliției, cu date despre delincvenții sexuali. În statul Florida, o listă asemănătoare poate fi accesată pe rețeaua Internet.

(ARPRESS)

Egipt
Doi copii se înecă pentru a salva o găină

Doi copii, frate și soră, s-au înecat, la 14 iunie, încercînd să salveze o găină căzută în Nil, la Saqalta (490 km sud de Cairo), relata cotidianul egiptean „Al Wafd" în ziua următoare. Cele două trupuri au fost recuperate, cîteva ore mai tîrziu, de scafandri Ziarul nu precizează vîrsta bieților copii.

■ Secretul luat în mormînt

UN REFUZ SUSPECT

Dorind să intre în posesia unei moșteniri consistente, James McGuire (în fotografie) din Spokane (statul american Washington) a falsificat un certificat de căsătorie. El locuia de mai mulți ani împreună cu Lisa Welton, care, la debutul relației lor, îi spusese că este văduvă.

Cei doi s-au întîlnit în 1986, la o licitație, în Seattle. A fost o dragoste fulgerătoare. Ambii aveau treizeci și șase de ani. James și-a părăsit serviciul și s-a stabilit la Spokane, unde Lisa avea o situație înfloritoare. În pofida insistențelor lui, ea n-a vrut să se căsătorească oficial niciodată. În 1995, Lisa a fost descoperită ca avînd cancer la stomac. Dar nici în acele împrejurări dramatice nu a dorit să facă pasul hotărîtor... A murit la finele lui 1995.

Circumstanțele juridice îl dezavantajau pe James, în lipsa unui testament. Astfel, împreună cu un avocat, bărbatul a ales soluția cea mai simplă: un certificat de căsătorie fals (mai ușor de fabricat decît un testament ograf, adică scris în întregime de mîna defunctei). Suma la care se așteptau cei doi „poznași" era de peste un sfert de milion de dolari... Toate aceste manevre s-au petrecut foarte repede, la cîteva zile de la înhumare. Numai că surpriza n-a întîrziat nici ea. Din localitatea Olympia (același stat) a sosit William Welton! El și soția sa hotărîseră cu mulți ani în urmă să trăiască separat, fără să divorțeze. Acesta a fost motivul pentru care Lisa îl mințise pe James McGuire și refuzase mariajul oficial. Cei doi falsificatori nu numai că n-au încasat nici un ban, dar au primit o sentință pe măsură: cîte cinci ani de închisoare, cu posibilă suspendare după jumătate din pedeapsă!...

PRIMA VICTIMĂ

În Statele Unite există, sau mai exact existau, doar două femei pilot de avioane de luptă, în cadrul forțelor aeriene americane. Amîndouă pilotau avioane A-10, „Tankbuster". Din păcate, acum a rămas doar una... Căpitan Amy Lynn Svoboda, în vîrstă de 29 de ani, s-a prăbușit cu avionul cu care executa un program de antrenament, lîngă orașul Gila Bend, devenind astfel prima victimă din rîndul piloților de luptă aparținînd sexului frumos.

Trăiește și doarme într-un muzeu

O COLECȚIE DE ÎNCĂLȚĂMINTE... FĂRĂ PERECHE!

Cînd intri în casa lui Ernst Tillmann, parcă-ți sar pantofii din picioare... de uimire! Unde te uiți nu vezi decît cizme, sandale, papuci, pantofi de toate mărimile și formele.

Casa sa din Süchteln (Germania) seamănă cu un depozit. Din podea pînă în tavan, din pivniță pînă în pod sînt rafturi, cutii, lăzi - pline de încălțăminte. Abia după un timp îți dai seama că există o ordine, că este vorba de o colecție, împărțită pe țări și epoci. Proiectantul, în vîrstă de 72 de ani deține în muzeul său particular 1300 de perechi de încălțăminte.

Ernst Tillmann a lucrat întreaga sa viață în domeniu - cizmar, comerciant, expert.

Pasiunea sa de colecționar a început cu mai bine de 30 de ani în urmă, cînd la un talcioc din Bremen a descoperit o cizmă de damă de la sfîrșitul secolului. „De fapt am luat-o ca să-mi decorez biroul, s-o pun pe perete", își amintește dl. Tillmann, „dar pe urmă m-am gîndit c-ar fi frumos să mai am și alte exemplare vechi".

Microbul colecționarilor își pusese pecetea. Și așa, destul de repede, s-au adăugat alte și alte perechi de încălțăminte. Acest lucru a fost posibil și prin contactele pe care le-a avut în domeniu și datorită numeroaselor sale călătorii pe toate continentele. Fiecare piesă avea istoria sa. Cizma unui beduin de pe la 1850, achiziționată în Africa la un tîrg de cămile. Două zile s-a tîrguit cu vînzătorul pînă a intrat în posesia ei.

Cea mai „grea" piesă este o gheată de scafandru de 12,5 kg și cea mai „ușoară" - un pantof de damă de pe la 1830 cîntărind 93 de grame. Recordul de vîrstă îl deține o sanda romană din sec. II.

Colecționarul nu este preocupat numai de achiziționarea acestor piese, ci le și restaurează cu mare migală.

Nu este de mirare că septuagenarul nu cunoaște ce este plictiseala!...

CONVINSĂ CĂ ȘI-A UCIS FIICA, S-A SINUCIS

■ Dramă în zi de sărbătoare

Trebuia să fie o zi de sărbătoare și totul s-a transformat într-o absurdă tragedie familiară. Întîmplarea s-a petrecut la Siracusa. Natalia Gennaro (37 ani), vice-inspector de poliție, o ajuta pe fiica sa, Federica (5 ani) să se pregătească pentru un carnaval al copiilor. La un moment dat, din pistolul pe care-l purta asupra ei, a țîșnit un glonț drept în pieptul fetiței. Natalia, convinsă că și-a ucis prin imprudență fetița, a dus arma la tîmplă și a tras, după care s-a prăbușit pe podea. Alarma provocată de cele două descărcări de armă au alarmat pe părinții Nataliei care se aflau într-o cameră învecinată. Cînd au pătruns în cameră în fața ochilor li s-a înfățișat un spectacol tragic: fiica și nepoata lor zăceau într-o baltă de sînge.

După sosirea serviciului de salvare, medicul de gardă a constatat că fetița trăia și a dispus internarea ei urgentă la spital unde a fost operată imediat salvîndu-i viața. În schimb, pentru Natalia orice ajutor a fost inutil.

30 de ani de la „Sclava Isaura”

Premii pentru telenovele

Canalul mexican de televiziune „Galavision” a acrodat în luna iunie premiile decernate în urma competiției ce funcționează desigur și în ceea ce privește serialele (latino-americane). Festivitatea a marcat și împlinirea, pe 16 iunie, a 30 de ani de la începutul filmărilor în această zonă a lumii pentru realizarea primei telenovele propriu-zise: „Sclava Isaura”. După trei decenii de la lansarea acestui gen de film pentru televiziune, care pe parcursul anilor s-a bucurat de un succes din ce în ce mai mare, s-a ajuns în prezent la „o recoltă” suficient de bogată încît să permită o ierarhizare valorică. Iată așadar clasamentele:

● Premiul pentru cea mai bună telenovelă - „Inimă sălbatică”.

● Pentru cel mai bun actor într-un rol principal au fost nominalizați: Eduardo Palomo („Inimă sălbatică”), Osvaldo Rios („Văduva”), Gabriel Corrado („Perla neagră”), Danilo Santos („Señora Tentacios”) și Vicente Tepedino („Iluzii”). Premiul a fost acordat lui *Eduardo Palomo*, interpretul lui Juan del Diablo.

● Premiul pentru cea mai bună actriță într-un rol principal a fost cîștigat de *Lucia Mendez* (actrița pe care telespectatorii români o știu din „Dulce ispită”, dar care a fost premiată pentru rolul din „El Extrano Ritorno de Diana Salazar”, serial care la noi nu a fost încă difuzat). Pentru acest premiu mai fuseseră nominalizate: Edith Gonzales („Inimă sălbatică”), Coraima Torres („Kassandra”), Veronica Castro („Rosa Salvaje”) și Ruddy Rodriques („Niña Ronita”).

● Cel mai bun actor într-un rol secundar a fost desemnat *Osvaldo Rios* („Juan Luis”), care a cîștigat în fața actorilor: Danilo Santos (Amador din „Văduva”), Juan Carlos Vivas („Peligrosa”), Pedro Juan Figueroa („Señora Tentacio”) și Ariel Lopez Padilla („Inimă sălbatică”).

● Premiul pentru cel mai bun scenariu a fost decernat serialului *„Kassandra”*.

● Cea mai palpitantă telenovelă a fost considerată *„Văduva”*.

LUNI, 4 august

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **19.55** Doar o vorbă „săț-i” mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție” **22.00** În fața dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Revistă de istorie **0.30** Rock Live.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Conviețuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Atletism **20.00** Teatru TV: „Titanic vals” de Tudor Mușatescu **22.00** Atletism **24.00** TVM * Mesager **0.30** Cantonete la malul mării.

MARȚI, 5 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: oră 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **17.35** Medicina pentru toți **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Grădina lui Allah” (SUA, 1936). Cu: Marlene Dietrich **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Universul cunoașterii **0.30** Planeta cinema (r).

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.25** Serial (r): „Canary Wharf” **8.50** Serial (r): „Echipa de intervenție” **9.45** Memorialul durerii (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Serial (r): „Frumoasa și bestia” **13.15** Biserica satului (r) **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Atletism **20.15** Film: „Maigret se teme” (Franța/Elveția, 1995) **22.00** Atletism **23.30** Arhive românești **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 6 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Ecoturism **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **17.35** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mîndrie și prejudecată” **22.00** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopții.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Savannah” **10.00** Medicina pentru toți (r) **10.30** Serial de călătorii (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Serial (r): „Perla coroanei” **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Atletism **20.15** Film: „CIA II: Obiectiv Alexa” (SUA, 1996). Cu: Lorenzo Lamas (r) **22.00** Atletism **23.30** De la clasic la contemporan **24.00** TVM * Mesager **0.30**. Pagini memorabile cu orchestra „Virtuozii” din Moscova.

JOI, 7 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **15.45** Lege și fărădelege **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **17.35** Bank-note **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn” **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** La volan 153.014 km **23.00** Serial: „Canary Wharf” **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Detectivul din Los Angeles” **10.00** În flagrant (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Serial (r): „Mîndrie și prejudecată” **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Ceaiul de la ora 5 - invitat Mircea Ciumara **19.00** Atletism **20.15** Cinematograful de artă: „Dragoste pentru totdeauna” (Franța, 1984) **22.00** Atletism **22.30** Orizont cultural **23.30** Media-club **24.00** TVM * Mesager **0.30** Vă place opera?

VINERI, 8 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Media-club (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului” **14.10** Serial (r): „Șeicul” **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Specialitatea casei” **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach” **20.00** Jurnal **21.00** Festivalul și Concursul Național al interpreților cîntecului popular românesc „Maria Tănase” **22.00** Film: „Virus mortal” (SUA, 1993) **0.50** Cinematograful de noapte: „Necunoscuții” (SUA, 1996).

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf” **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn” **10.00** Universul cunoașterii (r) **10.40** Serial (r): „Micul Yeti - drumul spre casă” **11.35** Serial (r): „Sunset Beach” **12.30** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.30** Desene animate **16.05** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea” **19.00** Atletism **20.15** Nopți la malul mării **21.00** Robingo 2 **22.00** Atletism **22.30** Memento cultural **23.30** Documentar TV.

SÎMBĂTĂ, 9 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la... Iași! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Serial: „Cartea cu povești” **9.55** Feriți-vă de măgăruș! **10.45** Film: „Vom merge la Monte-Carlo” (Franța, 1951). Cu: Audrey Hepburn **12.35** Serial: „Mork și Mindy” **13.00** Serial documentar **14.15** Mapamond **14.45** Turnul Babel **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke” **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Atletism **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.35** Săptămîna sportivă **21.00** Serial: „Savannah” **22.00** Cum vă place... **23.05** Serial: „Perla coroanei” **24.00** Serial: „Detectivul din Los Angeles” **0.50** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Atletism **8.10** Serial: „Lupii aerului” **9.05** Pas cu pas **9.30** Atletism **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** Arte vizuale **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului” **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.10** Bursa invențiilor **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Atletism **20.05** Film: „Fata din Roma” (Italia, 1982). Cu: Gina Lollobrigida **0.30** Atletism **1.00** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 10 august

PROGRAMUL 1: **7.00** TVR Cluj-Napoca **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi” **9.35** Desene animate **10.00** Ala-bala, portocala! **11.00** Viața satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha!” **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9” **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Atitudini anglo-saxone” (Anglia, 1992) **22.25** Studiul șlagărelor **23.05** Camel Planet Olimp **0.10** Gala circului francez.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului” **9.00** Pas cu pas **9.30** Ferestre deschise **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iași **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului” **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!” **15.10** Bursa invențiilor **15.30** Desene animate **15.55** Film serial: „Secretele nisipului” **17.00** Serial: „Șeicul” **18.00** Serata muzicală TV **19.50** Magazin sportiv * Atletism **23.00** Serial: „Frumoasa și bestia” **0.30** Divertisment internațional..

(După Panoramic TV)

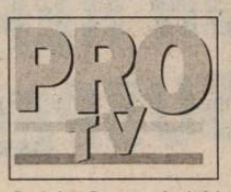

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial” **13.00** Procesul etapei (r) **14.30** Lumea filmului (r) **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Șoapte de iubire” **17.30** Serial: „Zona Crepusculară” **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! - concurs de cultură generală **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Arunc-o pe mama din tren” (SUA, 1987). Cu: Danny De Vito **22.25** Serial: „Familia Bundy” **22.55** Serial: „Viața ca în filme” **23.25** Știrile Pro TV **23.50** Serial: „La limita imposibilului” **0.35** Generația PRO **1.00** Film erotic: „Killing For Love”.

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County” **13.00** Profesiunea mea - cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Șoapte de iubire” **17.30** Serial: „Arca lui Noe” **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Chicago Hope” **21.00** Serial: „Secrete de familie” **22.00** Serial: „Familia Bundy” **22.30** Serial: „Viața ca-n filme” **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Generația PRO.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County” **13.00** Am întîlnit și români fericiți (r) **14.00** Generația PRO **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Șoapte de iubire” **17.30** Serial: „Război în viitor” **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Suspiciunea” (II) (SUA, 1992) **22.00** Serial: „Familia Bundy” **22.30** Serial: „Viața ca-n filme” **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Generația PRO **0.45** Film erotic: „Romancing Sarah”.

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Beverly Hills” (r) **13.00** Față-n față cu Ilie Șerbănescu (r) **14.00** Sport extrem **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Șoapte de iubire” **17.30** Serial: „Hercule” **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Melrose Place” **21.00** Serial: „Doctor în Alaska” **22.00** Serial: „Familia Bundy” **22.30** Serial: „Viața ca-n filme” **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Generația PRO **0.45** Film erotic: „Love and Desire”.

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H.” **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit” (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire” (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului” **12.00** Serial: „Apocalipsul” **13.00** Divertis show **14.00** Generația PRO **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock” **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit” **16.45** Serial: „Șoapte de iubire” **17.30** Serial: „Xena, prințesa războinică” **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?” **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Serial: „Dosarele X” **21.00** Film: „Legătură mortală” (SUA, 1994) **23.00** Știrile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului” **0.15** Serial: „Zona crepusculară” **0.45** Generația PRO **1.00** Film: „Doctorul Dolittle” (SUA, 1967).

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Flipper” **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper” **10.00** Film: „Doctor Dolittle” (r) **13.00** Film: „Întoarcerea acasă” (SUA, 1978). Cu: Jane Fonda **15.15** Rug-

Gabriel Corrado și Andrea del Boca

● *„Kassandra”* a luat premii și pentru cele mai frumoase costume și cele mai frumoase dansuri.

● Genericul cel mai apreciat a fost cel al serialului *„Înrobită de iubire”.*

● Au fost acordate și premii pentru cele mai frumoase cîntece. La capitolul cîntece cu orchestră a cîștigat *Yolandita Monge* (Hayde din „Văduva”), iar la cîntece fără acompaniament *Osvaldo Rios* („Văduva”).

Rubrică realizată de AURORA POPESCU ❖

XENA prințesa războinică

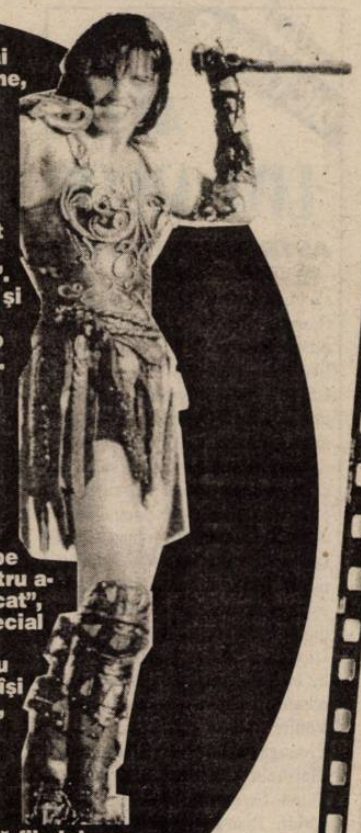

Este unul dintre cele mai urmărite seriale din lume, personajul întruchipat de actrița *Lucy Lawless* fiind un aliaj fascinant de forță și curaj tipic masculine cu fizicul unei femei generos dăruită de natură. Prima bătălie din viața „Xenei”, soldată cu o victorie absolută, s-a dat în 1989, cînd Lucy Lawless a cîștigat locul I la concursul „Miss New Zeeland”. Tot atunci a venit și afirmarea sa în lumea artistică, o dată cu rolul de... prințesă războinică. Noua ipostază nu a fost deloc ușoară,. pentru că prestația ei în film se bazează în primul rînd pe acțiune, deci pe condiția fizică. Pentru a-și menține statura de „erou neînfricat”, „Xena” se supune unui regim alimentar special și unui dur program de exerciții fizice. „Prințesa” mănîncă multă carne, fasole cu cîrnați, cereale, ouă, legume, fructe... și își petrece destul timp făcînd alergări, înot, kickbox, călărie, precum și ședințe zilnice de yoga. „Xena” știe că munca sa pe platourile de filmare nu e ușoară și nici lipsită de riscuri. A trecut deja printr-un extrem de neplăcut accident cînd, aruncată fiind de pe cal, s-a ales cu numeroase fracturi. Lucy Lawless are 28 de ani, este mama unei fetițe de opt ani, dar de un an este divorțată de tatăl acesteia.

viața în serial

ACTORII din lumea telenovelelor nu sînt nici ei deloc indiferenți față de locul pe care îl ocupă în preferințele spectatorilor. Ambițiile, motivate artistic, îi antrenează în competiții mai mult sau mai puțin amicale, fiecare aspirînd la o poziție cît mai înaltă în topul valoric. Pare firesc, așadar, ca între *Gabriel Corrado* („Perla Neagră”) și *Gustavo Bermudez* („Șeicul”), amîndoi argentinieni talentați, consacrați, îndrăgiți, să existe o luptă pe viață și pe moarte pentru supremație. Dar să nu ne îngrijorăm: finalul nu va fi sîngeros pentru că, în curînd, drumurile celor doi se vor despărți. Gabriel Corrado intenționează să părăsească Argentina, să-și ia adio de la seriale, grăbit fiind să-și îndrepte pașii și, desigur, cariera artistică spre studiourile de la Hollywood.

Gustavo Bermudez, fidel încă țării natale care l-a propulsat în lumea starurilor, consideră că nu și-a spus încă ultimul cuvînt în domeniul serialelor pentru televiziune, numai că la ambiția sa de actor se adaugă și cea de producător. Acest ultim „rol” și-l asumă în telenovela „Laberinto”, la care a început deja să lucreze.

„ALONDRA” este primul rol principal din cariera actriței *Ana Colchero.* Debutul său în lumea telenovelei se leagă de distribuția într-un rol secundar (Aimée din „Inimă sălbatică”), serial de succes care a propulsat-o în inima publicului iubitor al acestui gen. Deosebit de ambițioasă și, mai ales, hotărîtă să se impună ca o actriță cu un statut pregnant, Ana înfruntă fără comentarii orice dificultate de pe platourile de filmare, asumîndu-și uneori chiar și riscuri exagerate. Pentru că nu acceptă dubluri în scenele periculoase, secvența accidentului de la rîu (din „Alondra”) n-a fost scutită de incidente neplăcute.

by: Australia - Africa de Sud **17.00** Gillette - lumea sportului **17.15** Motor sport Magazin **17.30** Serial: „Walker, polițist texan” **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluț” **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Țărmul imigranților” (Australia, 1992) **22.00** Serial: „Străzile crimei” **23.00** Știrile Pro TV **23.15** Serial: „Nemuritorul” **0.15** Generația PRO **0.35** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Secret Places”.

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiică oceanului” **9.00** Super Abracadabra **10.30** Film: „Mafia automobilelor” (SUA, 1987) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă” **13.00** Serial: „Banditul” **13.45** Pepsi Music Party **14.55** Automobilism: Formula 1 - MP al Ungariei. Transmisiune în direct **16.45** Lumea filmului **17.10** Pepsi Music Party **17.30** Serial: „Norocosul” (ep.1) **18.15** Serial: „Beverly Hills” **19.30** Știrile Pro TV **20.00** Film: „Străina” (SUA, 1991) **21.45** Pepsi Music Party **22.10** Serial: „Fotomodele” **23.00** Știrile Pro TV **23.30** Procesul etapei **1.10** Tenis: Cincinatti - Super Nine - Finala.

LUNI **12.00** Printre rînduri (r) **13.10** Serial: „Model Academy” **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare” **15.05** „Englezoaica” (r) **16.50** Serial: „Iluzii” **17.40** Între prieteni **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra” **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Zona crepusculară” (SF, SUA, 1994) **23.15** Serial: „Matrix” (paranormal, SUA/ Canada, 1993, ep. 1) **0.05** Serial: „Kassandra”.

GINA LOLOBRIGIDA
TVR II, sîmbătă, ora 20⁰⁵

MARȚI **6.30** Teledimineața **9.00** Între prieteni (r) **9.50** Serial: „Viața în trei” **10.30** Serial: „Iluzii” (r) **11.20** „Zona crepusculară” (r) **12.40** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy” **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare” **15.10** Serial: „Viață dublă” **16.10** Serial: „Madison” **16.50** Serial: „Iluzii” **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra” **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Asediu la Marion” (thriller, SUA, 1992) **23.20** Serial: „Matrix” **0.10** Serial: „Kassandra”.

MIERCURI **6.30** Teledimineața **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.50** Serial: „Viața în trei” **10.30** Serial: „Iluzii” (r) **11.20** „Asediu la Marion” (r) **12.45** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy” **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare” **15.10** Serial: „Viață dublă” **16.10** Serial: „Madison” **16.50** Serial: „Iluzii” **17.40** Totul despre Guvern **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra” **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Magistratul” (partea a III-a) Cu: Franco Nero **23.25** Serial: „Matrix” **0.15** Serial: „Kassandra”.

JOI **6.30** Teledimineața **9.00** Totul despre Guvern (r) **9.50** Serial: „Viața în trei” **10.25** Serial: „Iluzii” (r) **11.10** „Magistratul” (r) **13.10** Serial: „Model Academy” **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare” **15.10** Serial: „Căpitanul James Cook” **16.10** Serial: „Madison” **16.50** Serial: „Iluzii” **17.40** Invitați la Antena 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra” **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Suspiciune” (thriller, SUA, 1985). Cu: George Segal **23.15** Serial: „Matrix” **0.05** Serial: „Kassandra”.

VINERI **6.30** Teledimineața **9.00** Invitați la Antena 1 (r) **9.50** Serial: „Viața în trei” **10.30** Serial: „Iluzii” (r) **11.20** „Suspiciune” (r) **13.10** Serial: „Model Academy” **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare” **15.10** Din lumea fotbalului **16.00** Serial: „Club Hawaii” **16.50** Serial: „Dragă profesore” **18.15** Telerebus **18.55** Beavis și Butthead **19.30** Serial: „Alondra” **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Nunta lui Muriel” (Australia, 1994) **23.30** „Labirintul pasiunii” (comedie, Spania, 1982). Cu: Antonio Banderas **1.20** Serial: „Private Dancer”.

SÎMBĂTĂ **7.00** Știri **7.10** „Alondra” (r) **8.10** Teledimineața **10.00** Desene animate **10.25** „Rățoiul Huey” **10.50** Serial: „Aventurile păsării spațiale” **11.15** „Dragă profesore” (r) **13.00** Documentar: „Viață sălbatică” **13.30** Cinema, Cinema, Cinema **14.20** Serial: „Polițiști în misiune” **15.35** Lumea în care trăim **16.00** Fir întins **16.30** Serial: „Club Hawaii” **17.10** Serial: „Misiune la Chicago” **18.00** Serial: „Spitalul Universitar” **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!” **19.30** Serial: „Sirenele” **20.30** Observator **21.00** „Atac decisiv” (acțiune, SUA, 1995) **22.50** Serial: „Dragoste cu năbădăi” **23.20** Hollywood Top Ten **0.45** Serial: „Aphrodisia”.

DUMINICĂ **7.00** Știri **7.10** „Misiune la Chicago” (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** „Nici o clipă de plictiseală!” (r) **9.00** Desene animate **9.30** „Rățoiul Huey” **10.00** Serial: „Animal Show” **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginație” **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit și credință **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.25** O femeie - un bărbat și jumătate **14.50** Serial: „Spitalul universitar” (r) **15.35** Hollywood Top Ten (r) **16.50** Serial: „Club Hawaii” **17.15** Serial: „Alertă pe plajă” **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show” **19.30** Serial: „Giulia” (dramă, ep. 1) **20.30** Observator **21.00** „Capăt de drum” (dramă, Canada, 1987) **22.40** Știri sportive **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi” **23.25** „Înfruntare în Los Angeles” (polițist, SUA, 1989) **2.00** „Să iubești din nou” (dragoste, SUA).

TELE 1 abc

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă” **14.35** Serial: „Kitt” **15.35** Serial: „Cele două Diane” **16.40** Serial: „O singură viață” **17.40** Serial: „Flash” **18.30** Serial: „Alf” **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție” **22.35** Foc încrucișat **23.30** Cutia muzicală.

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch” **14.00** Serial: „Dragă John” (r) **14.35** Serial: „Kitt” **15.35** Serial: „Cele două Diane” **16.40** Serial: „O singură viață” **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf” **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul” **20.00** Serial: „Familia Walton” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Renegatul” **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă” **14.40** Serial: „Kitt” **15.35** Serial: „Cele două Diane” **16.40** Serial: „O singură viață” **17.35** Documentar: „Expediție pe Amazon” **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf” **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul” **20.00** Serial: „Falcon Crest” **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver” **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch” **14.35** Serial: „Kitt” **15.40** Serial: „Cele două Diane” **16.40** Serial: „O singură viață” **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf” **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul” **20.00** Serial: „Falcon Crest” **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu” **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă” **14.35** Serial: „Kitt” **15.35** Serial: „Cele două Diane” **16.35** Top Ten Viva TELE7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viața între DA și NU **20.00** Serial: „Dinastia” **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Frumoasa și bestia” - SUA, 1962 **22.55** Tentații **23.35** Telefon Top abc.

KIRK DOUGLAS
Amerom, miercuri, ora 20⁰⁰

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **9.15** Desene animate **9.40** Serial: „Femeia Fantastică” **12.45** Documentar: „Chemnitz” **13.15** Serial: „Croazieră de Lux” **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Serial: „Dragă John” **15.30** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prințul din Bel Air” **18.35** Cocktail **19.05** Serial: „Aventurierii” **20.00** Serial: „Dinastia” **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Misiune în Coreea” - SUA, 1955 **23.00** Noua generație **23.45** Serial: „Playboy”.

DUMINICĂ **8.00** Știri **9.15** Desene animate **9.40** D.A. TELE7 **12.50** Documentar: „Frank Wedekind și perioada sa müncheneză” **13.15** Serial: „Croazieră de Lux” **14.20** Necenzurat **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show” **19.05** Serial: „Aventurierii” **20.00** Serial: „Dinastia” **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul” **22.35** Serial: „Murphy Brown” **23.05** Gala TELE7.

TELEROM 38 BUCUREȘTI

LUNI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziției (r) **16.00** Film - Stacojiu și negru (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Astrologia pe înțelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

„Magazin” nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

MARȚI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Documentar (r) **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film - Rockabye - SUA **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

MIERCURI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film - Rockabye (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film - Amos - SUA. Cu: Kirk Douglas **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă **23.30** Știri.

JOI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Magazin turistic (r) **16.00** Film - Amos (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Știri **20.00** Film - Vulturul a aterizat - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

VINERI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Travel, Travel (r) **16.00** Film - Vulturul a aterizat (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziției **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film - Trădat de inocență - SUA, 1986 **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Știri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film - Trădat de inocență (r) **16.00** Cinemateca **19.00** Știri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film - Salamandra - SUA. Cu: Franco Nero, Anthony Quinn, Christopher Le, Claudia Cardinale **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **11.00** Magazin turistic **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecții în cultura italiană **19.00** Știri **19.15** Hello Star! **20.00** Film - Contele de Monte Cristo - SUA. Cu: Richard Chamberlain, Tony Curtis **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

HOROSCOP 4.08 - 10.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Parcurgeți o săptămînă calmă, fără evenimente majore. Se pare că și astrele și dv. sînt în vacanță. Toate curbele astrale principale se mențin la cote medii, fără nici o tresărire. În aceste circumstanțe, liniștea și pacea sufletească vor fi depline, prilej de acumulări și de bilanț. În weekend poate surveni o modificare bruscă de program.

TAUR (21.04 - 21.05): Curba financiară se străduiește să vă facă o surpriză plăcută în prima jumătate a intervalului. Probabil că veți primi bani sau o veste excelentă despre aceasta. Oricum, în această săptămînă se va produce o favorabilă modificare materială. Pe de altă parte, mici probleme cu sănătatea vă vor pune la încercare psihicul. Nu vă alarmați, nu e vorba de nimic serios.

GEMENI (22.05 - 21.06): Două evenimente contradictorii - în viața cuplului dv. - vă vor pune serios pe gînduri cu privire la trăinicia sentimentelor sau la evoluția lor. O poziție nefavorabilă a lui Venus, în raport cu Soarele, poate declanșa întotdeauna crize conjugale. Lucrurile se stabilizează spre finele intervalului. Pe de altă parte curba financiară are oscilații periculoase.

RAC (22.06 - 22.07): Două vești bune din domeniul financiar vor ține capul de afiș al perioadei. Ambele se vor confirma curînd, poate la începutul săptămînii viitoare. În relațiile socio-profesionale pot apare disensiuni. Sensibilitatea dv. proverbială va fi afectată. Cu abilitate și înțelepciune veți depăși impasul. O știre importantă de departe, sîmbătă sau duminică.

LEU (23.07 - 22.08): Deveniți ursuz și ușor iritabil, nimeni nu vă intră în voie - iată care ar fi eticheta psihologică a săptămînii. Este clar că aveți nevoie de cîteva zile de vacanță, de clipe de apropiere sufletească ale partenerului de viață. Pe de altă parte, situația financiară este „pigmentată" de un ghinion previzibil (marți sau miercuri), pe care-l veți depăși ușor.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Mobilitatea intelectuală excelentă, inventivitate și pasiune - iată care ar putea fi emblemele acestei săptămîni foarte solicitante. Vă dovediți util și practic în mediul profesional sau al afacerilor, iar rezultatele nu vor întîrzia să apară - în viitorul apropiat. O surpriză sentimentală plăcută vă va întîmpina în a doua jumătate a intervalului, cînd că veți întîlni cu o persoană foarte dragă.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Ceva șchioapătă în activitatea dv. de zi cu zi, ceva vă scapă atenției și, în consecință, vă puteți aștepta la o surpriză neplăcută. Poate ar trebui să fiți mai chibzuit cu generozitatea pe care o manifestați, uneori interesele dv. se intersectează cu cele ale unor așa-zis amici. Curba financiară este în creștere, veți primi bani.

SCORPION (23.10 - 21.11): Este o perioadă cînd se vor putea cristaliza unele proiecte mai vechi, importante pentru activitatea profesională. Dar, după aspectul lui Mercur și al lui Marte, cred că ar fi bine să amînați deciziile mari, pînă spre mijlocul intervalului următor. Din alt punct de vedere, încercați să treceți peste capriciile de moment ale partenerului...

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Cei aflați în vacanță vor fi scutiți de neajunsurile unor divergențe care se pot ivi în mediul profesional. Situațiile încordate vor desena cute adînci pe fruntea Săgetătorilor și vitalitatea specifică zodiei va fi arma cea mai eficace. Din fericire, viața în cuplu decurge optim, sub oblăduirea lui Venus și a Soarelui.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Planeta Saturn, cea care vă guvernează, vă aduce în această perioadă o vacanță de vis, cu o viață sentimentală în zona optimului. Curba financiară are o scădere lentă, dar asta nu pare să vă afecteze, relaxarea nu este deloc perturbată. Pentru cei născuți în primul decan, sînt posibile mici aventuri galante fără urmări semnificative. Sînteți, în general, impasibili, contemplativi.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Aveți iarăși vînt în pînzele optimismului dv. contagios. Vă implicați cu frenezie în multe direcții, iar sorții de izbîndă sînt foarte mari. Financiar vorbind, veți avea o bucurie consistentă marți sau miercuri, cînd suma de bani primită vă va permite cîteva cheltuieli de suflet. Nu vor lipsi micile tachinerii în cuplu, care vor face viața mai picantă.

PEȘTI (19.02 - 20.03): În primele zile, pentru cei care și-au reluat lucrul după concediu, se vor derula mici evenimente cu caracter de surpriză. Din nefericire, un telefon sau o întîlnire neașteptată vă va pune serios pe gînduri, dar lucrurile se vor lămuri la timp. Curba financiară are tendința de creștere, de la un nivel modest spre unul mulțumitor - la finele intervalului.

mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

ASTROLOGI ROMÂNI

- Ar fi nedrept și impardonabil să nu profit de acest capitol al rubricii pentru a aminti de un maestru român al astrologiei livrești, celebrul Armand G. Costantinescu. Această personalitate a intelectualității românești interbelice (avocat de profesie) a dat la iveală, prin cartea sa „Cer și Destin", un model - aș zice fără ezitare *universal* - al popularizării acestei pseudoștiințe. „Cer și Destin" este un roman cu elemente concrete, matematice, de astrologie experimentală. Zodiacul este grevat pe „Sărmanul Dionis", caracteristicile zodiacale, chiar și cele de amănunt sînt narate ca un basm la gura sobei. Viețile lui Mihai Eminescu, Ion Creangă, Vasile Alecsandri, Titu Maiorescu, Veronica Micle, Elena Doamna (soția lui Alexandru Ioan Cuza) sînt analizate cu măiestria unui expert al citirii astrelor și romantismul unui împătimit al literaturii și destinului creatorului ei.

Aș concretiza admirația mea față de A. Constantinescu numai cu un exemplu devenit celebru în astrologia românească și, poate, unic în plan european: corectarea datei de naștere a lui Mihai Eminescu (polemizînd astfel, indirect, cu G. Călinescu). Plecînd de la însemnarea lui Gheorghe Eminovici - pe o Psaltire -, unde se precizează că poetul s-a născut la 20 Decembrie 1849 (și nu la 15 Ianuarie 1850 cum scrie într-un certificat găsit la Botoșani, într-o biserică), Armand G. Constantinescu demonstrează cu o minuțiozitate uluitoare că tatăl lui Eminescu are dreptate, și nu actul oficial. Cu aceeași virtuozitate astrologică, autorul calculează și ora exactă a nașterii, care nu mai este „patru și un sfert evropienești", ci patru și optsprezece minute... În opinia mea, Armand G. Constantinescu este cel mai important clasic al astrologiei românești, iar un demn urmaș al său este dl. Florian Onitza, care în 1976 s-a stabilit în SUA.

PAUL IOAN ❖

Verificați-vă cunoștințele

1) Care este cel mai scurt rîu din lume?
2) Care este singura mare deschisă în care nu se varsă nici un rîu permanent?
3) De unde este originar gutuiul?
4) Cine este autorul operei *„Clopotul scufundat"*, a cărei premieră a avut loc la Hamburg în 1927?
5) Cine a elaborat noțiunile de genă, genotip și fenotip?
6) Care este comedia lui Nicolo Machiavelli (1469-1527) în care sînt satirizate viciile clerului și ale burgheziei?
7) Cum se numeau discursurile lui Cicero împotriva lui Catilina?
8) Cum se numește celebrul autoportret pictat de Ștefan Luchian în 1907?
9) Care este cea mai mare pasăre de pradă?
10) Cine erau, în superstițiile romane, lemurienii?

Răspunsuri din numărul trecut

1. Cea mai mare insulă fluvială din lume este Marajo (42000 kmp), situată pe Ecuator în nord-estul Americii de Sud, în zona de vărsare a Amazonului. 2. Izotermele în climatologie au fost stabilite de Alexander von Humboldt (1769-1859), naturalist, geograf și călător german. 3. Microscopul a fost inventat în 1590 de opticianul olandez Zacharias Jansen (sec XVI-XVII). 4. În mitologia greacă Moirele erau zeițele destinului care torceau firul vieții. 5. Primul trubadur provensal a fost Guillome IX, duce de Aquitania (1071-1127). 6. Marele Nor al lui Magellan se află în constelația Dorado (Peștele de aur), din emisfera sudică, invizibilă din România. 7. Smirna este o rășină balsamică obținută prin incizii în trunchiul unui copac indonezian din familia Styracaceae. 8. Arhitectul catedralei St. Paul din Londra a fost arhitectul Sir Chirstopher Wren. 9. Un kankles este un instrument popular lituanian cu coarde ciupite, de tipul guslei. 10. Pe lîngă om, cei mai înverșunați dușmani ai crocodilului sînt varanii (niște șopîrle uriașe) care le fură ouăle și le atacă puii.

IRINA STOICA ❖

Ghid practic de călătorie fără griji

Monstrul sacru al șoselelor - automobilul - poate fi pentru mulți dintre Dvs. biletul de liberă trecere spre lumea de vis a vacanțelor. Presupunînd că îl aveți, fie și un Trabant (atenție, are valoare de piesă de colecție!), cu siguranță că nu veți renunța la iluzia libertății de mișcare pe care ți-o oferă, pentru a alege o călătorie comodă, dar banală, cu trenul. Așa încît, cum călătorului îi șade bine cu drumul, iar taxa de drum oricum veți fi plătit-o, „La drum!". Nu înainte, însă, de a fi citit, măcar în fugă, rîndurile de față, scrise cu speranța că nu știți (sau nu aplicați) proverbul că „sfaturile-s date spre a nu fi urmate". Deci:

● Chiar dacă stați bine, din unghiul legii privind, cu revizia tehnică, gîndiți-vă că mai dihai decît poliția rutieră vă poate opri o defecțiune. Verificați-vă, minuțios, vehiculul!

● Calculați-vă cu atenție bagajele și proviziile, ținînd seama nu numai de puterea motorului (el duce, săracul), ci și de volumul portbagajului. Astfel riscați să căutați schimbătorul de viteză pe sub cutia de pălării a soției. Sau mai rău!...

● Nu faceți stocuri de alimente ușor alterabile (conserve de casă, carne, pește). Oricum, le veți arunca după cîteva ore de mers pe șosea, în soare, înainte sau - Doamne ferește! - imediat după ce le-ați consumat.

● Alimentația va fi cît mai ușoară („după buget..."): se va mînca puțin și des, întrucît un stomac plin predispune la răul de mașină.

● Evitați respirarea gazelor de eșapament, păstrînd o distanță de cel puțin 30 de metri față de vehiculul din față. Și e și mai sigur așa.

● Fumatul la volan (inclusiv cel „pasiv") e responsabil de 5% din accidente, întrucît reduce reflexele și capacitatea de apreciere a contrastelor și a distanțelor, mai ales seara și noaptea.

● Nu luați nici un fel de calmante (și, în general, medicamente) cu cel puțin 12 ore înainte de a vă așeza la volan. Uneori o banală pastilă vă poate „turti" mai dihai ca o cinzeacă, deși nu înverzește fiola.

● Faceți scurte pauze după fiecare oră de condus și o pauză de două ore după fiecare patru ore, pentru masă și, mai ales, puțină mișcare.

● Și nu uitați: paza bună e mai sănătoasă decît „autocritica" după... DRUM BUN!

MARIAN GRIGORE ❖
(Va urma)

Constelația muziciii clasice - repere cronologice - AUGUST

1695 - se naște, la Cremona, Pietro Guarneri, lutier din celebra familie Guarnerius;

1698 - la 21 august se naște cel mai important membru al familiei susnumite, Antonie Giuseppe Bartolomeo Guarneri, supranumit „del Gesù (al lui Iisus); el a fost cel mai de seamă rival al lui Stradivarius;

1733 - la 28 august are loc, la Paris, premiera operei *„La serva padrona"* (Cînd sluga devine stăpînă) de Giovanni Pergolesi, consacrîndu-se astfel, în peisajul teatrului liric, opera bufă (de la ital. *buffo*=comic);

1736 - la 23 august are loc, la Paris, premiera operei *„Castor și Pollux"*, de Jean Philippe Rameau (a nu se confunda cu organistul Jean François Rameau; cei doi Rameau au fost contemporani);

1744 - la 25 august se naște scriitorul german Johann Gottfried Herder, care a elaborat și importante studii muzicale; Fundația Herder a acordat premii și unor valoroși scriitori români.

SPORT

● *Ultima surpriză* pe care ne-o furnizează Franziska van Almsick (19 ani), fostul copil-minune al natației mondiale, constă în faptul că a decis să se antreneze cu fosta mare patinatoare Katarina Witt, originară ca și ea din fosta RD Germană, pentru a-și îmbunătăți forța și rezistența la efort, în vederea „mondialelor" de natație care se vor desfășura în luna august la Perth (Australia). ● *Internaționalul român Costel Gâlcă* s-a transferat de la Real Palma de Mallorca la Espanyol Barcelona, pentru suma de 4,5 milioane dolari și un salariu anual de 700000 dolari. Gâlcă va fi coleg de echipă cu Florin Răducioiu. ● *Phil Jackson*, antrenorul care a cîștigat cu Chicago Bulls cinci titluri NBA în ultimii opt ani, și-a prelungit contractul cu acest club pe încă un an, devenind cel mai bine plătit antrenor din istoria NBA: 6 milioane dolari pentru un singur sezon! Deschiderea fiind făcută, urmează la rînd Michael Jordan, Dennis Rodman și Luc Longley, jucători ale căror contracte cu Chicago Bulls au expirat în vara acestui an. Jordan pretinde un salariu anual de cel puțin 37 milioane dolari! ● *Chilianul Marcelo Rios* joacă, începînd de la 1 iulie, sub însemnele firmei Nike, care i-a oferit un contract în valoare de 16 milioane dolari pentru patru ani. Cine ar fi putut rezista unei asemenea oferte?... ● *Britanicul Lennox Lewis, campion mondial la categoria grea* (versiunea WBC), își va pune în joc centura cu diamante în fața polonezului Andrew Golota, la 4 octombrie. Se speră că această confruntare ar putea duce la unificarea titlului categoriei. Se va aștepta și rezultatul meciului dintre Evander Holyfield și Michael Moorer, deținătorii titlurilor mondiale la versiunile WBA și IBF. ● *Celebrul Johan Lomu* (1,98 metri, 118 kg), aripa echipei de rugby a Noii Zeelande, a declarat recent că intenționează să revină pe gazon în luna septembrie, cu ocazia turneului pe care All Blacks îl vor întreprinde în Marea Britanie. Lomu (24 de ani), unul dintre cei mai buni jucători ai Cupei Mondiale din 1995, a fost nevoit să lipsească de pe gazon în acest sezon datorită unei foarte rare maladii renale. ● *Jucătorul de hochei Mark Messier*, al cărui contract pe trei ani, în valoare de 18 milioane dolari, a expirat la finele acestui sezon, a fost ofensat de faptul că managerul general al echipei sale, New York Rangers, nu i-a făcut nici o ofertă vreme de mai multe săptămîni. Drept urmare, s-a hotărît să părăsească formația pe care a condus-o în 1994 la primul titlu NHL după 44 de ani. Ofertele nu au întîrziat să apară: Vancouver i-a propus un contract de 18 milioane dolari pe 3 ani, iar Edmonton Oilers i-a oferit un contract pe viață (doi ani ca jucător, iar apoi o funcție în cadrul clubului). Alte șase echipe îl curtează asiduu. ● *Fundașul echipei Detroit* Red Wings, Vladimir Kostantinov, victimă a unui grav accident de mașină la 13 iunie, a ieșit recent din starea de comă, dar nu și-a recăpătat în totalitate cunoștința. Campionul NHL din ultimul sezon dă semne că își recunoaște prietenii și membrii familiei, dar nu poate comunica cu aceștia... ● *Internaționalul argentinian Gabriel Omar Batistuta* a revenit recent la Fiorentina, unde a efectuat mai întîi vizita medicală, după o perioadă în care a fost nevoit să înghită o cantitate destul de mare de medicamente pentru a-și reveni din starea accentuată de depresie. Noul antrenor al Fiorentinei, Alberto Malesani, a declarat că Batistuta va rămîne căpitanul echipei. ● *Disputa dintre FC Barcelona și Inter Milano* a fost rezolvată de FIFA, care a decis că Ronaldo este liber de orice obligație contractuală față de clubul spaniol, autorizînd transferul acestuia la Inter. Italienii au virat deja în contul Barcelonei 26,3 milioane dolari, dar spaniolii intenționează să obțină mai mulți bani... ● *Fundașul Alessandro Pistone* s-a transferat, pe o perioadă de patru ani, de la Inter Milano la Newcastle United, pentru suma de 7,6 milioane dolari. O clauză specială din noul contract îl obligă pe Pistone să joace numai la Inter în cazul în care revine în Il Calcio. ● *La „mondialele" de kaiac-canoe* pentru juniori, care au avut loc recent la Lahti (Finlanda), delegația României a obținut o medalie de aur, două de argint și una de bronz. Medalia de aur a fost cucerită în proba de canoe 4, pe distanța de 500 metri, de echipajul Mihail Vartolomei, Adrian Tănase, Florin Goteșie și Gabriel Talpă.

ȘERBAN FILIP ❖

ȘAH

MAT ÎN 3 MUTĂRI
(Istomin - 1892)

1. Nb8! (zugzwang; 1. ... Rb8 2. Ta1? pat) 1. ... Rb8 2. Ta1 (plasa de mat se închide) 2. ... Rc8 Tab mat.

Gh. POPESCU ❖

ZISE PE NUME!

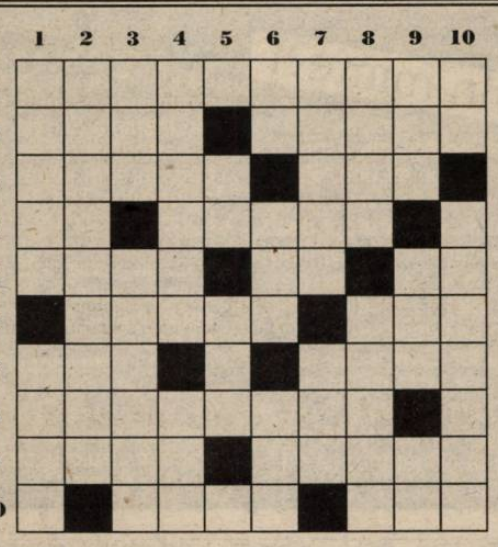

ORIZONTAL: 1) Constantă. 2) ...Şi cu mîna (pl) - Rada!! 3) Cocă - Într-o clipă! 4) Dumitru Ene - Mari... cu mioara!! (sing) 5) Hagi Tudose - Maria! - Noe! 6) Mari (sing) - Cuprinse-n poem! 7) Numele unui scriitor spaniol (1851-1912) - ...Florescu. 8) Face colecţie cu margareta, viorica sau violeta! 9) Puştiul cu draga - Bătut. 10) Mariţa... - şi Maricela.

VERTICAL: 1) Rîcă - De la Adam şi Eva. 2) Venus... din Bucureşti! 3) Ateu! - Steaua fără... nume! 4) Mitică Popescu (pl) - Cochetează cu victoria! (pl) 5) Tudor în premieră! - Îţi dă numele. 6) Radu Stroe - P. lina!! (masc) - Codiţa lui Mariţa! 7) Înţeles - ...de Barbu. 8) Ciocîrlia (reg) - Florenţa (pl). 9) Stăncuţa are cuvîntul - Clara (masc) - Alexandru. 10) Aurel Enescu - Rita.

DICŢIONAR: IPA, OEM, AZA, ABEL, ACA.

LAURIAN BUTURE ❖
Adjud

Soluţia careului „CINEGETICĂ”

Orizontal: COPOI - GRUP - AGENTI - AIR - RATE - NASTE - TRAGACI - AP - U - RATACIRE - SUD - ORIBIL - ISER - C - I - I - EU - ALAN - AC - RISC - TINTA - ATRASE - AER

U M O R

Tăticule, cumpără-mi şi mie o tobă!

- Ca să ne spargi urechile cu ea?!

- Aaa, nu! Îţi promit că bat în ea numai cînd dormiţi voi!

Ce compact-discuri vrei să-ţi cumpăr de ziua ta? îşi întreabă mama fiul de 15 ani.

- Du-te la magazinul de specialitate, ascultă-le pe toate şi cumpără-le numai pe acelea care nu-ţi plac deloc!

Doctore, de o bună bucată de vreme vorbesc singur.

- Nu te îngrijora! Mulţi oameni fac asta...

- Da, dar nici nu ştiţi cît sînt de pisălog!

Trebuie să vă prescriu o dietă severă, spune doctorul unei paciente.

- Cum doctore, ţi se pare că sînt aşa de grasă?

- Nu grasă..., numai că pentru greutatea dumneavoastră sînteţi mai scundă cu vreo 20 de centimetri!

În noaptea nunţii tînăra soţie tremură de frig. Soţul îi aduce o pătură, apoi încă una dar ea continuă să tremure. În cele din urmă îi spune:

- Ştii, cînd mama mea tremura aşa, tatăl meu o lua în braţe...

- Bine, draga mea, dar de unde să-l iau eu pe taică-tău la ora asta?

Un soţ plînge cu foc la mormîntul soţiei.

- Nu fi aşa supărat, îi spune un prieten, o să fiţi împreună pe lumea cealaltă...

- Păi tocmai asta mă îngrozeşte!

Am observat că, de cîte ori vorbeşti despre „cel mai mare peşte pe care l-ai prins” schimbi greutatea şi lungimea lui!

Bineînţeles: Niciodată nu-i spun unui om mai mult decît ar putea crede!

PAR (anormale) de ToPAN

Mozaic

Strămoşul chitarei şi al mandolinei este lăuta, cunoscînd o mare dezvoltare pînă în baroc (sfîrşitul secolului al XVI-lea). Este un instrument muzical cu coarde ciupite, de origine arabă şi a pătruns în Europa prin Spania.

Efectele luminii asupra nitratului de argint, element de bază în formularea principiului fotografiei, au fost descoperite încă din anul 750 î.Ch. de alchimistul arab Abu Hassan Djafar Al Safi.

În mitologia triburilor băştinaşe nord-americane, zeul Manitu era zeul suprem, considerat Spiritul creator al lumii. Se credea că el a creat lumea dintr-un grăunte de nisip adus de un şoarece de pe fundul oceanului primordial. Din acest grăunte au fost făcute şi plantele şi animalele, omul fiind creat din tulpinile copacilor.

Masivul Himalaya situat în partea central-sudică a Asiei, separînd cîmpia Indo-Gangetică de Podişul Tibet este cel mai înalt sistem muntos al planetei. Aici se află 96 din cele 109 vîrfuri muntoase din lume care au altitudini mai mari de 7315 m şi toate cele 17 vîrfuri ce trec de 7900 m.

Volumul de gheaţă al masei antarctice, transformat în apă reprezintă mai mult de jumătate din rezerva de apă potabilă a planetei noastre.

Muflonul este un animal originar din Corsica şi Sardinia, foarte apreciat de vînători şi reprezentînd în acest sens un trofeu valoros. Cu mai bine de 20 de ani în urmă a fost adus în Dobrogea de Sud şi eliberat în pădurea Negureni unde s-a adaptat foarte bine.

Rubrică de
IRINA STOICA ❖

Butade şi paradoxuri...

Fericirea bărbatului depinde de femeile pe care nu le-a luat în căsătorie.

Lumea a rîs întotdeauna de propriile ei tragedii, acesta fiind singurul fel în care a reuşit să le suporte; prin urmare, tot ce a luat lumea în serios constituie partea de comedie a lucrurilor.

Bărbaţii trecuţi de şaptezeci de ani sînt tentanţi. Ei oferă femeilor devotamentul lor pentru toată viaţa.

OSCAR WILDE

Ştiinţa nu poate niciodată s-o scoată la capăt cu ceea ce e iraţional. Tocmai de aceea n-are nici un viitor pe lumea asta.

Nu există întrebări indiscrete. Ci doar răspunsuri.

Îmi plac la nebunie seratele politice. Sînt singurul loc în care nu se discută politică.

Atîta vreme cît poate să pară cu zece ani mai tînără decît propria ei fiică, o femeie e pe deplin mulţumită.

Cînd omul e îndrăgostit, începe întotdeauna prin a se înşela pe el însuşi şi sfîrşeşte prin a-i înşela pe ceilalţi.

TEST PSI

EŞTI UN TIP MELANCOLIC?

Melancolia este o stare sufletească „crepusculară”, caracterizată de tonuri estompate şi culori ruginii, neavînd nici o legătură cu vreo formă de depresie nervoasă, aceasta fiind o stare patologică care nu face obiectul acestui test. Tipul de inconfort sufletesc pe care îl induce melancolia este nînsemnat, uneori, pentru unii, devenind chiar o plăcere. E vorba, evident, de o plăcere oarecum masochistă, alimentată de amintiri şi regrete. Adică îţi face plăcere să te macine regretele. Tu cum eşti? Ai tendinţa de a fi un melancolic sau eşti mereu concentrat asupra a ceea ce este actual şi concret? Răspunde la test şi evaluează-te.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Îţi plac poveştile spuse de oameni în vîrstă? 1 2 3 4 5

2) Apusul de soare îţi inspiră dulci sentimente? 1 2 3 4 5

3) Simţi nevoia să vizitezi casa în care ţi-ai petrecut copilăria? 1 2 3 4 5

4) Ai nostalgia vremurilor trecute? 1 2 3 4 5

5) Cînd eşti departe de casă te cuprinde tristeţea? 1 2 3 4 5

6) Eşti un tip care se emoţionează uşor? 1 2 3 4 5

7) În pod găseşti un obiect care a aparţinut bunicului. Îl păstrezi? 1 2 3 4 5

8) Un cîntec vechi te face să te gîndeşti la timpul care a trecut? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Eşti un „dur”. Nu eşti melancolic şi nici nu ai trăiri de tip nostalgic. Îţi trăieşti viaţa prin autocontrol. Chiar cu prea mult.**

De la 19 la 31 puncte: **Eşti înclinat spre melancolie. Adică te trezeşti uneori cu un nod în gît atunci cînd te copleşesc amintirile. Noroc că nu ţi se întîmplă prea des.**

De la 32 la 40 puncte: **Melancolia este starea ta preponderentă, punctul tău tare. Îţi place în fond, să te chinui şi să te macine regretele. Mai priveşte şi înainte, nu doar înapoi!**

TEST „Intrusul”

Aceste cifre au o însuşire comună cu excepţia unuia care se dovedeşte un „intrus”. Ştiţi care?

(Răspunsul în numărul viitor)

1	2
2	6
4	8
7	6
9	2

Soluţiile testului din numărul trecut:

Numere curioase

1 + [(2+3) x 4] = 21
-12 + 34 = 22
-1 (2 x 3 x 4) = 24
(1+2+3) x 4 = 24

...Şi dedesubt?

Şampon pentru păr!

„ANDANTE”

Integramă de MARIAN MINCULESCU

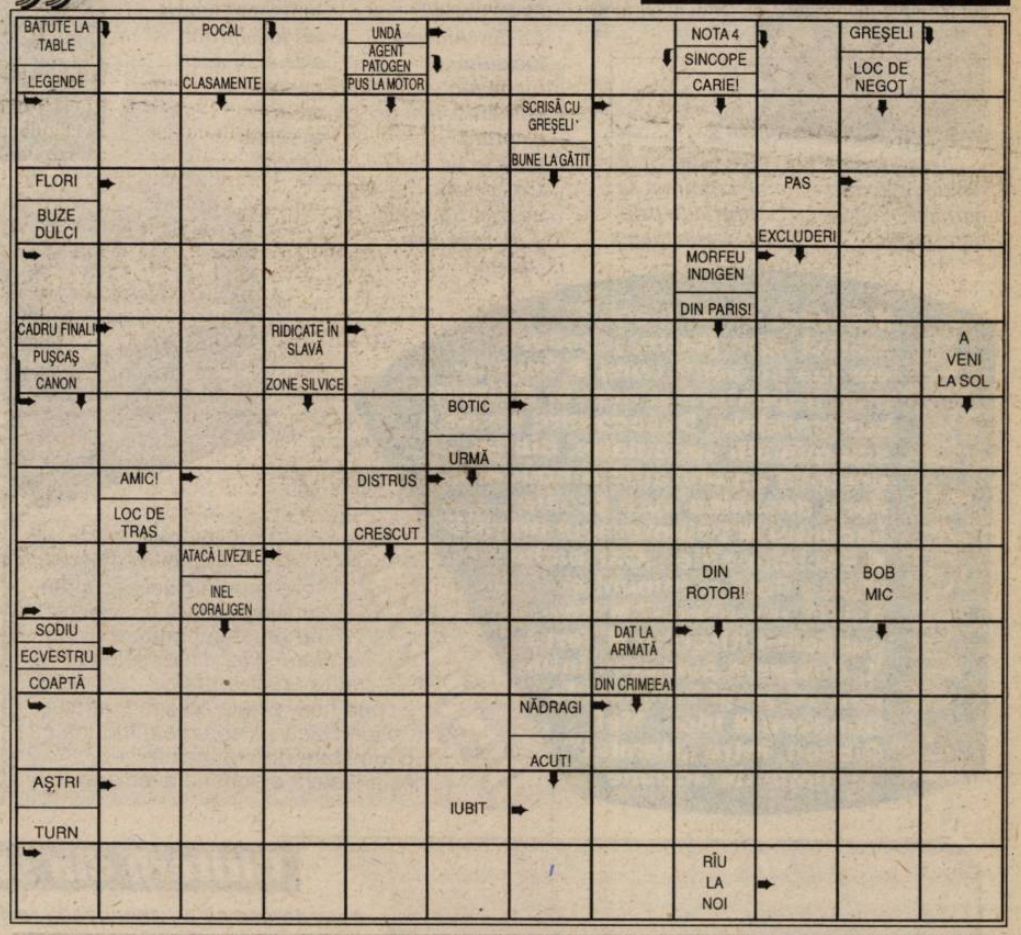

Dezlegarea integramei „VAL”

D - S - D - MIM - C - MESAGERI - ARC - SULIMANURI - VAL - CORONITA - GITAN - RIM - N - IATA - EMITENT - C - ARATATA - NR - AA - ANIMARE - E - DIFUZATI - BN - TALUZATE - IRA - MIRATI - TAIN - TOCITI - SARUT

„Dragă Julieta”...

În fiecare an are loc la Verona un concurs denumit „Dragă Julieta”, după numele celebrei eroine shakespeariene, în care participantele trebuie să scrie o poveste de iubire cît mai personală şi s-o trimită juriului. Cîştigătoarele concursului „Dragă Julieta” sînt invitate la Verona unde îşi primesc premiul şi, desigur, nu uită să se lase fotografiate în celebrul balcon al Julietei... Ultimul concurs a fost cîştigat de Charlotte Dumas, originară din Franţa, la întrecere cu alte peste 300 de tinere.

Ce le trece unora prin minte?!

Unul din genurile de aventură preferate de americani este călătoria pe gratis cu maşina cui s-o nimeri - autostopul. Fără o ţintă precisă, doar animaţi de un dor de ducă irezistibil, unii şi-au făcut din autostop un scop al vieţii. Numai astfel se explică faptul că Bill Heid din Aleen Park (statul Michigan) a cutreierat prin Statele Unite pe o distanţă de... 579510 kilometri! Începînd din 1964 şi pînă anul trecut, Bill a parcurs practic un drum şi jumătate pînă la Lună, întrucît distanţa medie Terra-satelitul natural este de 384400 kilometri. Este şi acesta un mod de a-ţi petrece viaţa, inspirat probabil din romanul lui John Steinbeck, „Eu şi Charlie descoperim America”. Dar el se crede un adevărat patriot!

Cine consideră că asfalticul joc de şotron este destinat doar copiilor, se înşală. Doi îndrăgostiţi, Mark Harrison şi Tonia Lunn, altfel oameni întregi la minte, au jucat şotron (neîntrerupt decît de necesităţi fiziologice) timp de 101 ore şi 15 minute (peste patru zile), la Studio Night Club din Leicester, Anglia. Ţopăiala lor a respectat toate regulile şi a fost însoţită de o muzică sprinţară ca şi firea lor. Nimeni din asistenţă n-a spus: iartă-i Doamne, că nu ştiu ce fac!

Festina lente! A te grăbi încet e o artă şi nu-i la îndemîna oricui. Să examinăm cazul unei femei din Insulele Fiji: după treizeci şi patru (34) de ani de la publicare, dînsa a trimis celebrului „The Times” din Londra rezolvarea unui careu de cuvinte încrucişate. Din 1932 şi pînă-n 1964 (timp în care a devenit logodnică, soţie, mamă şi bunică), dama cu pricina s-a concentrat, a căutat în enciclopedii, a consultat vecinii şi, spre satisfacţia ei şi a familiei, în cele din urmă a reuşit. Ce păcat că autorul careului murise de mult...

SFINXUL şi-a pierdut faţa

„Sfinxul moare de cancer”, a declarat recent arheologul egiptean Zahi Hawass. Nu de aceeaşi părere este şi arheologul italian Giuseppe Fanfoni care, în fruntea unei echipe de experţi a reuşit să individualizeze terapia necesară pentru salvarea unuia dintre cele mai faimoase monumente din lume. După părerea lui, este necesară o intervenţie „chirurgicală”, inevitabilă şi foarte urgentă.

Convingerea că această intervenţie este salutară s-a concretizat în urma unei experienţe salutare: la baza Sfinxului s-a procedat la o tăietură în care a fost introdus un material special, impermeabil, care a blocat în mod incontestabil umiditatea, cauza principală a eroziunii monumentului (în ritm de circa 30 de centimetri în fiecare secol). Evident, trebuie luate în consideraţie şi alte elemente potenţiale distructive ca vînturile (hamsin, foarte uscat), ploile, alternarea temperaturilor care, laolaltă, constituie principalele cauze ale unei eroziuni lente şi inevitabile.

Iată de ce experimentul echipei italiene, apreciat drept o soluţie foarte bună, este susţinut nu numai de guvernul egiptean dar de UNESCO şi va fi aplicat în mod ştiinţific pentru a preveni accentuarea eroziunii, pentru a salva excepţionalul monument atît de enigmatic...

SYLVESTER STALLONE, „dragon” în afaceri

Deşi posedă nenumărate restaurante, cunoscutul actor

Sylvester Stallone continuă să surprindă prin preocuparea lui susţinută de a poseda multe alte restaurante răspîndite pe cît posibil în cît mai multe ţări. Una din recentele sale „achiziţii” s-a petrecut la Hong Kong unde a inaugurat un local denumit „Planet Hollywood”. La deschiderea localului au luat parte numeroşi fani ai actorului cu muşchi de oţel. Cu această ocazie, Stallone a prezentat un dragon chinezesc, simbolul norocului, înconjurat de un grup de salariaţi chinezi care vor asigura buna desfăşurare a noului restaurant. Stallone a declarat cu această ocazie că va căuta să extindă numărul localurilor sale şi în alte puncte ale Extremului Orient.

Festival anti-drog transformat în orgie cu „ECSTASY”

Festivalul „Fără droguri”, organizat în iunie cu ajutorul poliţiei, în localitatea israeliană Beit Shean, s-a transformat într-o orgie cu droguri, relatează cotidianul „Maariv”. Poliţiştii aflaţi de faţă n-au observat nimic ieşit din comun - pînă în momentul cînd un soldat care lua parte la virtuoasa adunare a plonjat într-o piscină goală. Abia atunci au început ei să-şi dea seama că tinerii spectatori înghiţiseră şi altceva decît băuturi răcoritoare. Au fost arestate 21 de persoane, care s-a dovedit că au consumat în cursul serii „ecstasy”, marijuana şi LSD. (ARPRESS)

Nouă tablouri, printre care unul de Van Dongen şi unul de Miro, furate la începutul anului 1996 la Paris, au fost recuperate în zona Veneţia, în urma unei acţiuni-comune a poliţiei franceze şi a carabinierilor italieni. Doi francezi şi un italian au fost arestaţi la Paris în legătură cu acest furt. Tabloul de Miro intitulat „Femeie” şi evaluat la circa 625000 de dolari, alte şase pînze din secolele XVI-XVII, de autori francezi şi flamanzi, precum şi „Echilibristul”, un tablou al francezului de origine olandeză Van Dongen evaluat la circa 937000 de dolari, au fost recuperate la Verona şi Trieste. (ARPRESS)

Aproape 1000000$ pentru un sipet de bijuterii din secolul XVIII

La Monte Carlo, un cufăraş destinat să adăpostească bijuterii, creat în secolul al XVIII-lea pentru lordul William Beckford şi estimat la o valoare de 3,5-4 milioane de franci francezi, a fost vîndut cu 5,3 milioane de franci (aproape 1 milion de dolari S.U.A.) unui cumpărător anonim, într-o licitaţie organizată la 14 şi 15 iunie de firma Sotheby's. Din totalul de 363 de exponate oferite, au fost vîndute 241, pentru o sumă totală de 31 milioane de franci, ceea ce a depăşit substanţial aşteptările organizatorilor. Sipetul înalt de peste un metru, considerat de experţi o veritabilă capodoperă, este confecţionat din stejar, cu furnir din lemn galben de lămîi. El e decorat cu scene galante pictate de Sauvage, încadrate de arabescuri de bronz aurit şi de baghete de abanos. Autorul lui este celebrul orfevru Henri Auguste, care a lucrat după desenele lui Jean-Guillaume Moitte. (ARPRESS)

În numărul viitor

■ Pentru că au pierdut startul spre Marte, japonezii vor lua cu asalt Luna ■ Spiritismul, impostură şi adevăr ■ Universuri paralele. Descoperire genială sau genială speculaţie. Biblia, oracolul umanităţii? ■ Educaţie. Porţi deschise spre şcoala vacanţei ■ Psihoterapia marină ■ Enciclopedie. „Cartea lui Marco Polo şi minunile Asiei”, o legendă? ■ Răspundem cititorilor ■ Terra X, dosarele planetei. Întîlnire cu şerpi veninoşi la Bunaken ■ Idoli. Mel Gibson, între „Hamlet” şi filmul de acţiune

Deşteptător meteo

Cînd se apasă pe acest ceas ecranul se luminează timp de cinci secunde, într-un albastru deschis indicînd ora, temperatura din încăpere şi tendinţa meteo precizată prin pictograme, respectiv prin nori, ploaie ori soare strălucitor. Dacă se apropie o furtună cu o jumătate de oră înainte se declanşează o sonerie avertizoare.

METEO

la sfîrşit de săptămînă

TEMPERATURI ÎN SCĂDERE

VINERI: În cea mai mare parte a ţării va predomina o vreme frumoasă, cu cer variabil şi condiţii reduse de ploaie. Excepţie fac sud-vestul ţării şi zona montană, unde se vor produce înnorări temporare şi după-amiază va mai ploua izolat.

Temperaturile minime vor fi cuprinse între 10º şi 20ºC, iar cele maxime se vor încadra între 22º şi 32ºC.

SÎMBĂTĂ şi *DUMINICĂ:* Vremea va deveni în general instabilă. Vor cădea local averse de ploaie însoţite de descărcări electrice şi intensificări temporare ale vîntului. Aceste fenomene vor fi mai frecvente la început în regiunile vestice, apoi în cele estice. La amiază valorile termice vor fi mai scăzute decît în zilele precedente şi se vor încadra în general între 22º şi 28ºC.

DOINA MĂRĂŞOIU ❖
Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie

În dorinţa de a mări aria de difuzare a revistei „Magazin”, Casa Editorială „Magazin” S.R.L., prin Departamentul Difuzare, invită societăţile de difuzare şi difuzorii individuali din întreaga ţară, care nu au intrat în relaţii contractuale cu societatea noastră, să ne contacteze! Zilnic, între orele 10-14, telefon 2228336 sau direct, la sediul societăţii! Comisioane deosebit de avantajoase!

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac”, Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN”!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 326 • ANUL XL • 7 AUGUST 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 32 (2076)

magazin

Mail: magazin@ com.pcnet.ro

Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 178 ANI

Simon Bolivar (supranumit „Eliberatorul", 1783-1830) urcă pe rîul Orinoco, traversează Anzii şi, cu ajutorul unor voluntari britanici, învinge forţele spaniole, superioare ca număr, conduse de Pablo Morillo, pe 7 august 1819, eliberînd noua Granada de sub stăpînirea spaniolă. Simon Bolivar va deveni preşedinte imediat după proclamarea independenţei Columbiei Mari.

Pentru că au pierdut startul spre Marte... P.3

JAPONEZII VOR LUA CU ASALT LUNA!

Universuri paralele

BIBLIA, oracolul umanităţii

P.5

Descoperire genială sau genială speculaţie?

P.4 Incursiune în paranormal

▼ Spiritismul, impostură sau adevăr

POVESTEA UNUI „MEDIUM" ONEST

▼ Psihochirurgia pro şi contra

ŞI TOTUŞI SE VINDECĂ...

Cartea lui

MARCO POLO

P.8

şi a minunilor Asiei

ADEVĂR SAU LEGENDĂ

Medicina la zi

Psihoterapia marină P.7

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

femina club

- Indiscreţii P.6
- Dosarele frumuseţii
- Iubirile verii

Întîmplări adevărate P.11

Un killer care ucide numai femei în vîrstă

OAIA CLONATĂ, DOLLY, AR PUTEA AVEA DREPT CONCURENT O PLANTĂ: OREZUL

Oaia Dolly, prima oaie clonată, identică cu o alta, ar putea avea un „concurent", de data asta nefiind vorba de un animal rezultat în urma ingineriei genetice, ci de o plantă: un lan de orez, conform revistei americane „New Scientist". Astfel, o companie americană a descoperit o metodă prin care, cu ajutorul ingineriei genetice, orezul ar putea produce proteine umane, acesta fiind şi scopul celor care au şocat mapamondul, creînd-o pe Dolly. Departamentul de fitologie aplicată al Universităţii Davis din California, SUA, a descoperit că orezul tratat genetic poate produce - 1-antitripsină, o proteină umană, care poate fi folosită în tratarea fibrozei cistice. Specialiştii speră să poată extrage proteina din malţul de orez, ce va putea fi secerat abia în luna septembrie a acestui an. „Aceştia sînt zorii industriei biochimice, care în scurt timp va lucra cu plantele tratate genetic", crede Raymond Rodriguez, preşedintele Departamentului de fitologie aplicată. Această iniţiativă, aflăm din sursă ARPRESS, nu este nouă, cercetătorii scoţieni de la Institutul Roslin care au creat-o pe Dolly avînd ca scop acelaşi lucru, izolarea - 1-antitripsinei din laptele oii. Însă, susţin confraţii lor americani de la Universitatea Davis, obţinerea proteinei pe cale vegetală, pe lîngă faptul că oferă şi alte perspective, în vederea obţinerii şi altor proteine, este mult mai economică.

idoli P.12-13

MEL GIBSON

între Hamlet şi filmele de acţiune

Biblioteca Naţională

TOLBA CU SCRISORI

Georgeta Florența - Bîrlad: excelente careurile „Ție, omule" și „Casa noastră"! O întrebare, așa, între noi, nu știe nimeni: în spatele *Georgetei* se ascunde *Corneliu?*

Traian Bratosin - București: vrei să-ți faci o colecție de muzică de dans? Care-i problema, în București sînt suficiente posturi de radio! Nu-ți trebuie decît un aparat bun pentru înregistrare și ceva timp liber!

Marina Dumitru - Breaza: scrisoarea ta a intrat în topul celor mai frumoase epistole primite de *Music Box* în istoria sa de șapte ani! 2) Nu ai ce pierde, revin-o cu un anunț și nu uita ce am spus mai demult: omul trebuie să iasă din intimitatea casei lui pentru a intra în intimitatea lumii! Chiar dacă uneori lumea nu este pregătită și, ca urmare a-acestui fapt, ne dezamăgește, nu trebuie să ne resemnăm! Bine zic englezii, *over and over again...*

Lucian Stăncescu - Bîrlad: „Ieșirile" dvs au intrat în portofoliul reținutelor iar din „Pepeni" ne înfruptăm astăzi...

Iulian Mitrică - București, OP38-CP68, sector 3, așteaptă scrisorile fanilor muzicii anilor '80, în special ale celor cărora nume ca *Bad Boys Blue* sau *Modern Talking* le spun ceva...

Paul Geletu - Alexandria: FC Gillian Anderson nu figurează în baza mea de date.

Viorel Ghinea - Buzău: 2Unlimited aparțin trecutului, *Ray* și *Anita* s-au despărțit! Nu este o noutate nici faptul că ultimul lor CD s-a numit *„Singles Collection"!* Spațiul mă împiedică să-ți scriu acum toate numele singles-urilor, dar îți promit că nu vei aștepta prea mult... Fii pe fază!

Sorina Ghilencea - Brașov: îmi pare rău, nu am informațiile dorite de tine! Încearcă la TVR...

Calendar

8.08 - 14.08

8 - Kim Appleby (1961), Brian Lee Harvey (1974, East 17), Ricki Rockett (1959, Poison), Dave Evans (1961, U2); 9 - Whitney Houston (1963), Kurtis Blow (1959); 10 Bobby Hatfield (1940, Righteous Brothers), Ian Anderson (1947, Jethro Tull), John Farriss (1961, INXS); 11 - Enrico Bunbury (1967, Heroes Del Silencio), Eric Carmen (1949); 12 - Mark Knopfler (1949), Tanita Tikaram (1969), Suzanne Vega (1959), Kid Creole (1950, nume real Thomas August Darnell), Ron Mael (1945, The Sparks); 13 - Tasmin Archer (1963), Feargal Sharkey (1958); 14 - Luisa Fernandez (1961), David Crosby (1941).

DISCURI pentru eternitate

If Loving You Is Wrong - PERCY SLEDGE

Infirmier de meserie și cîntăreț în timpul liber, *Percy Sledge* a trebuit să aștepte pînă în 1965 pentru a debuta, fulminant, cu *„When A Man Loves A Woman"*! Perioada sa de aur a fost 1965-1970, după care a dispărut progresiv... Best Of-ul de față ne oferă înregistrările originale ale lui *Sledge*, printre ele fiind și *„Behind Closed Doors"*, *„My Special Paayer"*, *„Walkin'In The sun"*, *„The Good Love"* sau *„If This Is The Last Time"*, 20 de titluri în total! Ce să vă mai spun, *cool and soul...*

DE TOATE, PENTRU TOȚI

◆ Pe 26 iulie trei trupe americane de punk - *Green Day, Weezer* și *Beck* au tras un show pe cinste la *Mount Fuji Festival!* Am văzut cîteva imagini pe *CNN* și trebuie să vă spun că japonezii erau în delir! Apropo de *Green Day,* noul lor album va apărea în septembrie!

◆ Dacă *Jon Bon Jovi* și-a mai permis un album solo, de ce nu ar face la fel și colegul său *Richie Sambora?!?* Lansarea va avea loc în octombrie cu puțin timp înainte ca soția sa *„Heather Locklear"* (o puteți vedea în *Melrose Place)* să-i ofere un copil...

◆ Noul album al techno-punck-rockerilor de la *The Prodigy* - *„Fat Of The Land"* are un excelent box-office și este Number One pe ambele maluri ale Atlanticului! Liderul și solistul grupului *Keith Flint* nu se plictisește deloc, el încheind filmările la *„Horror Avenue"* (în care joacă rolul unui monstru, i-a folosit la ceva antrenamentul cu *„Breathe"*, nu-i așa?) și începînd imediat lucrul la primul său album solo care va apărea prin toamnă...

◆ Unul dintre cele mai difuzate hituri ale momentului este *„Maria"* interpretat de *Ricky Martin* (foto). *Sony Latin Music* a făcut încă o afacere bună! Să vedem albumul promis pentru toamnă...

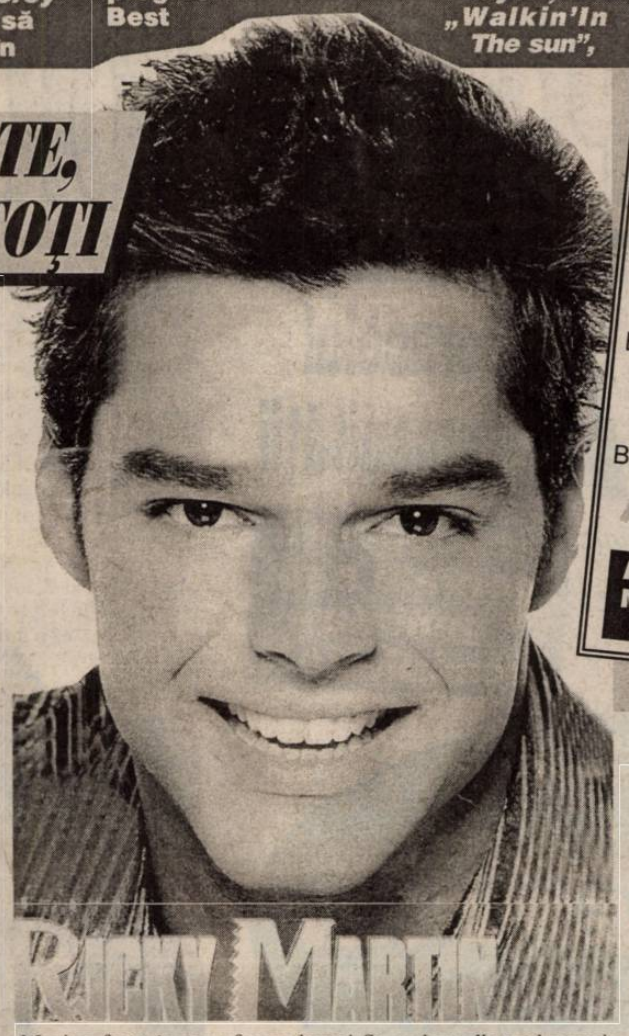

◆ Pe 26 iulie a fost lansat noul single al grupului *Worlds Apart* - *„Sie Liebt Dich"*, un remake al hitului *„She Loves You"* lansat în 1964 de magnificii din Liverpool - *The Beatles...*

◆ După ce au confirmat predicțiile că noul lor single va intra direct pe locul întîi în topul britanic (este vorba de *„D'You Know What I Mean?")* și că va depăși 500000 de copii vîndute, iată că *Oasis* se menține pe prima pagină și a revistelor de scandal, în urma reclamației făcute de un bicilist care îl acuză pe *Liam Galagher* că l-ar fi lovit! Incidentul ar fi avut loc la mijlocul lunii trecute, iar poliția continuă să investigheze cazul! Am spus „ar fi avut loc" deoarece *Liam* neagă totul, afirmînd că nu este decît o fabulație a unui psihopat... Recunoașteți, deja, stilul, nu-i așa?

Top Estival

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy
2. I Want You - Savage Garden
3. Maria - Ricky Martin
4. Give A Little Love - Real McCoy
5. I Wanna Be The Only One - Estival Feat. Bebe Winans
6. Ti Amo - Gina G
7. Sense Of Time - Pandora
8. You'll Never Know - Solid Base
9. Round & Round - The Boyz
10. Lonely - Nana

PROPUNERI: Jojo Action - Mr. President, Follow Me - Space Frog

Albumul Săptămînii

10 - WET WET WET

Iată-i pe britanicii lui *Marty Pellow* ajunși la cel de-al zecelea album! Titlul nu este, deci, deloc întîmplător. Este un album de o constanță îngrijorătoare, spun eu, mucalit, pentru acerba concurență din teritoriul agitat al muzicii pop... Casa *Mercury*, deținătoarea *copyright*-ului pentru acest disc a mai făcut o afacere profitabilă, *Wet Wet Wet* dovedind că are în continuare un excelent box-office! Single-ul pilot și-a făcut bine treaba, *„If I Never See You Again"* nefiind, totuși, cea mai tare piesă a discului, de fapt este foarte greu să faci o ierarhie deoarece toate compozițiile sînt de o foarte bună valoare și nu există rateuri, singurul lucru care l-ar putea departaja ar fi, ați ghicit, subiectivismul ascultătorului! Mi-au plăcut foarte mult, *„Back On My Feast"*, *„Fool For You Love"*, *„If Only I Could Be With You"*, *„Maybe I'm In Love"*, *„Lonely Girl"* și *„Strange"* dar aceasta nu înseamnă că restul - *„The Only Sounds"*, *„I Want You"*, *„Beyound The Sea"*, *„Theme From Ten"* sau *„It Hurts"* nu merită atenția voastră! Cronicarul oferă, fără rezerve, cinci stele pentru *„10"* și fiți siguri (sigure...) că ascultarea sa vă va da nopți ume-de, apropo de numele trupei...

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU ❖

COMMODORES

Celebrul grup nord-american de soul music, fondat în 1968 de *Walter „Clyde" Orange* (10.12.1947, tobe/vocal), *William King* (30.1.1949, vocal poliinstrumentist), *Ronald LaPread* (4.9.1950, bass/trompetă), *Milan Williams* (28.3.1948, poliinstrumentist), *Thomas McClary* (6.10.1950, chitară) și *Lionel Richie* (20.6.1949, vocal/sax). S-au numit inițial *The Jays,* titulatură sub care au cîntat pînă în 1971, an în care un producător al celebrei case de discuri *Motown Records* i-a descoperit pe băieți într-un club din Harlem și le-a oferit imediat un contract! În 1973 *Commodores* (unele publicații le pun în față un *„The"...)* efectuau un turneu împreună cu *Jackson 5* în urma căruia deveneau foarte populari. Apărea astfel, logic, albumul lor de debut, în august 1974, *„Machine Gun"* (cu marele hit omonim!) care marca începutul unei cariere impresionante: hituri ca *„Sweet Love"* (1975),

POP-ROCK, de la A la Z

„Easy", *„Brick House"* (1977), *„Three Times A Lady"* (1978), *„Sail On"* și *„Still"* (1979), *„Lady"* (1980) și *„Oh, No"* (1981). În 1982 *Lionel Richie* se despărțea de grup (va fi înlocuit de *J.D. Nicholas* (12.4.1952) și continuă solo lăsînd în urma sa și cîteva albume lucrate împreună cu colegii săi - *„Machine Gun"* (1974), *„Hot On The Tracks"* (1976), *„Zoom"* (1977). După *Richie* plecau și *LaPread* și *McClary* (vor continua tot solo) iar *Commodores* dispărea din atenția generală! Anul întoarcerii este 1985, albumul *„Nightshift"*, un omagiu adus lui *Jackie Wilson* și lui *Marvin Gaye*, intrînd în topul 10 american iar single-ul omonim urca pînă pe locul 3 în Hot 100! De pe *„Nightshuft"* ieșeau pe single alte două variante hituri - *„Animal Instinct"* și *„Janet"* iar un an mai tîrziu *Commodores* mai plasau un album în zona superioară a topurilor - *„United"* (hit *„Goin'To The Bank").* În afara compilației *„14 Greatest Hits"*, apărută în albumul din 1993, vă mai recomand albumul din 1988 - *„Rock Solid"* (conține hitul *„Solitaire") Commodores,* un grup din categoria *evergreen...*

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
George Gibson	Debbie	c/o Connie Filipello, 17 Gasfield Street, London W1P, 7HE, UK
George Gere	Richard	c/o CM 8899, Beverly Blvd, Los Angeles, CA, USA
George Boy		FC PO Box 19159, NL-3001 BD, Rotterdam, The Netherlands
George Boy		BG Connection Himmelgeister, Landstrasse 99, 4000 Dusseldorf 13, Germany
George Boy		FC PO Box 3267 Fontana, CA 92235, USA
George Boy		42 Winter Grove, St. Helens, M-Side WA9 2J5, UK
George Boy		Paris, France
George Boy		News - 18 Boulevard Vincent, 75013,

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1,
Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Șerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Paul Ioan
Secretar de redacție: Gabriela Nițu
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Octav Pătrășcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Vom ajunge vreodată la stele?...

CÎT DE PERICULOASĂ AR FI O CĂLĂTORIE INTERGALACTICĂ

Cînd 100 grame = 400 tone!...

Am prezentat în numărul precedent cîteva din soluțiile de propulsie interstelară -și, de ce nu, intergalactică! - ce s-ar părea că stau la îndemîna omenirii, în temeiul cunoștințelor științifice actuale. Chiar dacă, tehnologic vorbind, sîntem încă descurajator de departe de ziua în care una din aceste idei - reacția de fisiune, cea de fuziune și, în sfîrșit, reacția de anihilare materie-antimaterie - vor prinde viață... În continuare, să vedem atît alte primejdii care ne pîndesc pe drumul spre stele, cît și ce alte soluții ne-ar putea apropia depărtările fără margini ale Universului!

Optimiști fiind, să presupunem că vom reuși cîndva să depășim și obstacolul reprezentat de topirea efuzoarelor motorului navei propulsate prin utilizarea reacției de fuziune sau de anihilare materie-antimaterie. Din nefericire, în fața noastră vom vedea că se înalță un altul, la fel de dificil. La viteze relativiste, apropiate de viteza luminii, spațiul cosmic nu mai este deloc atît de „vid" pe cît l-am crede. Chiar dacă atomii și moleculele care hoinăresc la voia întîmplării nu au o concentrație mai mare de un gram de hidrogen la un volum cu diametrul de 40 km, ciocnirea astronavei care se deplasează cu o viteză relativistă ar fi de-a dreptul catastrofală, întrucît și atomii, la rîndul lor, au o viteză apropiată de viteza luminii și astfel se vor transforma în „radiație cosmică" de o asemenea intensitate încît sărmana astronavă, supusă la un astfel de bombardament, nu va fi în stare să protejeze nici o ființă vie... Dar în cazul în care se va produce o coliziune cu un microasteroid, oricît de „micro" ar fi acesta, efectul va fi infinit mai dezastruos - nava volatilizîndu-se pur și simplu. La o viteză de 0,999 din viteza luminii, o amărîtă de pietricică de numai 100 g ar avea efectul exploziei unei bombe de 400 tone (!) de trinitrotoluen (TNT)... Și pentru a spulbera orice speranță că aceste calcule vor fi infirmate odată și odată, să mai adăugăm și un ultim argument, la fel de sumbru: la viteza menționată, este imposibil ca obstacolul din calea navei să fie sesizat - și evitat - de astronavă din simplul motiv că *imaginea* acestui obstacol va fi percepută aproape concomitent cu *impactul* direct al acestuia cu blindajul! Așadar, și aceste trei soluții se dovedesc a fi la fel de utopice, dovedind, dacă mai era cazul, că sîntem încă foarte departe de condiția la care aspirăm - aceea de „cetățeni ai Universului"! Și totuși... ce-am putea spera?! Poate doar ca, în orizontul unui viitor oarecare, să ne cuprindă îndoiala că, poate, noi NU vedem și nu înțelegem Universul, așa cum este el, „la adevărata lui putere", ca să-l citez pe Gérard Klein! Aceasta însemnînd că, poate, *alte* legități și principii îi călăuzesc existența lui - și, implicit, a noastră! Și poate că astfel călătoriile cu viteze inimaginabile azi ne vor fi la îndemînă! Peste nici zeci, sute sau chiar mii de ani...

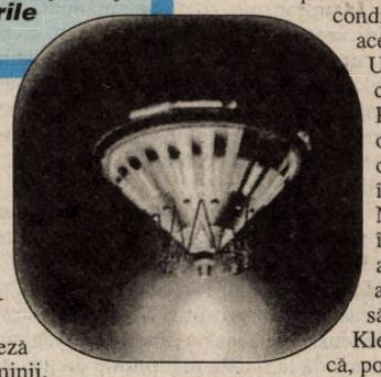

ADRIAN HOAJĂ ❖

(Va urma)

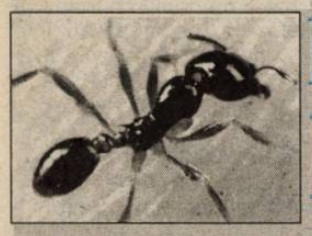

Fantastica lume a... FURNICILOR

Actualii cercetători în domeniu au ajuns la concluzia că această uimitoare insectă, ca și omul, îmbină în ființa sa calitățile lucrătorului modest și ale agresorului nemilos. Nici o altă viețuitoare nu amintește de oameni, prin apucăturile lor, ca furnicile și termitele, după cum ne încredințează săptămînalul german „P.M.".

O furnică are în greutate doar un miligram, dar greutatea totală a tuturor furnicilor este egală cu cea a tuturor oamenilor. Evoluția furnicilor, care numără cca 10 mii de „națiuni", durează de 90 de milioane de ani (omul se dezvoltă doar de două milioane de ani). Dacă ar fi mărită pînă la dimensiunile unui om, furnica ar putea să alerge 24 de ore, înainte și înapoi, cu viteza de 24 de km pe oră, tîrînd o povară de 300 de kilograme.

În junglele Amazoniei există o pasăre care scoate un țipăt de alarmă înainte de începerea mutării furnicilor. Milioane de insecte roș-negre se înalță atunci în aer, pornind în căutare de noi colonii. Roiul lor dreptunghiular are pînă la 15 m în înălțime și 2 km în lungime.

Vara tîrziu pleacă în zbor, pentru căutarea de noi colonii, un detașament compus din 500 de „regine" potențiale. Numai uneia îi este dat să întemeieze propriul „stat". Regina trăiește uneori pînă la 29 de ani, producînd la nesfîrșit noi urmași. Din ouăle fecundate se nasc femele. De calitatea hranei va depinde ce vor deveni acestea - regine, soldați sau lucrătoare. Furnicile lucrătoare sînt totdeauna de sex feminin.

Brava furnică din „Fizica distractivă" a lui Perelman, care ridică poveri ce întrec de multe ori greutatea corpului ei, și monstrul-mutant din filmul de groază „Formikula" nu sînt atît de departe una de alta cum ar putea să pară.

Oameni și furnici

Cine le-a observat pe furnici a putut constata: cînd se întîlnesc, ele se pipăie cu antenele, la capătul cărora se află un soi de nas ce raportează îndată stăpînei pe cine a întîlnit: dacă este din neamul propriu, se salută și pleacă mai departe; dacă este cineva străin, se feresc reciproc sau încremenesc în tăcere. Adesea se ajunge la încăierare. Dacă o lucrătoare neatentă ajunge întîmplător într-un furnicar străin, este îndată alungată. Fiecare furnică are mirosul ei, ceva în felul unei cărți de vizită, după care se recunosc. Într-un furnicar mic, toate furnicile se cunosc personal. Necunoscuților, în cel mai bun caz, li se rup antenele, mîinile-picioarele, dar ei pot fi și otrăviți prin stropire cu lichid toxic. În cazul unei acceptări, noua furnică are acces, dar e ținută la regim de înfometare pînă să devină adevărată membră a respectivei comunități.

De la natură, furnicile sînt surde, însă conversează cu ajutorul unor semnale chimice. Ele cunosc 10-20 asemenea expresii ce pot însemna: „chemare la muncă", „chemare la armată", „provocare la duel", „ordin: urmează-mă" sau „declanșarea alarmei aeriene". Fiecare furnică este o adevărată fabrică de mirosuri.

Cel mai important lucru în viața furnicilor este războiul. Scopul politicii lor externe: încălcarea granițelor cu statele vecine, nimicirea locuitorilor, distrugerea caselor. Nu e de mirare că soldații voinici constituie 10% din populația unui furnicar.

Furnicile de pădure din nordul Europei atacă așezările străine și le rod toată rezerva de larve. Furnicile tropicale se luptă nu numai între ele, ci și cu alte insecte. Furnicile de deșert au obiceiul să-și omoare dușmanii prin foame. Atacînd furnicile mîncătoare de miere, ocupă toate intrările și ieșirile, apoi încep să arunce în respectivele găuri pietricele și alte obiecte, zidindu-le. Sînt păstrate în viață voluminoasele purtătoare de miere, pe care le duc în sclavie.

Unele furnici europene întreprind din propriul furnicar săpături pînă sub altul și atacînd prin surprindere inamicul adormit, îl amețește cu toxine, iar apoi îi mănîncă larvele. Furnicile malaeziene, care au pe laturi minuscule baloane cu otravă, procedează ca un fel de kamicaze. Cînd inamicii le încercuiesc, ele se încordează în așa fel, încît trupul le plesnește, iar otrava țîșnește asupra dușmanilor. Mîncătoarele de miere îi sperie pe atacatori prin dansuri rituale. Dar înainte de a ataca, furnicile stabilesc de partea cui se află superioritatea și atacă în cazul cînd spionajul le-a raportat că ele sînt mai puternice.

LAURENȚIU CHECICHEȘ ❖

Pentru că au pierdut startul spre Marte...

JAPONEZII vor lua cu asalt LUNA

Următoarea epopee selenară va aparține japonezilor. Țara Soarelui Răsare va lansa prima sondă spațială a unui ambițios program de explorare a Lunii. Dacă programul va fi încununat de succes, cosmonauții japonezi vor călca pe urmele predecesorilor americani în următoarele patru decenii.

La 25 de ani după ce protagoniștii navei Apollo 17 au spus adio satelitului nostru, japonezii se pregătesc să recucerească Luna. Lansarea sondei spațiale Lunar-A va avea loc în această vară sau cel mai tîrziu anul viitor. Ambițiosul program de investigații încearcă să facă o breșă în misterul formării și evoluției Lunii, mister neelucidat în cei patru ani de vizite regulate în cadrul programului Apollo. Nava spațială se va instala pe orbita Lunii și va lansa pe suprafața acesteia trei dispozitive de penetrare. Două dintre ele se vor înfige în stratul de suprafață al solului din versantul vizibil al Lunii, iar cel de-al treilea va explora fața nevăzută a astrului. Echipate fiecare cu un seismograf, un termometru și o antenă de retransmisie către nava orbitală, ele vor furniza informații asupra eventualelor mișcări seismice ale Lunii, încercînd totodată să găsească răspuns la întrebări învăluite încă într-un halou de mister: miezul Lunii, are, ca și Pămîntul, o structură magmatică? Este Luna un astru „viu" sau un corp celest mort, asemenea asteroizilor? Secretele structurii de adîncime a Lunii nu sînt singurele semne de întrebare, singurele preocupări ale japonezilor. Într-o a doua fază a programului „Selene", ei vizează resursele lunare și perfecționarea tehnologiilor de exploatare în vederea unei baze permanente. Această misiune prevăzută pentru anul 2003 presupune realizarea unei nave orbitale, a unui modul de selenizare și a unui satelit-releu. Nava orbitală va naviga la 100 km altitudine și va cartografia într-un an toată suprafața Lunii, cu o rezoluție mergînd pînă la 10 m. Modulul de aselenizare va fi utilizat și ca platformă radio pentru efectuarea de studii interferometrice. Pe o orbită la 4300 km de apogeu, satelitul-releu va măsura cîmpul gravitațional al feței ascunse a Lunii. Specialiștii ambițiosului program „Selene" sînt extrem de reticenți în furnizarea datelor legate de viitoarele lor escapade selenare. Interesul lor pentru micul nostru satelit este însă enorm. Să fie doar o chestiune de prestigiu, de orgoliu spațial sau în joc sînt importante mize de ordin economic? Cu siguranță, răspunsurile nu se vor lăsa prea mult așteptate.

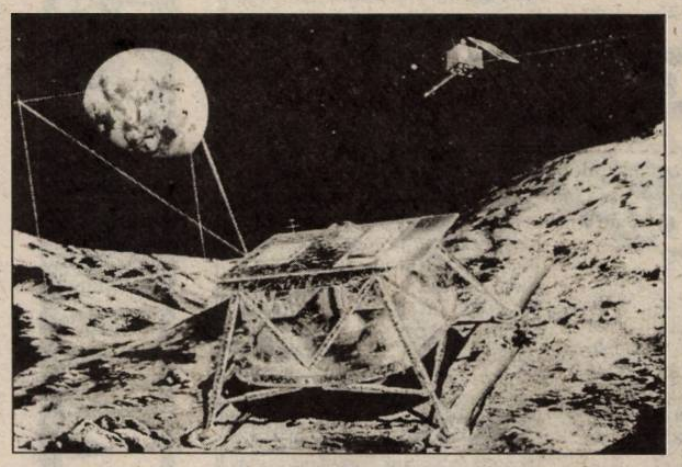

DORIN MĂRAN ❖

Pămîntul atinge un nor de gaz interstelar

De cîteva mii de ani, sistemul nostru solar se găsește la periferia unui gaz neomogen, aflat în expansiune, ce pare a fi expulzat de stelele în formare din regiunea celestă Scorpion-Centaur, afirmă astronomul Priscilla Frisch, de la Universitatea din Chicago. Cu timpul, Soarele ar putea întîlni o regiune în care norii de gaz sînt de un milion de ori mai denși decît cei pe care îi atinge acum, ceea ce ar avea efecte deosebite asupra cîmpului magnetic și al atmosferei terestre, iar peste 50000 de ani, masele de gaz dens din mediul interstelar ce ar pătrunde masiv în sistemul nostru solar, ar avea efecte dramatice asupra Pămîntului, perturbînd clima și chiar viața planetei. Un scenariu catastrofal care nu este obligatoriu să se petreacă și în realitate...

Cum au colonizat șopîrlele insulele din Pacific?

Pînă nu demult se credea că o singură specie de șopîrle a colonizat insulele Oceanului Pacific, folosind ambarcațiunile oamenilor pentru a migra de la o insulă la alta. Iată, însă, că recenta descoperire, în arhipelagul polinezian, a unor specii diferite de șopîrle, i-a determinat pe specialiștii americani să emită ipoteza unor... călătorii ale acestor reptile de la o insulă la alta. Se pare că ele au profitat de trecerea cicloanelor. Șopîrlele și ouăle lor ar fi putut în acest chip să călătorească de la o insulă la alta.

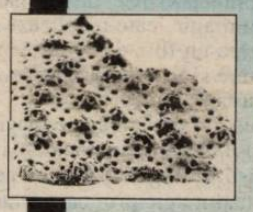

Cel mai vechi exoschelet al unui vertebrat

Titlul de campion la categoria „Cine a descoperit cel mai vechi vertebrat" a revenit echipei de cercetători australieni condusă de Gavin C. Young, care a identificat resturile fosile ale exoscheletului (schelet extern) aparținînd unui vertebrat, cu o vechime de 510 milioane de ani, în condițiile în care cele mai vechi vertebrate cunoscute pînă în prezent erau arandaspidele, *un fel de strămoși ai rechinului, cu o vechime de circa 470 milioane de ani. Dacă această descoperire se confirmă, ea va putea aduce paleoantropologilor noi și bogate informații referitoare la procesul formării exoscheletului și evoluției vertebratelor...*

De ce lunecă patinatorii pe gheață?

Iată, acum, în plină caniculă, aflăm o veste despre... iarnă! Pînă nu de mult, fizicienii explicau evoluțiile pe gheață ale patinatorilor prin faptul că, sub presiunea lamei patinei, gheața se topește, iar stratul fin de apă astfel creat favorizează alunecarea. Recent, cercetătorii de la Lawrence Berkeley Laboratory (California) au declarat falsă această teorie, în urma unei serii de experiențe efectuate cu gheață aflată la -183ºC. Experiențele realizate cu ajutorul tehnicilor de difracție a electronilor de joasă energie au permis reconstituirea structurii de suprafață a gheții la scară moleculară. Gheața e alcătuită din molecule de apă legate într-o rețea rigidă. Însă moleculele de suprafață, care nu sînt integral legate, vibrează mult mai rapid decît se considera, această excitație evocînd mai degrabă starea lichidă decît cea solidă. Tocmai aceste vibrații sînt responsabile de lipsa aderenței, suprafața gheții avînd, deci, proprietăți „cvasilichide"...

DIVERSIFICAREA MAGIEI

Istoricii şi scriitorii care s-au aplecat asupra puţinelor documente referitoare la Imperiul Atlanţilor, sînt de părere că ritualurile magice ale continentului dispărut sub ape au condus la catastrofa unei mari civilizaţii. Se evocă mai ales folosirea nechibzuită a cristalelor de curaţ şi alte cristale. O menţiune se referă la faptul că în Atlantida, înaintea cataclismului care o va scufunda, magia prin cristale se „democratizase". Oricare locuitor al continentului avea libertatea de a manifesta prin magie, şi astfel, se pare, s-a ajuns ca răul omului împotriva omului să funcţioneze probabil mai destoinic şi mai eficient ca în zilele noastre!

Dacă există binele, trebuie să existe şi răul!

Nu ştim, din păcate, cum erau acele vremuri cînd omul aşa numit *primitiv* oficia ritualurile magice în exclusivitate pentru opera binelui... şi nici nu ştim cît a ţinut în istoria fără memorie, a omenirii, acea perioadă. Dacă întregul conţinut pozitiv al ritualurilor magice se adresa în exclusivitate unor principii de viaţă pe care le adorăm şi azi, la un moment dat - nu se ştie nici în ce împrejurări - a apărut magia răufăcătoare; practica inducţiei energetice malefice s-a răspîndit cu iuţeală şi astfel, după cum ne spun cărţile, pe cît fusese magia în prim planul înrîuririlor pozitive, tot pe atît a început să devină o armă periculoasă, emoţională şi instinctuală.

Poate că o dată cu apariţia magiei negre omul a început să gîndească rău despre om. Iar primitivul trăia tot timpul cu arma alături de el; nu se despărţea de unealta de apărare sau de atac niciodată. Iar dacă o folosise mii de ani împotriva fiarelor, dintr-o dată „simte nevoia" să o folosească şi împotriva semenului său. Îl va ajuta din plin puterea magică în care încă de copil s-a exersat. Arma nu va fi decît obiectul prin care gîndul negativ se va exprima; asta pentru că înainte de a folosi unealta morţii, el va practica magia neagră împotriva duşmanului său real sau fictiv. Şi astfel „confecţionarea" de duşmani devine ea însăşi un procedeu magic, care recoltează mai tot ce era necesar pentru a crea un flux energetic întunecat, receptat de destinatar ca atare şi în acelaşi timp mobilizator instinctiv în favoarea răului...

În afară de acest tip de agresiune magică mai există şi aceea care nu folosea vreo armă materială, ci numai pe aceea spirituală, psihoenergetică. Nu ne putem azi imagina conţinutul unui ritual magic prin care omul străvechi transmitea duşmanului său o boală, o suferinţă, un necaz sau chiar moartea prin magie! Astfel, din acest tip de practică se naşte, alături de magia neagră, ceea ce ştim că este o *vrajă*. Vraja are aliat de nădejde *farmecul*, cu sensul de fermecare, de destabilizare, de aiurire şi îmbolnăvire...

Un ritual malefic

Cazuistica magiei negre străvechi este atît de întinsă şi de complexă încît nu-i putem epuiza repertoriul în cîteva file. Un exemplu ne putem permite în cele ce urmează. De pildă, membrii tribului *orangbenua*, din peninsula Malacca, reuşeau să-şi ucidă duşmanii graţie puternicilor lor vrăjitori. Ni s-au transmis şi cîteva amănunte de ritual în acest sens; ridicarea pumnului sau a armei şi, ca-n orice act de magie, o concentrare paroxistică asupra destinatarului, a celui sau celor vizaţi. Vraciul, individul priceput în magie, se transfigura într-o meditaţie profundă avînd tot timpul în memorie chipul, celor vizaţi. Există atestări că astfel de practici reuşeau perfect. Dar nu există, încă, o explicaţie ştiinţifică a gestului....

Paradoxal, dar acest tip de magie neagră se mai practică şi azi. Cu deosebirea că în zilele noastre un „specialist" în magie realizează după fotografia celui vizat, chipul în miniatură şi apoi lucrează asupra lui, probabil la fel cum făcea şi omul primitiv. Sînt citate cîteva cazuri, în Franţa, de reuşită în această practică a magiei negre. Dacă practica însăşi dă la iveală mai puţine drame, este, probabil, pentru că puternicii magiei negre contemporani cu noi au şi scrupule religioase...

În Australia practica magiei negre se realiza prin confecţionarea de săgeţi din os de om, vrăjite; în paralel, se efectua concentrarea asupra celui dat pedepsei. Credinţa vrăjitorului era, din păcate, cel mai adesea atestată de fapte - acea săgeată trimisă la ţintă, nu se rătăcea niciodată! În timpul actului propriu zis de propulsare a săgeţii, aerul se umplea de invocaţii magice, fie cîntate, fie rostite, fie murmurate într-o tensiune specifică, transfiguratoare...

Cercetătorii fenomenului din epoca modernă afirmă cu uimire că, de cele mai multe ori, cel conştient de faptul că a fost vrăjit, moare cu adevărat la scurt timp! S-a emis ipoteza că tocmai acea convingere este factorul periclitant care lucrează pînă la clipa fatală. Dar, pe de altă parte, nu puţini oameni suferă de sindromul neîmplinirii, de complexul blestemului, fără ca în conştiinţa lor să existe un magician sau vrăjitor; ei bine, aceştia nu se prăbuşesc în moarte ci îndură neşansele lor ca pe fatalitate. De ce, atunci, o magie neagră agresivă poate conduce la un act abominabil?

Dincolo de răspunsurile pe care le poate oferi psihiatria, sau de evaluările ştiinţifice ale psihanaliştilor, deducem că există mai multe cauze care generează o dramă drept efect al inducţiei magiei negre. Poate că e bine că astfel de lucruri nu sînt cunoscute „ştiinţific". S-a întîmplat probabil ca în cazul reacţiei nucleare - toată lumea a salutat potenţialele binefaceri ale energiei atomice, dar asta cu puţin timp înainte de a se trece în secret la fabricarea bombei nucleare!

ION ŢUGUI ❖

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

Trei elemente uimesc în primul rînd pe cel care asistă la o operaţie a vindecătorului brazilian José Arigó: operează fără anestezie, fără cea mai mică precauţie pentru sterilizare, fără să folosească vreun element de hipnoză sau sugestie directă sau indirectă. Acest din urmă element a fost recunoscut chiar şi de cei mai sceptici cercetători ai filmelor făcute cu ocazia diferitelor operaţii, fie ele în Brazilia sau în Filipine. Oricum, nici un pacient nu s-a plîns de vreo durere, nici unul nu a murit în urma vreunei infecţii. Şi aceasta în ciuda faptului că Arigó opera adeseori, cum am spus, cu un cuţit ruginit sau foarfeci cu vîrful tocit. Ar fi suficient ca un singur pacient să fi murit în urma unei operaţii, oricare ar fi fost motivul, şi cu siguranţă că Arigó ar fi zăcut în închisoare pentru tot restul vieţii!

În al doilea rînd, era şocant modul în care închidea el operaţia, inciziile pe care le făcea. Cei care au urmărit îndeaproape demonstraţiile sale, în condiţii foarte bune de iluminare, au

Şi totuşi se vindecă...

putut vedea cum Arigó pur şi simplu „împingea", presa, dinspre exterior marginile operaţiei, pînă cînd acestea... se lipeau, practic, rămînînd doar o simplă dîră roşie, acolo unde fusese tăietura. Printre martorii importanţi ai acestei adevărate „magii", pot fi amintiţi Dr. Medeiros, medic radiolog, care de altfel a şi fost operat şi vindecat el însuşi de Arigó şi Dr. Puharich, unul din cei mai cunoscuţi oameni de ştiinţă, în acelaşi timp cercetător al fenomenului paranormal. Şi totuşi lucrurile nu sînt chiar atît de simple...

Dacă în ceea ce priveşte primele trei elemente menţionate nu există practic nici o poziţie „contra", în ceea ce priveşte „tehnica" de închiderea operaţiei, un atent cercetător al fenomenului, medicul homeopat Sigrun Seuteman din Karlsruhe, estimează că în peste 90% din cele peste 6000 de operaţii la care a asistat, ţesutul conjunctiv care se materializează la suprafaţa corpului... „nu este de origine umană"! Ceea ce nu-l opreşte însă să fie obiectiv şi să recunoască faptul că un mare număr de pacienţi au cunoscut ameliorări de-a dreptul spectaculoase ale stării lor după operaţie!

Cum spuneam, situaţia este departe de a fi simplă. Mai ales că pînă în 1973 medicina oficială nu făcuse nici un studiu real şi sistematic al fenomenului. Se mulţumise doar cu o anchetă a Asociaţiei Medicale Americane din 1960 care constatase, laconic, că „toţi" vindecătorii sînt nişte escroci"... Şi totuşi, un alt om de ştiinţă, de data aceasta un biolog, Kvall Watson, şi el interesat de fenomene paranormale, care şi el a asistat la numeroase operaţii de psihochirurgie, nu reuşeşte nici el să descopere vreo urmă de fraudă.

Vom mai avea prilejul în continuare să urmărim această dispută. Deocamdată să mai menţionăm un ultim element „caracteristic" modului în care proceda Arigó: cum se purta cu pacienţii. Adesea era brutal, lucra cu foarte mare viteză şi nu de puţin ori făcea glume... proaste la adresa lor. Cum s-a întîmplat cu o domnişoară bătrînă care s-a prezentat într-o zi la consultaţie, şi căreia i-a spus direct: „N-ai nimic. Tot ce-ţi trebuie este să te măriţi, aşa că nu mai întîrzia!"

MIHAELA DOROBANŢU ❖

Călătorii în timp şi în Akasha

Unele dintre explorările efectuate, prin tehnici de „clarviziune", de Dr. Courtney Brown şi îndrumătorul său au vizat *călătorii în timp*, atît în trecut cît şi în viitor. A fost vizată astfel istoria „marţienilor". Autorul ne asigură între altele că anumite organizaţii au finanţat chiar astfel de explorări pentru a obţine prognoze privind efectele subţierii stratului de ozon asupra climei şi vegetaţiei de pe Pămînt, rezultatele obţinute fiind proprietate privată şi confidenţiale.

Explorările făcute de Courtney Brown l-au făcut să afirme că în jurul anului 2065 situaţia ecologică pe Pămînt se va înrăutăţi atît de mult încît se va pune problema construirii unor oraşe subterane militarizate. În acestea nu vor fi admise decît anumite persoane, agreate de elite, pe criterii nu întotdeauna corecte. Pentru acest motiv, oraşele vor fi ţinta atacurilor celor rămaşi afară. Va urma apoi catastrofă după catastrofă; efectele vor fi: deşertificarea, dispariţia animalelor, pînă şi a planctonului marin. În jurul 2150 haosul se va generaliza. Populaţia va fi scăzut dramatic (războaie? boli? foamete?). Dar peste 300 de ani oamenii vor reveni treptat din nou la suprafaţa Pămîntului, unde se va fi declanşat restabilirea biosferei. *Federaţia Galactică* va urmări cu atenţie tot acest zbucium, dar nu se va simţi obligată să intervină altfel decît fixînd omenirii obiective generale de îndeplinit. Fiecare civilizaţie trebuie să-şi găsească propriul drum de creştere spirituală. Alţi „clarvăzători" au sugerat că reabilitarea biosferei se va face plecînd de la mostrele de vieţuitoare mutate între timp de extratereştri pe alte planete, adevărate rezervaţii ale patrimoniului genetic pămîntean. Binecunoscutul mediu *Robert Monroe* a afirmat că ar fi ajuns chiar cu 1000 de ani în viitor, cînd Pămîntul îşi va fi recăpătat vechiul belşug de vegetaţie şi vieţuitoare, dar oamenii vor continua totuşi să trăiască, în mare parte, în oraşele subterane.

Explorări în Cosmos extrasenzoriale

Aparent nici unul din „clarvăzători" nu a primit informaţii conform cărora extratereştrii ar fi capabili să călătorească *fizic* cu viteze mai mari decît cea a luminii; cel mai probabil călătoriile interstelare sînt făcute prin ieşirea din cadrul cunoscut spaţiu-timp şi reintrarea în acest cadru într-un alt loc şi la un alt moment.

Călătoriile în timp fac de mult deliciul amatorilor de literatură ştiinţifico-fantastică. Partea neplăcută este că acceptarea unor astfel de călătorii dă naştere la paradoxuri insurmontabile. Călătorind în trecut ne putem omorî propriii străbunici, ceea ce înseamnă că noi înşine nu mai existăm, deci nu putem să ne omorîm respectivii străbunici ş.a.m.d. Călătoria în viitor presupune că acest viitor există, „bătut în cuie", undeva, că nimeni dintre noi nu-l poate schimba, deci că nu există liber arbitru, toţi oamenii fiind doar marionete într-o piesă scrisă de la începutul vremurilor. Or, chiar Courtney Brown afirma, aşa cum menţionam într-un episod precedent, că Divinitatea contează pe liberul arbitru al fiecăruia şi că viitorul ar putea fi mai bun sau mai rău în funcţie de conduita noastră.

Admiţînd că informaţiile recepţionate de Courtney Brown nu sînt simple halucinaţii, ca şi faptul că toate călătoriile „clarvăzătorilor" au loc (aşa cum ei înşişi afirmă) în aşa numita *Akasha*, un tărîm, înainte de toate, al spiritelor, am putea presupune că Akasha este în fapt o *„supermemorie"* instituită (de ce nu?) de nişte fiinţe inimaginabil de vechi, un loc în care sînt înscrise toate făpturile gînditoare (ca spirit, cu tot ce au făcut, cu tot ce e esenţial pentru o reîncarnare), inclusiv toată istoria omenirii, ca şi scenarii posibile, cu avertismente, privind anii ce vor veni. Într-o astfel de Akasha ar fi posibile, fără paradoxuri, oricîte călătorii în trecut sau viitor.

DAN D. FARCAŞ ❖
(Va urma)

SPIRITISMUL, impostură şi adevăr

Povestea unui „medium" onest

Celebrul medium italian Eusapia Palladino (1854-1918) deţine un veritabil record în ceea ce priveşte numărul de testări şi observaţii făcute de diverşi oameni de ştiinţă - în Italia, Anglia şi SUA. Palladino provenea dintr-o modestă familie de fermieri. A rămas orfană şi a fost crescută la Neapole de o familie de spiritişti. În aceste circumstanţe şi-a descoperit calităţile de medium, cu toată garnitura de fenomene specifice: bătăi scurte în masă sau perete, apariţia de contururi luminoase difuze, mişcarea unor obiecte, levitaţia mesei...

Reputaţia sa a crescut repede dar, proporţional cu faima, s-au conturat şi dubiile. Doctorul şi criminalistul italian Cesare Lombroso a asistat la numeroase şedinţe şi nu a avut nimic de reproşat în ceea ce priveşte autenticitatea puterilor lui Palladino. A fost apoi rîndul francezului Charles Richet, laureat al Premiului Nobel, s-o analizeze îndeaproape. Ambii au declarat public faptul că fenomenele spiritiste sînt deasupra îndoielii. Intrigată, Societatea de Cercetări Psihice din Londra a format un comitet „Palladino", alcătuit din trei fizicieni şi psihologi recunoscuţi pentru scepticismul lor în materie: englezii Everard Feilding şi Hereward Carrington, şi intransigentul american W.W. Baggaly.

Aceşti duri „triumviri" antispiritism i-au creat condiţii speciale Eusapiei Palladino, în care nici un truc n-ar fi fost posibil. În cele 470 de teste, ei s-au aflat lîngă ea la masă, uneori chiar au ţinut-o de mîini sau i-au imobilizat picioarele... Şi totuşi chiar şi-n aceste circumstanţe stresante, „pacienta" a reuşit de 41 de ori să mişte obiecte sau masa. Succesul a fost copleşitor pentru anchetatori, deşi procentul s-a situat la cota obişnuită, adică sub cea obţinută de Palladino în stare relaxată... Faptele se petreceau în 1908.

Uluitoarele informaţii au trecut Oceanul şi iat-o în 1909 pe Eusapia obligată să facă experimente la Universitatea Columbia din SUA. Prestaţiile ei s-au desfăşurat în condiţii psihologice diferite: fără observaţie strictă şi sub supraveghere meticuloasă. În primul caz mediumul se manifesta în toată plenitudinea, în al doilea rezultatele deveneau îndoielnice. Concluzia specialiştilor a fost ambiguă. Oricum, Eusapia Palladino a fost unul din mediumurile cele mai oneste ale secolului XX. Ea n-a fost acuzată de fraudă niciodată, spre deosebire de numeroşi colegi ai ei de breaslă.

PAUL IOAN ❖

Descoperire genială sau genială speculaţie

BIBLIA, oracolul umanităţii?

Cu ajutorul unui calculator, un savant israelian - reputat matematician - pretinde că a descoperit întregul destin al umanităţii, descifrînd codurile secrete din cea mai veche carte a omenirii, Biblia. De-a lungul a aproape două decenii, printr-o muncă titanică, executată în cea mai mare parte de calculator, matematicianul Eliyahu Rips a reuşit, potrivit afirmaţiilor sale, să scoată la iveală, din textura scriiturii, partea „ascunsă" a Cărţii Cărţilor, adică profeţiile care, cu o precizie uluitoare, vorbesc despre tot ce s-a întîmplat pînă acum pe Pămînt, dar şi despre tot ce se va întîmpla de aici înainte.

Eliyahu Rips, om de geniu sau genial impostor? Cert este că după numeroase controverse între specialişti, care desigur n-au încetat, Academia de ştiinţe din Israel s-a decis să valideze oficial rezultatele demersului întreprins de E. Rips. O dată luat în seamă de un asemenea for ştiinţific, matematicianul israelian a intrat în atenţia mass-mediei. Michael Drosnin, un gazetar american de renume, i-a consacrat o carte: „Biblia, codul secret", apărută în editura „Robert Laffont".

Era în 1992 cînd, Drosnin, ajuns pentru prima dată în Israel, avea drept misiune intervievarea unui şef al serviciilor secrete în legătură cu conflictul din Orientul Mijlociu. Cu un an înainte izbucnise războiul din Golf, fapt care stîrnise, după cum ne amintim cu toţii, o panică generală faţă de posibilitatea izbucnirii unui al treilea război mondial. Un tînăr ofiţer i-a sugerat lui Drosnin să ia legătura cu profesorul Rips, pe care îl considera un personaj interesant. „Este un matematician - i-a relatat ofiţerul lui Drosnin - care cu trei săptămîni înainte a anunţat izbucnirea conflictului din Golf. O ştia din... Biblie".

Drosnin, vechi gazetar la două cotidiene serioase - „Washington Post" şi „Wall Street Journal" -, aplecat spre investigaţie, de obicei sceptic şi deloc fascinat de misticism sau ezoterism, a fost totuşi curios să vadă despre ce poate fi vorba. A luat cu el o Biblie, a stabilit o întrevedere cu Rips pe care l-a rugat să-i arate, în primul rînd, unde scrie despre războiul din Golf. Profesorul n-a pus mîna pe carte, ci pe... mouse-ul calculatorului său. Pe ecran a început să defileze textul sacru; unele litere erau marcate cu cercuri, altele cu pătrate sau romburi, de diferite culori. Păreau să compună cuvinte încrucişate, care însă aveau sensul unor predicţii. De exemplu: „Hussein" - „Scud" - „Armă rusească" - „foc 3 Shebat". Datele proveneau din capitolul 14 al Genezei.

Rips îi relatează apoi lui Drosnin cum a ajuns la această descoperire şi la altele asemenea ei. El ştia că, din timpuri străvechi, mulţi dintre cei pasionaţi de cabalele numerologiei, ca de altfel şi alchimiştii din evul mediu, au intenţionat „să facă Biblia să vorbească". Numai că speranţa de a găsi cheia „cifrului" care ascundea secretul metaforelor sibilinice epuizase multe vieţi. În anii '30, un rabin din Praga spunea că dacă alegea o literă, sărea alte 50, o reţinea pe următoarea, sărea din nou peste alte 50, reţinea iar următoarea literă... şi făcea această operaţie de patru ori obţinea cuvîntul „Torah". Bineînţeles că mintea, puterea şi viteza de muncă omenească nu puteau să ducă prea departe acest demers migălos.

Chiar şi Newton, părintele fizicii moderne, a avut pînă la moartea sa obsesia descifrării misterului Universului, mister pe care îl considera încifrat într-o uriaşă criptogramă, operă a Celui Atotputernic. Newton voia să dezlege enigma creierului lui Dumnezeu, enigma evenimentelor trecute şi viitoare, divin preconcepute.

O dată cu apariţia computerului, posibilităţile de investigare a textului „nevăzut" din Biblie au devenit, cel puţin din punct de vedere teoretic, nelimitate. De la această premisă a pornit profesorul Rips. Pentru început, el a transcris în întregime pe dischetă textul Vechiului Testament, pe care l-a trasformat într-o serie continuă de litere, formată din 304805 unităţi. Computerul, plecînd de la prima literă, „a citit" textul, în operaţiuni succesive, sărind peste intervale formate din 1,2,3,4,5... pînă la mii de litere şi a marcat toate secvenţele alternative posibile care aveau sens. Aşa a găsit că numelui lui Clinton îi era ataşat cuvîntul „preşedinte". Legat de „Watergate" era cuvîntul „Nixon", legat de „anul 1929" era „dezastru economic". Referitor la primii paşi ai omului pe Lună era înscris: „navă spaţială" şi „Apollo 11". „Auschwitz" se află în legătură cu precizarea „soluţia finală", dup cum numelui „Rabin (Itzhak Rabin n. n.) îi este asociată sentinţa „asasinul va asasina", precum şi locul asasinării „Tel-Aviv" data şi chiar numele asasinului „Amir".

Profesorul Rips a comunicat rezultatele cercetărilor sale în revista „Statistical Sciences" şi, de asemenea, departamentelor specializate în statistică şi probabilitate de la cele mai mari universităţi americane (Yale, Harvard etc.). Cum era de aşteptat, teoria lui a stîrnit aprige controverse. Unii curioşi s-au apucat s-o verifice înainte să-şi spună în mod categoric părerea, în timp ce adversarii au taxat-o drept şmecherie, argumentînd că este inevitabil să găseşti grupuri semnificative de cuvinte în sutele de mii de semne.

Literele care formează numele lui Yitzhak Rabin sînt cele încercuite. Cele de pe orizontală, marcate cu pătrate, compun mesajul „asasinul va asasina".

Dar profesorul Rips susţine că şansele ca numele întreg al lui Rabin, de exemplu, să fie asociat în predicţie cu cel al asasinului doar din întîmplare, sînt de la 1 la 3000. Or, în general, se admite că un raport de 1 la 100 este dincolo de întîmplare. Pînă şi testele cele mai stricte, practicate în domeniul cercetării ştiinţifice, sînt de la 1 la 1000.

Povestea lui Rips are şi un final. Pe ecranul computerului său apare şi acest mesaj: „zi de coşmar" - „întuneric" - „pămînt anihilat". Data? 2010. Dar asta rămîne de văzut.

AURORA POPESCU ❖

Educaţie

Porţi deschise spre şcolile vacanţei

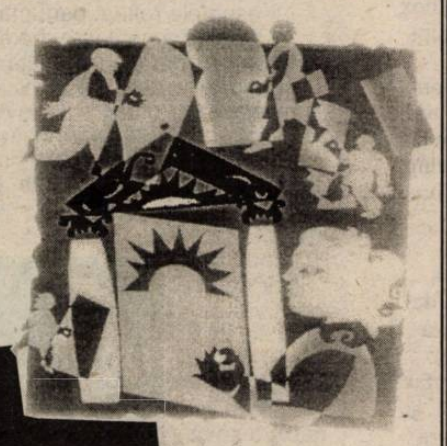

Ultimele 12 luni demonstrează că, în Europa de Vest, cel puţin, acest fiu al eficienţei numit şomaj face ravagii. Strică familii. Distruge suflete. Dezrădăcinează oamenii, care trebuie să fie în perpetuă goană după *lumina de la capătul tunelului - cea care înseamnă* (la ei, în Europa apuseană) *un loc de muncă.*

Pe cerul secolului viitor, repet sintagma, va fi scris, mare, cuvîntul *şomaj.*

Dar tot pe cerul veacului XXI va fi semnată, de către doctorii lumii, şi reţeta antidotului - şi aceasta este: *educaţie.* Educaţie în şcoală, pe lîngă orele de şcoală, în cercurile şi cluburile caselor de cultură, prin radio, televiziune, presă, în vacanţe.

Prin 1994 l-am auzit, pe dr. Mahbub Ul Haq vorbind despre fantasticele întîmplări ale zilei de azi: asistăm la o nemaivăzută - în istorie - ascensiune a omului simplu; este momentul, spune savantul pakistanez, să punem securitatea oamenilor mai presus de securitatea statelor(!).

Despre o şcoală a vacanţelor vreau să vă vorbesc, se numeşte *GATEWAYS* şi lucrurile se petrec în La Jolla lui Steinbeck - şi se petrec cam aşa...

Un grup de pedagogi şi părinţi californieni fac marketing social, întrebînd puştii din zonă (şi familiile lor) ce ar vrea să înveţe, în timpul verii, în cursuri de 2-3-4 săptămîni. Tot acolo se pun şi întrebările referitoare la profesorii pe care copiii şi familiile lor i-ar dori la aceste cursuri.

În acelaşi timp, directoarea Carolyn Wood şi echipa sa fac turul societăţilor comerciale, băncilor, primăriilor, ministerelor - pentru cei 425000 dolari de care are nevoie, anual, şcoala *GATEWAYS* (mame, taţi, copii, mai vînd, pentru *GATEWAYS*, tricouri suveniruri, înghetată, dau baluri şi serbări cu tombole etc.). Sînt aleşi apoi profesorii - 75 de specialişti, care vor fi retribuiţi cu 386 dolari pentru fiecare curs (nimic nu se face gratuit în America!) şi 66 de supraveghetori (studenţi plătiţi cu 6 dolari ora). Apoi sînt înscrişi copiii, ale căror familii plătesc 75 dolari de căciulă (în America nu se discută - chiar şi despre viitor - decît cu banii pe masă!), dar, desigur, pentru cei cu adevărat săraci se acordă cîteva burse.

Cursurile se deschid chiar în prima zi de vacanţă. Iată cîteva: design, programare PC-uri, scrimă (!), studiul rachetelor, jocuri de societate, şah, grădinărit, elocinţă (!), aplicaţii ale fizicii, politică (!), prelucrarea lemnului. În fiecare „clasă": 20 de copii. Orele sînt relaxate, copiii se mişcă de voie, de la un curs la altul, mănîncă împreună, fac sport. Localurile sînt împrumutate de la şcoli obişnuite, aflate în apropiere de ocean.

Primul an a însemnat şi un imens succes pentru Carolyn Wood şi colegii ei: 600 de elevi şi 500 de familii s-au „înrolat", de bună voie şi nesiliţi de nimeni, la cursurile de vară de la La Jolla. În anul următor (1996), 2000 de copii, din 1500 de familii, s-au înscris pentru cele 18 cursuri oferite de organizatori.

Dar să-i lăsăm pe californieni, pentru că şi în România funcţionează, cel puţin la Gălăciuc - Vrancea, o tabără pentru învăţăceii la PC-uri, iar la Cernavodă una pentru „studenţii" în science-fiction. Vor mai fi, poate (pe vremea pionierilor funcţionau din plin), tabere de aero şi navomodelism. Dar, cu siguranţă, există tabere de scrimă.

Lumea, după cum vedeţi, mişcă şi în Carpaţi.

Căci sîntem peste tot conştienţi, părinţi, profesori, elevi, că numai medicamentul *educaţiei*, cum spuneam, poate ţine departe de noi acel spectru care bîntuie Europa: *şomajul.*

ALEXANDRU MIRONOV ❖

La orizontul anului 2000

Mai poate fi salvată TERRA?

Terra este asaltată din toate părţile; de la explozia demografică la efectul de seră, de la găuri în stratul de ozon la dispariţia unor specii. *World Wildlife Fund* lansează un plan mondial pentru a o proteja.

● La scară planetei sînt înregistrate anual mai mult de 2 miliarde de tone de deşeuri industriale solide şi 350 milioane tone de detritus periculos, cărora li se adaugă 7000 tone reziduuri nucleare.

Acumularea necontrolată a deşeurilor accentuează poluarea aerului, otrăvirea solului şi a apelor freatice.

● Pretutindeni în lume eroziunea, exploatarea intensivă, păşunatul excesiv degradează într-un ritm accelerat suprafaţa terenurilor cultivabile. Rezultatul este că zonele aride şi semiaride se transformă în deşerturi. Terra nu mai poate hrăni locuitorii acestor regiuni, multe specii din faună şi floră dispar, praful şi bioxidul de carbon care nu mai este absorbit, cresc.

Azi 75 la sută din zonele aride sau semiaride sînt ameninţate de deşertificare.

În Africa, Asia şi America de Sud 30 de milioane km² sînt în această situaţie. Ţările cele mai atinse: Tunisia, Rusia, în jurul Mării Caspice şi a lacului Aral, Yemen, Mauritania, Mali, Niger.

Anual suprafaţa solurilor care se degradează creşte cu 35%. Se poate face faţă, finanţînd programe specifice. Terra e fragilă. Ce o ameninţă? Noi toţi! Biosfera este un paradis pe care noi îl transformăm zilnic în infern... Cel mai adesea involuntar.

● Efectul de seră este un fenomen natural prin care e reţinută căldura solară captată de Terra. Fără el, planeta noastră ar fi glacială: -18ºC în loc de 15ºC în medie.

Problema care apare este însă următoarea: creşterea activităţilor umane a antrenat o sporire accentuată a unor gaze - bioxid de carbon, metan, clorofluorocarburi - care amplifică efectul de seră. Vinovaţii sînt bine cunoscuţi: focurile care distrug pădurile, utilizarea energiilor fosile - gaze naturale, petrol, cărbune - deci transportul rutier, şi emanaţiile industriale evacuate în atmosferă.

Anual omul trimite în atmosferă 23 milioane tone bioxid de carbon, cu 25% mai mult decît la începutul secolului. Azi se recunoaşte realitatea unei încălziri a climatului. Dacă se dublează cantităţile de gaz cu efect de seră, temperaturile cresc cu 2º-5,2ºC. Cu consecinţe dramatice.

Aisbergurile se topesc, nivelul mărilor creşte, acoperind anumite insule ca Maldivele, acoperind ţărmuri şi delte. Zonele temperate şi tropicale se deplasează spre nord. Maladii, ca malaria, se vor propaga. O convenţie pentru a limita emisiunea acestor gaze nocive a fost semnată la Rio de Janeiro, dar puţine ţări o respectă.

● Rolul ozonului aflat în stratosferă e primordial: el absoarbe ultravioletele B atît de nocive (producătoare de cancere de piele, afecţiuni ale ochilor şi ale sistemului imunitar).

Ozonul e distrus de clorofluorocarburi, oxizi de azot, metan, toate emanate de industrii.

Numeroase ţări şi-au propus să reducă pînă în anul 2000, apoi să înceteze utilizarea clorofluorocarburilor.

● Între 10 şi 100 milioane de specii populează Terra. Numai 1,4 milioane dintre ele au fost descrise. Eduard Wilson, de la Universitatea Harvard, afirmă că anual dispar 17000 specii. Stocul de peşte oceanic s-a diminuat cu 70%, mai mult de 140 specii de mamifere sînt în perciol, fără a vorbi despre păsări, reptile şi batracieni.

A păstra biodiversitatea înseamnă a păstra patrimoniul genetic al planetei, de care vom avea nevoie mîine pentru a ne îngriji sau hrăni. World Wildlife Fund, cea mai importantă asociaţie internaţională de apărare a. naturii lansează o mare campanie la orizontul anului 2000 „pentru o planetă vie". Scopul operaţiunii este mai întîi de a proteja 224 ecoregiuni - de la Everglades din Florida pînă în insulele Galapagos, din tundra Rusiei la barierele de corali din Africa orientală, zone fragile unde se află 95% din biodiversitatea planetei.

În continuare se urmăreşte salvarea de la extincţie a trei specii: rinocerul negru, panda uriaş şi tigrul de Indochina.

În sfîrşit, a schimba anumite obişnuinţe de producţie şi de consum este o sarcină extrem de dificilă...

Dar Terra este o moştenire comună şi astăzi trebuie să se decidă dacă vom lăsa generaţiilor viitoare o planetă otrăvită sau o insulă de verdeaţă şi de oceane, capabilă de a-i binecuvînta pe oameni timp de milenii.

ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

„Trei luni de vacanţă o să am"

ANDRA ENE, Bucureşti

Gastronomice

Şi pe această filă a „cărţii noastre de bucate" vor avea un loc privilegiat preparatele pe bază de legume şi fructe".

● Pentru o ***Mîncărică de ţelină*** *cu ciuperci* sînt necesare: 3 ţeline, 6-7 ciuperci, 1 ceapă, 1 lingură de făină, 2 linguri unt sau untdelemn, 1 pahar de vin, 1/2 pahar de apă, sare, piper, puţin cimbru. Se curăţă ţelina, se spală, se taie felii suficient de groase şi se pun la fiert în apă cu sare. Cînd s-au fiert, se scurge apa. Ciupercile, curăţate şi tăiate felii se înăbuşă în puţin unt sau untdelemn. Separat se prepară un sos din: ceapă tăiată mărunt, rumenită în unt sau untdelemn, peste care s-au adăugat făină, vinul şi 1/2 pahar cu apă. În acest sos se pun ţelina şi ciupercile, apoi se potriveşte de sare şi piper, se presară puţin cimbru şi se fierbe acoperit, la foc mic pînă scade bine sosul.

● ***Budinca de fasole verde*** pe care v-o sugerăm este consistentă, dar şi gustoasă.

Merită să o „testaţi". Se prepară din: 1 kg fasole verde, 3 ouă, 2 linguri de făină, 3 linguri de unt, sare, 3 linguri caşcaval ras. Fasolea, curăţată şi spălată se fierbe în puţină apă sărată. Cînd este gata se scurge apa. Se bat ouăle cu puţină sare şi cu făina, apoi se amestecă cu fasolea. Se unge o formă cu unt şi se presară cu pesmet. Se răstoarnă în forma pregătită şi se lasă la cuptor, la foc potrivit. Se serveşte cu caşcaval ras.

● Pentru un ***Sufleu de piersici*** sînt necesare: 6 piersici mari, frumoase, 2 linguri unt, 4-5 linguri zahăr, 2 ouă, 1/2 pahar lapte, coajă rasă de lămîie, zahăr vanilat, 200 g făină, sare, 1/2 plic cu praf de copt, un pumn de nuci măcinate. Se freacă spumă untul cu zahărul, se adaugă gălbenuşurile, laptele, făina, puţină sare, nucile măcinate, zahărul vanilat, praful de copt. La sfîrşit se încorporează albuşurile bătute spumă. Piersicile se taie bucăţele, se pun în forma bine unsă cu unt, apoi, deasupra se întinde aluatul. Se coace timp de o oră la foc potrivit.

Indiscreţii

În vacanţă

◆ ***Regele Juan Carlos şi regina Sophia i-au invitat pe soţii Clinton să-şi petreacă vacanţa de vară împreună, la Palma de Majorca. Au fost găzduiţi la Palatul Almudaina. Din program nu au lipsit turul insulei, la bordul iahtului regal „Fortuna", baie în Mediterana şi ore de bună-dispoziţie. Pelicula confirmă...***

TOPURI

◆ Oricît ar suna de straniu, a fi star de cinema echivalează cu a avea pe piaţa cinematografiei un anumit preţ. Pentru Demi Moore lucrurile sînt clare: ea s-a instalat pe primul loc în Top, cu 10 milioane de dolari pentru un film, devansîndu-le pe Sharon Stone şi Julia Roberts. Şi cum întotdeauna Demi ţine la propria imagine, indiscreţii de la „Paris Match" au surprins-o într-o superbă rochie mini ce îi dezgoleşte cu generozitate formele apetisante.

Box, umor şi cinema

◆ După ce a asistat la meciul de box la care Tyson i-a rupt lobul urechii adversarului, Stallone a făcut un comentariu amuzant: „Va trebui ca întotdeauna în ring să urce fie boxeri bine hrăniţi înainte de meci, fie... vegetarieni". În aşteptarea altor reprize la fel de incitante, Rocky s-a întîlnit cu Jennifer, proaspăta sa soţie dar de cîţiva ani iubită, şi s-au dus la premiera filmului „Contact", ce a avut loc la Los Angeles.

Un caz

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc P.G., am 33 de ani şi locuiesc în Bucureşti. În ultimul timp am suferit o depresie psihică serioasă, care, din păcate, nu a cedat la tratamentul clasic. Aveam crize nejustificate de plîns, îmi amorţeau mîinile şi picioarele, simţeam o permanentă frică şi senzaţie de sufocare. Pe acest fond de descurajare am aflat din revista „Magazin" despre virtuţile vindecătoare ale doamnei Vasilica Ciupea. Am efectuat telepatic zece şedinţe de tratament bioenegetic. În acest moment pot afirma că bioenergia este extraordinară. Acum mă simt foarte bine, am scăpat de coşmarul simptomelor sîcîitoare descrise, am un somn foarte bun şi, sînt într-o bună formă fizică şi, mai ales, psihică..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 31

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 august 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Dosarele frumuseţii

Încă o mască miraculoasă

La sugestia unor cititoare continuăm seria măştilor „miraculoase".

Cu puţină grijă pentru aspectul dv. şi... cîteva plante medicinale alese în funcţie de principiile active ce le conţin puteţi atenua aspectul îmbătrînit al tenului. Iată o mască despre care specialiştii spun că este... miraculoasă. Într-un vas cu 2 litri de apă clocotită adăugaţi o lingură de muşeţel, una de mentă, una cu petale de trandafiri şi o lingură de flori de nalbă. Staţi timp de 10 minute deasupra fluxului de vapori pentru a vi se deschide bine porii. Plantele din vas, bine scurse, se amestecă cu sucul rezultat de la un morcov mic, o linguriţă de miere, puţină drojdie de bere şi un gălbenuş de ou. Pasta obţinută se aplică pe obraz. Masca se menţine pe faţă timp de 20 de minute. Apoi, cu apa în care au fiert plantele se spală obrazul. Nu se poate ca a doua zi să nu remarcaţi efectul benefic al tratamentului aplicat. Argument convingător pentru ca săptămînal să îl respectaţi.

Se poartă... măştile

✍ Misterioase, eminamente cerebrale, chiar dacă apreciază esenţele rafinat parfumate şi flirturile ameţitoare, Femeile-Scorpion adoră şi în această vară jocurile uşoare ale inimii, care impulsionează şi fac privirile mai... vulnerabile. Dar, atenţie! Astrologii vă trag de mînecă şi vă amintesc că nu puteţi juca toată viaţa „jocul iubirii". Dacă v-a ieşit în cale „El" şi îl iubiţi, spuneţi-i cu sinceritate. Chiar dacă el este şarmant şi dv. teribil de geloasă pe succesele sale trebuie să găsiţi o soluţie înţeleaptă pentru că nu puteţi rezista la infinit acestor „drame" pasionale. Uitaţi poveştile neplăcute, ieşiţi împreună cu prietenii la mici petreceri sau spectacole, refaceţi decorul apartamentului şi inima dv. va pulsa din nou ritmul... iubirii tulburătoare. Despre legăturile ideale, astrologii spun că Femeia-Scorpion adoră reprezentanţii semnelor zodiacale care... o adoră. Şi cine sînt aceştia? Un Peşte, Vărsător, Săgetător, Capricorn sau Taur. Aşa e făcută „lumea" femeilor-Scorpion. Racul li se pare prea melancolic, iar Gemenii prea agitaţi. Preferaţi bărbaţii tumultoşi, impetuoşi, bine făcuţi? Perfect. Doriţi să faceţi dv. jocul? Este excat ceea ce îşi doresc mulţi bărbaţi. Ce vă rezervă această vară? Multe schimbări de program, cheltuieli mari, „furtuni" în familie. Totul va fi exploziv şi firesc, cu un mare consum de energie. Dar, noroc cu prietenii. Cu ajutorul lor, în final, vara vă va fi un complice agreabil...

✍ Pentru Femeia-Săgetător anul acesta este deosebit de bun, spun astrologii. Veţi fi curtată, solicitată, în stînga, în dreapta, veţi fi strălucigoare şi aveţi suficiente motive să vă simţiţi stăpînă pe dv. Forţa vă este dată de flerul fantastic cu care sînteţi înzestrată. Alte atuuri sînt spiritul mereu în alertă şi calitatea de fin tactician. Care ar fi bărbatul ideal capabil să vă satisfacă toate capriciile în această vară? Şansa aparţine unui Leu. Un Berbec v-ar fi putut intra în graţii, dar, cum la fiecare trei minute are alte idei şi proiecte, vi se pare prea obositor. Un Scorpion, posesiv dar sclipitor de inteligent vă dă fiori, dar pare atît de pervers încît nu vă simţiţi în siguranţă. După ce luna iulie v-a oferit surpriza plăcută a unei pasiuni neaşteptate, august vă rezervă zile mai nefaste pe plan sentimental. Dar parcă vi s-a prezis un an excelent?! Oare cînd „au minţit" astrele?

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU ❖

NOU!
Vă interesează să primiţi GRATIS horoscopul personal? Daţi comandă la numerele afişate!
De luni până vineri între 9,30-18,00 te aşteptăm SĂ SUNI la: (01) 891.29.57
GHICIT ÎN CĂRŢI ÎN DIRECT
TAROT INDIAN (01) 891.21.20
Vrei să-ţi cunoşti soarta? SUNĂ ACUM!
HOROSCOP săptămânal realizat de Cristina Vanea
Formaţi acest număr urmat de cifrele din dreptul zodiei dvs.
(01) 891.21.+
Berbec 01 | Taur 02 | Gemeni 03 | Rac 04
Leu 05 | Fecioară 06 | Balanţă 07 | Scorpion 08
Săgetător 09 | Capricorn 10 | Vărsător 11 | Peşti 13
Aveţi probleme în dragoste? Sunaţi la: (01) 891.21.60
V-aţi găsit partenerul ideal? (01) 891.21.30
Apelabile de la telefoanele conectate la centrale digitale. Tarif: 2950 lei/jumătate de minut. Primele 20 sec. netaxabile.

PUBLICITATE PUBLICITATE

Anatomia agresivităţii ②

Neurobiologia conduitelor agresive se axează în special pe etologie, ştiinţă care studiază repertoriul comportamental al indivizilor şi pe psihologie, care studiază doar factorii favorizanţi ai conduitei agresive. În rîndurile următoare vom încerca să facem un tur de orizont, plecînd de la un conflict fictiv, în universul etologiei şi al neurobiologiei, nu înainte de a sonda un eşantion din lumea animală.

Regnul animal cunoaşte două mari tipuri de agresiune: între indivizi din aceeaşi specie şi din specii diferite. Să analizăm, de pildă comportamentul şobolanilor „ucigaşi". Într-o familie de şobolani doar cîteva exemplare atacă regulat şoarecii introduşi în cuşcă, celelalte par să se acomodeze cu firavii musafiri. Studiul şobolanilor ucigaşi a fost deosebit de relevant. S-a ajuns la concluzia că anumite leziuni cerebrale favorizează comportamentul agresiv în timp ce altele (ale amigdalelor, de pildă), îl înhibă. Dacă se suprimă motivaţia alimentară printr-o leziune hipotalamică, şobolanii ucigaşi îşi urmează invariabil instinctele în timp ce şobolanii „paşnici" sînt gata să moară de foame fără să se atingă de o pradă sigură şi delicioasă. Acest exemplu generic codificat şi ritualizat în lumea animală poate fi transpus şi în repertoriul comportamental al oamenilor. Similitudinile între motivaţiile şi reacţiile agresive ale animalelor şi fiinţelor umane sînt reale şi studiul comportamentului agresiv al celor dintîi explică misterele resorturilor agresiunii umane. Probabilitatea unui conflict depinde de împrejurări şi de miza acestuia, de dispoziţiile instantanee ale protagoniştilor. În primele clipe, adversarii se privesc, se măsoară din cap pînă la picioare şi conflictul izbucneşte, de obicei, cînd unul din ei profită de inhibiţia, renunţarea celuilalt. Situaţia diferă dacă este vorba de o persoană cunoscută sau necunoscută. Apariţia unui personaj necunoscut suscită o reacţie apropiată stresului care măreşte reactivitatea emoţională influenţînd apariţia unei iniţiative agresive. Dincolo de această reacţie la stimulii noutăţii, necunoscutului (neofobie), se observă o reacţie a endocrinei, specifică stresului şi o stimulare a glandei suprarenale care secretă un hormon liposolubil, cortizonul, capabil să acţioneze asupra unor structuri cerebrale sensibile la acţiunea acestuia, structuri responsabile de activitatea emoţională. Primul contact permite evaluarea dispoziţiilor protagoniştilor. Starea în care se află ca şi expresiile faciale sînt mai bogate în informaţii decît primele cuvinte pe care şi le aruncă şi al căror ton e mult mai important decît sensul pe care-l degajă. Nu mai e nevoie să menţionăm faptul că expresiile de teamă sau de ameninţare sînt aproximativ aceleaşi la toate fiinţele umane.

DORIN MĂRAN ❖
(Va urma)

Pentru îngrijirea tenului

Compresele cu decoct de nalbă împrospătează şi hidratează tenul ofilit. Pentru tenurile înroşite şi iritate, un remediu practic şi eficace îl constituie ceaiul de muşeţel, preparat prin infuzarea a 50 g de floare în 500 ml apă. Cu bune rezultate se poate folosi şi pătrunjel verde (o legătură de pătrunjel macerat în 500 ml apă rece, timp de 24 ore, se strecoară şi se foloseşte infuzia sub formă de comprese). În cazul în care iritaţia tenului este însoţită de mîncărimi se spală cu decoct de mărar, răcit şi strecurat (o mînă de frunze la un litru de apă). Infuzia de frunze de coada şoricelului, sub formă de comprese, calmează tenurile înroşite şi iritate. Tenurile palide se înviorează spectaculos cu infuzie de flori de arnică - 4%, sub formă de comprese.

Tenurile uscate pot fi activizate cu ceai de gălbenele; pentru tenurile uscate şi cu riduri se ţin pe faţă timp de 10-15 minute, comprese cu soluţie obţinută prin fierberea a 30 g rădăcină de nalbă mare cu 500 ml apă, timp de o jumătate de oră. După fierbere, se lasă la răcit 30 de minute, după care se strecoară şi se foloseşte. Dacă la un pahar de lichid se adaugă o linguriţă de miere de albine se obţine un produs cosmetic care poate fi folosit pentru orice ten. În tenurile îmbătrînite şi uscate, compresele cu ceai de sunătoare au o bună acţiune stimulatorie.

Ca şi tenul uscat, şi tenul gras beneficiază în egală măsură de proprietăţile sucului de castraveţi: se decupează rondele de castraveţi, bine copţi şi se masează cu ele uşor obrazul, astfel încît se să îmbibe cu sucul respectiv. După o oră se spală bine obrazul cu apă.

DUMITRU RĂDUCANU ❖
Farmacist primar
(Va urma)

Terapie naturală

Ceaiul de mentă

● În scopuri medicinale se folosesc frunzele recoltate în perioada de înflorire. Frunzele de izmă bună (Folium menthare piperitae) se recoltează în zilele senine, după ce s-a ridicat roua de pe plante. Acestea se usucă în straturi subţiri, în încăperi bine aerisite, nu la soare.

● Produsul recoltat şi uscat are miros caracteristic, pătrunzător, plăcut, cu gust aromatic, lăsînd senzaţia de rece. Se păstrează în pungi pergaminate. Frunzele de mentă conţin un ulei esenţial cu componentul principal mentolul, precum şi mentone, mento-furan, alfa pineu, fenandren, limonen, cadinen, cincol, aldehidă acetică şi izovalerianică, alcoolii amilic şi izoamilic, timol, carvacrol, alcooli sescviterpenici, cariofilen, mentonă, tanin, principiu amar, substanţe minerale, hipericină, acid piruvic, substanţe antibiotice, polifenoli etc.

● Datorită acestor principii active frunzele de mentă au proprietăţi bacteriostatice, antiseptice, carminative, colagoge, antiseptice, sudorifice, diaforetice etc.

● Infuzia de mentă se prepară astfel: într-un vas curat se pun 1-2 linguriţe de frunze de mentă peste care se toarnă 250 ml apă în clocot; se acoperă vasul şi se lasă astfel timp de 5 minute; se strecoară şi se bea cantitatea într-o zi (de obicei ceaiul neîndulcit). Datorită mentolului, ceaiul de mentă consumat rece şi în cantităţi mici calmează vărsăturile atît la sugari cît şi la adulţi. Ceaiul de mentă are acţiune benefică în infecţiile gastrointestinale, dispepsii, balonări abdominale, diaree, fortifică sistemul nervos, contribuie la eliminarea calculilor renali şi hepatici.

● Sub formă de cataplasme reci, produce alinare în durerile de cap; în stările de debilitate fizică se recomandă băi întăritoare cu frunze de mentă. Băile cu frunze de mentă se mai recomandă şi în durerile reumatice şi în urticarie.

● Folium menthae piperitae intră în compoziţia ceaiurilor antiasmatice, antidiareice, hepatice (comercializate de FITOTERAPIA S.A. Bucureşti).

● ATENŢIE: Ceaiul de mentă nu se recomandă suferinzilor de ulcer. Pentru prevenirea diareelor estivale, vă recomandăm să spălaţi foarte bine fructele şi legumele ce le consumaţi.

DUMITRU RĂDUCANU ❖

PSIHOTERAPIA MARINĂ

A reduce însă complexele virtuţi exercitate de acest sanatoriu natural al speţei umane care este Marea, doar la cele şapte prezentate în articolul trecut, înseamnă a comite aceeaşi eroare ca atunci cînd reducem faţetele unui diamant tot la şapte cînd, în realitate, ele pot fi şaptezeci şi şapte sau şapte sute şaptezeci şi şapte, sau chiar mai multe. De aceea ne propunem ca, în continuare, să trecem în revistă pe scurt alţi cîţiva factori care contribuie în mod cert la instaurarea acelei stări de bien-être, respectiv de bine corporal şi confort spirtual, pe care o simţim cînd ne aflăm la mare, şi care, împreună, alcătuiesc aşa-numita psihoterapie marină.

Astfel, oricît de aglomerată ar fi plaja, reuşim acolo ca printr-un minim efort de concentrare, să ne detaşăm de tumultul lumii, şi să nu auzim decît chemările pescăruşilor şi muzica ancestrală a valurilor. Astfel, ne creăm momente de singurătate, în plin tumult uman, neuitînd în acest sens că *singurătatea reprezintă printre altele şi o dietă a spiritului*, după cum ne asigură din acest punct de vedere un filosof francez din sec. al XVI-lea, Montaigne. Şi cîtă nevoie avem de această dietă, mai ales în zilele noastre!

A nu se uita apoi că Marea şi ţărmurile sale sînt saturate de o anume frumuseţe proprie numai acestor meleaguri. Or, *vacanţa constituie prilejul ideal de a savura această frumuseţe naturală*. Este demonstrat de pe poziţii experimentale că frumosul, şi implicit estetoterapia, induc în organism stări de calm, că pot chiar alina dureri fizice şi morale, că pot combate depresia etc, reprezentînd factori modificatori ai organismului ca şi factori de potenţare a diverselor medicamente.

Tot de aşa numita cură marină ţine şi o anume filosofie şi psihologie, în contul cărora la mare ne recăpătăm acea stabilitate spirituală, acel echilibru moral, reprezentînd tendinţa cea mai adîncă a oricărei activităţi umane. În acest sens, ştim că la mare simţim mai bine ca în orice alt loc contactul nemijlocit cu cele patru elemente ale cosmogoniei tradiţionale: focul (pe care îl identificăm cu soarele), nisipul (pe care îl identificăm cu pămîntul), briza marină (pe care o identificăm cu aerul) şi, în sfîrşit, marea.

Din contemplarea imediată a acestor realităţi, din această fortuită simplificare a lucrurilor la care ne obligă plaja, rezultă anume stări somatice, deci corporale, ca şi psihice, cu efecte sanogenetice de cea mai mare importanţă pentru organism. La un recent congres medical consacrat curei marine, care a avut loc la Roscoff în Franţa, o echipă de medici şi psihologi care pe loturi experimentale au studiat efectul sanogenetic al diverşilor factori pshologici care există din abundenţă la mare, echipă condusă de celebrul balneolog contemporan francez Prof. Denis Lerov, conchide că *factorii absolut determinanţi ai curei marine sînt psihoterapia marină, helioterapia şi talasoterapia*, după cum vedeţi psihoterapia marină aflîndu-se pe primul loc.

ARCADIE PERCEK ❖

În caz că suferiţi de...

FURUNCULOZA: se manifestă prin apariţia repetată de furuncule, ca urmare a unei carenţe în apărarea naturală a organismului şi a unui focar stafilococic latent. Furunculul (sau buboiul) este o infecţie a pielii situată la rădăcina unui fir de păr, produsă de stafilococ, care pătrunde pe lîngă firul de păr ca urmare a unor mici leziuni sau iritaţii ale pielii (rosături la picioare, zgîrieturi, frecături la ceafă de gulerul hainei, bărbieritul cu lame, brici infectate etc. Furunculul se localizează mai frecvent la ceafă, faţă, membre şi fese; bolnavii diabetici, nefritici şi cei surmenaţi sînt mai expuşi la apariţia furunculozei.

Terapia naturală recomandă ca tratament: infuzie din 3 linguri de flori de muşeţel la o cană de apă; se administrează sub formă de cataplasme; infuzie din 40g flori de soc la un litru de apă; se administrează cataplasme şi băi locale; nalba mare - frunze opărite cu apă fiartă aplicată pe furuncule; produse apiterapice: propolis unguent; propolis spray. La începutul infecţiei se aplică pe furuncul un tampon de spirt, apă de colonie sau tinctură de iod diluat cu apă în părţi egale, pînă ce infecţia cedează; acelaşi efect de combatere a infecţiei şi durerii îl are şi compresa cu apă rece, cu spirt sau gheaţă; este total contraindicată stoarcerea furunculului de către bolnav pentru a nu răspîndi infecţia în sînge; se impune păstrarea unei igiene personale riguroase, precum şi fierberea rufăriei.

Se recomandă consumarea de struguri, măsline, precum şi legume: morcov, varză, păpădie, lăptucă, măcriş.

D.R. ❖

Riscurile cardiace ale combinaţiilor de medicamente anti-obezitate

Federal Drug Administration (FDA), organismul american pentru controlul medicamentelor, a lansat un avertisment cu privire la tratamentul simultan cu anumite remedii contra obezităţii, produse de către laboratoarele *American Home Products Corp, Rhône Poulenc Rorer (RPR)* şi *SmithKline Beecham PLC*, care ar putea determina apariţia unor maladii cardiace.

Amestecul incriminat este cel dintre fenfluramin, substanţă aflată la baza medicamentelor produse de *American Home Products* şi phentermine, utilizat în medicamente *RPR şi SmithKline Beecham*, conform unui comunicat al *FDA*.

Aceste medicamente au fost autorizate de *FDA* acum 20 de ani, dar pe atunci ele erau prescrise separat, pentru a favoriza pierderea de greutate, în cadrul unui tratament de scurtă durată. Tendinţa actuală este aceea de a le prescrie împreună, într-un tratament de lungă durată. *FDA* intenţionează să impună menţionarea pe etichetele produselor farmaceutice în cauză a pericolelor la care se expun cei ce le combină. *(ARPRESS)*

O „epidemie stranie" a făcut 500 de victime în Angola

O epidemie „stranie", necunoscută specialiştilor, a omorît 500 de oameni la Mexico, în estul Angolei, conform postului local de radio. Victimele cele mai numeroase sînt din rîndul copiilor în vîrstă de pînă la 5 ani.

Simultan, epidemia de meningită care bîntuie de 6 luni o provincie angoleză de la graniţa cu Namibia a făcut 7 victime. Autorităţile sanitare ţin sub observaţie 26 de bolnavi, dar numai 6 dintre aceştia sînt internaţi în spital. *(ARPRESS)*

Japonia: încă o victimă a bacilului 0-157

O femeie în vîrstă de 81 de ani a murit la Nara (centrul Japoniei) ca urmare a unei intoxicaţii alimentare cauzate de bacilul 0-157, ridicînd numărul victimelor acestuia la 3 în acest an, a anunţat un responsabil al serviciilor sanitare din localitate. Identificarea alimentului infestat nu a fost posibilă. Conform Ministerului Sănătăţii din Japonia, anul acesta 634 de locuitori au fost infectaţi cu acest bacil deosebit de periculos în cazul vîrstnicilor şi copiilor. Primele simptome sînt febra, greaţa şi diareea. În cazurile grave, se poate ajunge pînă la infectarea rinichilor şi paralizie respiratorie.

În 1996, bacilul a omorît 10 persoane din cele peste 10000 contaminate, dintre care 6000 erau copii de la şcolile din oraşul Sakai, de lîngă Osaka. *(ARPRESS)*

Secretul balenei cu cioc...

Pînă în prezent, zoologii clasificau cetaceele în două categorii, în funcţie de obiceiurile lor alimentare. Cetáceele din primul grup sînt capabile să mestece şi deţin două rînduri impresionante de dinţi bine ascuţiţi care le ajută la atacarea şi apoi mestecarea prăzii. Acesta este, spre exemplu, cazul caşalotului. Cetaceele din al doilea grup, denumite sugestiv „filtre", sînt dotate cu sute de fanoane, care pot atinge lungimi de pînă la 2 metri, care le permit să filtreze planctonul din apa mării. Din această categorie face parte, printre altele, balena albastră.

Cu toate acestea, există o îndoială cu privire la familia balenelor cu cioc, care erau incluse în categoria celor care mestecă. Masculii nu au, însă, decît doi sau patru dinţi, iar femelele nu au nici un dinte! În plus, aceste balene aproape că nu pot să deschidă gura. Cum procedează ele pentru a mînca, în aceste condiţii?

Doi cercetători americani, John Heyning, de la Muzeul de istorie naturală din Los Angeles şi James Mead, de la Muzeul de istorie naturală din Washington, au descoperit faptul că balena cu cioc îşi „aspiră" prada retrăgîndu-şi rapid limba spre fundul gurii: se formează o depresiune uriaşă, iar nefericitul calmar (prada sa favorită) este antrenat, ca Pinocchio, în stomacul mamiferului.

O nouă insulă în Pacific?

Vulcanul submarin Loihi, situat la o distanţă de 32 km de arhipelagul Hawaii, va deveni, oare, o nouă insulă în Oceanul Pacific? Începînd din 17 iulie 1996, activitatea sa este mai puternică decît oricînd. Peste 5000 de erupţii s-au succedat în ultimul an. Prin răcirea provocată de contactul cu apa de mare, magma formează o rocă ce se acumulează în jurul craterului. Vulcanologii de la Universitatea din Hawaii apreciază că, în cazul în care această activitate va persista, în absenţa unei alunecări a fundului submarin, vulcanul va deveni o nouă insulă în Pacific în următorii 20 de ani...

Un radio pentru zonele izolate ale Terrei

În anumite regiuni izolate, un aparat de radio nu poate funcţiona deoarece nu dispune nici de curent electric, nici de pile. Acest mic radioreceptor (33,5 x 24,5 x 13,5 cm), cu o greutate de 2,5 kg, este dotat cu o manivelă, care permite descărcarea energiei în regim constant, vreme de o jumătate de oră. Ascultarea lui, în unde medii sau scurte, se face în bune condiţii. Aparatul a fost realizat de inginerul britanic Trevor Baylis. Sursa de energie permite recepţia, pînă în locurile cele mai izolate ale Terrei, a emisiunilor de actualităţi, educaţie, prevenire sanitară, ajutor acordat refugiaţilor etc.

Aparatul, denumit „Freeplay BayGen" i-a entuziasmat pe preşedintele sud-african Nelson Mandela şi pe ministrul britanic al Dezvoltării, Lynda Chalker, care au iniţiat construirea unei uzine ultramoderne la Cap (Africa de Sud), unde în acest an vor fi produse un milion de astfel de radioreceptoare. Afganistanul şi Angola se vor echipa în curînd cu aceste echipamente, cu ajutorul organizaţiilor umanitare, în special al asociaţiei War Child, sub patronajul lui Luciano Pavarotti şi David Bouris.

ENCICLOPEDIE

„Cartea lui MARCO POLO şi a minunilor Asiei" - adevăr sau legendă -

Puţine persoane au stîrnit în epoca lor atîta vîlvă, atîta curiozitate şi atît interes ca neobositul negustător venetian, călător în îndepărtata Asie, Marco Polo. Fără îndoială un personaj real, este autorul unei cărţi de călătorii care, neavînd la origine nici un titlu a fost numită diferit în franţuzeşte, italieneşte sau latineşte, unul singur dintre aceste titluri rezumînd într-un fel substanţa operei: „Le livre de Marc Pol et des merveilles de l'Asie (Cartea lui Marco Polo şi a minunilor Asiei)".

Familia Polo se trăgea din Dalmaţia, stabilindu-se la Veneţia în anul 1033 şi întemeind o adevărată „dinastie" de mari negustători.

Se ştie că în secolul al XIII-lea, un Marco Polo, poreclit Il Vechio (Bătrînul) a avut trei fii: Andrea, Nicolo şi Matteo. Andrea s-a stabilit ulterior la Constantinopol, avînd în vedere comerţul cu Orientul şi întemeind o agenţie pe coasta de sud a Crimeii de astăzi.

Acesta le-a dezvăluit fraţilor săi avantajele comerţului cu Orientul, iar ei încărcaţi cu mărfuri veneţiene, schimbate apoi pe giuvaieruri, au pornit la Saray, pe Volga unde-şi avea reşedinţa Barcai-Han, căpetenia tătarilor din Apus.

După vînzarea întregului stoc de bijuterii, călătorii aflaţi aici de mai bine de un an nu s-au putut întoarce la Veneţia datorită războiului izbucnit între Barcai şi fratele său Hulagu, căpetenia tătarilor de Răsărit.

Pornind spre Buhara, au fost ţinuţi în loc trei ani de război pentru ca apoi să-i întovărăşească pe solii lui Hulagu către Marele Han, Kubilai, a cărui reşedinţă de vară era la graniţa dintre China şi Mongolia. Marele Han i-a primit cu deosebită cinste, cerînd informaţii despre obiceiurile europene, regi şi Papă. La despărţire le-a transmis un mesaj pentru Papă, cerîndu-i să-i trimită 100 de teologi care să se întreacă în expunerea doctrinei cu preoţi budişti, promiţînd chiar că va trece la creştinism dacă va fi convins că aceasta este adevărata credinţă.

După un drum întortocheat, ei au ajuns la Veneţia în 1269, după 14 ani de absenţă. Nicolo nu şi-a mai găsit decît fiul, Marco, pentru că soţia sa murise între timp. Marco avea 15 ani (nu 12 şi nici 19 cum susţin unele surse). Deoarece Papa murise, cei doi fraţi au aşteptat timp de doi ani alegerea noului Papă - alegere care, pe vremea aceea dura foarte mult - pentru ca, fără să le mai pese de nici un mesaj au plecat spre Marele Han, luîndu-l cu ei şi pe Marco.

După ce ajung la Ierusalim, pornesc spre China şi află că noul Papă este Grigore al X-lea, emisarul fostului Papă în Siria. Acesta le dă în locul celor 100 de teologi, doi predicatori, care-i părăsesc însă pe fraţii Polo, lăsîndu-le toate împuternicirile.

După trei ani şi jumătate îl ajung din urmă pe marele Han, aproape de Pekin. Acesta îi primeşte cu bucurie, luînd scrisorile de la Papă şi mirul Sfîntului Mormînt pe care le pune în colecţia sa alături de o şuviţă de păr şi dinţii lui Budha. Cei trei primesc ranguri importante dar locul de frunte îl ocupă acum tînărul, Messer Marco, după cum va fi numit. Acesta devine un fel de consilier intim şi comisar imperial. Deosebit de talentat în învăţarea limbilor străine, primeşte misiuni importante, circulînd prin China din ordinul marelui Han.

Timp de 17 ani, Marco, tatăl şi unchiul său rămîn în serviciul Marelui Han, întorcîndu-se pe apă la Veneţia. Sosesc aici în 1295, după o absenţă de 24 de ani. Marco Polo avea acum 41 de ani şi cei trei călători reuşesc să-şi recapete palatul ocupat de rudele care-i credeau morţi.

Povestindu-şi călătoriile şi vorbind despre bogăţiile aduse, Marco Polo capătă porecla de Messer Milioni.

În bătălia navală de la Curzola din 1296, dintre Veneţia şi Genova, Marco Polo echipează o galeră de pe care este făcut prizonier şi încarcerat la Genova, aici este supus unui regim mai blînd, permiţîndu-i-se să se întîlnească aproape în fiecare zi cu tot felul de curioşi care îl ascultau povestindu-şi peripeţiile călătoriilor.

Printre aceştia se află şi pisanul Rusta, poreclit Rusticianul care îi propune să-şi scrie impresiile de călătorie. Recunoscîndu-se ca necunoscător în ale scrisului, Marco Polo îi cere lui Rusta, cunoscut după compilaţiile sale după romanele Mesei Rotunde, să scrie textul după dictarea sa, lucru care se îndeplineşte cu destulă greutate pentru că Marco se exprima în dialectul veneţian, iar Rusta scria în toscană amestecată cu livorneza marinărească, redactînd cartea în franceză, adică în limba „oil".

Nu se ştie cît timp a durat dictarea, dar se pare că Marco Polo nu a revăzut manuscrisul decît în 1307.

Între timp Marco se înapoiază la Veneţia în 1299 găsindu-şi tatăl încă în viaţă. Acesta moare însă curînd fiind îngropat în biserica San Loreno, pe sarcofagul său cioplindu-se blazonul familiei: trei stăncuţe.

Marco îşi continuă viaţa alături de soţia sa Donata, copleşit de onoruri publice şi ales membru al Marelui Consiliu. Ocrotit de dragostea celor trei fiice, se stinge în 1323, la 69 de ani, fiind înmormîntat alături de tatăl său. Cele două morminte au dispărut însă în 1590 cînd biserica a fost lărgită.

Lipsa mormîntului contribuie la adîncirea misterului, aşa cum cartea pune multe semne de întrebare asupra autenticităţii călătoriei. Autorul nu spune nimic despre itinerariile şi motivele călătoriilor, mulţumindu-se să descrie ţări şi oraşe. De asemenea, el nu vorbeşte despre Marele Zid Chinezesc, confundă tigrii cu leii, reia legenda păsării-rok. Hiperbolizînd totul, denaturînd de multe ori denumirile geografice el vorbeşte totuşi despre evenimente confirmate şi moravuri perene.

Se pare că această carte i-a insuflat lui Cristofor Columb dorinţa de a călători în căutare de bogăţii. Adevărată sau nu, cartea sa a deschis dorinţa conchistadorilor de a cuceri noi pămînturi, iar numele său a intrat în legendă.

IRINA STOICA ❖

Un PC pentru televizorul Dv.

Incredibila lume a calculatoarelor pare să ne pregătească încă o surpriză de proporţii la acest sfîrşit de mileniu: un neaşteptat „mariaj" între Internet, PC şi televiziune!

Nu se poate spune cu siguranţă de pe acum de fel de casă vor face ele împreună, dar este sigur că aventura lor de astăzi prefigurează televiziunea viitorului. Nu doar Internet-ul a intrat pe televiziune şi invers, dar iată că, de curînd, în SUA poţi achiziţiona cu doar 300 de dolari un modul pe care îl ataşezi televizorului şi la reţeaua telefonică, mai plăteşti un abonament şi, cu telecomanda îţi deschizi accesul la Web! *Philips* şi *Sony* au fost din nou pionieri, dar, cum puţine lucruri se pot petrece în America în acest domeniu fără legendarul Bill Gates şi al său *Microsoft*, iată că a apărut o nouă societate de televiziune: WebTV, care l-a costat pe părintele PC-ului (unul din cei mai bogaţi oameni din lume la ora actuală) nu mai puţin de 425 de milioane de dolari. Microsoft s-a asociat, de asemenea, cu reţeaua NBC, celebră în întreaga lume, formînd Net-TV şi oferind telespectatorilor informaţie multimedia.

Partea video a acestei informaţii este încă modestă, din cauza benzii de trecere înguste la care are acces telespectatorul mediu, dar televiziunea prin cablu pare să ofere un viitor mult mai sigur. Aşa că, ne putem aştepta, odată cu versiunea 1998 a celebrului program Windows, la televizoare cu PC încorporat şi la un standard mai simplu de transmitere mixtă a imaginilor şi a datelor.

Şi cînd te gîndeşti că acum 40 de ani televiziunea de-abia intra în România...

Curiozităţi ale naturii

Poate plouă cu peşti, sau cu batracieni... Poate creveţi şi raţe, cine ştie?, niscaiva şopîrle şi şerpi n-ar fi exclus!

L-am parafrazat pe profesorul american William R. Corliss, care, în faţa enigmaticelor averse cu exemplare de faună (şi floră) semnalate de-a lungul timpului în felurite zone geografice, nu avea altă explicaţie decît aceea că „plouă conform meniului localnicilor". Dar lucrurile sînt mult mai serioase, pentru că ploile cu vietăţi sînt o realitate.

Ploile cu peşti sînt cele mai numeroase, iar cea mai spectaculoasă pare a fi cea din 16 februarie 1861 din Singapore. În urma unui adevărat diluviu, care a durat trei zile, peste 20 de hectare au fost acoperite cu peşti-pisică încă vii. Ca frecvenţă, urmează ploile cu broaşte; un exemplu îl constituie „aversa" din 1681, care a umplut cu batracieni localitatea Acle din comitatul englez Norfolk. În 1578, din cer s-au revărsat şoareci (la Bergen, Norvegia), iar în 1870 şopîrle (în statul american Utah). Prestigioasa revistă „Scientific American" menţiona la 15 ianuarie 1877 o ploaie cu şerpi, iar în 1978 cu creveţi (în Australia). La rîndul lui, „Washington Post" descria o ploaie cu raţe asupra oraşului St. Mary's City (statul american Maryland), în 1969...

Mă opresc doar la aceste exemple de faună, menţionate în Dicţionarele specializate Larousse. Ele ar putea continua, întrucît în celebra „Dimineaţă a magicienilor" (de Pauwels şi Berger) i se acordă un capitol consistent marelui împătimit în ale enigmelor, Charles Hoy Fort (1874-1932). Acest „nebun" inteligent şi deloc naiv a colecţionat de-a lungul vieţii

PloiA u ViEţi

peste patruzeci de mii de cazuri despre ploi bizare, cînd apa norilor a fost însoţită de specimene din cele mai variate ale faunei. În aceste cazuri, savantul William R. Corliss bănuieşte existenţa unor fenomene meteorologice extrem de violente, precum tornadele şi trombele marine. Dar tot el arată (în „Scientific American") că peştii semnalaţi de multe ori trăiesc în profunzimile apelor, iar greutatea altor specii face improbabilă antrenarea lor pe distanţe uriaşe. La aceste dubii se adaugă şi zonele bine delimitate ale ciudatelor ploi, în contradicţie cu traseul lung şi sinuos al fenomenelor meteo sus-amintite. Dar, mai presus de toate, cum se explică ploile alcătuite exclusiv din vietăţi, unde picăturile de apă (şi implicit norii) lipsesc cu desăvîrşire?

Continuînd retorica, ne întrebăm cum se face că - trecînd la floră - în Brazilia a plouat, în 1971, cu fasole africană? Cum se explică faptul că la Dublin s-au format nori de arahide (1867) în extrasezon? La fel s-a întîmplat cu aversele de boabe de muştar, în plină iarnă, la Southampton, Anglia (12 februarie 1979)!

Dacă exemple de acest fel ar exista numai în cronicile antichităţii, am putea vorbi de fabulaţie, de folclorul ce pune toate bizareriile în seama diavolului sau a unui zeu mînios. Dar evidenţa lor în epoca modernă ridică mari semne de întrebare, iar ştiinţa, de obicei, evită elegant subiectul. La Biblioteca Naţională din New York sînt conservate peste şaizeci de mii de astfel de fişe ale fenomenului „ploaie cu vietăţi" (I. Paul)

REMEMBER

Doi pentru... gravitaţie artificială!

În articolul precedent am menţionat că, la prima sa activitate extravehiculară, astronautul Gordon s-a simţit extenuat; una dintre acţiunile care l-au obosit excesiv a fost extragerea dintr-un locaş al rachetei AGENA şi derularea de pe o bobină, a unui cablu flexibil lung de 30 m, al cărui capăt liber a trebuit să fie ancorat de propria sa navă...

După ce comandantul misiunii, „Pete" Conrad a decuplat nava de racheta AGENA, cele două aparate spaţiale au rămas ancorate una de alta prin intermediul acelui cablu fixat de Gordon.

Întinderea cu deosebită atenţie şi lent a cablului a permis apoi rotirea lentă a ansamblului - în jurul centrului masic comun - fapt care a permis instalarea la bordul navei GEMINI-11, în premieră absolută, a unei... gravitaţii artificiale!

Deşi a avut o valoare absolută destul de redusă (corespunde efectuării unei rotiri complete în aproape 7 minute), acest experiment de gravitaţie artificială a permis şi cercetarea fenomenului de stabilizare a navelor cosmice folosind gradientul gravitaţional (nava îşi menţine o anumită orientare în spaţiu).

Decuplarea comandată şi pirotehnică a cabinei de racheta AGENA (care a rămas pe orbită cu cablul agăţat de ea), a permis echipajului să manevreze pentru a se îndepărta la 45 km, după care să se efectueze o nouă apropiere, pînă la aprox. 30 m (spre a se evita orice agăţare a cablului devenit inutil).

Orientările şi manevrele cabinei, efectuate fără greşeală de echipaj, au permis amerizarea acesteia în Oceanul Atlantic, foarte aproape de portavionul GUAM.

Trebuie să reamintim că, la reintrarea cu prima viteză cosmică (cca 28000 km/oră!) în straturile dense ale atmosferei terestre, în jurul cabinei GEMINI se formează o „cometă din plasmă" fierbinte avînd cca 9000 K, de acţiunea căreia nava este protejată doar dacă pătrunde cu scutul termic!...

Deşi, cu ocazia Programului APOLLO ne vom „reîntîlni" cu comandorul inginer şi pilot al aviaţiei ambarcate Charles Conrad jr, trebuie să menţionăm că acesta a absolvit Universitatea Princeton (1953) şi Şcoala de piloţi testatori de la Patuxent River. El avea cca 6000 ore de zbor cînd a devenit astronaut.

În februarie 1974 Conrad s-a pensionat din marină şi a părăsit NASA, devenind vicepreşedintele unei corporaţii de telecomunicaţii. Este căsătorit cu Jane cu care are patru băieţi: Peter, Thomas, Andrew şi Christopher...

Licenţiat în chimie (1951), specializat în zboruri de test (1954), instructor de zbor (1960) şi recordman de viteză (1961), Gordon avea 4500 ore de zbor cînd a devenit astronaut. Soţia sa, Barbara, i-a dăruit 6 copii: Carleen, Richard, Lawrence, Thomas, James şi Diane!...

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU ❖
(Va urma)

ATAC CU LASER de pe un vas rusesc?

La început, după cum relatează corespondentul de la Washington al ziarului „Izvestia", totul a mers pe căile pînă nu demult cunoscute. Submarinul atomic american „Ohio" experimenta o nouă instalaţie. În apropiere se afla vasul comercial rus „Kapitan Man". Deodată, deasupra acestui cargou s-a ivit un elicopter canadian. Alături de pilotul canadian se afla un locotenent din marina militară a S.U.A. Locotenentul a început să facă fotografii, „pentru a se studia dispunerea şi caracterul antenelor de pe cargoul rus", după cum s-a anunţat ulterior.

Dar mai tîrziu, lucrurile au luat o altă turnură. În total, de pe elicopter au fost făcute 30 de fotografii. Pe cînd se făcea a 16-a poză, ambii ofiţeri aflaţi la bordul elicopterului au avut senzaţia că ar fi orbit pe neaşteptate. Asta pe parcursul doar a cîtorva secunde. Elicopterul s-a depărtat îndată, iar la bază medicii au afirmat că americanul şi canadianul au fost victimele unui fascicul laser.

Faptul s-a petrecut la 4 aprilie, în strîmtoarea Juan-de-Fue, la frontiera dintre Canada şi statul vestic american Washington. Întrucît tocmai cu două săptămîni înainte de eveniment la Helsinki avusese loc întîlnirea dintre preşedinţii Rusiei şi S.U.A., totul s-a păstrat strict secret. Ziarul „Washington Times", cunoscut pentru priceperea sa de a pătrunde în cele mai tainice unghere guvernamentale, a publicat această ştire abia la 15 mai, referindu-se la documente ce nu sînt accesibile publicului.

În momentul incidentului, „Kapitan Man" se afla

Spionaj Contraspionaj

în apele teritoriale ale S.U.A., aşa încît autorităţile au luat măsuri pentru percheziţionarea neîntîrziată a vasului şi confiscarea dispozitivului laser. Departamentul de Stat, căruia i s-a cerut aprobarea, a ordonat însă ca totul să se limiteze la controlarea locurilor în general accesibile. Drept urmare, percheziţia nu a dat nici un rezultat. Anchetatorii n-au găsit nici un tun laser, deşi au ţinut vasul rusesc trei zile şi trei nopţi sub arest în portul Takoma, statul Washington.

Percheziţia a fost executată de militari din paza de coastă a S.U.A. şi din serviciul de informaţii al forţelor maritime militare. Ei au scris în rapoarte că ruşii fie au ascuns „un dispozitiv laser portativ" undeva în cala vasului, fie l-au aruncat peste bord.

Această problemă, de îndată ce a ajuns în opinia publică, a atras atenţia americanilor faţă de problema perfecţionării armamentului în Rusia. Cercetările recente, întreprinse de Richard Sturr, de la Institutul Hoover, demonstrează că Rusia acordă o imensă atenţie lucrărilor de cercetare şi de elaborare în domeniul celor mai moderne tipuri de arme. Pentru aceste scopuri, în anul 1997 a fost investită suma de 12,8 miliarde de dolari. Spre comparaţie - în 1994, această sumă era doar de 2,1 miliarde.

Cercetătorul american atrage serios atenţia în sensul de a nu se trece cu vederea cuvintele locţiitorului ministrului apărării al Rusiei, Andrei Kokoşkin, care afirma că pînă în anul 2005 Rusia nu va mai avea egal în privinţa calităţii armamentului. Noile tipuri ale acestuia vor include pistoale-mitralieră de o precizie extremă, mijloace de adîncă penetrabilitate, armament bazat pe transformarea directă a energiei, şi toate acestea în combinaţie cu electronica şi cu computere de foarte mare viteză.

LAURENŢIU CHECICHEŞ ❖

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

J.F.K. un erou mutilat (6)

Pentru a-i ajuta pe americani să facă ceva pentru ţara lor, Kennedy îşi concentrează întreaga energie asupra relansării economice. Eforturile sale nu sînt zadarnice: în timpul preşedinţiei sale creşte producţia industrială, cresc salariile, beneficiile societăţilor şi scade şomajul. O parte din mediile de afaceri îi reproşează însă că face cheltuieli uriaşe şi că e responsabil de scăderea valorilor bursiere. Kennedy ia aminte şi decide să liniştească lumea afacerilor. Acesta ar fi fost unul din scopurile călătoriei sale la... Dallas.

REALITATE ŞI MIT

O aceeaşi prudenţă se face simţită şi la Casa Albă. Kennedy luptă pentru drepturile civile şi cîştigă teren, lucru semnificativ, avînd în vedere rezervele Congresului faţă de transformările profunde ale societăţii. Preşedintele propune un program legislativ de anvergură din care nu omite protecţia dreptului de vot, abolirea tuturor formelor de discriminare rasială, lupta împotriva delincvenţei juvenile, împotriva conservatorismului... Timpul nu a fost însă de partea lui. Şi, lucru firesc, bilanţul pe care l-a lăsat a fost ambiguu...

Kennedy nu este eroul secolului nostru. Ar fi extravagant să-l acoperi cu munţi de lauri după cum ar fi aberant să-l tîrăşti în noroi. El a întărit potenţialul militar şi economic al SUA, a cîştigat cursa înarmării nucleare, a pus capăt recesiunii dar victoriile sale sînt fragile şi îşi pierd din strălucire în jungla Vietnamului. El a dat Americii o imagine generoasă, deschisă spre toate ţările lumii libere, a dat un puternic impuls luptei împotriva inegalităţii sociale, a fost un campion al democraţiei dar sumele imense pe care le-a folosit în campania electorală, în manipularea informaţiilor şi a mulţimilor au provocat dezechilibre ale sistemului politic. Viaţa sa privată, duplicitatea cu care a reuşit să sacrifice realitatea pentru imagine, eşecurile sale politice par să fie uitate. Americanii se agaţă de victoriile sale, de nostalgia unei epoci în care rata şomajului era scăzută, situaţia economică satisfăcătoare, poziţia SUA în lume, mai degrabă avantajoasă, în care societatea, mai mult sau mai puţin, era unită. Să nu uităm charisma faţă de care americanii s-au dovedit întotdeauna atît de sensibili şi, nu în ultimul rînd, sfîrşitul său tragic. Aberant. Toate astea au făcut din Kennedy un mit. Exaltant, uneori. Chiar dacă realitatea din spate nu i-a fost pe măsură.

DORIN MĂRAN ❖
Sfîrşit

Răspundem cititorilor

Cititoarea noastră Cristina Berbescu din Braşov, căreia îi mulţumim pentru caldele aprecieri, vrea să afle „mai multe amănunte" despre Complexul de la Stonehenge.

STONEHENGE, sanctuar milenar

Cunoscutul romancier englez al secolului trecut, Thomas Hardy, spre finalul cărţii sale „Tess d'Uberville" îşi adăposteşte eroii, după o fugă dramatică în noapte, în „pădurea" de trilitoni de la Stonehenge. Este numai unul dintre numeroasele exemple care subliniază preocuparea oamenilor de cultură - şi nu numai a lor - pentru monumetele megalitice.

Aceste monumente de piatră, risipite în special în apusul şi nordul Europei, realizate de o cultură enigmatică, au înfruntat timpul.

Dintre complexele megalitice din Insulele Britanice, cele mai impunătoare sînt, fără îndoială, Stonehenge şi Avebury. Stonehenge, situat nu departe de Salisbury rămîne însă cel mai mare sanctuar european. Metodele moderne de datare au stabilit vechimea acestui monument 3500-4000 ani. Datarea s-a făcut datorită descoperirii unor resturi de incineraţie în mormintele de aici. O legendă de la 1136 spunea că pietrele uriaşe au fost aduse aici din Irlanda de către vrăjitorul Merlin. În 1575 Comden susţinea că Stonehenge era un monument funerar, în 1620, Inigo Jones, arhitectul preferat al lui Iacob I demonstra că acesta era un templu roman iar în 1665 John Aubrey afirma că este vorba de un sanctuar druidic. Abia în secolul XIX James Ferguson redactează primul studiu ştiinţific despre monumentele megalitice iar spre sfîrşitul perioadei Barclay întocmeşte o bibliografie în acest sens.

Ipoteza sa, conform căreia Stonehenge a fost un lăcaş închinat Soarelui, a avut mulţi adepţi. Se pare că unul dintre argumente a fost chiar construcţia monumentului. În centru se află un altar de piatră numit Heel Stone (piatră vindecătoare) în interiorul căruia se află piatra sacrificiului. În jurul altarului se află pietre de 2-2,5 m dispuse în formă de potcoavă. Aceasta este înconjurată de o altă potcoavă formată din 5 trilitoni acoperiţi de arhitrape. Fiecare stîlp cîntăreşte circa 45 de tone iar aceştia sînt încercuiţi de 30 de pietre înalte de 45 de metri, acoperite de pietre plate. Tot acest sanctuar este înconjurat de un zid de pămînt cu un diametru de 110 m. La piatra altarului se ajunge pe un drum larg, piatra aflîndu-se la capătul axei medii a acestuia care în mileniul II î. Ch. era îndreptată spre punctul în care răsărea soarele în ziua solstiţiului de vară.

S-a emis, de asemenea, ipoteza că sanctuarul era legat de cultul morţilor care la rîndul său era legat de cultul soarelui. O altă ipoteză, susţinută de Norman Lockyer în 1908 afirma că ansamblul era un observator astronomic.

Horia Matei, în cartea sa „Enigmele Terrei", ca şi Alexandru Mironov în cartea „Enigmatic, pămîntul" vorbesc şi despre druizi, acei preoţi militari celţi care ar fi folosit sanctuarul. Aceştia nu au fost cei care l-au înălţat, celţii apărînd mult mai tîrziu. Se pare însă că vestita cultură a druizilor a aparţinut şi unui neam mult mai vechi iar realizarea monumentului s-a desfăşurat în cîteva etape plasate între anii 1800-1400 î.Ch.

Un mare mister rămîne transportul acelor pietre uriaşe, unele blocuri fiind extrase din munţii Presly, aflaţi la 300 km distanţă.

Învăluită în mister, această remarcabilă structură în piatră în interiorul căreia se pare că nu au avut loc sacrificii umane nu a fost cruţată de timp, care a măcinat multe din lespezi şi dolmene, a făcut să se prăbuşească altele dar a rămas tăcută în mijlocul cîmpiei incitînd la căutări şi fertilizînd imaginaţia.

IRINA STOICA ❖

Scrisori primite

Liliana Baciu, Braşov: Subscriem pasiunii dv. pentru opera lui Verdi, dar nu ne putem implica în programele nici unui post de televiziune. În legătură cu „Aida", trebuie să facem următoarele precizări (conform cu monografia întocmită de Gustavo Marchesi, unul din cei mai reputaţi biografi ai compozitorului): 1. Prima reprezentaţie (Cairo, 1871, la 24 decembrie) nu a avut uvertură; abia la premiera de la Scala din Milano (8 februarie 1872) a fost executată această parte introductivă; 2. Scenariul şi scenografia au fost făcute de celebrul egiptolog francez August Mariette, primul director al Muzeului de egiptologie din Cairo. De aceea prima versiune a libretului a fost în limba franceză (autor Camille du Locle), apoi a fost tradus şi versificat în italiană de Antonio Ghislanzoni. Pe de altă parte, „Aida" nu a fost ultima operă a lui Verdi. Au urmat „Othello" (1887) şi „Falstaff" (1893), ambele cu libretе de A. Boito.

Gavrilă Popa, Bacău: Aveţi dreptate, şi nouă ne vine să zîmbim cînd auzim pe unii comentatori de tenis de cîmp spunînd „smeci" şi „a smeciat-o" pentru lovitura aceea năpraznică executată în urma unui lob al adversarului. Corect este smash = bombă, a sfărîma.

Marina Dorobăt, Suceava: Nu un pescuitor de perle deţine recordul la staţionarea sub apă fără tub de oxigen. În 1959, electricianul american Robert Foster (32 de ani atunci) a sta la 3 metri adîncime timp de 13 minute şi 42,5 secunde, după ce şi-a ventilat artificial plămînii cu oxigen. Fără ventilaţie prealabilă, recordul este 6 minute şi 29 secunde, şi aparţine din 1970 francezului Georges Pouliquen.

Ionuţ Vornicu, Bucureşti: Există ştiinţa numită delfinologie, care se ocupă cu studiul comunicării şi facultăţilor psihice ale delfinilor. În limba franceză Dauphin (delfin) este titlul acordat succesorului la tron. De exemplu, fiul lui Ludovic XIV şi al Mariei Theresa s-a numit „Marele Delfin" (1661-1711).

PAUL IOAN ❖

CAZURI şi... NECAZURI

- Stimată dnă Dr. Daniela Popescu, prima scrisoare ne soseşte de la A.B. din oraşul A. (care ne-a rugat să-i păstrăm anonimatul). Din numeroasele întrebări adresate, vă invit să răspundem deocamdată la cea mai urgentă, legată de consecinţele unui avort prin care a trebuit să treacă. Are 21 de ani, studentă la medicină, a început de curînd viaţa sexuală, cuplul este fericit şi se înţeleg, bine unul cu altul, dar pînă acum nu a folosit nici un fel de mijloace anticoncepţionale...

- Stimată domnişoară A.B., mulţumim pentru rîndurile tale. Dorim să-ţi spunem că povestea ta nu este unică, dar totuşi ar fi bine dacă „întîmplări" asemenea celor pe care le-aţi povestit ar rămîne de domeniul trecutului, pentru că sănătatea contează. Mă refer la sănătatea fizică şi psihică. De ce sănătatea fizică? Pentru că un chiuretaj nu este nici pe departe o manevră chirurgicală lipsită de riscuri. Chiar şi tu ai avut experienţa unor complicaţii apărute în urma chiuretajului: inflamaţia - manifestată prin durerea pe care o simţi la contactul sexual (termenul medical este dispareunie) şi vulvovaginita atît de greu tratabilă. Dar cum afectează emoţional un chiuretaj? Cred că orice femeie care a trecut prin aşa ceva ştie cît de depersonalizată şi umilită se simte după ce a trebuit să facă faţă unui chiuretaj. Această experienţă se poate răsfrînge negativ mai tîrziu asupra întregului comportament sexual. Deci, alege contracepţia sub orice formă. Te sfătuiesc să preferi o metodă sigură şi reversibilă - cum ar fi pilula (contraceptivul oral combinat). În plus, aceasta nu intervine în nici un fel în desfăşurarea actului sexual. Dacă mă întrebi ce contraceptiv, te sfătuiesc să preferi unul modern, cum ar fi Marvelonul. De ce? E sigur, are doză mică de hormon, e selectiv, neandrogenizant şi este accesibil. Dar mai înainte întreabă medicul: Dr. Dan Secară - Spitalul Cantacuzino - str. Ion Movilă 5-7, tel. 2101100, sau Dr. Michaela Nanu - I.O.M.C. B-dul Lacul Tei, tel. 2409040. Nu mai sta pe gînduri! Fixează-ţi o consultaţie! Contraceptivul de elită de care îţi spun se găseşte în general în toate farmaciile private, dar cu siguranţă îl vei găsi la farmacia 3F Calea Victoriei 3. Dna Farmacist Ionescu va şti să-ţi spună mai multe lucruri utile despre cum se iau pilulele în general. Este bine să ştii că pilula contraceptivă se începe din prima zi a sîngerării menstruale, considerată ziua 1 a ciclului.

- Cea de-a doua scrisoare se referă tot la contracepţie. Doar că de data aceasta problema este ridicată de Dna S. din Bucureşti, 42 de ani şi ne solicită un punct de vedere pentru „vîrsta a doua".

- Stimată doamnă Silvia Constantin (42 de ani) din Bucureşti vă mulţumim pentru frumoasele rînduri şi pentru ideea pe care ne-aţi oferit-o, şi anume publicarea adreselor şi numelor cîtorva centre de planificare familială unde puteţi obţine sfaturi importante legate de contracepţie.

1. Cabinetul de endocrinologie al IOMC, Dna Dr. Michaela Nanu, B-dul Lacul Tei, tel. 2409040 (marţi după-amiaza, luni, joi, vineri, dimineaţa) • 2. Cabinetul de Planificare Familială - Dl Dr. Dan Secară - Spitalul Cantacuzino, tel. 2107100 (zilnic dimineaţa) • Cabinetul de Planificare Familială al Spitalului Panait Sârbu - Calea Giuleşti, tel. 6375025 • Fundaţia Marie Stopes, tel 3302585.

Pentru dumneavoastră am două răspunsuri, decizia însă vă aparţine. Conform tendinţelor actuale, femeia sănătoasă şi fără contraindicaţii (obezitate, fumat mai mult de 15 ţigări/zi, afecţiuni trombembolice în antecedente) poate folosi contraceptivele orale combinate pînă la menopauză care natural apare în jurul vîrstei de 51 ani. Pilula este foarte folosită în Europa de vest unde numărul de femei care iau pilule este mare. Dacă însă, sînteţi fumătoare sau aveţi predispoziţie pentru afecţiuni tromboembolice, ca tromboza venoasă, dacă greutatea corpului dumneavoastră depăşeşte media, atunci se indică pilula ce conţine numai progestativ, aşa zisă minipilulă - Exluton. Această pilulă este foarte indicată şi la femeile care au greaţă la pilula cu estrogeni (greaţa apărută în urma contraceptivelor este un efect advers minor datorat estrogenilor din pilula combinată). Acest contraceptiv îl găsiţi la farmacia Victoriei (lîngă Spring Time) din Piaţa Victoriei. Dar în general mai înainte întrebaţi-vă medicul.

- Mulţumim Dnei Doctor pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori din partea cititorilor.

MIHAELA DOROBANŢU ❖

Demonul călătoriei

ÎNTÎLNIRE CU ŞERPI VENINOŞI LA BUNAKEN

De această insulă Bunaken, în care am zăbovit o vreme, mă leagă amintiri deosebite. Insula are forma unei potcoave foarte deschise şi o lungime de numai 6 km. Pentru cineva care a mai trecut prin insule tropicale, Bunaken nu se distinge prin ceva spectacular. Găsim aici, ca şi în atîtea alte locuri, plaje cu nisip fin, orbitor de alb, zone de mangrove, maluri stîncoase, cocotieri cu siluete graţioase. În schimb, marea care o înconjoară ascunde în adîncuri o lume extraordinară, fascinantă. Recifii de corali sînt aici de o bogăţie, o diversitate şi o frumuseţe puţin obişnuite. Sînt, probabil, printre cei mai frumoşi din lume, adăpostind o faună care nu este numai, repet, de o diversitate fără seamăn, dar şi de o armonie a culorilor şi formelor pe care cuvîntul este incapabil să o redea. De aceea o bună parte a apelor din jurul insulei Bunaken, ceva mai mult de 75 ha., au căpătat, din 1989, statut de rezervaţie naturală naţională, prin decret prezidenţial. Aceasta datorită, în primul rînd, străduinţelor şi perseverenţei unui om remarcabil al cărui nume se cuvine amintit. Este Loki Herlambang, biolog şi scufundător pasionat, îndrăgostit de aceste locuri. El este de altfel, întemeietorul celui mai cunoscut Centru de scufundări din această zonă, Nusantara Diving Center, deschis din 1975 pe ţărmul golfului Manado. Am avut şansa să-l întîlnesc şi eu, într-o după amiază cînd soarele vărsa plumb topit peste îndrăzneţii care părăseau umbra salvatoare a caselor cu speranţa iluzorie de a găsi un pic de răcoare la ţărmul mării.

Bunaken este numele unei insuliţe situată nu departe de coasta nordică a insulei Sulawesi, cea cu o stranie formă de orhidee. De la Manado, primul oraş în care am întîlnit restaurante ce serveau preparate din carne de cîine, delicatesă locală, se ajunge în insula Bunaken în mai puţin de o oră. Dacă, bineînţeles, dispui de o barcă cu motor.

Cît am stat în insula Bunaken, am locuit într-o cabină clădită din trunchiuri de bambus, cu acoperiş din frunze de Pandanus şi pereţi din fragile împletituri vegetale.

Şi fiindcă am tot amintit de marea omniprezenţă, să mai spun că transparenţa ei este aici cu totul excepţională. De la suprafaţă poţi să vezi, fără ajutorul vizorului sau al lădiţei cu fund din sticlă, desenele covorului de corali aflat la 25 m adîncime. Ieşind uneori pe mare cu o îngustă pirogă cu balansier, la cîteva sute de metri de ţărm, aveam senzaţia că plutesc, suspendat undeva deasupra unui peisaj de vis, atît de cristaline erau apele, sub cerul tropical rareori pătat de cîte o scamă de nor.

Doar spre vest, unde ieşea din apă conul vulcanului Manado Tua (Bătrînul Manado, în Sahasa), înalt de aproape 1000 m, un nor alb, pufos, învăluia permanent vîrful.

Era, cred, a treia zi de la stabilirea pe insulă, cînd am hotărît să fac scufundări şi pe creasta nordică. Urmînd potecile localnicilor, am ajuns cu destulă uşurinţă, într-un mic golf mărginit de palmieri. Fiind vremea refluxului, pe ţărmul stîncos se aflau, la tot pasul, ochiuri de apă în care mişunau nenumărate animale, aproape toate necunoscute mie. Peştişori, crevete, crabi, viermi, melci, stele de mare, arici se ascundeau pe sub pietre sau porneau ca săgeata spre apă imediat ce încercam să-i prind.

Am izbutit, totuşi, după o vreme, să-mi umplu borcanele şi ligheanul cu reprezentanţii acestei lumi acvatice şi am socotit că este momentul să cobor în mare. Înaintam lent, fermecat de culorile somptuoase, dominate de un albastru catifelat, ale mantalelor ce acopereau marginile, uşor întredeschise, ale valvelor scoicii *Tridacna*. Încrustate între corali, ele puneau pete intense pe un fund în care nu culorile lipseau. Însă era de ajuns să laşi umbra mîinii peste scoică pentru ca valvele să se închidă brusc şi culoarea să dispară ca prin farmec, pentru a apărea după cîteva minute. Punînd capăt acestui joc, am urcat spre suprafaţă împrăştiind un banc de peşti-fluturi. Şi deodată am înlemnit. La vreo două palme de sticla vizorului, ondula graţios o panglică lungă de peste un metru, cu segmente întunecate şi deschise. Era un şarpe din familia *Hydrophiide*, care grupează cam 50 de specii, preferat adaptate la viaţa marină şi poluînd zonele tropicale ale oceanelor Indian şi Pacific. Toate posedă un venin de 10 ori mai puternic decît al cobrelor, cu care de altfel se înrudesc.

Ştiam că muşcătura unui astfel de şarpe este aproape totdeauna fatală, veninul avînd un efect neurotoxic şi provocînd blocarea respiraţiei.

Fulgerător mi s-au perindat prin minte toate informaţiile pe care le aveam despre aceste animale, cele reale întîi, şi abia cînd şarpele s-a îndepărtat, fără să-mi acorde vreo atenţie, mi-am amintit că obişnuit nu manifestă agresivitate faţă de om. Cînd a ajuns la vreo 2 metri de mine, am îndrăznit să-mi mişc uşor labele şi să pornesc după el, privindu-l cu atenţie, dar avînd grijă să păstrez distanţa. Am remarcat coada turtită lateral, servindu-i drept vîslă, inelele albe şi negre, conturate foarte clar, capul mic. Exemplarul din faţa mea aparţinea speciei *Laticauda colubrina*, foarte comună, cum avea să contat mai tîrziu, în apele indoneziene. Toţi şerpii marini au plămîni şi respiră aerul atmosferic, dar pot rămîne sub apă ore în şir. Sînt ovipari, ieşind pe uscat doar pentru a-şi depune ouăle, se hrănesc însă exclusiv în mare, mai ales cu peşti, dar şi cu diverse nevertebrate. Nu există un sezon special pentru împerechere, aceasta fiind precedată de stranii dansuri nupţiale.

M-am ţinut după şarpe cam 10 minute, fascinat de mişcările de o elegantă indolenţă, apoi m-am oprit şi l-am privit cum se mistuie în albastrul apei, nepăsător, conştient parcă de puterea nimicitoare a veninului său.

Şerpii marini nu au fost singurele animale periculoase întîlnite în apele indoneziene. De la unele păstrez nu doar amintiri ci şi semne mai concrete.

ALEXANDRU MARINESCU ❖
Muzeul Naţional de Istorie Naturală „Grigore Antipa"

TRIBUL INDIAN HUAORANI

Indianul Kamper, din tribul Huaorani, arată unui alb grădina de zarzavat din spatele arborilor şi de pe malul apei, zonă în care se vinează

În pădurea amazoniană din provincia ecuadoriană Napo, printre opt populaţii indiene, ce numără între 80000 şi 250000 de indivizi, trăieşte tribul Huaorani. Numărul lor depăşeşte cu puţin 800 de suflete. Deşi misionarii albi au pătruns în această regiune încă de acum 500 de ani, huaoranii au fost descoperiţi abia acum 20 de ani. În timp ce femeile cultivă legume minuscule prin pădure şi în jurul satului, bărbaţii îşi confecţionează arme cu care merg la luptă sau la vînătoare. Lancea este folosită pentru doborîrea animalelor mari, iar sarbacana, o ţeavă prin care se suflă săgeata otrăvită cu curara, este utilizată pentru vînatul mic. Descoperirea unor zăcăminte de petrol a bulversat ecosistemul local, făcînd ca aceşti indieni să depindă de albi. După mai multe încercări, făcute în anul 1997 pentru a se obţine garanţia celor mai elementare drepturi, huaoranii au ocupat de curînd sondele companiei Maxus Inc, ce îşi desfăşoară activitatea în zonă.

AUREL DIANU ❖

ULTIMA REGINĂ DIN SAQQARAH?

Arheologul francez Audran Labrouse în faţa unui fragment dintr-o poartă de granit din epoca lui Pepi I. (2300 î. Ch.)

Necropola funerară a faraonului Pepi al VI-lea (în preajma anilor 2300 î. Ch.) este deosebit de generoasă pentru egiptologii francezi. Scormonit timp de 30 de ani, acest platou din Saqqarahul de vest, un deşert cu relief accidentat, plin de stînci împrăştiate, oferea exploratorilor întîia piramidă în anul 1988. De atunci au fost exhumate zece mumii. Arheologii francezi au descoperit lîngă mormîntul faraonului două regine, Inenek-Inti şi Noubounet, care erau şi soţiile sale. Au mai fost descoperite mumiile a două femei, Meretites şi a Reginei din Vest, al cărei nume a rămas necunoscut exploratorilor. Pentru a identifica acest personaj misterios s-au făcut noi săpături în speranţa descoperirii unor documente edificatoare. Cu acest prilej a fost descoperită la sfîrşitul lui aprilie a.c. baza celei de-a cincea piramide. A fost degajată pînă acum doar o parte a piramidei, fără să se găsească, deocamdată vreo intrare sau inscripţie. Echipa dirijată de profesorul Jean Leclant de la Institutul francez de arheologie orientală şi de Audran Labrousse din CNRS, a descoperit în apropiere un fragment masiv dintr-o poartă de granit de 15 t, purtînd numele unei alte regine. Ankhesen-Pepi, soţia lui Pepi I şi mama lui Pepi al II-lea. Săpăturile vor fi reluate peste cîteva luni şi vor oferi, în mod cert, noi surprize.

DORIN MĂRAN ❖

Istorii neelucidate la curţile regale

A SALVAT ROBESPIERRE UN REGE?

De multe ori istoria este ingrată cu eroii săi, ajungînd chiar să-i devoreze. Unul dintre aceştia a fost omul politic, republicanul, antimonarhistul cu vederi democrate Maximilien de Robespierre. La numai un an de la ghilotinarea lui Ludovic al XVI-lea (1793), „Intransigentul", instauratorul Terorii este arestat şi decapitat împreună cu fratele său, Augustin... Durul, îi pîndesc sfîrşitul... A mai avut o şansă. După ghilotinarea lui Robespierre (28 iulie 1794), după şase luni de sechestrare inumană, Barras (noul lider al Comitetului de salvare) îi îndulceşte detenţia. Prea tîrziu. Urmaşul la tron moare şase luni mai tîrziu de tuberculoză...

...Toate analizele ştiinţifice ale rămăşiţelor pămînteşti, făcute la finele secolului XIX şi începutul veacului XX, au condus la o unică şi stupefiantă concluzie: nu a fost vorba nicidecum de Ludovic-fiul, ci de un băiat cu cel puţin cinci ani mai în vîrstă, cu alte caracteristici ale părului, membrelor etc. În faţa acestei descoperiri îndubitabile se naşte o mare enigmă: ce legături a avut Robespierre cu Casa regală, ce l-a determinat să opteze pentru supravieţuirea unui potenţial rege, în plin regim de excese antimonarhice (şi nu numai)? Căci numai el, ca dictator şi istaurator al Marii Terori, ar fi putut facilita „conservarea" mlădiţei regale. Poate că dîndu-şi seama de erorile comise, se gîndea la o răsturnare politică, la o restauraţie, şi atunci el însuşi ar fi beneficiat de graţia noului monarh. E numai o ipoteză personală, bazată pe următorul amănunt: în corespondenţa lui Robespierre există dovezi că el şi dna

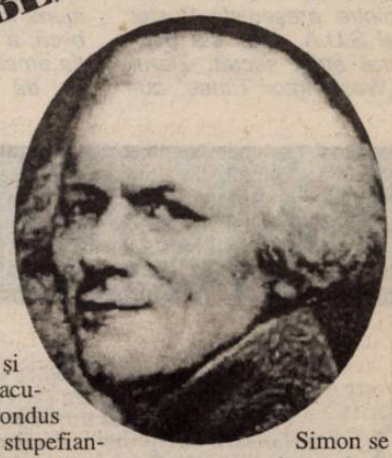

„salvatorul" Franţei răvăşite de anarhie, asasinul lui Danton avea să ia cu el în mormînt un secret greu de imaginat, dar plauzibil după cercetările ştiinţifice ulterioare: salvarea de la moarte şi păstrarea în mare taină a moştenitorului tronului, fiul defunctului rege, numit în istorie Ludovic al XVII-lea!

Datele certe despre acest băiat plăpînd şi bolnăvicios, arestat la numai şapte ani (1792) încep să se piardă după executarea părinţilor săi, la 21 ianuarie 1793. Potenţialul rege este îngrijit în închisoarea Temple de soţii Simon, oameni modeşti şi fără vederi politice manifeste. Dar din ianuarie 1794, copilul este izolat. Singur într-o celulă cu ferestrele zidite, Ludovic al XVII-lea este sortit morţii. Devine o umbră, abia se mai mişcă, gardienii Simon se cunoşteau. Această femeie l-a îngrijit pe Ludovic-fiul o scurtă perioadă, apoi a dispărut, iar gardienii nu au mai putut vedea chipul băiatului, ţinut în întuneric permanent.

Răzbunare a „Intransigentului"? În 1815 se produce, într-adevăr, restauraţia. Urcă pe tron Ludovic al XVIII-lea şi răsar ca ciupercile după ploaie „Ludovicii": ba un cizmar, ba un ceasornicar, ba un călugăr. Se produce o bulversare. A fost aceasta dorită de Robespierre? Nimeni nu ştie cu certitudine cînd şi cum a murit Ludovic al XVII-lea cel neîncoronat.

PAUL IOAN ❖

Teroare în provincia Puglia

UN KILLER CARE UCIDE NUMAI FEMEI ÎN VÎRSTĂ

În provincia Puglia din Italia domneşte teroarea! Şapte femei în vîrstă de 70-86 ani, toate văduve, au fost ucise începînd din luna aprilie 1996. Ultimele trei - în acest an. Toate locuiau în case situate la parter, toate au deschis uşa dementului criminal. Aşa cum s-a constatat, crimele au fost înfăptuite numai în zilele de miercuri. Un amănunt izbitor: teribilul killer nu-şi prăda victimele. Chestorul din Foggia, Sergio Visone (zona unde s-au petrecut patru din aceste oribile crime), a declarat că atît el, cît şi colegii săi nu au întîlnit în cariera lor ceva asemănător. Probabil, a adăugat el, este vorba totuşi de un dezechilibrat mintal, fapt care l-a determinat să constituie echipe de pază formate din poliţişti, carabinieri şi chiar persoane particulare care să patruleze pe străzi. El a însoţit această măsură cu un apel adresat femeilor în vîrstă pentru a nu mai deschide uşa oricui şi dacă li se pare ceva suspect să cheme imediat poliţia. El este convins că autorul acestor oribile crime a reuşit în tentativele sale de pătrundere în casele victimelor datorită faptului că venea îmbrăcat în haine preoţeşti, ceea ce risipea orice bănuială.

Organele abilitate să facă lumină în acest caz neobişnuit sînt convinse că, pînă la urmă, „criminalul de miercuri", cum a fost botezat, va fi prins.

CÎND E SĂ AI NOROC...

Cădere în gol de la 3000 de metri

Un tînăr britanic care se afla într-o călătorie turistică în SUA s-a lăsat ademenit de publicitatea făcută de o şcoală de parașutism şi a zis că merită să aibă şi o aventură de acest gen. Zis şi făcut. S-a prezentat la locul cu pricina şi, contra unei sume de bani, a dorit „să-şi învingă frica" cum spunea instructorul. A mai dorit să trăiască şi senzaţii tari şi în schimbul acestor dorinţe i s-a propus un salt cu parașuta de la 3000 de metri. Regula stabilită era aceasta: turistul trebuia să sară împreună cu instructorul, legaţi amîndoi de aceeaşi parașută. Toate bune şi frumoase. Turistul s-a urcat în avion, a ajuns la altitudinea cerută, s-a legat de instructor şi... saltul în gol. Numai că... ghinion. Parașuta nu s-a deschis, iar ceea ce a urmat au fost momente de groază autentică. O cădere liberă, ca bolovanul, spre Pămînt. Cei doi, legaţi cum erau, s-au izbit de sol cu peste 200 de kilometri la oră. Dar, cînd e să ai noroc, ai, cînd nu, nu. John Griffiths, turistul londonez care a vrut să-şi învingă frica, a scăpat ca prin minune doar cu o ruptură de splină şi cîteva leziuni interne, medicii garantînd că va scăpa. Cît despre instructor, el şi-a pierdut viaţa instantaneu în momentul impactului.

REMUS TĂZLĂUANU ❖ New York

După moartea sa, o studentă a salvat şase vieţi

La terminarea cursurilor desfăşurate în cadrul Facultăţii de ştiinţe juridice din Roma, studenta Marta Russo (22 ani) însoţită de prietena sa Jolanda Ricci se pregătea să se îndrepte spre casă. La ieşirea din institut, un glonţ tras dintr-un revolver cu amortizator, a lovit-o în cap. După patru zile de comă, a decedat fără ca cercetările întreprinse de poliţie să poată să ajungă la o concluzie fie asupra motivului cît şi asupra autorului acestei crime care a îndoliat familia ei, logodnicul şi colegele sale de studii.

Relatînd acest caz, mass media insistînd asupra misterului acestei omucideri, a relevat concomitent şi alte aspecte legate de acest caz tragic şi inexplicabil. Dominată de o puternică premoniţie, Marta Russo a decis ca în cazul unui accident fatal organele sale să fie puse la dispoziţia celor aflaţi în suferinţă în aşteptarea unui transplant. Părinţii ei i-au îndeplinit această dorinţă astfel că nu mai puţin de şase persoane au beneficiat de aceste donaţii salvatoare. Printre ei s-a aflat şi Domenica Virzi din Catania care a „primit" inima Martei în urma unui transplant încheiat cu succes. „Testamentul" Martei a fost împlinit...

O femeie în jurul lumii

Există şi veşti frumoase, acţiuni încununate de succes, chiar dacă e vorba tot de piloţi şi tot despre femei. Linda Finch, 46, a reuşit să înconjoare planeta la bordul unui avion care a rezistat acestei încercări, în total 28500 mile. Linda, care este născută în Texas, a reuşit ceea ce Amelia Earhart a încercat în urmă cu 60 de ani fără succes: Ocolul Pămîntului. Iar reuşita de azi, lucru foarte interesant, nu a fost realizată cu un avion sofisticat, de ultimă oră, ci cu un aparat construit în 1935, un Lockheed Electra 10E, care a aterizat, spre bucuria celor prezenţi, pe aeroportul din Oakland, adică exact locul din care, pe 17 martie, Linda şi aparatul ei minunat au decolat. Înainte de aterizare, prin difuzoarele instalate pe aeroport, s-a putut auzi vocea eroinei care şi-a liniştit copiii: „Ne vedem în curînd".

COSMARUL

Pilotul Howkins simţi cum avionul nu mai răspunde la comenzi. Aparatul începu să piardă din altitudine, apoi se prăbuşi. Într-un tîrziu se trezi din leşin. Mîinile şi capul îi erau pline de sînge. Încercă să se reculeagă. Îşi aduse aminte că zbura deasupra munţilor împăduriţi Kuwenzori, din Uganda. Plecase spre misiunea Olsobip pentru a transporta alimente, medicamente şi scrisori. Luă busola de la mînă şi încercă să se orienteze după ea. Misiunea trebuia să se găsească la aproximativ 50 de kilometri mai spre sud. Apoi simţi cum puterile îl lasă şi căzu într-un somn adînc. Cînd se trezi era noapte. Se auzeau în depărtare tam-tamuri. Pe Howkins îl apucă groaza cînd îşi aminti că zona era locuită de cîteva triburi, mereu aflate în conflict. Observă cîteva umbre. Scoase pistolul de la cingătoare şi trase trei focuri. Umbrele dispărură. Tam-tamurile începură să bată din nou, cînd mai aproape, cînd mai departe. I se păru că are halucinaţii. Mereu zărea oameni furişîndu-se prin tufişuri. Mai trase două focuri. În pistol mai avea un singur cartuş. Se tîrî lîngă un firişor de apă, din care sorbi de cîteva ori şi îşi udă faţa. Se simţi mai bine, dar pentru scurt timp. Tam-tamurile băteau din ce în ce mai tare şi mai aproape. Se simţea pierdut. Mai zări doar trei trupuri, aproape goale că se apropie. Pilotul se întinse după pistol, dar nu-l mai putu folosi, căzînd leşinat. Începu să-şi revină. Febra îl ardea iar tam-tamurile îi spărgeau timpanurile. Întrezări patru negri goi, cu pene la cap şi suliţe în mînă apropiindu-se de el. Era sigur că îi sosise sfîrşitul. Cîteva braţe îl apucară şi-l ridicară pe umeri, apoi nu mai ştiu nimic...

Se trezi într-o încăpere luminoasă. Un misionar cu părul şi barba albe îi zîmbea. „Fii liniştit, îi spuse acesta. Ai ajuns cu bine la misiunea Olsobip. Am pus tam-tamurile să te caute peste tot. Prin ele le-am comunicat celor din junglă să caute o pasăre albă care a căzut, iar omul alb să fie adus aici. Ai fost imprudent trăgînd focuri de pistol în cei ce veneau să te salveze. Ai fi putut avea un sfîrşit tragic dacă ai fi nimerit pe cineva. Ai fost urmărit, iar date despre tine au fost transmise prin tam-tam, pînă aici unde îşi are sediul misiunea. Din fericire totul s-a terminat cu bine."

CAZUL PAULA JONES

Numele acestei femei este pe buzele tuturor în SUA, dar nu pentru că este eroina vreunui film de succes, sau pentru că este o prosperă afaceristă. Paula Jones este o măruntă funcţionară de stat care nu se gîndea poate decît cum să găsească un băiat bun, să-şi întemeieze o familie şi să-şi convingă şefii să-i mărească salariul. Asta pînă în momentul în care a ieşit la rampă demascîndu-l pe Bill Clinton, actualul preşedinte SUA. Zice ea: fostul guvernator al statului Arkansas a chemat-o prin 1990 la un hotel, ea s-a dus, iar el i-ar fi făcut avansuri sexuale. Avocaţii au simţit că aici e vorba de o prăjitură cu frişcă, au adus cazul în mass-media, apoi în faţa justiţiei şi dacă lucrurile nu vor fi aranjate între cei doi protagonişti, deşi actualul preşedinte SUA neagă orice implicare în afacere, cazul va ajunge la tribunal în maximum un an. Aflat la Haga, Bill Clinton a vrut să atragă presei atenţia asupra unui precedent periculos: el zice că dacă justiţia dă curs unei acuzaţii de agresiune sexuală împotriva unui preşedinte al SUA, asta ar crea oarecare probleme viitorilor preşedinţi ai SUA. Îngrijorarea lui este evidentă, rămîne de văzut cum vor suporta viitorii preşedinţi acuzaţii de acelaşi gen. Pînă acum lucrurile au fost mai liniştite...

Ar putea fi pus paznic la oi

UN LUP SOCIABIL

Cunoscutul proverb referitor la lup, potrivit căruia îşi schimbă numai părul dar îşi menţine agresivitatea, are o excepţie în „Rezervaţia de zimbri Dragoş Vodă" din ocolul silvic Tg. Neamţ. Aici a fost crescut de mic un pui de lup capturat din „familia" unei lupoaice şi îngrijit pe parcursul anilor de familia responsabilului rezervaţiei, Ştefan Ungureanu - în special de fiul acestuia, Cezar, în vîrstă atunci de 16 ani.

Azi lupul are patru ani iar protectorul său 20 de ani şi, mai mult decît oricare din familie, îl poate lua în braţe jucîndu-se cu el, ca şi cum ar fi un cîine oarecare! De mai multe ori lupul, profitînd de un moment de neatenţie a îngrijitorului, a evadat din celula captivităţii în spaţiul larg al rezervaţiei. A fost readus în cuşcă numai în urma unor „conversaţii" cu protectorii din copilărie.

Lupul este sociabil şi faţă de vizitatori, deşi manifestă o rezervă cînd aceştia se apropie prea mult de plasa ce-l desparte de libertate.

Urletul lupului captiv din unele nopţi constituie pentru cei din preajmă o dovadă a prezenţei altor lupi în pădurile din jur, dar şi o dorinţă de reîntoarcere în sînul naturii din care a fost luat...

Dr. VADIM NESTEROV ❖

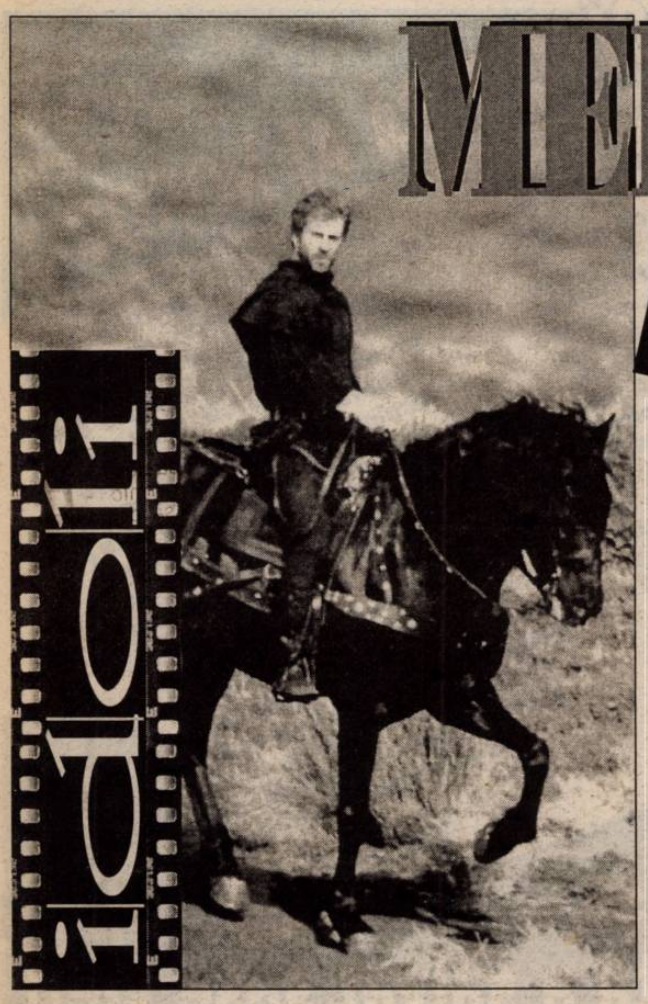

MEL GIBSON

între Hamlet şi filmele

Al şaptelea fiu dintr-o familie cu 11 copii, Mel Gibson părăseşte la numai 12 ani statul New York unde s-a născut (3 ianuarie 1956), pentru a „migra" brusc la un alt capăt de lume, în Australia, unde tatăl lui a hotărît să se instaleze. Alături de fraţii săi, Mel a primit o educaţie severă, dar liberală, tatăl său fiind un catolic împătimit care, printre altele, a scris cîteva cărţi extrem de controversate, avînd drept subiect atitudinea bisericii şi a papei. De la tatăl său, Mel a reţinut un lucru pe care nu l-a uitat niciodată şi chiar a ţinut seamă de el: „este un păcat să te plictiseşti de-a lungul vieţii".

În 1979, la puţin timp după absolvirea Institutului Naţional de Artă Dramatică din Australia, Mel Gibson are marea şansă de a-l cunoaşte pe George Miller care îi propune să joace în „Mad Max", un film post-modernist, devenit ulterior punct de referinţă pretutindeni în lume, mai puţin în Statele Unite unde a fost considerat un semi-eşec. Fără replici multe, Gibson îşi impune prezenţa magnetică, oferind publicului un personaj de o mare credibilitate. Doi ani mai tîrziu, Mel are o a doua şansă, pe care i-o oferă regizorul Peter Weir (numele său se leagă în special de „Cercul poeţilor dispăruţi"), distribuindu-l în drama de război „Gallipoli". De data aceasta, tînărul actor dă viaţă unui personaj pe care îl abordează în cu totul alt registru decît pe cel din „Mad Max", dînd la iveală graţia (în ciuda aparenţelor) şi căldura care fac parte din farmecul lui Mel Gibson. Apoi, cu George Miller, mai adaugă un capitol la saga „Mad Max".

În Australia, Mel Gibson devine unul dintre cei mai populari şi îndrăgiţi actori din ţară. Dar, mai departe, cum să seducă Hollywood-ul? Cu accentul său pronunţat australian, nimeni nu-l lua cu adevărat în serios. De fapt, nimeni nu vedea un viitor star în el. Totuşi, în 1984, i se încredinţează, ca prin minune, rolul principal al remake-lui „Revoltă pe Bounty". Criticii au considerat că Gibson a realizat un personaj strălucitor, dar filmul nu s-a bucurat de succesul aşteptat. Actorul se întoarce în Australia şi împreună cu George Miller face al treilea episod din „Mad Max", creaţie care, de data aceasta, are un ecou pregnant în Statele Unite, atrăgînd după sine oferta pe care Richard Donner i-o face lui Mel pentru rolul de „erou" în „Armă mortală". Era în 1987 şi a fost filmul care avea să scoată la lumină adevăratele calităţi de actor ale lui Mel Gibson: bucuria şi plăcerea de a juca, de fapt de a savura momentul prezent. Cu spontaneitate, umor şi strălucire. Hollywood-ul îl adoptă, deşi Mel Gibson nu se încadrează în profilul tipic al actorului american. El însuşi se simţea „diferit". Prima lui impresie, după cum mărturisea mai tîrziu, a fost aceea „a unui provincial debarcat în capitală". Instinctiv, ştia că se va impune greu, format fiind la şcoala de teatru australiană a cărei tradiţie, după părerea lui, se apropie mai mult de metoda engleză decît de cea americană. A simţit că e „diferit" prin maniera lui de aborda lucrurile şi nu neapărat prin stil. I-a plăcut totuşi „să lucreze" la Hollywood, deşi simţea că nu se va putea integra sistemului. Nu pentru că structural ar fi fost un rebel. După cum comentează chiar el *„ar fi şi greu să fii rebel cînd provii dintr-o familie cu 11 copii"*. De altfel, în 1990, cînd presa americană îi punea eticheta de „cel mai sexi bărbat al anului", Mel Gibson, care avea 34 de ani, anunţa naşterea celui de-al şaselea copil al său. Şi, în timp ce fiecare mare nouă vedetă îşi făcea planuri pentru amplasarea unei reşedinţe luxoase în Los Angeles, el visa la reîntoarcerea în ranch-ul australian, întins pe cîteva zeci de hectare şi populat cu vite şi cai. Dar, să nu vă imaginaţi un Mel Gibson care tînjea să-şi colinde ferma călărind ca un adevărat cow-boy. Pentru că pînă la rolul lui din „Hamlet" (1990), el nu ştia nici măcar să se urce pe cal. Însă, pînă să fie Hamlet, Mel Gibson a fost un pilot budist

La 41 de ani, Mel Gibson este unul dintre cei mai populari actori ai cinematografiei americane. Numele său se înscrie în galeria supereroilor care au făcut carieră şi s-au impus în inima spectatorilor prin apariţia lui în filme de acţiune. Dar, în traiectoria sa artistică înscrisă pe această orbită a existat un moment, în anul 1990, cînd a lăsat deoparte mitraliera sau revolverul pentru a intra în pielea unui personaj „clasic" - Hamlet, sub bagheta regizorală a marelui Zeffielli. A valorificat această şansă (care actor nu visează să-l interpreteze pe Hamlet?) a dovedit că poate să dea viaţă unui personaj extrem de complex şi contradictoriu, dar a rămas fidel filmului de acţiune. Dar cine este dinamic, filmului Mel Gibson şi cum s-a impus în lumea vedetelor hollywood-iene?

TVR

LUNI, 11 august

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie **0.30** Rock Live.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Studioul de Film al TVR prezintă: „Exerciţiu de admiraţie" **20.00** Teatru TV: „Cum vă place" de William Shakespeare **23.30** Autograf pentru prezent **0.30** Mari dirijori români.

MARŢI, 12 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Ultimatumul" (SUA/Germania, 1977). Cu: Burt Lancaster **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoaşterii.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **20.00** Film: „Maigret şi flamanzii" (Franţa/Elveţia, 1992) **22.00** Mari cineaşti contemporani **23.30** Arhive româneşti **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 13 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecoturism **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.50** Agenda muzelor **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mîndrie şi prejudecată" **22.00** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** In memoriam.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Telecinemateca (r): „Ultimatumul" **11.00** Medicina pentru toţi (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Perla coroanei" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **20.00** Aproape totul despre telenovelă **21.00** Atletism **24.00** TVM * Mesager **0.30** Antologia pianului.

JOI, 14 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Ce-i de făcut? (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **15.45** Lege şi fărădelege **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Bank-note **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** Reflecţii rutiere **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Planeta cinema (r) **10.00** În flagrant (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Magazin cultural estival **20.00** Cinematograful de artă: „Banii" (Franţa, 1982) **21.25** Milenium **22.00** Mari cineaşti contemporani **22.30** Time-out **24.00** TVM * Mesager **0.30** Muzică la Palatul Şuţu.

VINERI, 15 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** Lumină din lumină - ediţie specială de Sfînta Maria **11.30** TVR Timişoara **12.05** Media-club (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Tribuna partidelor parlamentare **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Zborul morţii" (SUA) **23.05** De la viziuni la marile centre de pelerinaj **23.50** Recital Mircea Rusu Band la Mamaia '96 **0.55** Cinematograful de noapte: „Maliţie erotică" (Italia/Spania, 1979).

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **9.50** Universul cunoaşterii (r) **10.30** Serial (r): „Micul Yeti - drumul spre casă" **11.25** Serial (r): „Sunset Beach" **12.05** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.00** Pelerinaje **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Sărbătoarea păinii **20.30** In memoriam **21.00** Robingo 2 **21.40** Fantastic Star TVR Club **22.35** Nocturna sportivă **24.00** TVM * Mesager **1.00** Expresul de noapte.

SÎMBĂTĂ, 16 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Salty" **10.50** Film: „Să mori din viaţă" (Franţa, 1981) **12.35** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Serial documentar **14.15** Mapamond **14.45** Turnul Babel **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Serial: „Hollyoaks" **18.30** Desene animate **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.35** Săptămîna sportivă **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** Camel Planet Olimp **23.05** Serial: „Piaţa Spaniei" **24.00** Serial: „Detectivul din Los Angeles" **0.50** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Timişoara **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.10** Bursa invenţiilor **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri şi necazuri în dragoste **20.00** Miniserie: „Greşeală fatală" (Italia, 1990) **23.25** Muzica şi moda '97 **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 17 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Ala-bala, portocala! **11.00** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha!" **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Atitudini anglo-saxone" (Anglia, 1992) **23.05** Camel Planet Olimp **0.10** Festivalul şi Concursul Naţional al interpreţilor cîntecului popular românesc „Maria Tănase".

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Ferestre deschise **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iaşi **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.10** Bursa inventiilor **15.30** Desene animate **15.55** Film serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziţiei **20.00** Rendez-vous la Majestic (II) **21.00** Repriza a treia **23.00** Serial: „Frumoasa şi bestia" **0.30** Studioul şlagărelor.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" **13.00** Procesul etapei (r) **14.30** Lumea filmului (r) **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! - concurs de cultură generală **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Red Rock West" (SUA, 1993). Cu: Nicolas Cage **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Erotic Showcase I".

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" **13.00** Profesiunea mea cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Arca lui Noe" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca-n filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" **13.00** Am întîlnit şi români fericiţi (r) **14.00** Generaţia PRO **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Vis criminal" (SUA, 1984) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca-n filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Erotic Showcase II".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Faţă-n faţă cu Ilie Şerbănescu (r) **14.00** Sport extrem **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca-n filme" **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Erotic Showcase III".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Apocalipsul" **13.00** Divertis show **14.00** Generaţia PRO **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „Poltergeist II - Pe tărîmul groazei" (SUA, 1986) **23.00** Ştirile Pro TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Serial: „Zona crepusculară" **0.45** Generaţia PRO **1.00** Film: „Giulietta şi spiritele" (Italia, 1965).

de acţiune

în slujba CIA (în „Air America"), o comedie de acţiune cu subiect original, a cărei valoare artistică a fost totuşi destul de contestată de critici, deşi publicului i-a plăcut. În ceea ce priveşte personajul interpretat de Mel Gibson, s-a apreciat că „trăieşte" în primul rînd datorită charismei, privirii „laser", pectoralilor şi umorului cu care actorul este înzestrat de natură şi mai puţin prin contradicţiile datorie militară-budism. „Vina" a fost însă atribuită regizorului (Roger Spottiswood) pe care specialiştii l-au considerat „lipsit de îndeminare" în explorarea subiectului foarte generos şi a posibilităţilor actorilor.

A urmat Shakespeare - „Hamlet", al lui Zeffirelli. *„Cînd mi s-a oferit acest rol, spune Mel, a fost ca şi cum cineva mi-ar fi aruncat mănuşa: ar fi trebuit ori să mă pun pe fugă, ori să accept provocarea".* A ales provocarea. A întrupat *„un personaj a cărui consistenţă* - după părerea sa - *rezidă tocmai din aparenta lui inconsistenţă".* Ce a însemnat Hamlet pentru Gibson? *„Un personaj mult mai inteligent decît mine. De fapt, sînt convins că Hamlet nu este altul decît William Shakespeare. Or, Shakespeare era un geniu. E imposibil să intri în competiţie cu un asemenea spirit. Mereu îţi scapă".* Deşi viziunea asupra personajului era cu totul nouă, originală, în stilul marelui Zeffirelli, umbra lui Laurence Olivier (interpretul inegalabil al lui Hamlet) „l-a intimidat" intens, mai ales înainte de a începe filmările. Colaborarea cu Zeffirelli n-a fost tocmai uşoară şi nici foarte cordială, dar a ieşit un film de zile mari.

Parcurgînd traiectoria George Miller - Franco Zeffirelli, Mel Gibson a ajuns la un punct în care putea să opteze pentru un stil sau altul. Venise momentul în care se putea cunoaşte pe sine, ca om şi actor. Şi-a dat seama că-i place viteza sau altfel spus ritmul cinematografic alert, dinamic, deci filmul de acţiune. Îi place şi comedia *„pentru că te simţi permanent plonjat în acţiune şi asta te face să simţi o adevărată euforie".* Îi place umorul spumos, îi place surpriza adusă de clipa prezentă. Ulterior a evoluat pe această linie şi succesul lui a venit în cascadă, răsplătindu-i fie prestaţia de actor ,fie cea de... regizor.

Rubrică realizată de AURORA POPESCU ❖

viaţa în serial

„KASSANDRA", de fapt actriţa *Coraima Torres*, a împlinit pe 6 iunie 24 de ani. Cînd i s-a oferit rolul Kassandrei avea doar 19 ani şi pînă în acel moment fusese distribuită doar în roluri secundare, cum ar fi în „Alondra" (dar nu „Alondra" care se difuzează în prezent la Antena 1), fără prea mare impact asupra publicului. „Kassandra" i-a adus însă consacrarea, mii-oane de fani şi, mai ales, numeroase contracte cu producătorii din Venezuela, Spania, Columbia... Din 1996, este căsătorită cu actorul Nicolas Montero (partenerul ei din „Vise şi oglinzi"), iar din decembrie anul trecut este şi mama unui băieţel.

„PRINŢESA ALISEA", frumosul basm brodat pe marginea poveştii de dragoste dintre o... Ileană Cosînzeană (fiica unor ţărani) şi... un Făt frumos (prinţul Demian) are în cea mai mare parte drept decor pentru desfăşurarea acţiunii, Slovacia, unde s-a deplasat echipa de filmare formată din 120 de persoane, şi, de asemenea, deşertul indian Rajastan.

PEG („Familia Bundy") este personajul pe care actriţa *Katey Sagal*, acum în vîrstă de 43 de ani, l-a interpretat timp de 11 ani. Pentru acest rol, Katey Sagal a fost nominalizată în anul 1990 la Globul de Aur. Pentru a face din Peg un personaj cît mai savuros, Katey Sagal aproape s-a identificat cu femeia leneşă, capricioasă şi nepăsătoare din serial. Nu întîmplător, în viaţa ei reală de familie, Katey rămîne ea însăşi surprinsă să constate că există situaţii sau momente cînd seamănă cu... Peg. Temperamentul său impulsiv alunecă uşor spre toanele „simpaticei" Peg. Deocamdată, norocul lui Katey este că are un soţ (s-a căsătorit în 1994 cu Jack White) care o înţelege, o acceptă şi o iubeşte aşa cum e. Au doi copii, iar Katey se gîndeşte foarte serios să mai adopte unu sau doi.

DYLAN din „Beverly Hills 90210" (*actorul Luke Perry*) a hotărît să părăsească serialul care l-a făcut celebru înainte ca producătorul Aaron Spelling să-i pună punct. Planurile sale de viitor se orientează spre altceva, în aşa fel încît fiecare vis pe care l-a nutrit în copilărie să devină realitate. „Cînd eram mic - spune Luke - doream să devin poliţist". Şi iată că Luke Perry va interpreta rolul unui poliţist (în filmul „Riot"), care rememorează evenimentele tragice petrecute la Los Angeles în 1992. Copil fiind, a visat, de asemenea, să fie patronul unui restaurant. În prezent, Luke Perry este, de data aceasta cu adevărat, nu doar pe ecran, patronul unui restaurant pe care l-a deschis în Carolina de Sud. L-a tentat să se ocupe şi de gastronomie şi n-a fost rău. Atmosfera şi preparatele culinare au adus repede faimă restaurantului său, şi astfel afacerile îi merg foarte bine. În plus, se spune că „Dylan" mai are un vis de îndeplinit: acela de a deveni regizor.

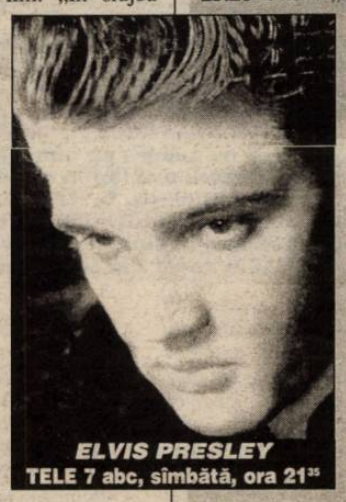

ELVIS PRESLEY
TELE 7 abc, sîmbătă, ora 21[35]

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Flipper" (ultimul ep.) **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Giulietta şi spiritele" (r) **12.15** Profesiunea mea cultura (r) **13.00** Film: „În slujba armelor" (SUA, 1981). Cu: Sean Penn, Tom Cruise **15.15** Rugby: Noua Zeelandă - Africa de Sud **17.00** Gillette - lumea sportului **17.15** Motor sport magazin **17.30** Serial: „Walker, poliţist texan" **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluţ" **18.45** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Călăreţul electric" (SUA, 1979). Cu: Robert Redford, Jane Fonda **22.05** Serial: „Străzile crimei" **23.00** Ştirile Pro TV **23.15** Serial: „Nemuritorul" **0.15** Generaţia PRO **0.35** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Arranged Marriege".

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **10.30** Film: „Formula secretă" (SUA, 1968) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.00** Serial: „News Radio" **13.30** Serial: „Banditul" **14.45** Lumea filmului **15.15** Stan şi Bran **15.45** Film: „Steaua speranţei" (Italia) **17.30** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Ştirile Pro TV **20.00** Film: „Amintiri din altă viaţă" (SUA, 1989) **22.00** Serial: „Fotomodele" **23.00** Ştirile Pro TV **23.30** Procesul etapei.

LUNI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Serial: „Un cîine cu iamginaţie" (r) **10.00** Serial: „Viaţa în trei" **10.35** Printre rînduri (r) **11.25** Film: „Capăt de drum" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Film: „Annie Oakley" (SUA) **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Între prieteni **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Atingerea Meduzei" (SUA, 1978). Cu: Richard Burton, Lino Ventura **23.30** Serial: „Matrix" **0.20** Serial: „Kassandra" .

MARŢI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Între prieteni (r) **9.40** Serial: „Viaţa în trei" **10.15** Serial: „Iluzii" (r) **11.05** Film: „Atingerea meduzei" (r) **12.50** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Poliţişti şi criminali" (SUA, 1990) **23.20** Serial: „Matrix" **0.10** Serial: „Kassandra".

MIERCURI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.40** Serial: „Viaţa în trei" **10.20** Serial: „Iluzii" (r) **11.10** Film: „Poliţişti şi criminali" (r) **12.45** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Totul despre Guvern **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Omul cu masca de fier" (SUA, 1977) Cu: Richard Chamberlain **23.25** Serial: „Matrix" **0.15** Serial: „Kassandra".

JOI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Totul despre Guvern (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Serial: „Iluzii" (r) **11.10** Film: „Omul cu masca de fier" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Căpitanul James Cook" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Invitaţi la Antena 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Shadowchaser IV - Elixirul" (SUA, 1996) **23.20** Serial: „Matrix" **0.10** Serial: „Kassandra".

VINERI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Invitaţi la Antena 1 (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Film: „Shadowchaser IV" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Divergenţe - convergente din lumea sportului **16.00** Serial: „Club Hawaii" **16.50** Serial: „Dragă profesore" **18.15** Telerebus **18.55** Serial: „Beavis şi Butthead" **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Dragoste neştirbită" (SUA, 1994) **23.20** Film: „Obiceiuri necurate" (Spania, 1983).

SÎMBĂTĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Alondra" (r) **8.10** Teledimineaţa **10.00** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Desene animate **10.50** Serial: „Aventurile păsării spaţiale" **11.15** Serial: „Dragă profesore" (r) **13.00** Documentar: „Viaţă sălbatică" **13.30** Documentar: „Oraşele lumii - Dakar" **14.20** Serial: „Poliţişti în misiune" **15.35** Lumea în care trăim **16.00** Poveştile prietenilor mei **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Serial: „Misiune la Chicago" **18.00** Serial: „Spitalul Universitar" **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **19.30** Serial: „Sirenele" **20.30** Observator **21.00** Film: „Judecător şi jurat" (USA, 1995) **22.50** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.20** Hollywood Top Ten **0.45** Serial: „Aphrodisia".

DUMINICĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Misiune la Chicago" (r) **8.00** Poveştile prietenilor mei (r) **8.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit şi credinţă **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.25** O femeie - un bărbat şi jumătate **14.50** Serial: „Spitalul universitar" (r) **15.35** Hollywood Top Ten (r) **16.50** Serial: „Club Hawaii" **17.15** Serial: „Alertă pe plajă" **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show" **19.30** Serial: „Giulia" **20.30** Observator **21.00** Film: „Dincolo de lege" (SUA, 1996) **22.40** Ştiri sportive **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.25** Film: „Homer şi Eddie" (1989). Cu: Whoopi Goldberg **2.00** Film: „Evadarea" (SUA, 1982).

LUNI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.40** Serial: „Flash" **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secţia de poliţie" **22.35** Foc încrucişat **23.30** Cutia muzicală.

MARŢI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Renegatul" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.35** Documentar: „Monumente ale industriei" **18.05** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.35** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Poliţia în acţiune **19.00** Dosarele secrete ale comunismului românesc **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Didi" (SUA, 1966) **23.30** Tentaţii **0.10** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Documentar: „Excursie pe Marte" **13.15** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Serial: „Dragă John" **15.30** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prinţul din Bel Air" **18.35** Cocktail **19.00** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Jailhouse Rock" (SUA, 1957). Cu: Elvis Presley **23.20** Rendez-vous la TELE 7 **0.15** Serial: „Playboy".

MARCELLO MASTROIANNI
AMEROM, marţi, ora 20[00]

DUMINICĂ **8.00** Ştiri **8.25** Desene animate **10.40** Serial: „Dinastia" (r) **12.50** Documentar: „Medalion Thomas Mann" **13.15** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Necenzurat **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.00** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE7.

LUNI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziţiei (r) **16.00** Film - Contele de Monte Cristo (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Astrologia pe înţelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARŢI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Documentar (r) **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film - Marea ură - SUA. Cu: Sophia Loren, Marcello Mastroianni **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

MIERCURI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film - Marea ură (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film - Koroshi - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

JOI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film - Koroshi (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Ştiri **20.00** Film - Decizie mortală - Canada **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

VINERI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film - Decizie mortală (r) **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziţiei **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film - Povestea părintelui Clements - SUA **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film - Povestea părintelui Clements (r) **16.00** Cinemateca - Doi haiduci şi-o crîşmăriţă - România **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film - Poveste despre două oraşe - SUA, prima parte **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca - Fiesta **17.30** Roata de rezervă **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecţii în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film - Poveste despre două oraşe - SUA, ultima parte **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 11.08 - 17.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Cel mai remarcabil aspect al săptămînii este alura semeață a curbei financiare, care se află la cote înalte pe toată perioada, iar miercuri are un maximum. Sperăm să nu fie o păcăleală astrală. Pe de altă parte, un incident în anturajul profesional va dezvălui adevărata față a unui așa-zis amic, deci întîmplarea e binevenită, în esență.

TAUR (21.04 - 21.05): Suprasolicitările nervoase din ultimul timp, dacă nu le temperați în mod oportun, pot conduce la o stare de iritare cronică, la ieșiri necontrolate, regretabile. Curba psihicului se află în aproape tot intervalul sub normal, ceea ce mă determină să vă dau acest „avertisment". Situația materială este staționară (cote medii), iar viața în cuplu are și ea de suferit. Temporar.

GEMENI (22.05 - 21.06): Ambiția și luciditatea sînt etichetele principale ale perioadei. Se pare că, printr-un efort de voință deosebit, veți dobîndi cîteva succese profesionale sau în afaceri. Nu este exclus și succesul în dragoste, curba cu pricina indicînd o prospețime sufletească demnă de invidiat. Sîmbătă sau duminică veți primi o veste bună de departe - o scrisoare sau un telefon de la cineva drag.

RAC (22.06 - 22.07): Atenție la felul cum cheltuiți banii! Dacă Mercur are o poziție dificilă cu Soarele, ca acum, ceva neplăcut se poate întîmpla în acest domeniu. Curba financiară își respectă patronul și coboară pînă sub normal (miercuri, joi). O redresare semnificativă apare la mijlocul săptămînii viitoare. Cred, însă, că farmecul și tenacitatea specifice Racilor vor reuși să prevină necazul.

LEU (23.07 - 22.08): Va trebui să găsiți neapărat o soluție pentru o problemă profesională acută și cred că fără ajutorul unor prieteni binevoitori și influenți nu veți reuși. Respectivul minimum al curbei socio-profesionale se află joi. În dragoste, lucrurile se complică - mai ales pentru cei născuți în primul decan al zodiei. Renunțați la impetuozitatea Leilor și fiți mai pacifiști cu partenerul.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Vă năpădește o asemenea monotonie existențială, încît vă gîndiți foarte serios să schimbați modul de viață. Dacă vreți neapărat ceva palpitant, ar fi bine în primul rînd să reflectați asupra riscurilor și posibilelor consecințe. Oricum, alura curbei financiare mă face să cred că veți primi bani (joi, vineri). Iată, deci, un motiv pentru a evita „senzațiile tari".

BALANȚA (22.09 - 22.10): Veşti bune despre afaceri și carieră - în prima jumătate a săptămînii -, mare animație în sufletul dv. Și pe bună dreptate, așteptați aceste schimbări cam de multișor. Pe de altă parte, liniștea căminului pare să fie tulburată de o tărășenie a partenerului de viață, în care sînteți atras fără voie. Vă va reveni sarcina să descurcați firele încîlcite. Înarmați-vă cu mult tact!

SCORPION (23.10 - 21.11): Scepticismul în dragoste care bîntuie spiritul dv. în ultimul timp va avea, probabil, o confirmare acum. Din nefericire, curba afectiv-emoțională confirmă (pentru miercuri sau joi) un minimum periculos, alarmant. Relațiile în cuplu, atinse de rugina monotoniei, explodează. Din fericire, Scorpionii nu au un temperament vulcanic și știu să-și dozeze înțelepciunea nativă.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Vă așteaptă, indubitabil, o decizie importantă în plan financiar. Ar fi cazul să reveniți cu picioarele pe pămînt, căci fără luciditate și discernămînt riscați să intrați într-o pană materială dură. Din alt punct de vedere, se pare că încrederea pe care ați acordat-o unui amic (Capricorn sau Berbec) se clatină. O surpriză neplăcută vă poate confirma suspiciunile.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Curba financiară este zveltă și neabătută în urcușul ei spre zone înalte ale graficului. Vă puteți aștepta să primiți bani sau veşti foarte bune în această direcție. În partea a doua a săptămînii pot apărea mici probleme cu sănătatea, trecătoare, mai ales că psihicul dv. este acum robust, inatacabil. O veste bună de departe sosește sîmbătă sau duminică.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Un ghinion - poate în dragoste, poate la bani - vă va transforma, efemer, într-un pesimist convins. Aveți tendința să vă izolați, să renunțați la luptă. Nimic mai dăunător, firea dv. dinamică, întreprinzătoare vă va face să reușiți ieșirea din impas. Oricare ar fi mesajul astrelor, finele perioadei vă va găsi complet destins și dedicat preocupărilor cotidiene.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Calmul și serenitatea dv. sînt de-a dreptul molipsitoare. O veste bună, o confirmare a unor speranțe recente vă remontează psihic - și poate și financiar. Vă implicați în rezolvarea unor probleme ale unor amici, generozitatea dv. se manifestă pe toate planurile. Cred că, totuși, starea de euforie ar trebui puțin cenzurată, surprizele vieții sînt nenumărate.

mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

AUGUR - preot și prezicător în Roma antică. Metoda de divinație principală consta în interpretarea comportamentului păsărilor sau a fenomenelor atmosferice - în special a fulgerelor. Auguriatul a devenit cu timpul (începînd cu secolul III î. Ch.) o adevărată instituție de profeție atașată suveranilor romani. Augurii formau Colegii (în timpul lui Cezar avea 16 membri) și influențau - uneori decisiv - votul în Senat. Se considera că acești preoți interpretează de fapt voința zeilor. Se spune că înainte de o importantă bătălie (Cartagina, probabil), împăratul Claudius Pulcher a avut o atitudine disprețuitoare față de „puii sacri de găină", ordonînd să fie aruncați în mare. Consecința? A pierdut bătălia! Atît de puternică era influența augurilor, încît aceștia începuseră să se amestece și în elaborarea legilor și a politicii imperiale. Abia cînd creștinismul a fost tolerat și apoi a devenit religie de stat (secolul IV), aceste practici au început să fie criticate, discreditate. Primul Concliliu de la Roma din anul 721 (papa Grigore al II-lea) interzice total auguriatul și alte forme de divinație, sub amenințarea cu excomunicarea sau întemnițarea. Dar multe superstiții legate de viața păsărilor (mai ales cele referitoare la vreme și la lucrările agricole) au rezistat în timp. Și asta pentru că, așa cum a remarcat primul Voltaire (în „Dicționar filosofic"), există multe observații obiective ale naturii, care sînt însă interpretate abuziv de șarlatani. Astfel, cîntecul cucului prevestește vreme senină, zborul la sol al rîndunelelor anunță ploaie, venitul și plecatul berzelor are strînsă legătură cu schimbarea anotimpurilor etc. Se folosește și astăzi salutul „Auguri"! -, cu sensul de *îți doresc numai bine* (fiind de fapt pluralul de la augure=profet, în italiană).

PAUL IOAN ❖

Verificați-vă cunoștințele

1) În ce parte a oceanului planetar se înregistrează cea mai ridicată temperatură medie a apei marine?
2) Care este cea mai mare piramidă din lume ca suprafață și ca volum?
3) Cîte sonete a scris Shakespeare?
4) Cine este autorul libretului operei Oedip de George Enescu?
5) Cum se numea pielea din ied netăbăcită, cu blană pe ea, pe care, conform reprezentărilor mitologice, zeul Dionysos o purta încinsă peste tors?
6) Cine a sculptat celebrul grup statuar „Dansul" de la Opera Garnier din Paris, al cărui original se află acum la Muzeul Orsay?
7) Cine a folosit prima dată anestezia generală cu eter?
8) Cine a creat homeopatia?
9) Cînd a apărut ancora?
10) Cine a regizat celebrul film Casablanca, film în care s-au remarcat în mod deosebit Ingrid Bergman și Humphrey Bogart?

Răspunsul din numărul trecut

1. Cel mai scurt rîu din lume este D River (Rîul D) care are 134 m și leagă un bazin de drenaj (Lacul Diavolului) din nord-vestul Statelor Unite (Statul Oregon) cu Oceanul Pacific. 2. Marea Roșie. 3. Gutuiul este originar din sudul Europei. 4. Autorul operei „Clopotul scufundat" este Ottorino Respighi (1879-1936). 5. Noțiunile de genă, genotip și fenotip au fost elaborate de botanistul danez Wilhelm Ludwig Johannsen (1857-1927). 6. Comedia lui Machiavelli este „Mătrăguna". 7. Discursurile lui Cicero poartă numele de „Catilinare". 8. Autoportretul lui Ștefan Luchian din 1907 se numește „Un zugrav". 9. Cea mai mare pasăre de pradă este Condorul de Anzi, trăind în Anzi și avînd o anvergură a aripilor de trei metri. 10. În superstițiile romane, lemurienii erau duhuri malefice ale morților care ieșeau noaptea din morminte răzbunîndu-se pentru neglijarea sacrificiilor funerare, și locuind în Lemuria, țară imaginară.

IRINA STOICA ❖

Ghid practic pentru o călătorie fără probleme

În concediu, interludiul între două sejururi la hotel, petrecut într-un cort, este de natură a ne oferi o binevenită și deconectantă boemă (apropo, cine mai recunoaște originea cuvintelor *boem* și *boemă* în franțuzescul *bhoémien*, care nu este decît un alt termen pentru a desemna etnia „tzigan"-ilor - scris aici cu grafie franceză, spre a nu supăra pe nimeni). O boemă plină de farmecul unei iluzorii evadări în natură, din lumea constrîngerilor sociale cotidiene. O stare cu atît mai autentică, cu cît vom alege amplasamentul pentru a ne instala cortul nu într-un camping organizat, ci direct în natură. Cu condiția, însă, de a respecta și în acest caz un minimum de reguli:

● Cortul se va instala la cel puțin 30 de metri distanță de șosea, departe de zgomot, praf și substanțe toxice provenite de la autovehicule (*plumb*, de la benzina etilată, *zinc* și *nichel*, de la ulei, *cadmiu*, din pneuri, etc).

● Se va prefera o pădure sau un crîng, care să protejeze de razele solare și de vînt, dar nu se va instala cortul sub copaci bătrîni, putrezi, care s-ar putea prăbuși în caz de furtună.

● Nu se va instala cortul pe pămînt mlăștinos, în apropierea apelor stătătoare (sursă de țînțari!), a rețelelor electrice de înaltă tensiune și nici în apropierea apelor curgătoare (pericol de înec în caz de ploaie torențială în timpul nopții!).

● Dacă e posibil, se va alege un loc ușor înclinat, pentru a facilita scurgerea apei, loc ce se va împrejmui cu un șănțuleț, care să împiedice infiltrațiile în interiorul cortului.

● Se vor îndepărta pietrele sau lemnele sub care se pot ascunde cuiburi de furnici, viespi sau animale veninoase (scorpioni, șerpi etc.).

● Se va așterne pe jos un strat de frunze sau iarbă, de preferință uscată, presărînd și un praf insecticid, iar deasupra se întinde o foaie de material plastic, peste care se așează salteaua sau pătura.

Somn ușor, boemă plăcută!

MARIAN GRIGORE ❖

Constelația muzicii clasice - repere cronologice - AUGUST

1750 - la 18 august se naște compozitorul italian Antonio Salieri care a creat patruzeci de opere; „prieten" de nădejde al lui Mozart;

1762 - la 10 august se naște celebrul compozitor spaniol de muzică liturgică Santiago Ferrer;

1772 - la 15 august se naște Johann Nepomuk Maelzel, care a inventat metronomul și cornetul acustic (printre altele);

1781 - la 9 august s-a născut, la Viena, Michael Umlauff. Acesta este muzicianul care a condus în realitate (de la pupitru) premiera absolută a Simfoniei a IX-a de Beethoven; „Titanul din Bonn" a stat pe un scaun, în mijlocul orchestrei, neauzind nici un sunet și plîngînd neîncetat. Și-a dat seama că este ovaționat doar cînd s-a întors cu fața la public.

SPORT

● *Karl-Heinz Riedle* s-a transferat de la Borussia Dortmund la FC Liverpool pe o perioadă de trei ani, pentru o sumă de 5,4 milioane de mărci. Riedle va încasa un salariu anual de circa 4 milioane mărci. ● *Președintele Africii de Sud,* Nelson Mandela, a acceptat să devină membru susținător de onoare al clubului portughez Sporting Lisabona, urmînd să plătească o cotizație anuală de 135 dolari. ● *Pilotul irlandez Eddie Irvine* va mai rămîne încă un an la scuderia Ferrari, această decizie fiind luată datorită comportării sale bune din acest sezon (el ocupă locul al șaselea în clasamentul piloților) și intervenției lui Schumacher în favoarea prelungirii contractului său. ● *Personalitatea nr.1 a echipei Borussia Dortmund,* Matthias Sammer, cel care i-a făcut destule zile fripte în sezonul trecut fostului antrenor Ottmar Hitzfeld, a făcut recent un apel pentru păstrarea discreției în jurul problemelor echipei, care ar trebui să fie discutate numai în sînul acesteia. Acest apel urmărește asigurarea liniștii necesare pregătirii marilor performanțe de către noul antrenor, Nevio Scala... ● *Scandalurile care au avut loc* în ultima vreme în sînul lui Bayern München au dus la poreclirea celui mai titrat club german de către presă drept FC Hollywood. Deoarece tonul a fost dat tocmai de căpitanul formației, Lothar Matthaeus, conducerea clubului i-a retras banderola, atribuind-o lui Thomas Helmer. Recent, președintele clubului, celebrul Franz Beckenbauer, și-a reziliat contractul cu cotidianul Bild, renunțînd la editorialele din acest ziar care vînează știrile senzaționale, deseori neconforme cu realitatea. Cei de la FC Hollywood ar vrea să se transforme în FC Armonia... ● *Pilotul german de Formula 1* Ralf Schumacher a confirmat faptul că va continua să concureze pentru scuderia Jordan și în sezonul viitor. Ralf consideră că Mugen-Honda este unul dintre cele mai bune motoare din Formula 1 și asocierea cu Eddie Jordan este foarte bună. Celălalt pilot al lui Jordan, italianul Giancarlo Fisichela, a semnat un contract pentru noul sezon cu Benetton. ● *În primele zile ale* „mondialelor" de atletism care se dispută la Atena, proba de aruncare a greutății a fost cîștigată de ucraineanul Alexandr Bagaci, cu un rezultat de 21,47 metri, urmat de americanul John Godina cu 21,44 metri și germanul Oliver Seven Buder cu 21,24 metri. La 20 km marș s-a impus mexicanul Daniel Garcia cu timpul de o oră, 21 minute, 43 secunde, urmat la 10 secunde de rusul Mihail Scenicov. Garcia s-a aflat la un pas de a fi descalificat, acumulînd două avertismente pentru nerespectarea stilului probei dar pînă la urmă zeița Fortuna i-a surîs și a cîștigat pe merit această epuizantă probă. ● *Două din probele-vedetă* ale „mondialelor", cele de 100 metri bărbați și femei, au revenit unor noi stele ale sprintului mondial doi sportivi americani. Maurice Green s-a impus cu un excelent timp de 9,86 secunde, la numai două sutimi de secundă de recordul mondial al celui de-al doilea clasat, campionul olimpic en-titre, canadianul Donovan Bailey, care a fost înregistrat cu un timp de 9,91 secunde. Proba similară feminină a revenit tinerei Marion Jones, care a avut, ca și Maurice Green, un excelent timp de reacție, fiind cronometrată cu timpul de 10,83 secunde (nou record personal). Ea era să fie ajunsă pe ultimii metri de Jana Pintusevici (Ucraina), care a și crezut la finalul cursei că ea este cîștigătoarea, pentru a se consola în final cu locul al doilea... ● *Prima medalie românească.* Atleta românca Rodica Mateescu s-a aflat la un pas de medalia de aur în proba de triplusalt. Ea reușise o săritură foarte bună încă din prima încercare (15,16 m) și se părea că nu poate fi depășită de nimeni. Cînd am văzut cît de relaxată părea Sarka Kasparkova (Cehia) am avut presimțirea că aceasta va cîștiga pînă la urmă. Așa a și fost să fie: în penultima încercare, Kasparkova a sărit 15,20 m (a doua performanță din toate timpurile) și a intrat în posesia ceculuI de 60000 dolari.

ȘERBAN FILIP ❖

ȘAH

MAT ÎN 2 MUTĂRI
(Kubbel - 1908)

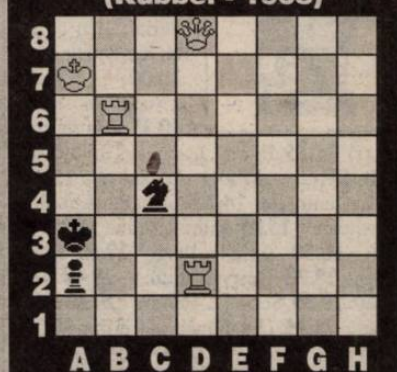

1. Dd4 (zugzwang)
1... Cb6 [dacă 1... Ra4
atunci 2. Ta2X; 1... Cd2
2. Db4X; 1... C ∞
2. Db4X, iar 1... a1D
2. Da1X] 2. Td3 mat.

Gh. POPESCU ❖

PEPENI

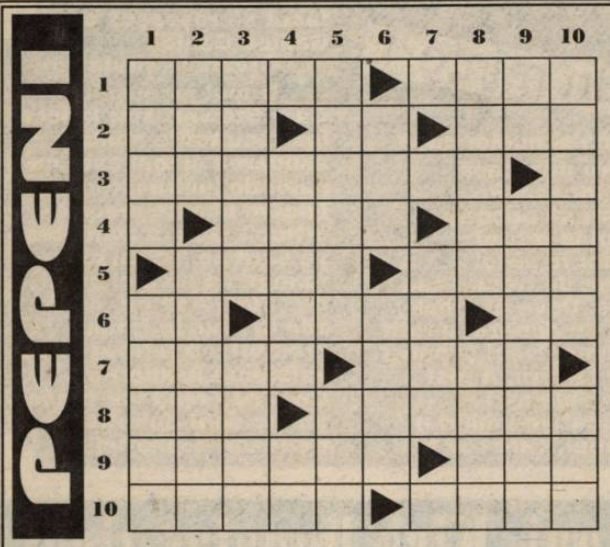

ORIZONTAL: 1) Dă savoare pepenilor - Continentul de origine al pepenului galben. 2) A-şi ieşi din pepeni - Fibră sintetică japoneză. 3) Boală infecţioasă a pepenilor - „Băcă...", aşa cum este fructul pepenilor. 4) Ultimul patison! - „...pietros", soi tîrziu de pepene galben. 5) Fular - Pepene cu miez mult. 6) Localitate în Liberia - A iriga culturile. 7) Anotimp care, după Ana Blandiana „...se naşte în pepenii verzi./ În miezul lor/ Strălucitor" (pl.). 8) Fruct zemos - Hibrid semitimpuriu de pepene verde, creat la Staţiunea Aradul Nou. 9) Scoatere din pepeni - Din rocă! 10) Calapod - „Timpuriu de...", soi de pepene verde.

VERTICAL: 1) Pepene (reg.) - Registru. 2) Soi de cantalup semitimpuriu - A brăzda. 3) Munţi în Irlanda - Cel mai valoros soi de pepene verde. 4) Judeţ în vestul ţării, renumit producător de pepeni - Contingent. 5) Radu Vasile - Rîu în Rusia - Bold. 6) A lua cunoştinţă - Drăcoaică (reg.). 7) Gustul pepenului murat - Monedă japoneză. 8) Soi timpuriu de pepene galben. 9) Dialectul ionian - În floare! - Fruct. 10) Arvună - Tip de fruct cărnos.

DICŢIONAR: PAV, SOLU, HEN, UCUR, IVRA, IEN, IAS.

LUCIAN STĂNCESCU ❖
Bîrlad

Soluţia careului „ZISE PE NUME"

Orizontal: STATORNICA - FETE - SOARE - ALUAT - IPA - DE - TURMA - R - AVAR - AA - NO - IMENS - OEM - AZA - A - ARTA - BOTANICA - N - EROS - TASAT - L - RITA - ELA

Mozaic

◆ Joseph Jerôme Le François de Lalande (1732-1807) a fost astronom francez, profesor la College de France. Pe lîngă multe studii şi cercetări a calculat împreună cu A.C. Clairant orbita cometei Halley.

◆ În antichitate nu erau folosiţi nasturii. Veşmintele erau prinse cu un fel de agrafă numită fibulă. Acestea apar pe teritoriul României încă din epoca bronzului, fiind ulterior diversificate şi împodobite cu felurite motive.

◆ Turnarea primului film al lui René Clair a început la 20 iunie 1923. Filmul se numea „Parisul adormit sau raza invizibilă" şi cultiva, ca toate creaţiile marelui cineast, ironia şi poezia.

◆ Originile fierului de călcat sînt străvechi. În secolul al IV-lea chinezii foloseau un fel de recipient de aramă, cu mîner, conţinînd cărbune. În Occident strămoşul fierului de călcat era pînă în secolul al XV-lea din lemn, sticlă sau marmură, un fel de presă care se putea folosi doar la rece, datorită faptului că piesele sale componente erau lipite cu clei. Fierul de călcat propriu-zis a apărut în secolul al XVII-lea fiind încălzit pe foc sau cu cărbuni.

Rubrică de
IRINA STOICA ❖

U M O R

Maestre, se adresează o doamnă unui pictor, vreau un portret frumos şi cît se poate de asemănător.
- Desigur, doamnă! Cînd doriţi să fie gata ambele tablouri?

Aş dori să cumpăr o carte!
- Vreţi ceva mai uşor?
- N-are importanţă, sînt cu maşina!

Tăticule, colegul meu de bancă mi-a spus că semăn cu tine.
- Şi tu ce i-ai răspuns?
- Nimic! E cu un cap mai înalt decît mine.

O mătuşă, venită în vizită după doi ani, îşi întreabă nepoţelul de 6 ani:
- Mă mai cunoşti, puişor?
- Sigur, eşti mătuşa care nu mi-a adus nimic nici data trecută!

De ziua unei colege, Maricica vrea a treia felie de tort. Gazda o întreabă:
- Nu ţi s-a spus acasă că nu-i frumos să mai ceri tort?
- Ba da! Dar nu era vorba de felii aşa mici!

PAR (anormale) de ToPAN

Intră, fără grijă, cîinele este castrat!

- Dar ce mie mi-e că mă violează? Mi-e că mă muşcă!

Butade şi paradoxuri...

OSCAR WILDE

Ţelul creaţiei este să reveleze arta şi să-l ascundă pe artist.

Nu există ceva ce s-ar putea numi carte morală sau imorală. Cărţile sînt bine sau prost scrise. Atîta tot.

Realitatea e cea care imită arta şi nu invers.

Cînd criticii nu se înţeleg, artistul e în deplin acord cu el însuşi.

De cîte ori sîntem fericiţi, sîntem şi buni, dar nu de cîte ori sîntem buni sîntem şi fericiţi.

La temelia oricărui optimism se află spaima pură.

Sînt multe lucruri pe care le-am arunca dacă nu ne-ar fi teamă că s-ar putea să vină alţii să le culeagă.

Dacă cineva vrea să-şi redobîndească tinereţea, n-are altceva de făcut decît să repete nebuniile de atunci.

Frumuseţea e o formă a Geniului, de vreme ce nu cere nici o explicaţie.

TEST PSI

TE PLICTISEŞTI CU UŞURINŢĂ?

Pasivitatea care caracterizează senzaţia de plictiseală este o emoţie realmente singulară pentru că poate fi determinată de doi factori: fie de lipsa unor stimuli care să capteze în mod adecvat atenţia, fie dintr-o incapacitate proprie şi reală de moment a unei persoane care se lasă atrasă de ceea ce-i oferă mediul înconjurător. Analizează în ce măsură şi de ce eşti înclinat spre plictiseală şi cum poţi deveni o persoană care trăieşte într-un fel mai „excitant". Test bun!

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Îţi place să-ţi schimbi stilul de viaţă? 1 2 3 4 5

2) Totuşi, monotonia este un ingredient al stilului tău de viaţă? 1 2 3 4 5

3) Primeşti o invitaţie pentru o serată mondenă. Eşti sigur că te vei plictisi de moarte? 1 2 3 4 5

4) Munca ta e monotonă şi repetitivă? 1 2 3 4 5

5) Ai senzaţia că vacanţa ta se scurge într-un mod banal şi ferm? 1 2 3 4 5

6) Îţi lipseşte dorinţa de a te apuca de hobby-uri pentru a-ţi umple singurătatea? 1 2 3 4 5

7) Viaţa prietenului (ei) nu-ţi mai rezervă stimuli şi entuziasm? 1 2 3 4 5

8) Prietenul (a) tău (ta) de suflet îţi împărtăşeşte o gravă problemă personală: îţi scapă un căscat? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Nu eşti în nici un caz un tip plictisit. Viaţa ta e „plină". Ştii să echilibrezi bine munca şi timpul liber şi ştii să găseşti cele mai bune soluţii pentru orice fel de activităţi.**

De la 19 la 31 puncte: **Între suişuri şi coborîşuri eşti copleşit în unele momente de plictiseală, greu de reprimat.**

De la 32 la 40 puncte: **Plictiseala este marele tău inamic. Cu greu te prinde ceea ce faci. Vrei să fii interesat, împins de la spate şi după ce te apuci de treabă, te plictiseşti uşor. Ar trebui să ştii: ce vrei cu adrevărat?**

TEST În căutarea erorilor

La prima vedere, cele două desene par identice. Apelînd la atenţia dvs. încercaţi să descoperiţi opt mici diferenţe grafice.

(Răspunsul în numărul viitor)

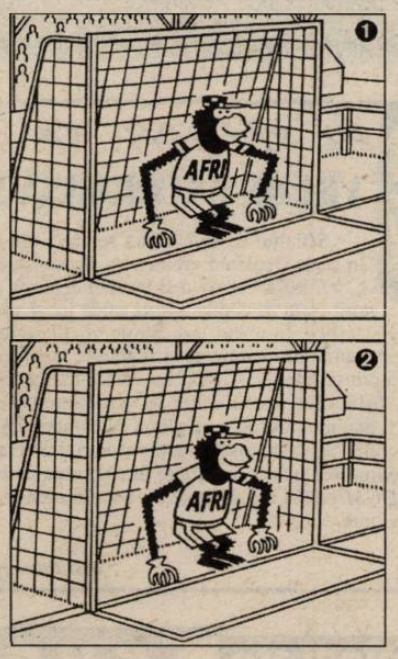

Soluţia testului din numărul trecut: **„Intrusul"** — **Numărul 26 nu se divide cu 4**

„AXIS"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

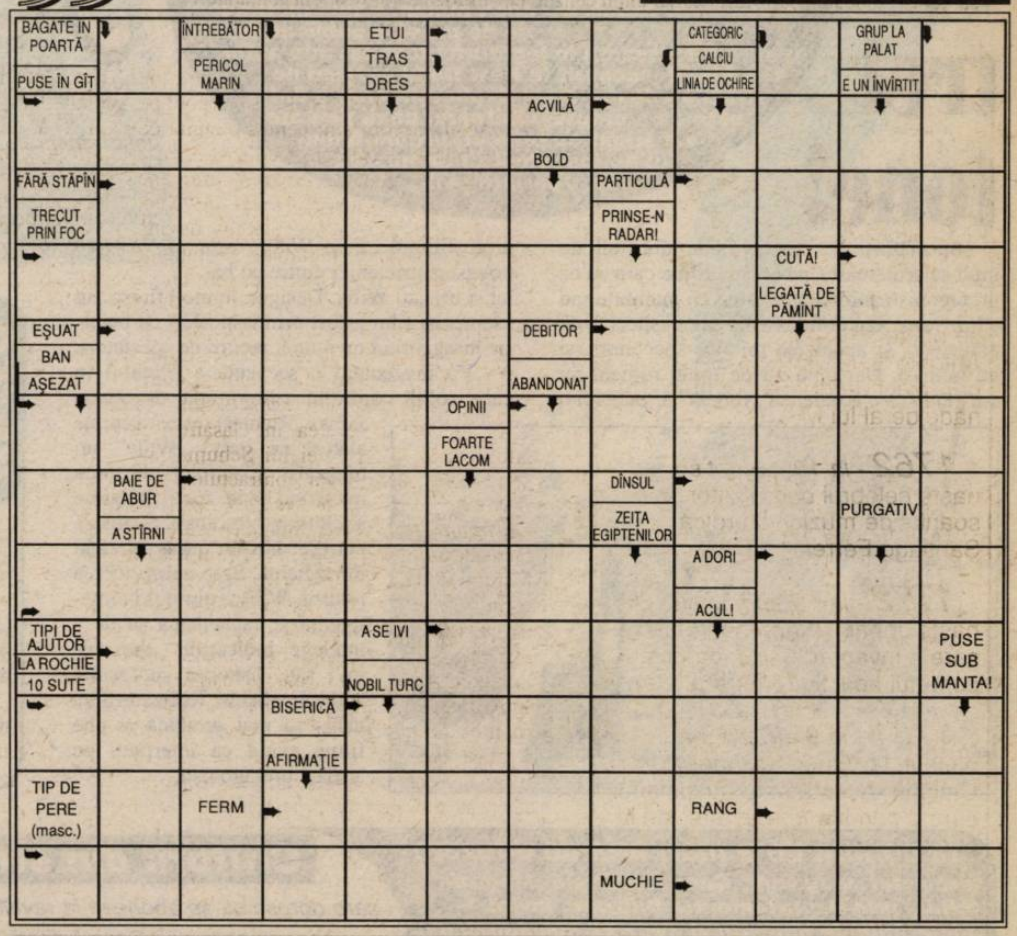

Dezlegarea integramei **„ANDANTE"**

N - C - VAL - F - CT - MITURI - ERATA - TOPORASI - OF - PUPATURI - ENE - RU - OSANALE - TIROR - GURITA - U - IC - DARIMAT - NA - OMÎZI - I - E - CALARE - ONOR - MATURA - ITARI - SORI - AMOREZ - CALITATE - IZA

IERI TOP MODEL, AZI MĂCELĂREASĂ!

Jill Halley (33 ani), celebra top model american care ani de zile a lucrat pentru faimoasele case de modă aparţinînd lui Valentino, Ferré şi Armani, a abandonat lumea modei schimbîndu-şi complet meseria. În prezent ea lucrează la o măcelărie din Milano laolaltă cu un grup de prieteni. Ea şi-a motivat opţiunea explicînd că un top model cînd ajunge la o anumită vîrstă trecută de 30 de ani este în mod practic exclusă de la o asemenea activitate. Pentru a-şi putea asigura existenţa şi-a adus aminte că părinţii săi din Missouri aveau o măcelărie şi a optat şi ea pentru deschiderea unui asemenea magazin. Noutatea acestui eveniment şi renumele ei de fost top model vestit i-au asigurat o clientelă pe măsura reputaţiei sale şi a calităţii produselor propuse spre vînzare...

Ce le trece unora prin minte?!..

Dacă nu ştiaţi, aflaţi că pe lume există Asociaţia Internaţională a Cluburilor Fumătorilor de Pipă, în care nu intră numai lupi de mare sau admiratori ai lui Hemingway. La unul din concursurile organizate de această asociaţie, americanul William Vargo a fumat neîncetat timp de două ore, şase minute şi treizeci şi nouă de secunde, fără să reaprindă „şomoiogul" de tutun! La femei, campioana este Marie Louise Solterman (Elveţia), care a pipat continuu doar cu cinci minute mai puţin decît Vargo. Recordurile n-au nici o legătură cu Ziua mondială de luptă împotriva fumatului.

Dacă şi numai dacă aveţi prin casă farfurii încasabile, încercaţi să doborîţi recordul la rotitul farfuriilor în vîrful tulpinilor de trestie sau bambus. Dave Spathaky, fără să se dopeze, a rotit simultan optzeci şi patru (84) de farfurii. A fost una din cele mai semnificative umiliri a gravitaţiei, care l-ar fi făcut să roşească pe Galileo Galilei.

Organele vitale din trupul jucăuşului Gary Stewart sînt la locul lor, facultăţile mintale aşijderea şi mai este capabil de iubire înfocată. Facem aceste precizări întrucît Gary a avut ideea să sară pe loc cu picioroange de nu mai puţin de 130077 de ori, două zile la rînd. În timpul prestaţiei a refuzat orice asistenţă psihiatrică. Cred că Freud i-ar fi găsit un incident dureros pe perioada copilăriei!...

La 80 de ani, Kirk Douglas zice: „Bilanţul vieţii mele este pozitiv"

Cunoscutul actor de cinema american Kirk Douglas a sărbătorit, la restaurantul „Orangerie" din Los Angeles, împlinirea frumoasei vîrste de 80 de ani. La aniversare au luat parte mebrii familiei sale, soţia Anne, precum şi cei patru fii ai săi: Peter, Michael, Eric şi Joel, precum şi numeroşi alţi invitaţi. Cu acest prilej, neuitatul interpret al unui lung şir de filme a declarat: „Consider că bilanţul vieţii mele este pozitiv. Nu de mult, am primit un Premiu Oscar cu următoarea menţiune: «Pentru o jumătate de secol de forţa creativă şi morală în domeniul cinematografiei». Părerea mea este că îl meritam încă din anul 1956, cînd premiul mi-a fost «suflat» de către cheliosul Yul Brinner. În prezent, mă ocup de realizarea unei cărţi autobiografice (acum am timp suficient!), care sper că-i va interesa pe cei ce au urmărit activitatea mea artistică. În plus, doresc să fac cunoscute amănuntele unei vieţi destul de zbuciumate".

3000 de ture de „montagne russe", pentru o maşină

După o competiţie de 11 zile, un concurs de „montagne russe" - rezistenţă, organizat de un post local de radio din San Diego, SUA, a fost cîştigat de 3 tineri, care au reuşit fiecare să facă cîte 3000 de ture de „montagne russe". La start s-au prezentat 22 de concurenţi, dornici să cîştige premiul pus la bătaie de organizatori, un automobil nounouţ. Opt zile mai tîrziu, „supravieţuitorii" nu mai erau decît patru, iar organizatorul - staţia de radio STAR - oferea fără succes, cîte 1000 de $, oricăruia dintre cei patru care renunţa. În cea de XI-a zi, dintre participanţi rămăseseră doar trei - Chris Dison, Becky Reily şi Dave Cilio - gata să reziste pînă la victorie. În cele din urmă, cel care a renunţat a fost însuşi organizatorul, care a înmînat celor 3, marele premiu, cîte un automobil de căciulă, declaraţi învingători „ex-aequo".

„A fost într-adevăr foarte dur în primele 2-3 zile" a declarat Becky Reilly. După aceea, cel mai greu era să cobori din vagonet, căci se învîrtea totul cu tine". Concurenţii au dormit timp de 11 zile în vagonetele circuitului, cele cîteva minute, cît acesta se oprea, sau la sfîrşitul zilei, fiind prevăzută o mică pauză. Pentru a face competiţia şi mai interesantă, organizatorii variau periodic dificultăţile traseului, obligîndu-i uneori pe concurenţi să rămînă pe traseu cîte 5 ore în şir, fără pauză, oferindu-le înainte de fiecare tură platouri cu mîncare puţin apetisantă, pentru a le provoca senzaţii de greaţă şi mai puternice, în timpul cursei cu hopuri a vagonetului. *(ARPRESS)*

Un „star" de trei tone!

Spectatorii de cinema s-au obişnuit de mult să urmărească pe ecrane filme care au ca protagonişti animale începînd cu maimuţe sau cîini, toate bucurîndu-se în mod special de aprecierea şi aplauzele micilor spectatori (şi nu numai). Dar pînă nu de mult, nimeni nu s-a gîndit să o asemenea „vedetă" ar putea fi o orcă. Filmul „Free Willy", este povestea prieteniei dintre un băiat şi uriaşul Willy. Desigur, în mod firesc, un asemenea film a fost primit în SUA cu bucurie înregistrînd un număr record de spectatori.

Vă prezentăm o secvenţă a filmului în care rolul copilului (interpretat de Jason James Richter) este surprins alături de starul „Willy", un magnific exemplar de orca măsurînd şapte metri lungime şi cîntărind trei tone! Scena se petrece într-un uriaş acvariu din Miami. Spre surprinderea tuturor, Willy a uimit prin inteligenţa şi capacitatea sa de a înţelege indicaţiile „dresorului" său. Datorită succesului acestei pelicule, realizatorii au decis să mai producă şi alte filme avînd ca interpreţi pe aceiaşi protagonişti.

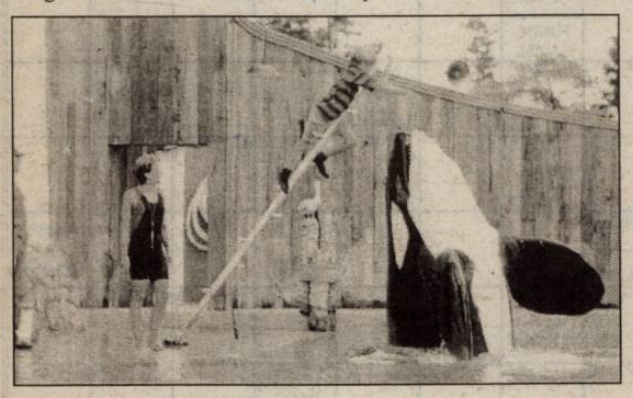

„Micul Buddha", cerşetor!

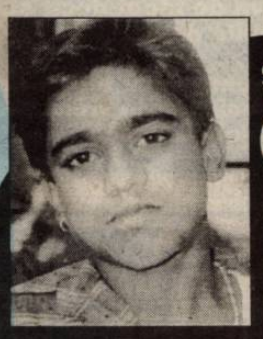

Desigur că cititorii noştri îşi amintesc de filmul „Micul Buddha", realizarea regizorului italian Bertulocci în care rolul principal era deţinut de un copil indian, Raju Lal. O agenţie de presă a publicat recent o ştire interesantă în legătură cu acest mic actor: el a fost descoperit la New Delhi cerşind pe străzile acestui oraş! Explicaţia care a dat-o este de-a dreptul uluitoare: banii pe care i-a cîştigat cu prilejul turnării filmului au fost cheltuiţi în neştire de... părinţii săi!

Averi uitate prin taxiurile din Pekin

Şoferii de taxiuri din Pekin sînt „asaltaţi" de tot felul de „bacşişuri" involuntare uitate de clienţii care-şi „abandonează" în taxi adevărate averi, constînd în obiecte de valoare sau portofele cu bani. Numai portmoneurile uitate anul trecut prin taxiurile din capitala chineză conţineau 2,56 milioane de yuani (aproximativ 308000 de dolari americani), 350000 de dolari şi 390000 de yeni japonezi, conform „Cotidianului poporului", citat de AFP. În afara acestui cîştig, serviciile municipale au primit reclamaţii prin care se semnalau pierderea a 354 de telefoane mobile, 77 aparate foto şi 4 camare video. Din luna ianuarie pînă în luna martie a acestui an, „cadourile" oferite şoferilor de taxi sau următorilor pasageri au totalizat 910000 de yuani şi 630000 de dolari americani, nemaivorbind de cele 142 de telefoane mobile, 38 de aparate de fotografiat, 6 camere video sau cele 3 computere portabile. Cea mai mare „ţeapă" îi „aparţine" unui om de afaceri chinez care şi-a uitat geanta în care avea 170000 de yuani (echivalentul a 20480 de dolari americani), sumă care reprezenta o creanţă pe care tocmai o recuperase de la un datornic. Pasagerii ghinionişti au foarte mici şanse să reintre în posesia bunurilor pierdute. Din 1144 de uituci, care au dat anunţ anul trecut, numai 15 au reuşit să-şi recupereze bunurile. (ARPRESS)

METEO *la sfîrşit de săptămînă*

VREME RĂCOROASĂ ŞI INSTABILĂ

Sfîrşitul de săptămînă se arată din nou puţin favorabil celor aflaţi în vacanţă. În acest weekend vremea va fi răcoroasă şi în general instabilă.

VINERI, cerul va fi temporar noros cu înnorări mai accentuate în regiunile din nord-estul ţării şi la munte unde local vor cădea averse de ploaie însoţite de descărcări electrice. În restul ţării ploile vor fi răzleţe. Vîntul va sufla moderat. Dimineaţa, în depresiunile intramontane şi la munte vor fi condiţii de ceaţă. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 8º şi 18ºC iar cele maxime între 20º şi 29ºC.

SÎMBĂTĂ, instabilitatea se va accentua în cea mai mare parte a ţării şi se va răci. Cerul va fi mai mult noros şi va ploua cu caracter de aversă, se vor produce descărcări electrice, iar vîntul se va intensifica temporar mai ales în nordul, centrul şi estul ţării. Temperaturile maxime vor marca o scădere faţă de ziua precedentă.

DUMINICĂ instabilitatea se va diminua şi aria ploilor se va restrînge spre estul ţării şi la munte.

DOINA MĂRĂŞOIU ❖
Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie

În numărul viitor

■ Clonarea: Promisiuni pentru mileniul trei ■ Incursiune în paranormal: Puterile magice ale gîndului ■ Universuri paralele: Planeta sufocă ■ Femina club ■ Nouă metodă de diagnosticare a cancerului ■ Glob: Originea lui homo sapiens sapiens ■ Terra X: Otto cel Mare, primul führer ■ Unde a debarcat prima oară Columb ■ Spionaj-contraspionaj: Amintiri şi dosare secrete ■ Horoscop săptămînal

În dorinţa de a mări aria de difuzare a revistei „Magazin", Casa Editorială „Magazin" S.R.L., prin Departamentul Difuzare, invită societăţile de difuzare şi difuzorii individuali din întreaga ţară, care nu au intrat în relaţii contractuale cu societatea noastră, să ne contacteze! Zilnic, între orele 10-14, telefon 2228336 sau direct, la sediul societăţii! Comisioane deosebit de avantajoase!

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 327 • ANUL XL • 14 AUGUST 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 33 (2077)

magazin

Mail: magazin@ com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 612 ANI

La 14 august 1385, Portugalia îşi dobîndeşte independenţa, învingînd Castilia în bătălia de la Aljubarrota. João I, 28 ani a devenit rege şi va domni pînă în 1433, întemeind dinastia Avis.

In exclusivitate pentru revista MAGAZIN

JIMMY CORNELL:
AVENTURA PRIMULUI ROMÂN ÎN JURUL LUMII

Pagina a 5-a

L-am cunoscut pe Jimmy Cornell, în 1981, era 16 mai, în portul Tomis din Constanţa. Aşteptam „Aventura". Barca botezată astfel de Jimmy Cornell, braşoveanul stabilit în Anglia din anul 1969, căsătorit cu Gwenda, o londoneză micuţă de statură, dar energică. Am urcat atunci la bordul „Aventurii", am băut o cafea, i-am cunoscut nevasta şi copiii, pe Doina şi Ivan. Am fost fascinat de isprava celui care plecase din România avînd numele Dragoş Corneliu Cişmaşiu şi devenise Jimmy Cornell din cauza dificultăţii englezilor de a-i pronunţa numele de familie. Am fost, la acea vreme, singurul care a scris despre „Aventura" şi Jimmy Cornell în presa română. Dar ţin minte şi emoţia cu care eu, un tînăr şi umil gazetar îl întîmpinam la Constanţa pe Jimmy Cornell, primul român care făcuse înconjurul lumii.

(Urmare în pag.5)

Descoperire de ultimă oră

O NOUĂ CLASĂ DE ANTIBIOTICE

O echipă de cercetători americani de la Universităţile Stanford din California şi Madison din Wisconsin (SUA), folosind materii prime naturale şi artificiale, au reuşit să creeze o nouă clasă de antibiotice, aflăm din sursă ARPRESS. Potrivit unui studiu, apărut recent în revista americană „Science", aceste noi antibiotice, vor putea să se dovedească utile în tratarea unui mare număr de pacienţi care prezintă o rezistenţă crescută faţă de antibioticele tradiţionale. Pentru a ajunge la formula noilor antibiotice, savanţii au recurs la poliketidă, un compus chimic utilizat frecvent la fabricarea unor produse farmaceutice, cum ar fi antibioticul cunoscut sub numele de eritromicină. Blocînd procesul natural de sinteză al poliketidei şi adăugînd apoi în anumite etape ale sintezei molecule sintetice s-a ajuns la crearea unor poliketide artificiale. Astfel, urmărind cu atenţie procesul de sinteză al poliketidelor, s-a reuşit izolarea unor enzime dotate cu un potenţial antibacterian similar cu cel al antibioticelor clasice.

Medicina la zi

- ▲ O nouă metodă de diagnosticare a cancerului
- ▲ Talasoterapia

Glob

- ♦ Mari enigme ale lumii
- ♦ Spionaj - contraspionaj
- ♦ Originea lui Homo sapiens sapiens

Femina club

Banii „otrava" cuplului?

Două subiecte sînt pe primele pagini ale presei americane, îmi scrie Remus Tăzlăuanu din New York, via Internet: Aventura micului robot pămîntean pe Marte şi clonarea micuţei oi pe nume Dolly (aceste însemnări newyorkeze le veţi putea citi în numărul următor). Pînă la urmă, dincolo de concursuri pentru Playboy, în care fetele noastre sînt trase de mînă ca să împrospăteze piaţa porno din Europa şi SUA, dincolo de necazurile şi dezamăgirile profunde pe care le traversăm cu toţii, avem şi noi aventura noastră, nu ştiu cum se face că cititorii revistei noastre, la unison cu unii cititori din lume, au încă o dispoziţie sufletească neascunsă, aceea de a pătrunde cu inima deschisă în fascinantul univers al

POZITIV PE RASTER

MARTE şi DOLLY, un cuplu celebru

GEORGE CUŞNARENCU

cunoaşterii umane, pornirea asta inexplicabilă care nu a murit nici un moment de mai bine de 3000 de ani. Iar noi, revista Magazin, încercînd să contracarăm proliferarea sectelor, şi ele în plin avînt în mijlocul acestui popor „talentat şi tolerant" cum spune Jimmy Cornell, vă propunem săptămînal o mică şi aproape neînsemnată călătorie pe valurile spiritului uman avid de cunoaştere. Aşa descoperim că undeva, deasupra Universului care se dilată, există şi un alt univers, tainic, cel al codului nostru genetic. Vom şti să-l manevrăm cu grijă în mileniul care vine? Deocamdată, cercetătorii jură cu mîna pe inimă că nu vor clona fiinţe umane. Dar eu ştiu că nici o descoperire a spiritului uman n-a fost ţinută multă vreme sub obroc. Mai devreme sau mai tîrziu orice descoperire capitală s-a transformat într-o armă. Uneori chiar mortală.

ANUNŢ important

Începînd cu data de 1 septembrie vă puteţi abona la revista MAGAZIN direct la „Casa Editorială MAGAZIN s.r.l.". Alegînd această variantă aveţi cîteva avantaje:

- **Veţi beneficia de o reducere de 10 la sută din valoarea abonamentului.**
- **Veţi avea posibilitatea de a vă abona pe o perioadă de timp dorită de dv. (o lună, două, trei... pînă la un an).**
- **Cei care se vor abona direct la revista noastră vor participa la o Tombolă a Fidelităţii, un concurs pe care îl vom lansa în curînd.**

ATENŢIE!!!

În numărul viitor vom publica Talonul de Abonament precum şi alte detalii suplimentare. Nu pierdeţi această ocazie unică! Nu rataţi o şansă!

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

- Rebus
- Horoscop
- Sport
- Umor

Terra X Dosarele planetei

Recurs la memoria scrisă

Otto cel Mare primul FÜHRER

idoli

VAL KILMER un altfel de „SFÎNT"

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
Gibson	Mel	Lijsterstraat 31, 5451 XJ Mill, The Netherlands
Gillan	Ian	c/o Monika Baake, Hastedter Heerstrasse 130, DW-2800 Bremen 1, Germany
Go-Go's		22 Ingleton Road, Southport, Merseyside, UK
Goldberg	Whoopi	c/o William Morris Agency, Att. Arnold Rifkin, 151 El Camino Drive, Beverly Hills, CA 90212
Green Day		c/o WEA Arndtstrasse 16, 22062 Hamburg, Germany
Green Day		Ana Gadjova, ul. Rudi Chajevac 6/28, 9100 Skopje, Macedonia
Guns N'Roses		Po Box 1443, Poole, Dorset, BH15 3YP, UK

DISCURI pentru eternitate

Dictionary Of Soul - OTIS REDDING

CD-ul, reeditare fidelă a originalului, își merită pe deplin numele cu atît mai mult cu cît în interiorul copertei găsim un dicționar de onomatopee de soul marca *Otis Redding!* Trebuie să vă spun, nimic nu lipsește acestui album: *„Love Have Mercy"* amintește de copilăria sa petrecută în biserici cîntînd gospel, *„Hawg For You"* ne introduce în atmosfera de blues, alternînd, cînd cu tandrețe - *„Ton Of Joy"* sau *„You're still My Baby"*, cînd cu mînie - *„Sick Y'All"*... Mi-au plăcut foarte mult *„Day Tripper"*, din repertoriul *The Beatles* melodie pe care *Otis* o face foarte *„Redding"* și clasica sa compoziție *„Fa Fa Fa Fa Fa"*, care vă vor merge și vouă la inimă... 12 titluri în total, înregistrate toate în ziua de grație *15 octombrie 1966!*

Top Estival

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy Feat. Faith Evans
2. Maria - Ricky Martin
3. Ti Amo - Gina G.
4. You'll Never Know - Solid Base
5. JoJo Action - Mr. President
6. Give A Little Love- Real McCoy
7. I Want You - Savage Garden
8. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
9. Round & Round - The Boyz
10. Caleidoscop - Jam & Spoon

Propunerile: When The Boys Come Into Town - The Kelly Family, Samba de Janeiro - Bellini, History - Michael Jackson, Somewhere - Pet Shop Boys.

TOLBA cu scrisori

Sergiu Rusu - Arad: scrisoarea ta, datată 15 aprilie 1997, abia acum a ajuns la redacție! Materialul care o preceda nu mi-a parvenit... Asta e, ce să facem, de reclamat poșta, care este stat în stat la noi, nici nu poate fi vorba! Și cînd te gîndești că zilele trecute presa a publicat un clasament în care poșta noastră avea un loc de frunte...

Petrina Ristea - București: careul „Prin oraș" are multe, foarte multe trageri la temă care i-au anulat șansele de publicare... Careurile reținute anterior vor fi publicate, nu vă pot spune o dată precisă! În ceea ce privește dorința dv. de a nu vă publica „într-un număr cu acele telefoane «noi» și poze discutabile" trebuie să vă spun că ele țin de publicitate! După cum ați observat, toată presa este plină de ele...

Bogdan Ghinea - Ploiești: am văzut și eu emisiunea respectivă iar comicul de situație, involuntar, al realizatorului mi-a amintit de un banc cu Bulă la lecția de zoologie: Profesoara îi întreabă pe copii dacă știu nume de păsări. Unul zice barza, altul cocorul, iar Bulă spune, sec, *crocodilul!* De unde știi asta? De la tatăl meu! Și ce este dînsul? Este securist! Măi, Bulă, știu și eu, zboară și crocodilul, dar mai jos!... Cele de mai sus se potrivesc de minune slugărniciei, din ce în ce mai prezentă, în audio-vizual!

Valeria Neguț - București: albumul de care zici este *„God Shuffled His Feet"*, apărut în 1994. Cum voi reveni asupra subiectului „Pop-rock, de la A la Z", mă opresc aici...

Mariana Oprea - Constanța: completează la *Bon Jovi* - singles - *„Hardest Part Is The Night"*, *„Livin'On A Prayer"*, *„Born To Be My Baby"*, *„Lay Your Hands On Me"* și *„I Believe"*. Dintre albume îți lipsesc *„New Jersey"* (1988) și *„Keep The Faith"* (1992). Poți reveni oricînd cu un anunț pentru corespondență...

DE TOATE, PENTRU TOȚI

Că ulciorul nu merge, totuși, de mai multe ori la apă o dovedește noul hit-single semnat *Sash!*, pe numele său real *Sascha Lappessen* (27 de ani, născut la Köln). Evident, mă refer la *„Ecuador"*, compus și interpretat împreună cu *Adrian Rodriguez* (foto). Titlul melodiei nu este deloc întîmplător, *Rodriguez* fiind originar din Ecuador, dar stabilit de cîțiva ani buni în Germania, la München. *„Encore Une Fois"* și *„Ecuador"*, două hituri care îl impun pe *Sash!* în lumea bună a rave-ului european...

Din tabăra celor de la *Guns N'Roses* vin tot felul de știri, care mai de care mai năucitoare pentru fanii grupului! Iată două dintre ele: *Gilby Clarke* a luat-o pe urmele lui *Slash* și a lansat luna trecută un prim album solo - *„The Hangover"*, declarînd la conferința de presă că nu și-a încheiat, contrar zvonurilor, activitatea la *GN'R*, toate cele de mai sus petrecîndu-se în timp ce *Axl Rose* lucra deja cu *Robin Finck* (de la *Nine Inch Nails)*, înlocuitorul lui *Slash* și cu *Moby*, în studiourile din Los Angeles, la noul album semnat *Guns N'Roses*, programat să apară în toamnă...

Rămînem în universul sonor hard-rock pentru a vă spune că *Megadeth* revin în actualitate cu un nou album - *„Cryptic Writings"*, single-ul pilot fiind *„Trust"*. Că putem avea încredere în trupa lui *Dave Mustaine* (care din fericire a rămas cu *Megadeth...)* încearcă să ne convingă excelentele versuri din *„Trust"* - „My body aches from mistakes, betrayed by lust, we lied to each other so much, that in nothing we trust"...

Metallica se apropie de încheierea filmărilor pentru primul material documentar al poveștii lor muzicale, filmul urmînd să apară în State la mijlocul toamnei...

Încă un fost *Take That - Howard Donald* se decide să-și încerce puterile solo! Acum trei zile el a lansat primul său single - *„Speak Without Words"*, o „uvertură" a albumului care va apărea în luna noiembrie...

Albumul Săptămînii

Open Road - GARY BARLOW

Vă spuneam în luna mai de iminenta apariție a albumului de debut al primului fost Take That care s-a încumetat să-și încerce puterile solo, Gary Barlow care avea, la acea oră, un prim extras pe single - *„Forever Love"*. Despre *„Open Road"* pot spune, la sigur, că nu va rupe gura tîrgului dar nici nu va trece neobservat, amestecul de pop, funk, și soul ales de Barlow pentru debutul său solo dovedindu-se destul de inspirat. Cel mai recent extras pe single este *„Love Won't Wait"*, o invitație, foarte tentantă, de a asculta și restul discului, din care se mai detașează valoric *„Lay Down For Love"*, *„Hang On In There Baby"* și *„I Fall So Deep"*. *„Open Road"* îi deschide, într-adevăr, drumul lui Gary spre cucerirea topului soliștilor britanici, solistul Barlow fiind ajutat considerabil de compozitorul cu același nume... Ce mai încoace și-ncolo, un album foarte plăcut auzului care, fără a fi o capodoperă, poate fi nominalizat oricînd vorbim de pop de calitate...

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU

COMMUNARDS

Componență: *Jimmy Somerville* (vocal, 22.06.1961) și *Richard Coles* (pian, 23.06.1962). Ne-am întîlnit inițial cu *Jimmy* atunci cînd am vorbit despre *Bronski Beat* iar acum vom începe din 1985, an în care năbădăiosul solist își părăsea colegii pentru a se cupla, la propriu și la figurat, cu pianistul *Coles*, primul nume sub care vor activa fiind *Commitee*, schimbat la începutul lui 1986 în *Communards*. Septembrie 1986 îi găsea în postura, de invidiat, de Number One în Regatul Unit, „de vină" fiind single-ul *„Don't Leave This Way"* un remake al mai vechiului hit semnat *Harold Melvin*, vocea feminină prezentă în noua versiune aparținînd lui *Sarah Jane Morris*. Au urmat încă două succese de top 10 - *„So Cold The Night"* și *„Never Can Say Goodbye"* (cover version al melodiei omonime lansate de *Gloria Gaynor)* după care și *Communards* va deveni istorie, *Jimmy* continuînd solo dar fără prea mare succes, *„To Love Somebody"* (alt remake...) rămînînd singurul său hit-single. Dacă vreți o mostră din disco-pop-ul marca *Communards*, vă recomand *„The singles Collection"*.

POP-ROCK, de la A la Z

PERRY COMO

Un clasic în viață al show-bizului american, născut pe 18 mai 1912 (!). Avea 20 cînd îl cunoștea pe *Frank Sinatra*, între cei doi înfiripîndu-se o prietenie care va rezista pînă în prezent! Pînă în 1943, an în care semna un contract cu casa *RCA*, *Perry Como* avea să se rodeze prin diferite trupe de jazz și blues. „Picătura chinezească" aplicată de *Como* dădea rezultat abia în 1951, an în care *„If"* devenea primul său Number One american, deschizînd o perioadă de 24 de ani de prezență neîntreruptă a marelui showman în topurile de peste Atlantic. Excelent animator TV *Perry Como* a colaborat foarte bine și cu nume mari ca *Fats Domino*, *Everly Brothers* sau *Brenda Lee*, multe din duetele sale de succes fiind incluse și pe compilația *„Best Of Perry Como"*, editată de *Ariola*.

Calendar

15.08 - 21.08

15 - Matt Johnson (1961, The The), Dee Lite (1963), Adam Yauch (1967, Beastie Boys), Michael Graham (1972, Boyzone), Tommy Aldridge (1950, ex-whitesnake) • 16 - Madonna (1958), Tim Farriss (1957, INXS) • 17 - Maria McKee (1964), Gilby Clarke (1965, Guns N'Roses), Belinda Carlisle (1958) • 18 - Blass Elias (1967, Slaughter) • 19 - Ginger Baker (1939), Ian Gillan (1945), Bonnie Bianco (1968), John Deacon (1951) • 20 - Phil Lynott (1951 - 4.01.1986, Thin Lizzy), Jay Supreme (1965, Culture Beat), Robert Plant (1948) • 21 - Kenny Rogers (1938), Liam Howlett (1971, The Prodigy), Glenn Hughes (1952, Deep Purple).

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1,
Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Șerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacție: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Octav Pătrășcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

După entuziasmul începutului

CLONAREA pentru mileniul III

MIHAELA DOROBANȚU

Clonarea implică la ora actuală procese îndelungi și foarte delicate - să ne amintim că a fost nevoie de recoltarea a o mie de ovocite pînă la obținerea lui Dolly! Deci ea rămîne încă nerentabilă. Și totuși se prefigurează un interes real pentru o serie de domenii ale vieții economice și științifice:

ZOOTEHNIE

● ameliorarea șeptelului și exploatarea animalelor pentru producerea proteinelor de interes medical (gene farming).

Printr-o clonare limitată se pot obține cirezi de elită, accelerarea producției de carne și lapte și creșterea calității acestora. Implicațiile financiare sînt enorme, avînd în vedere că numai piața laptelui atinge peste 20 de miliarde de dolari anual în SUA!

● creșterea de populații imune la agenți infecțioși

● diminuarea pînă la un factor de 5 a numărului animalelor necesare pentru experiențe - mici populații de cloni garantează animale de control absolut identice și prin urmare fiabilitatea și reproductibilitatea rezultatelor.

FARMACIE ȘI MEDICINĂ

Piața proteinelor terapeutice este astăzi de ordinul a 7,6 miliarde dolari, preconizată a depăși în anul 2000 valoarea de 18,5 miliarde.

Obținute astăzi aproape exclusiv prin fermentare sau culturi pe țesuturi, ele ar putea fi produse cu ajutorul unor animale transgenice, mai ieftin, mai eficace și diminuînd diverse riscuri, printre care cel al contaminării virale. Maladii care ar beneficia de noile tratamente: hemofilia, emfizemul pulmonar, unele cancere.

ȘTIINȚĂ

O posibilă „repunere la zero" a mașinăriei celulare prin eliberarea bruscă a aproximativ o sută de mii de gene (cîte compun genomul uman și cel al oii, de exemplu) - o premieră pentru mamifere (deși, inexplicabil, tehnicile nu se pot aplica pe șoarece - animalul tradițional tipic pentru experimentări). Vor fi posibile clarificări privind tranziția de la genomul matern la cel embrionar, programarea dezvoltării, „conversația moleculară" între citoplasma ovocitului și nucleul transferat, studiul mecanismelor care garantează stabilitatea diverselor stări diferențiale, analiza fină a genomului *mitocondrial* implicat în bolile Alzheimer și Parkinson, facultatea de reprogramare a tuturor categoriilor de celule, îmbătrînirea.

Ce ar mai rămîne, afară de promisiuni? O problemă care va continua în mod sigur să suscite discuții aprinse!...

IAN WILMUR: „Nu voi participa niciodată la clonări umane"!

● Alții însă ar vrea să-i cloneze pe Sadam Hussein, Claudia Schiffer sau Einstein

„Clonare umană? Nu mă interesează". Acest răspuns foarte sigur al embriologului scoțian Ian Wilmur, „tatăl" unei oi clonate, Dolly, a fost adresat unui trimis al revistei italiene „Oggi" care i-a solicitat un interviu. „Obiectivul nostru este altul: să producem animale mai utile din punct de vedere genetic. Pentru atingerea acestui țel am realizat, începînd din anul 1988, diferite experiențe pentru a putea realiza prima oaie al cărui lapte să conțină factori de coalugare a sîngelui uman și pînă la sfîrșit am reușit".

Părerea unanimă a oamenilor de știință este că experiența lui Ian Wilmur are o semnificație uriașă, dar că această realizare senzațională cu implicații formidabile, nu trebuie admisă pentru clonare umană. Pe tema clonării umane au apărut și primele zvonuri. S-a zvonit, de pildă, că Irakul este interesat să obțină o clonare a dictatorului Saddam Husein. Alte voci vorbesc despre laboratoare misterioase din Ucraina. Top modelul Claudia Schiffer a declarat că nu ar fi împotriva apariției unei alte Claudia obținută prin clonare. Alții afirmă că nu le-ar displace să apară un nou Einstein, Gandhi sau Maica Teresa. Ce se va întîmpla, însă, într-un viitor apropiat sau îndepărtat este greu de prevăzut, atîta timp cît există opinii diferite și mai ales posibilitatea practică (și ascunsă) ca asemenea încercări să aibă totuși loc.

Cum comunică balenele?

Specialiștii s-au întrebat de-a lungul timpului cum își regăsesc animalele drumul în timpul migrațiilor, cum reușesc să comunice de la mare distanță și chiar să prevadă cutremurele de pămînt. Să fie vorba de un al șaselea simț? Experiențele recente au spulberat acest mister. S-a ajuns la concluzia că este vorba de infrasunete, imperceptibile de către om.

Imensitatea oceanelor, lipsa punctelor de reper creează oare probleme balenelor în comunicarea cu congenerii lor? Ele trebuie să comunice pe distanțe apreciabile, de zeci și chiar sute de km. Este acest lucru posibil? O întrebare care îi frămîntă de mai mulți ani pe biologii specializați în apelurile de la distanță ale balenelor. Ei au studiat cîntecele languroase ale cetaceelor dar rezultatele nu au fost relevante, sunetele interceptate fiind rapid atenuate de apă. Pentru a înțelege cum balenele comunică la mare distanță, cercetătoarea americană Julie Rivers și-a „plimbat" hidrofoanele (microfoane adaptate la mediul subacvatic) în largul Pacificului din zona californiană, populată din belșug cu balene albastre.

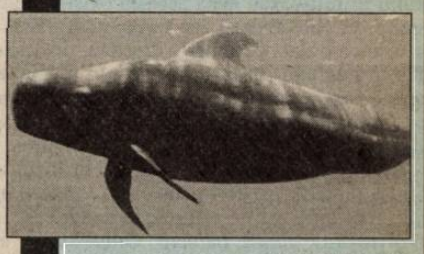

Prima reacție ar fi pentru un amator, inhibantă. Înregistrările au fost dezolant de... silențioase. Însă în urma analizei computerizate a benzilor magnetice, s-a descoperit o multitudine de sunete pe care urechea umană nu le sesizează. Este vorba de infrasunete de frecvență mai mică de 20 hertzi, ce pot traversa spațiile marine. Comunicarea devine cu atît mai performantă, cu cît frecvența undelor sonore e mai joasă, întrucît, în acest caz, sînt mai puțin atenuate de mediul subacvatic. Infrasunetele permit, așadar, balenelor să comunice la distanțe mari, de zeci și chiar sute de km! Acest lucru ar putea elucida și alte mistere ale comportamentului animal.

(DORIN MĂRAN)

Vom ajunge vreodată la stele?...

CĂLĂTORIE PRIN „GĂURILE DE VIERME"

ADRIAN HOAJĂ

Așadar, peste niște bune zeci, sute sau chiar mii de ani, poate că vom reuși să dobîndim cunoștințele necesare în vederea unei călătorii spre alte lumi! Poate că acest drum va însemna că vom învăța să folosim „găurile de vierme"?!...

...Așa cum unii bănuie că le folosesc „omuleții verzi" ce pilotează misterioasele OZN-uri! Problema este cum anume am putea realiza *practic* ceea ce intuim că ar fi posibil, cel puțin în teorie, dacă e să luăm în serios existența „farfuriilor zburătoare" care, dacă sînt ceea ce credem că sînt, dau buzna din cînd în cînd pe domeniile noastre fără să ne ceară voie! Cum spuneam, *cel puțin în teorie*, este posibil să fie reunite direct, pe cea mai scurtă cale, două puncte din Univers *fără să parcurgem concret spațiul care le separă*. Ceea ce, de fapt, contrazice bunul nostru simț, potrivit căruia „spațiul trebuie parcurs" dacă vrem să ajungem undeva... Departe de a fi o „alchimie" fabuloasă, relativitatea bătrînului Albert Einstein presupune o stranie configurație geometrică a Universului, pe care o cunoaștem sub numele de *„curbura spațio-temporală"*. În această configurație, lumina și materia urmează „cutele" unui spațiu „vălurit" așa încît, dacă dorim să străbatem distanța dintre două puncte, nu avem altceva de făcut decît să sfredelim aceste „valuri" la fel cum tăiem tunele prin munți! Aceste „tunele cosmice" poartă ciudata denumire științifică de *„găuri de vierme"*, binecunoscute celor care au urmărit celebrele seriale „Star Trek" și „Deep Space Nine"! Aceste stranii găuri de vierme - cel puțin conform calculelor - au însă diametre de circa 10^{-13} cm. Și nu supraviețuiesc mai mult de 10^{-20} s, cu alte cuvinte nu sînt stabile în continuul spațio-temporal întrucît, aidoma tunelelor din mine, se „prăbușesc" sub propria „greutate" (de fapt, datorită presiunii gravitaționale)... Aceste tunele interstelare sînt compuse din energia gravitațională produsă din „scufundarea" unei stele super-masive în ea însăși (implozia stelei). Potrivit teoriei lui Einstein, densitatea unui corp este direct răspunzătoare de curbura spațiului - deci, cu cît o stea este mai densă, cu atît ea curbează mai puternic „suprafața" tridimensională a spațiului. Dacă depășește o anumită valoare critică, steaua „găurește" pur și simplu „țesătura" spațiului și dă naștere unei găuri negre care nu este nimic altceva decît... intrarea într-o gaură de vierme! Mărturisesc că, la scara fenomenelor despre care vorbim, ne trebuie un serios efort de imaginație pentru a reuși măcar să intuim grandoarea fără margini a Universului... Dar să revenim! În teorie, cum vedem, toate bune și frumoase! Printr-o astfel de gaură de vierme, am putea străbate *aproape* instantaneu distanțele interstelare, aidoma echipajului de pe *„Enterprise"*! Dar, ca în celebra anecdotă, - practica ne omoară! Pentru a întări pe dinăuntru gaura de vierme, făcînd-o să nu se „prăbușească", ar trebui să „injectăm" în pereții tunelului „energie negativă" - cu alte cuvinte, să-i „proptim" cu un cîmp energetic de sens opus cîmpului gravitațional. Adică mult căutata *antigravitație* care, dacă există la scară cosmică, produce un efect de respingere între două mase și anulează atracția gravitațională a oricărui corp, indiferent de mărime. Fizicienii au putut observa existența acestei „energii negative" la scară microscopică, prin verificarea celebrului „efect Casimir", dar nimeni, deocamdată, nu are nici cea mai mică idee dacă acest efect se aplică și la dimensiuni cosmice... (Revista noastră a publicat într-unul din numerele trecute știrea despre verificarea experimentală a enigmaticului „efect Casimir"!) Nu vom mai vorbi despre dimensiunile... microliliputane ale ipoteticei astronave (cei 10^{-13} cm!) pe care ar trebui să le aibă, inclusiv echipajul... Dacă extratereștrii, pentru a ajunge pe Terra, folosesc astfel de găuri de vierme și antigravitația, înseamnă că sînt în posesia unei alte fizici decît cea pe care o cunoaștem azi, o fizică stranie, care reunește într-un singur capitol relativitatea generală a lui Einstein (care explică gravitația la nivel cosmic) și fizica cuantică, a infinitului atomic... Așa încît, să lăsăm găurile de vierme și antigravitația nepoților noștri, care le vor descoperi și vor ști să le folosească în călătoriile lor cu galactonava „Enterprise" din „Star Trek"!...

(Va urma)

Radar pentru aurore

În vederea studierii fenomenelor produse de aurorele polare, pe insula arctică Svalbard a fost instalat un radar special, numit Eiscat. Antena lui, cu un diametru de 32 de metri, este în măsură să emită semnale de 500000 wați, ce se vor reflecta pe ionosfera terestră, între 70 și 2000 kilometri. La înapoiere, undele difuzate vor informa pe oamenii de știință despre precipitațiile particulelor solare ce perturbă atmosfera de la mari înălțimi și care deranjează programele de televiziune din regiunile polare. Construcția radarului, ce va compensa pierderea satelitului Cluster, a fost realizată de șase țări europene, printre care și Franța.

PUTERILE MAGIEI

o intuiţie genială a forţei gîndului!

ION ŢUGUI

SUPRIMAREA VIEŢII

Principiul binelui şi răului este valabil şi în magie. Magia albă este de partea binelui, magia neagră, de partea răului. Nu ştim care era în acest sens morala omului primitiv, sau dacă aceasta exista ca atare în grup, în colectivităţi sau la identităţi. Este sigur însă că o dată cu morala creştină, deci foarte tîrziu în evoluţia istorică a societăţii, magia neagră este condamnată cu străşnicie; în evul mediu spre exemplu, pedeapsa pentru magie neagră fiind chiar condamnarea la tortură şi moarte.

Ne interesează însă fenomenul. În locul animalului pictat în peşteri pentru a fi vrăjit şi apoi vînat, mai aproape de noi magia neagră îşi face loc în relaţiile dintre oameni. Omul supus unei vrăji negre va trebui mai întîi *imitat*. Altfel spus, intuiţia reproducerii originalului incriminat în magie devine fundamentală, deoarece, o ştiam abia azi, nu există două fiinţe umane identice, ci numai asemănătoare, iar fiecare individ, unicat în mod absolut, deţine şi un bagaj energetic care este de asemenea perfect individualizat. Ştiau toate acestea magicienii primitivi? Dacă da, de unde?

Prin reproducerea chipului „inculpat" se crea aşadar prototipul asupra căruia vrăjitorul lucra energetic. Între energiile materiei ne-vii, a copiei figurii, şi energiile fiinţei reale se stabileau relaţiile de consonanţă firesti. Afectîndu-se prin vrajă (de fapt prin forţa gîndului) structurile energetice ale identităţii reproduse, ne-vii, această agresiune mentală/energetică se transmitea în primul rînd celui „lucrat" cu magie şi vrajă!

Sînt citate cazuri de astfel de reuşite magice în mai toată Europa. Practica se răspîndise la un moment dat din motive sentimentale. Fete părăsite de ibovnici apelau la vrăjitori şi magicieni, îşi descriau cu lux de amănunte partenerii infideli, vrăjitorul sau magicianul reproduceau în materie sau în desen pe „condamnaţi" şi începeau să lucreze asupra figurilor sau desenelor. Sînt citate numeroase cazuri de reuşită în sens malefic. Sînt citate mai ales cazuri cînd astfel de pedepsiţi mureau la scurt timp după ce vrăjitorul îşi încheia lucrarea nefastă.

Au trebuit să treacă mii de ani de acumulare în numeroase domenii ale cunoaşterii, pentru a fi obligaţi să afirmăm că reprezentările actuale despre omul primitiv sînt perimate şi chiar neloiale. Întrucît numeroase practici rituale, specifice civilizaţiilor primitive, au un conţinut adesori excesiv de abstract şi o practică culturală ezoterică plină de coduri şi coregrafii aparent tributare exclusiv naturii superstiţioase a omului din străvechime, secole la rînd ne-a plăcut să transferăm „cultura primitivă" domeniului cultural pur şi simplu...

Uimitor este, însă, să observăm că acelaşi om primitiv avea o intuiţie genială privind capacitatea de comunicare prin energiile gîndului. De la conştientizarea acestei capacităţi, pînă la apariţia psihanalizei şi a parapsihologiei, au trecut nu mii, ci milioane de ani!

CELE MAI RĂSPÎNDITE VRĂJI

Din păcate, omul a folosit şi mai continuă să folosească această capacitate paranormală în sens deplorabil. Spun astfel pentru că şi azi, în lume magia neagră şi vrăjitoria malefică sînt cele mai răspîndite, le întîlnim încă vii pe toate meridianele planetei. Există doar nuanţe şi particularităţi. Pentru trecutul îndepărtat, de pildă, dar şi pentru prezent, în Peninsula Malacca se utilizează pentru copiile condamnaţilor la magie ceara de albine, maleabilă şi pretabilă reproducerii exacte. Aici una din practici exclude „condamnarea la moarte" prin magie şi optează pentru alte forme, nu mai puţin cinice. Se recurge la magia schilodirii! Concret, ritualul are loc în jurul figurii din ceară. Se „operează" magic (energetic, spunem noi azi) asupra unui ochi. În cele din urmă cel vizat îşi pierde un ochi. Procesul merge mai departe, apelînd doar la membrele corpului uman, picioare, braţe, pentru a le provoca schilodiri adeseori ireversibile!

Cele mai grave în sensul acesta sînt vrăjile pe figură efectuate asupra capului. Capul este străpuns în adînc cu un obiect ascuţit şi în timpul respectiv se emit invocaţiile rituale într-o stare de concentrare paroxistică. Lucrarea se repetă de mai multe ori şi, paradoxal, se pare că vrăjitorul ştie cu precizie cînd lucrarea i-a reuşit. Peste puţin timp el nu face decît să primească informaţia care îi confirmă reuşita. Sînt citate astfel îmbolnăviri grave ale creierului, de asemenea ireversibile. La fel se operează şi în cazul cînd se doreşte o îmbolnăvire a abdomenului, ficatului, inimii, plămînilor...

Cînd este vorba de o condamnare la moarte prin magia neagră, vrăjitorul nu face decît să mutileze copia din ceară de albine din cap în picioare: o face sistematic, pentru a distruge, parcă, toţi centri nervoşi şi întregul biocîmp. În clipa cînd copia este „perfect mutilată", magicianul negru poate conta că şi-a făcut „datoria" - în sensul că a ucis! Nu-i rămîne decît, acompaniat de asistenţa care i-a cerut lucrarea, să poarte „leşul din ceară", în chip ritual pînă la o prezumtivă groapă...

Psihochirurgia PRO şi CONTRA

MIHAELA DOROBANŢU

Principalul scop pe care şi-l propune un psihochirurg este realizarea cît mai rapidă a operaţiei pentru a putea trece la următoarea, şi aşa mai departe, rămînînd astfel în picioare lîngă pacienţi ore în şir, fără a manifesta nici cel mai mic semn de oboseală. Alternînd intervenţiile propriu-zise cu stabilirea diagnosticelor şi prescrierea reţetelor - cu un procentaj care, după mărturiile deja amintitului Dr. Puharich depăşeşte 95% în ceea ce priveşte corectitudinea şi rezultatele.

Încrederea în sine a chirurgului şi uluitoarea viteză cu care se desfăşoară operaţia sînt primele aspecte care şochează orice martor la o asemenea operaţie. Psihochirurgii par uneori să nici nu privească la cel pe care îl operează! Cum reuşesc acest lucru?

Iată o întrebare pe care prea puţini şi-au pus-o în ţările unde asemenea operaţii au loc. Şi chiar dacă ar fi făcut-o, răspunsurile ar fi fost nu doar incoerente, ci frizînd nonsensul! O posibilă explicaţie care i-a fost oferită lui Guy Lyon Playfair,

Acces la informaţia paranormală!

autorul „Puterii necunoscute", de către mediile spiritiste se referă la un fel de *incorporare parţială* a chirurgului, a cărui mînă ar fi condusă de spirite, în timp ce mintea sa generează în mare măsură „fluxul conversaţional" cu pacientul.

În cazul lui José Arigó, „spiritul", aşa cum am amintit încă de la început, pare a fi un oarecare medic german, Dr. Adolf Fritz, născut la München, crescut în Polonia şi în final arestat după o operaţie nereuşită asupra fiicei unui general. El ar fi fugit în Estonia, unde se spune că a şi murit în 1918. Vocea aspră, cu un puternic accent german, presupusă a aparţine Dr. Fritz, a vorbit de multe ori prin gura lui Arigó.

Ideea de bază este că psihochirurgii ar avea acces la surse paranormale de informaţie, fără ca aceştia să poată comenta cu suficiente detalii o asemenea afirmaţie. Din cînd în cînd doar, o serie de amănunte vin să completeze ideea. Astfel, cu „accentul german" al Dr. Fritz, Arigó a dat la un moment dat următoarea explicaţie: „Deconectăm cîmpul organizator biomagnetic ce ţine legat corpul perispiritual de materie (de corpul fizic), ţesuturile devenind în acest fel o simplă masă amorfă. Înlăturăm apoi materia străină care nu este legată de structura organismului şi apoi reconectăm cîmpul".

Acest citat din Arigó provine de la un martor care a mărturisit că nu înţelegea mare lucru din ceea ce spunea vindecătorul, dar s-a străduit să nu omită mai nimic din cuvintele lui.

Interesant este însă, pe de altă parte, că noţiunea de cîmp, sau centru organizator, este folosită şi în unele domenii ale ştiinţelor exacte, în particular cele legate de aşa numita Teorie a sistemelor dinamice. Apoi, există teorii care prezintă şi discută noţiunea de Cîmp morfogenetic, un concept cu puternice legături cu „încărcătura" informaţională a diferitelor cîmpuri, ceea ce ar putea cel puţin justifica o luare în consideraţie mai atentă a fenomenelor.

Cel puţin pînă la apariţia unei noi ipoteze, a cărei verificare ştiinţifică să poată fi mai accesibilă şi, în orice caz, mai sigură...

Ce nu poate cuprinde mintea noastră

DAN D. FARCAŞ

Explorările prin „clarviziune", folosind tehnici puse la punct pentru armata americană, pe care Dr. Courtney Brown le-a descris în cartea sa „Cosmic Voyage", l-au purtat pe căi extraterestre, de la planeta Marte, prin alte planete ale Galaxiei, pînă la tărîmurile spiritelor şi ale sacrului. Cititorul care a parcurs, în numerele precedente ale revistei „Magazin", episoadele miniserialului nostru consacrat acestor explorări, se va putea pe bună dreptate întreba cît ar fi cazul să creadă din această lucrare bizară şi singulară în felul ei. Să examinăm cu bună credinţă cîteva dintre argumentele care pot fi aduse în discuţie în acest sens.

Explorări în Cosmos extrasenzoriale

În primul rînd textul cărţii, detaliind, pas cu pas, tehnicile utilizate, apropierea faţă cu faţă de fiecare obiectiv, este mult mai convingător decît scurtele rezumate din prezentele articolaşe. Între „explorări" au fost şi cîteva „de calibrare", în care ţintele erau pămîntene şi relativ banale, fiind cunoscute doar îndrumătorului, nu şi clarvăzătorului. Aceste ţinte, amestecate printre cele extraterestre, au corespuns foarte bine cu realitatea. Apoi, autorul ne asigură că experienţele sale sînt repetabile de către orice doritor, cu condiţia unei instruiri adecvate, ba chiar că au fost repetate şi de alţi clarvăzători. Courtney Brown îşi mai dă şi adresa, de la „The Farsight Institute" din Atlanta, pentru eventualii amatori.

Un alt argument este faptul că, oricît de bizare, tehnicile descrise de Courtney Brown sînt cunoscute şi din cărţile a numeroşi alţi autori, parte traduşi şi în româneşte. În plus, dualitatea dintre o lume fizică şi una transcendentală, la care Courtney Brown face apel, este acceptată din cele mai vechi timpuri de toate religiile dar constituie şi cea mai fierbinte zonă a cercetărilor privind OZN-urile. Citez în acest sens doar o singură opinie, pe care am mai comentat-o în paginile revistei *Magazin:* Raymond Fowler, în cartea sa *Watchers II* (1995), spune că inteligenţele care ne vizitează cu OZN-urile *„vin de acolo unde noi vom merge [după moarte]. Moartea, în esenţă este suprema experienţă de răpire [OZN]".*

Există vreo cale de conciliere a tuturor acestor opinii cu spiritul ştiinţific, fie şi cu unul foarte rudimentar? Evident nu putem face decît speculaţii, dar cred că merită. Invit în acest sens cititorul la examinarea doar a *uneia* dintre posibilele ipoteze.

Universul este vechi de circa 17 miliarde de ani. Evoluţia lui n-a fost peste tot uniformă. Cu o mare probabilitate, există, chiar în Galaxia noastră, civilizaţii care ne-au devansat cu sute de milioane sau poate şi cu un miliard de ani. Noi înşine credem că într-un milion de ani vom fi explorat orice stîncă din Galaxie. Prin urmare, pare firesc ca civilizaţiile avînd o vechime mult mai mare să ne ştie bine, să ne urmărească şi să ne monitorizeze evoluţia.

O astfel de civilizaţie putea realiza o „supermemorie" (s-o numim, conform tradiţiei, *Akasha)* în care să fie înregistrate, ca într-o „realitate virtuală", esenţialul din orice viaţă de om (sau viaţa oamenilor interesanţi), scenarii ale viitorului Pămîntului, călătorii cosmice etc. Această supermemorie ar putea fi conectată (prin zone subconştiente) cu mintea fiecărui individ. În anumite stări de conştiinţă am putea deci „călători" prin această *Akasha,* inclusiv în trecut şi în viitor, printre realităţi sau minciuni, pe Pămînt sau printre sfinţii de pe „celălalt tărîm". „Înregistrările" privind un om ar mai putea păstra o anumită autonomie după moarte, intrînd de pildă în legătură cu cei vii, „reîncarnîndu-se" într-un alt om etc.

Ipoteza aceasta este, la ora actuală, la îndemîna minţii noastre, minte care nu poate însă prevedea nici măcar descoperirile de peste un secol. Posibilităţile unei civilizaţii care ne-a devansat cu *milioane de secole* trebuie să fie infinit mai bogate... Şi n-am vorbit de *sacru...*

SPIRITISM, IMPOSTURĂ ŞI ADEVĂR

O DEMASCARE VIOLENTĂ

Unul din cele mai celebre cazuri de şarlatanie ale secolului XIX s-a petrecut în Anglia, într-o localitate a comitatului Hackney. Între anii 1873 şi 1880, mediumul Florence Cook a reuşit să prostească zeci de persoane cu apariţiile ei spiritiste neobişnuite pînă atunci. Este vorba de apariţia unui „spirit în carne şi oase" - după cum se menţiona în procesele verbale ale şedinţelor respective. Spiritul se numea „Katie King", era o adolescentă ca şi Florence (15 ani în 1873) şi apărea îmbrăcată cu un voal alb în camera „de lucru", atunci cînd mediul intra în transă, într-o încăpere alăturată.

PAUL IOAN

Poate că această poveste de care s-au rușinat toți credulii epocii n-ar fi rezistat atîția ani, dacă mediumul Florence Cook n-ar fi fost susținută moral și material de un mare om de știință englez, Sir William Crookes, fizician și chimist cu o reputație internațională (a descoperit thaliu, a studiat razele catodice). Sir Crookes întocmea aiurisantele procese verbale, el se întreținea cu spiritul viu, el crea atmosfera de credibilitate a acelei cacialmale demascate de „The Times" abia după șapte ani de spectacole spiritiste.

Activitatea Florencei Cook a avut două perioade. Ambele au avut același scenariu stupid dar acceptat de asistență. Prima „stagiune" a durat doi ani și s-a încheiat după ce un domn din publicul adorator a pus piedică „stafiei"... Cînd a încercat s-o prindă, aceasta s-a smucit și a dispărut după o perdea. Respectivul s-a repezit în dormitor, unde a găsit-o pe Florence zvîrcolindu-se fără cunoștință. După o dispariție de trei ani, faimosul medium revine în forță. De data asta, doi membri ai Ligii spiritiștilor din Londra, George Sitwell și Garl von Rauch, sînt decișI să pună capăt parodiei. Astfel, în seara de 9 ianuarie 1880 ei și-au alcătuit propriul scenariu de demascare...

În timp ce spiritul materializat se plimbă printre participanții la ședință, răspunzîndu-le la întrebări despre rudele defuncte, Sitwell se aruncă asupra lui, iar Rauch fuge în dormitor - unde ar fi trebuit să se afle Florence în transă. Mistificarea a luat sfîrșit cît se poate de lamentabil. Spiritul și mediumul erau una și aceeași persoană.

Dar chiar și după acest deznodămînt previzibil, au mai existat voci care au „explicat" fenomenul: duhuri malefice au persecutat-o pe Florence și au înscenat darea la iveală a potlogăriei! Conservatorismul englez nu se dezmințea nici cu acel prilej.